

Årsrapport 2017

FORÆLDRE
RÅDGIVNINGEN

En del af Skole og Forældre

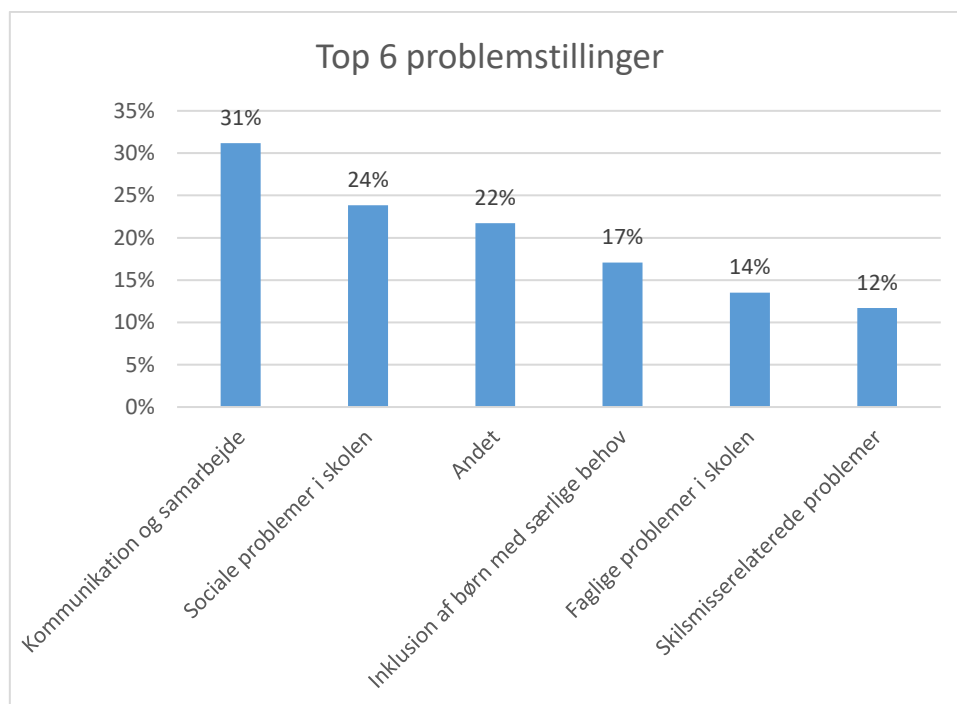
Indhold

Resume	2
Om Forældrerådgivningen	3
Mission	4
Antal henvendelser.....	5
Platform for henvendelse.....	6
Børnenes alder og køn.....	6
Hvem henvender sig til Forældrerådgivningen	7
Børnenes skoleform	8
Problemstillinger	11
Kommunikation og samarbejde med skolen	12
Sociale problemer i skolen	13
Andet	13
Inklusion af børn med særlige behov	14
Faglige problemer i skolen.....	14
Skilsmisserelaterede problemstillinger	15
Hjemmesiden	16

Resume

- I 2017 har der i alt været 1523 henvendelser til Forældrerådgivningen, hvilket er en stigning på 4,7 % i forhold til 2016.
- www.foraeldreraadgivningen.dk har i 2017 haft 106.186 unikke brugere. Det er en fremgang på 31,8 % i forhold til 2016.
- De problemstillinger, der oftest har givet anledning til at kontakte Forældrerådgivningen i 2017 var:

Tabel 1. Top seks over de problemstillinger, der oftest giver anledning til at kontakte Forældrerådgivningen

Årsrapporten giver et overblik over, hvilke emner og problemstillinger Forældrerådgivningen har rådgivet om i det forgangne år, og henvender sig til skolens parter og øvrige med interesse for området.

Om Forældrerådgivningen

Forældrerådgivningen er en uvildig rådgivning, hvor forældre og andre, der oplever vanskeligheder i forhold til et barns skolegang, kan få anonym rådgivning via telefon eller mail. Udgangspunktet for al rådgivning ved Forældrerådgivningen er at have fokus på forældrenes egne ressourcer og handlemuligheder i samarbejdet mellem skole og hjem. I rådgivningen lytter vi altid til forældrene, og søger at hjælpe dem med at løse en problemstilling med fokus på, hvad der er bedst for deres barn.

Forældrerådgivningen er forankret i Skole og Forældre, og er et tilbud til alle skolebørns forældre uanset skoleform. Forældrerådgivningen har eksisteret siden 2006, og er finansieret af Undervisningsministeriet gennem finanslovsbevillinger i form af driftslignende tilskud.

Forældrerådgivningen har åbent alle skoledage fra kl. 10.00 til 14.00. Det tilstræbes, at der hver dag er to rådgivere klar til at besvare telefonen. Endvidere tilstræbes det, at spørgsmål via mail besvares inden for tre arbejdsdage.

Rådgiverne ved Forældrerådgivningen er frivillige, der ulønnet arbejder for at fremme skolebørns trivsel og læring. Alle rådgivere har gennem en årrække beskæftiget sig med børn, familier og samarbejdet mellem skole og hjem ofte som skoleleder eller ansat ved en kommunes Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR). Ud over de frivilliges erhvervs erfaring sikrer Forældrerådgivningen gennem kursusforløb, at alle rådgivere har de fornødne kompetencer og ressourcer til at yde en kompetent og professionel rådgivning. Ved udgangen af året var der 22 aktive rådgivere.

Der afholdes fire årlige kurser for de frivillige rådgivere. To gange årligt samles alle rådgivere til et kursusforløb over to dage, hvor der hovedsageligt er fokus på et fagligt emne. I foråret 2017 var der fokus på rådgivning af forældre i krise. I efteråret 2017 var der fokus på børns brug af sociale medier og mobning. Derudover afholdes der to årlige regionsmøder, hvor der hovedsageligt er fokus på erfaringsudveksling og sparring.

Det driftslignende tilskud til Forældrerådgivningen er på i alt 1.093.000 kr. Af dem går 63 % til sekretariat og løn, 24 % til kompetenceudvikling af rådgivere og 13 % til drift.

Mission

Forældrerådgivningen fremmer skolebørns trivsel og læring ved at rådgive og informere forældre og andre, der oplever problemer i forbindelse med et barns skolegang.

Vision for 2016 – 2018

- Forældrerådgivningen vil levere saglig rådgivning og information af stadig højere kvalitet.
- Forældrerådgivningen vil være kendt af stadig flere forældre til skolebørn og samarbejdspartnere på børne- og skoleområdet.
- Forældrerådgivningen vil i kontakt med stadig flere af de forældre, der har behov for rådgivning og information.
- Forældrerådgivningen vil øge sit fokus på forældrenes ressourcer og handlemuligheder med henblik på at styrke deres samarbejde med skolen, samt deres bevidsthed om eget ansvar i dette samarbejde.
- Forældrerådgivningen vil styrke de frivillige rådgiveres færdigheder i at rådgive og deres viden om skoleområdet, med særlig fokus på mobning og digitale medier.
- Forældrerådgivningen vil rekruttere rådgivere, der svarer til forældrenes efterspørgsel af rådgivning og information.
- Forældrerådgivningens dokumentation vil opkvalificere Skole og Forældres formidling af skolebørn og deres forældres vilkår.

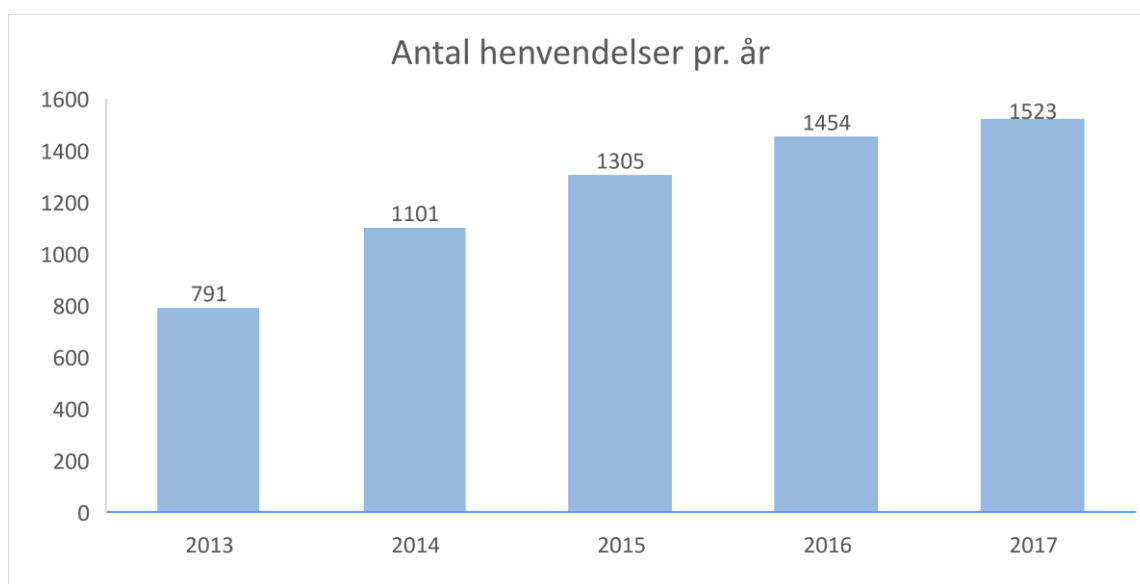
Ovenstående er godkendt af Undervisningsministeriet.

Henvendelser

Antal henvendelser

I 2017 har der i alt været 1523 henvendelser til Forældrerådgivningen, som førte til en rådgivning. Dette er en stigning på 4,7 % i forhold til 2016.

Tabel 2. Antal henvendelser pr. år 2013 - 2017

Forældrerådgivningen har for 11. år i træk oplevet en stigning i antallet af henvendelser. Dog er stigningen i 2017 mindre set i forhold til tidligere år, hvilket er forventeligt. Da der p.t. ikke er økonomiske ressourcer til at besvare flere henvendelse end det nuværende antal, er der ikke blevet reklameret for Forældrerådgivningen i hverken 2016 eller 2017.

Forældre, der kontakter Forældrerådgivningen, har oftest hørt om rådgivningen fra andre forældre eller fundet os via søgning på f.eks. Google. Det er Forældrerådgivningens vurdering, at markedsføring af Forældrerådgivningen vil bevirke, at langt flere forældre, der oplever vanskeligheder i forhold til deres barns skolegang, ville gøre brug af vores rådgivning. Dernæst vil en målrettet markedsføring også gøre det muligt at nå ud til bestemte befolkningsgrupper som f.eks. forældre til tosprogede børn. Det er en forældregruppe, som Forældrerådgivningen generelt modtager meget få henvendelser fra, men som det må formodes også oplever vanskeligheder i forbindelse med deres børns skolegang. Vanskeligheder, der kan forstærkes af en evt. sproglig barriere eller et begrænset kendskab til det danske skolesystem.

Platform for henvendelse

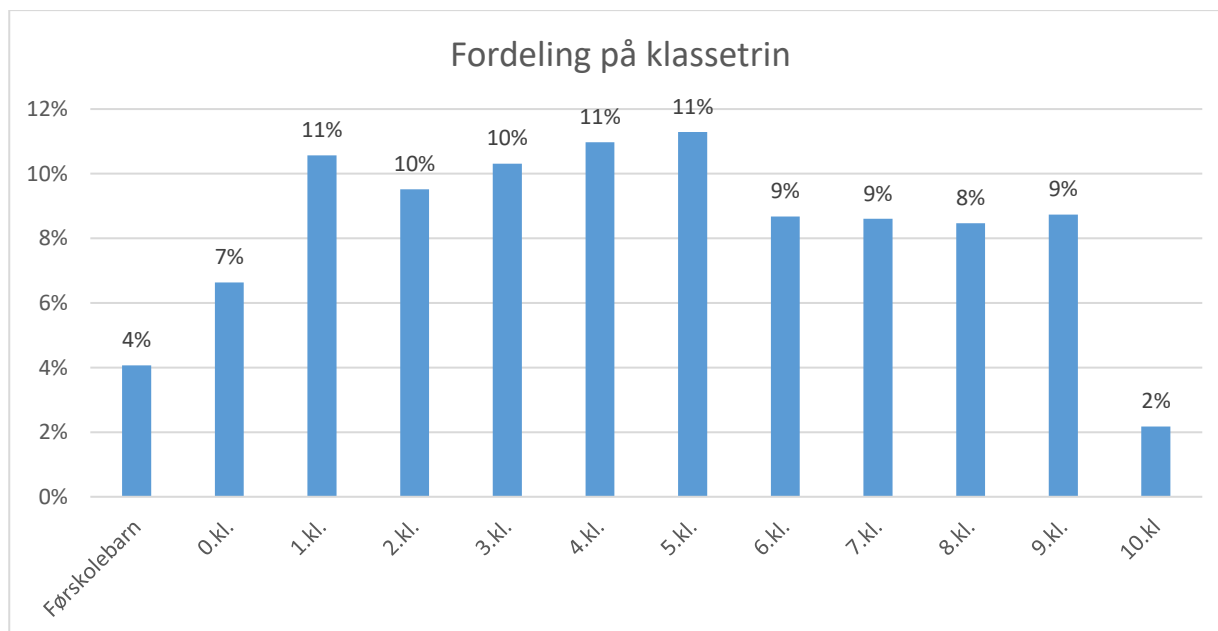
Forældre og andre, der har brug for rådgivning i forhold til et barns skolegang, kan henvende sig til Forældrerådgivningen enten via mail eller telefon. 76 % af de forældre, der henvendte sig i 2017, benyttede vores rådgivningstelefon. De resterende 24 % henvendte sig via mailfunktionen på hjemmesiden. Denne fordeling har været konstant over de seneste år. Forældrerådgivningen vurderer, at det er vigtigt at tilbyde rådgivning via både mail og telefon, da det er forskelligt fra person til person, hvilket medie, de føler sig mest trygge ved at benytte. Samtidig vurderer Forældrerådgivningen også, at nye platforme for henvendelser som chat via hjemmesiden eller SMS vil bevirke, at Forældrerådgivningen kunne nå andre målgrupper.

Børnenes alder og køn

Henvendelserne til Forældrerådgivningen i 2017 drejede sig i 63 % af tilfældene om en dreng og i 37 % af tilfældene om en pige, hvilket ligger på niveau med fordelingen de foregående år.

I forhold til alderen på de børn, rådgivningen drejer sig om, fordeler henvendelserne sig jævnt over skoleforløbet, dog med en lille overvægt af henvendelser omkring børn i indskolingen og på mellemtrinnet.

Tabel 4: Procentvis fordeling af henvendelser fordelt på klassetrin

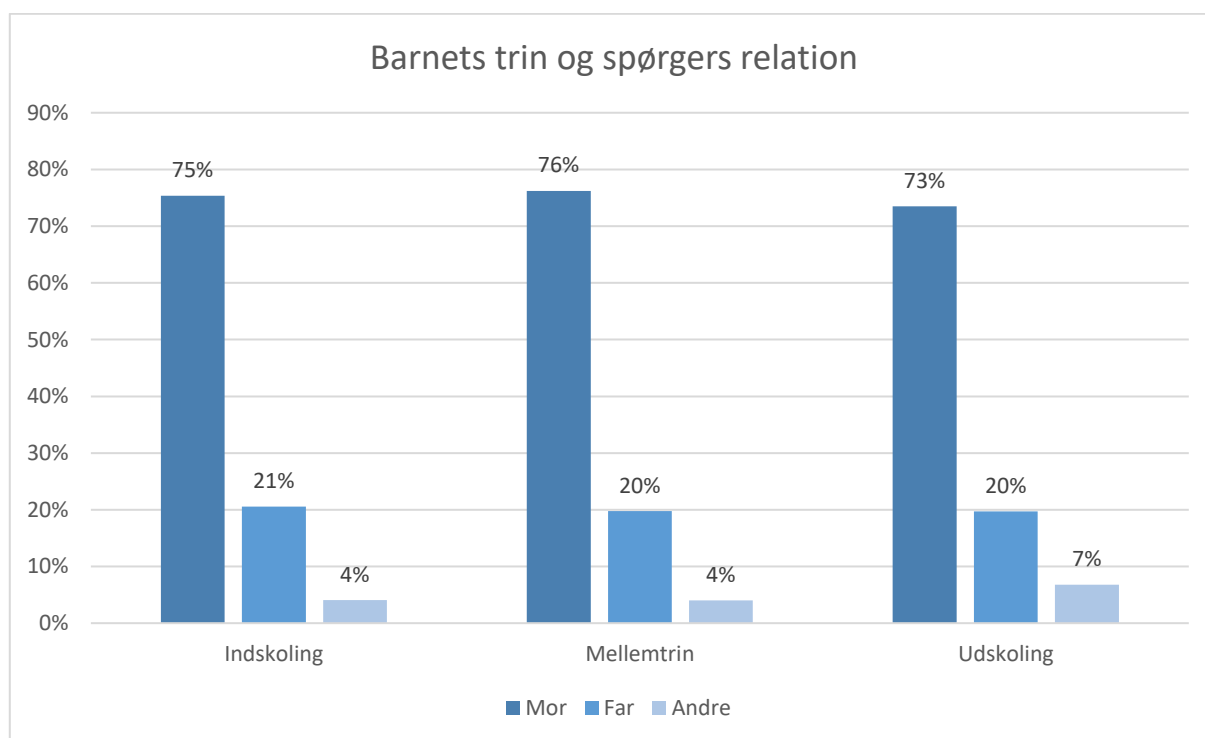

Hvem henvender sig til Forældrerådgivningen

I 2017 kom 95 % af henvendelserne til Forældrerådgivningen fra forældrene selv. De resterende 5 % af henvendelserne kom primært fra bedsteforældre eller andre familiemedlemmer.

Det er oftest mødre, der henvender sig til Forældrerådgivningen, idet de stod for knap 75 % af det samlede antal henvendelser. Modsat tidligere år er fordelingen af henvendelser fra henholdsvis mødre og fædre jævnt fordelt over skoleforløbet. Dog ses der en lille stigning i antallet af henvendelser fra "andre", når det drejer sig om børn i udskoling.

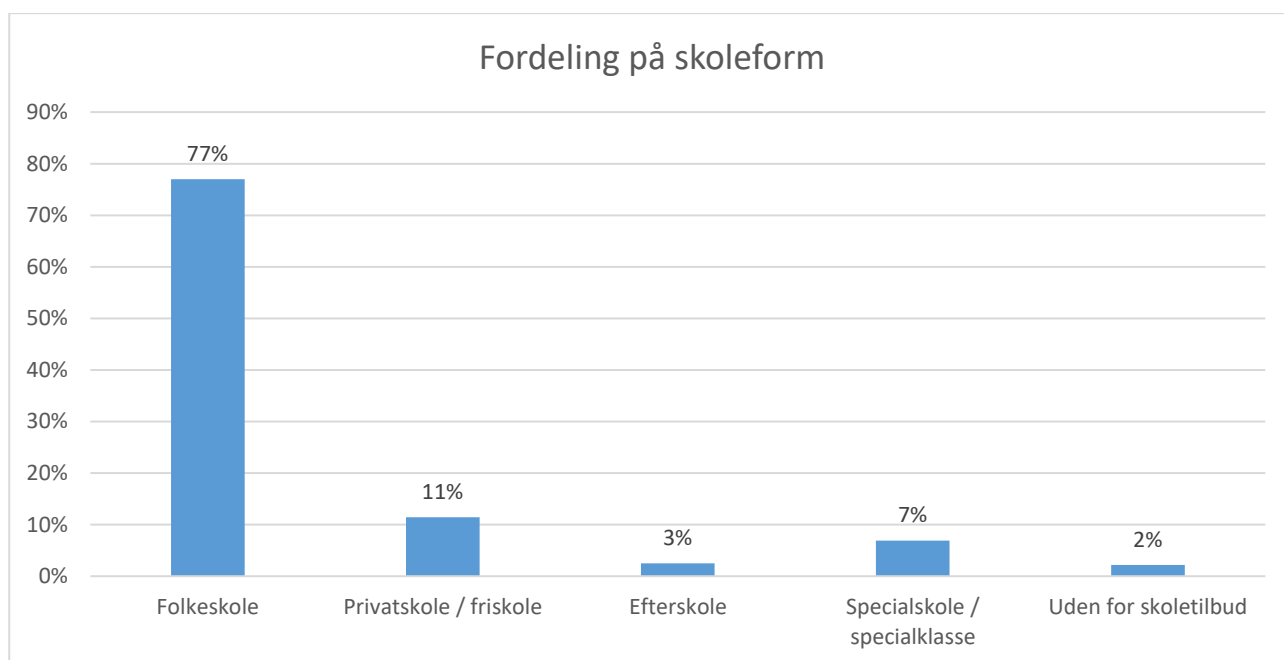
Tablet 3. Procentvise fordeling af spørgers relation til barnet i forhold til barnets trin

Børnenes skoleform

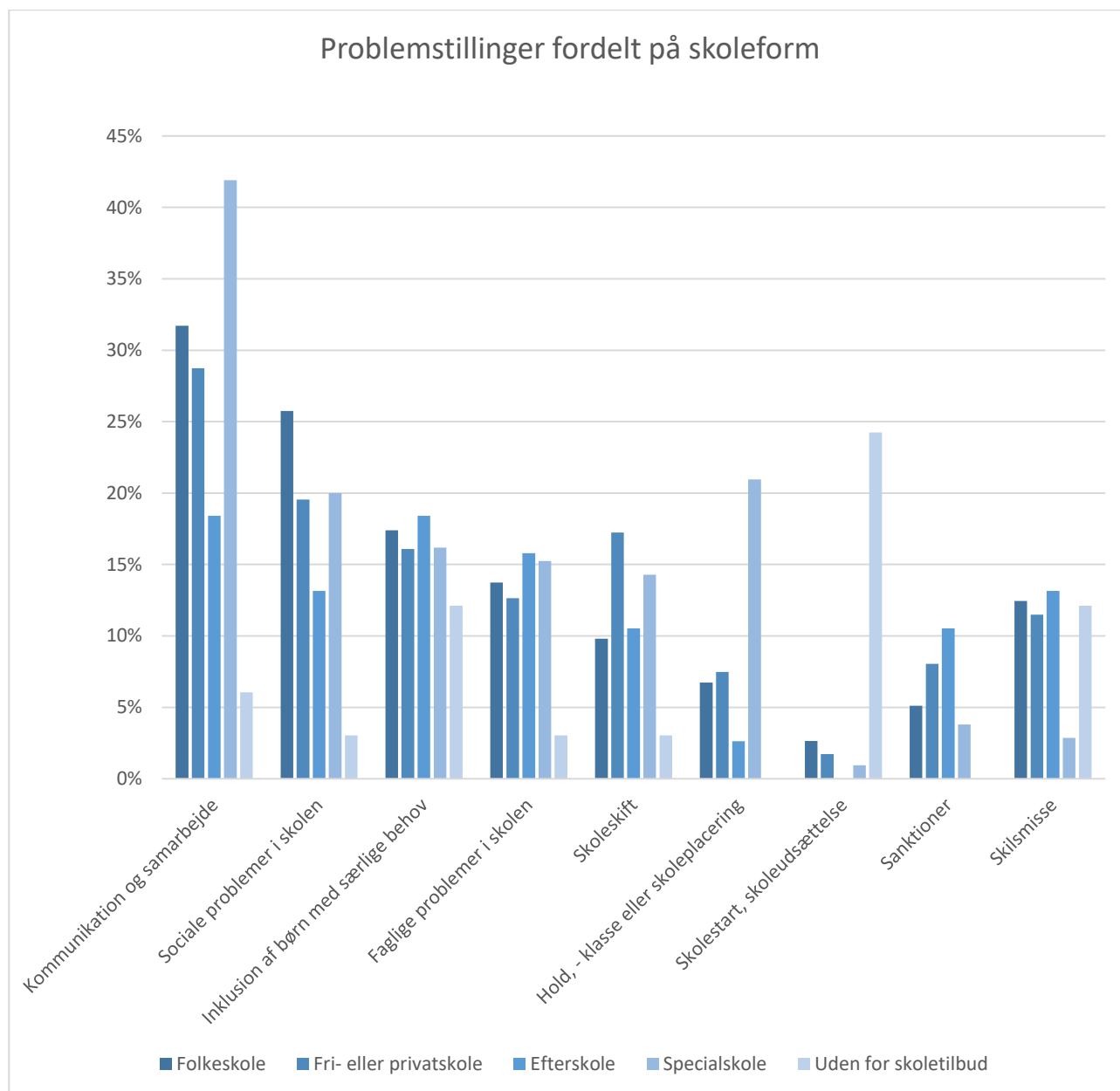
Størstedelen af henvendelserne til Forældrerådgivningen drejer sig om børn i folkeskolen. Der er sket en lille stigning i andelen af henvendelser om børn på privatskole fra 9 % i 2016 til 11 % i 2017. Andelen af henvendelser, der handler om et barn på specialskole er faldet fra 9 % i 2016 til 7 % i 2017.

Tabel 5. Procentvis fordeling af henvendelser fordelt på barnets skoleform

Når henvendelserne til Forældrerådgivningen kategoriseres i forhold til skoleform ses det, at der er forskel på, hvilke problemstillinger forældrene henvender sig om, afhængig af hvilken type skole, deres barn går på.

Tabel 6. Procentvis fordeling af henvendelser fordelt i forhold til problemstilling og skoleform

Da de fleste henvendelser til Forældrerådgivningen kommer fra forældre til børn i folkeskolen fordeler disse henvendelser sig stort set som den generelle fordeling.

I forhold til henvendelser fra forældre til børn på fri- eller privatskole ses det af den ovenstående tabel, at de i højere grad henvender sig med spørgsmål om skoleskift og sanktioner end forældre til elever i folkeskolen gør. Af de 174 henvendelserne fra forældre til børn på fri – eller privatskole, der var til Forældrerådgivningen i 2017 handlede de 17 % om skoleskift, mens det for forældre til børn i folkeskolen kun var tilfældet for 10 % af henvendelser. 8 % af de henvendelser Forældrerådgivningen fik fra forældre til børn i fri – eller privatskole handlede om sanktioner, mens det kun var tilfældet for 5 % af henvendelserne fra forældre til børn i folkeskolen.

”Min søn har været involveret i en episode med hærværk på skolen. Han er blevet sendt hjem i to dage, og har fået at vide, at hvis der sker noget lignende igen, så ryger han ud. Kan skolen virkelig smide ham ud for så lidt?” (Citat fra mail sendt til Forældrerådgivningen)

I forhold til forældre til børn i specialklasse eller på specialskole ses det af den ovenstående tabel, at de i højere grad henvender sig med spørgsmål om hold-, klasse – eller skoleplacering end forældre til elever i folkeskolen gør. Af de 105 henvendelser fra denne forældregruppe i 2017 drejede 21 % sig om denne problemstilling.

”Mor til datter i specialklasse ønsker rådgivning, da hun er i tvivl, om det er det rette skoletilbud for datteren. Mor oplever, at datteren ikke trives socialt, og hun synes heller ikke, hun udvikler sig fagligt. Mor overvejer, om det vil være bedre, hvis hendes datter kom på specialskole” (Citat fra en casebeskrivelse fra en telefonsamtale)

Den problemstilling, der gav anledning til flest henvendelser fra forældre til børn på efterskole, var betaling. 26 % af de i alt 38 henvendelser fra forældre til børn på efterskole omhandlede dette, mens det kun var tilfældet i 2 % af henvendelserne fra forældre til børn i folkeskolen.

”Jeg er alene med min søn, der er på efterskole. Jeg har mistet mit job, og fra d. 1. januar er jeg på dagpenge. Jeg er bange for, at jeg ikke har råd til, at min søn færdiggør sit efterskoleophold. Kan I hjælpe mig med, om der er nogle måder, jeg kan få ekstra økonomisk støtte?” (Citat fra mail sendt til Forældrerådgivningen)

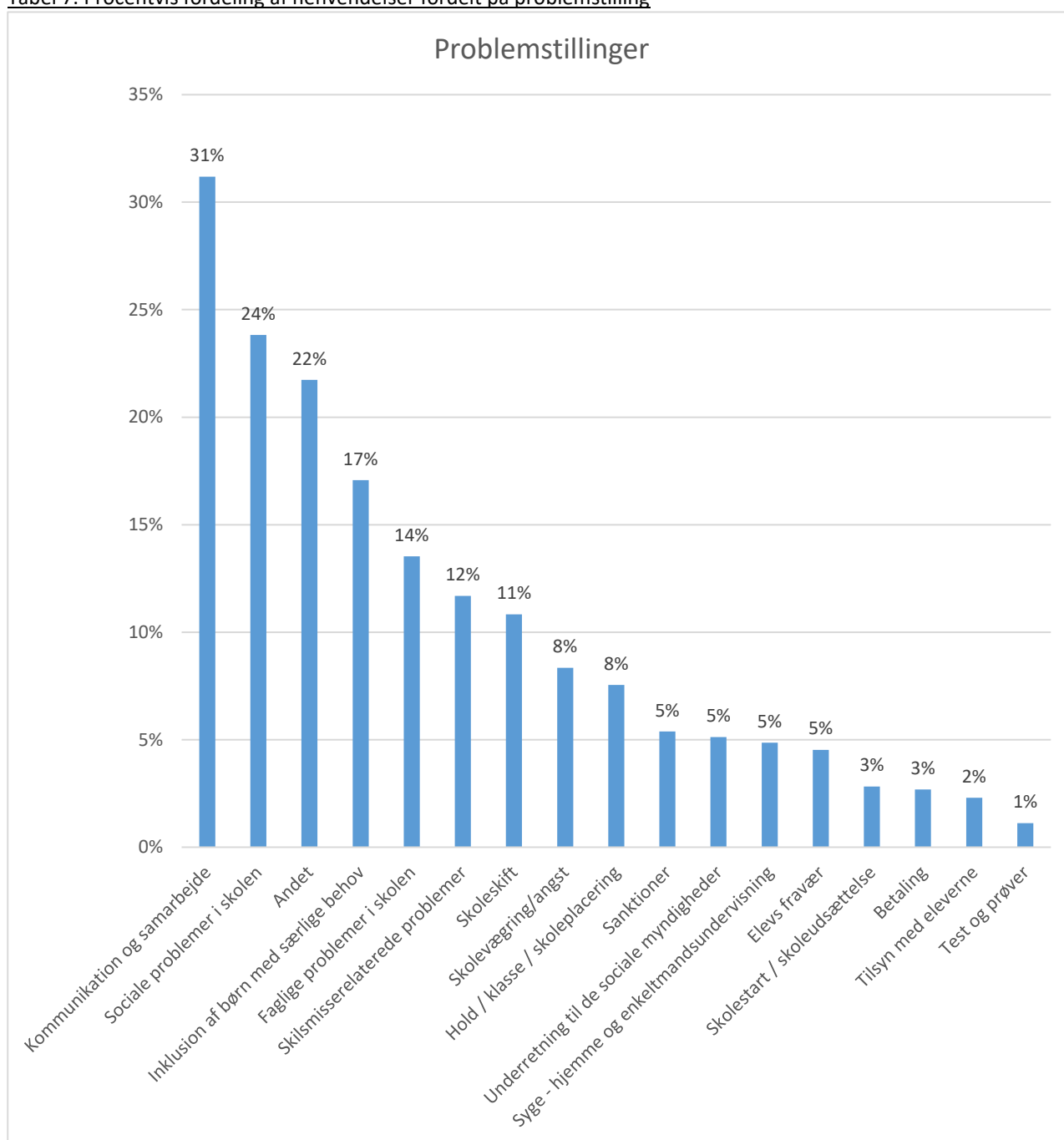
I 2017 fik Forældrerådgivningen 33 henvendelser fra forældre til børn uden for skoletilbud. Af de henvendelser drejede 24 % sig om spørgsmål skolestart eller skoleudsættelse, mens det kun var tilfældet i 3 % af henvendelserne fra forældre til børn i folkeskolen.

”Min datter er fem år, og går i børnehave. Jeg er i tvivl om, hun er klar til at starte i skole allerede nu til sommer. Børnehaven siger, at man ikke bare kan få skoleudsættelse længere, men at der skal være gode grunde til det. Jeg troede egentlig, at man selv måtte bestemme, om ens barn var klar til at komme i skole. Er det ikke rigtigt?” (Citat fra mail sendt til Forældrerådgivningen)

Problemstillinger

Når forældre henvender sig til Forældrerådgivningen er det oftest i forhold til en problemstilling, der kulminerer netop nu. Det kan være en indkaldelse til et møde på skolen eller en episode, der fik bægre til at flyde over. Henvendelserne drejer sig ofte om flere problemstillinger, og kan derfor være meget komplekse.

Tabel 7. Procentvis fordeling af henvendelser fordelt på problemstilling

I det følgende udfoldes de seks problemstillinger, der oftest har givet anledning til at forældre kontakter Forældrerådgivningen

Kommunikation og samarbejde med skolen

Vanskeligheder i forbindelse med samarbejdet og kommunikationen mellem skole og hjem er den problemstilling, der går igen i de fleste af de henvendelser Forældrerådgivningen modtog i 2017, idet 31 % af henvendelserne omhandlede denne problematik.

I 80 % af de henvendelser, der handler om vanskeligheder i forbindelse med samarbejde og kommunikation med skolen, drejer det sig om samarbejdet med skolens ledelse.

Vanskelighederne i samarbejdet og kommunikationen med skolen varierer i konfliktniveau, og er i langt de fleste tilfælde kombineret med andre problemstillinger i forhold til barnets skolegang.

En problemstilling, der ofte giver anledning til at forældre kontakter Forældrerådgivningen er, når forældre oplever, at det kan være vanskeligt at genoptage en dialog med skolens ledelse efter en konflikt, hvilket følgende citat er et eksempel på:

”Vi har bare fået at vide, at skolelederen jo også har andre børn at tænke på. Vi har ikke fået en egentlig forklaring på, hvorfor skolelederen har besluttet at skære i vores søns støttetimer. Jeg har nu skrevet tre mails til skolelederen for at få en forklaring. Han har ikke svaret tilbage på nogle af dem”. (Citat fra mail sendt til Forældrerådgivningen)

Vanskeligheder i samarbejdet og kommunikation med skolens ledelse kan også opstå, når forældrene oplever, at måden, hvorpå der bliver talt om deres barn har et negativt fokus, hvilket følgende citat er et eksempel på:

”Det føles mest af alt som om skolen helt har glemt, at det er et barn, de taler om. Et barn, hvor vi som forældre har en masse følelser på spil. Det er enormt hårdt kun at få at vide, at ens barn er umulig at undervise, uopdragen, asocial, og hvad de ellers siger om ham. Vi ved jo godt, at han er udfordrende, men det ville gøre det meget nemmere at håndtere for os, hvis vi også fik at vide, hvornår han gør noget godt. Vi føler, at vi skal forsvare vores barns ret til at være til, når vi er til møde på skolen, fremfor at samarbejde om at finde en god løsning på hans udfordringer. Så nu ved vi ikke, om vi vil tage til det nye møde, hvis det bliver det samme igen”. (Citat fra en telefonsamtale)

Sociale problemer i skolen

I 2017 drejede 25 % af henvendelserne til ForældreRådgivningen sig om sociale problemer i skolen. Dermed er det den problemstilling, som næstflest henvendelser drejer sig om. Langt de fleste af disse henvendelser omhandler mobning eller mistriksel. Derudover er henvendelser omkring sociale problemer i skolen ofte også kombineret med faglige vanskeligheder og inklusion af børn med særlige behov.

Når forældrene henvender sig til ForældreRådgivningen om sociale problemer i skolen, har de ofte gennem længere tid forsøgt at løse problemerne sammen med barnets lærere, hvilket det følgende citat er et eksempel på:

"Jeg er far til en dreng på otte år. Han er siden skolestart for tre år siden blevet mobbet af en dreng i sin klasse. Vi har været igennem utallige samtaler med læreren, og intet hjælper. Vores søn kan ikke mere nu, og vi har valgt at tage ham ud af skolen, indtil der sker noget. Læreren favoritudtryk er, at børnene skal sige "pyt", men det går ikke mere." (Citat fra mail sendt til ForældreRådgivningen)

Som det fremgår af citatet er sociale problemer i skolen komplekse problemstillinger, der uden en flersidig og tidlig indsats, kan ende i en fastlåst situation med alvorlige konsekvenser for de børn og familier, det berører.

Andet

Som noget nyt er kategorien "andet" den tredje mest benyttede kategori, når de frivillige rådgivere registrerer deres rådgivning.

Kategorien "andet" er i udgangspunktet tiltænkt de henvendelser, der ikke falder ind under en af de øvrige 16 kategorier, der er i registreringskemaet. En gennemgang af de henvendelser, der er blevet registreret i kategorien "andet" viser dog, at denne kategori i overvejende grad er blevet brugt til at nuancere en af de 16 eksisterende kategorier, når en rådgivning har omhandlet en særlig kompliceret problemstilling. Dermed er langt de fleste registreringer i "andet" kombineret med andre problemstillinger, der allerede indgår i registreringskemaet.

Gennemgangen af registreringerne i kategorien "andet" har medvirket til, at det skema, som henvendelserne registreres i, med virkning fra januar 2018 er blevet revideret.

Inklusion af børn med særlige behov

Antallet af henvendelser omkring inklusion af børn med særlige behov er steget fra 14 % i 2016 til 17% i 2017. Oftest henvender forældrene sig med spørgsmål om inklusion af deres eget barn og i den forbindelse ofte også med spørgsmål om proceduren for tildeling af specialundervisning og anden specialpædagogisk støtte.

Forældrerådgivningen ser en tendens til, at der i sager om tildeling af specialundervisning og anden specialpædagogisk støtte ofte gives mangelfulde begrundelser for den afgørelse en skole har truffet, hvilket det følgende citat er et eksempel på:

”Dreng med lav IQ er inkluderet i almen klasse med fire timers støtte. Han har vanskeligt ved at følge med i undervisningen, og kommer ofte i konflikter med andre elever, da han har svært ved at begå sig socialt. Skolen afviser at tildele drengen yderligere støtte med henvisning til økonomi” (Citat fra en casebeskrivelse fra en telefonsamtale)

Det er Forældrerådgivningens oplevelse, at formelle fejl eller mangelfulde begrundelser for skolens - eller kommunens afgørelse giver anledning til konflikt mellem skole og hjem, da det er svært for forældrene at forstå beslutningsgrundlaget. Dertil kommer, at meget få af de forældre, som Forældrerådgivningen rådgiver i forhold til dette emne, er klar over, at de kan klage til Klagenævnet for Specialundervisningen over den afgørelse som skolen eller kommunen har truffet. Dette kan tyde på, at der ikke i tilstrækkeligt omfang gøres opmærksom på de klagemuligheder forældrene har.

Faglige problemer i skolen

Henvendelser der drejer sig om elevernes faglige problemer er steget fra 13 % i 2016 til 14 % i 2017.

74 % af disse henvendelser drejer sig om elever, der af forskellige årsager har vanskeligt ved at følge undervisningen. Henvendelserne fra denne forældregruppe deler sig i to hovedgrupper: dem, hvis barn allerede modtager en form for specialundervisning og dem, der ønsker hjælp til at afklare, om deres barn har behov for specialundervisning. Fællesnævneren for denne forældregruppe er, at de ønsker rådgivning i forhold til, hvordan andre faggrupper end skolens eget personale kan vurdere barnets behov for specialundervisning eller specialpædagogisk støtte, hvilket følgende citat er et eksempel på:

”Mor til pige i 3. klasse med faglige og sociale problemer. Mor valgte skoleskift mellem 1. og 2. klasse for at se om det hjalp. Problemerne er nu de samme som på den gamle skole. Mor oplever, at den nye skole holder hende hen med snak og siger, at hendes datter bare er lidt umoden. Mor er meget bekymret og efterspørger rådgivning i forhold til, hvordan hun kan få sin datter udredt hos PPR” (Citat fra en casebeskrivelse fra en telefonsamtale).

Dernæst handler en del af henvendelserne også om de ansattes faglige kompetencer eller om valget af undervisningsmateriale i et givent fag, hvilket det følgende citat er et eksempel på:

”Far henvender sig, da han gerne vil vide, om han kan klage over, at hans datter i 1. klasse har en dansklærer, der ikke er uddannet lærer i Danmark og som taler dansk med meget kraftig svensk accent. Han er bekymret for, om hun er den rette til at lære børnene at stave og læse” (Citat fra en casebeskrivelse fra en telefonsamtale)

Forældre, der henvender sig om de ansattes faglige kvalifikationer, er ofte bekymrede for, at en lærers faglige kompetencer vil have en negativ afsmittning på deres barns faglige udvikling. Samtidig er forældrene ofte også usikre i forhold til, hvordan de skal gribe problemstillingen an over for den pågældende lærer eller skolens ledelse.

Skilsmisserelaterede problemstillinger

Skilsmisserelaterede problemstillinger er den 6. hyppigste årsag til at forældre henvender sig til Forældrerådgivningen idet 12 % af henvendelserne til Forældrerådgivningen i 2017 omhandler denne problematik. Det er en fordeling, der ligger på niveau med 2016.

Når forældre henvender sig om skilsmisserelaterede problemstillinger, er det ofte i forbindelse med meget konfliktfyldte skilsmisser, hvor der kan være igangværende sager i statsforvaltningen, retten eller fogedretten. Ofte er de forældre, Forældrerådgivningen taler med, grebet af konflikten med deres tidligere partner. Når Forældrerådgivningen rådgiver forældre i en sådan situation hjælper vi altid forældrene med at overveje, hvad der er bedst for barnet. Det er det følgende uddrag af en casebeskrivelse et eksempel på:

”Far henvender sig, da han er uenig med sin ekskone om samværet med deres børn. Han er flyttet til en anden by, og børnene skal derfor meget tidligt op for at nå i skole, når de er hos ham. Ekskone vil have ændret samværet, så børnene er hos hende i hverdagene. Faren rådgives i forhold til den gældende lovgivning og muligheden for et mæglingsmøde i Statsforvaltningen. Vi drøfter også, hvad der er den bedste beslutning set i forhold til hans børns hverdag ” (Citat fra en casebeskrivelse fra en telefonsamtale)

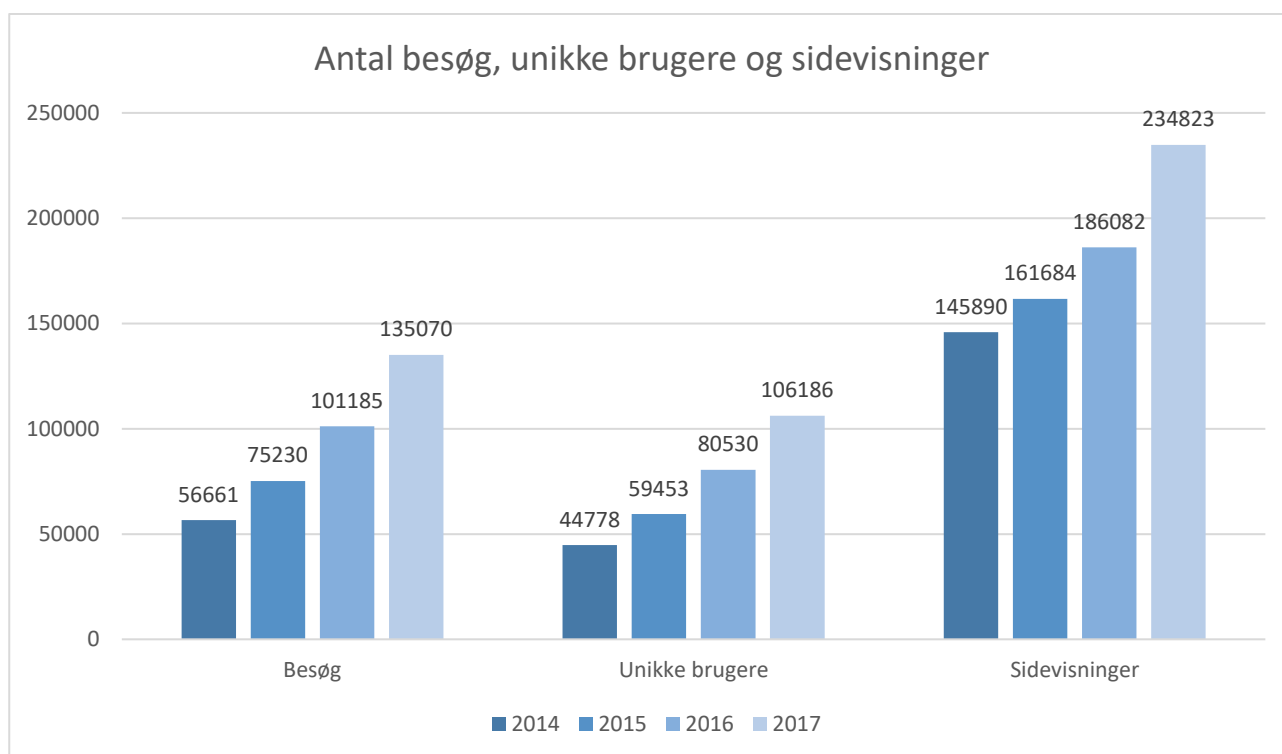
Dernæst drejer rådgivning i relation til skilsmisse sig i mere end halvdelen af tilfældene om reglerne omkring skoleskift i forbindelse med flytning. Et emne, der forudsætter enighed blandt forældremyndighedsindehaverne, men som ofte giver anledning til konflikt mellem forældrene.

Hjemmesiden

På www.forældrerådgivningen.dk kan forældre finde råd og vejledning omkring børns skolegang enten via hjemmesidens vidensbank eller anonymiserede "spørgsmål og svar" fra henvendelser til Forældrerådgivningens brevkasse. Mange af de forældre, der henvender sig til Forældrerådgivningen, har allerede orienteret sig på hjemmesiden.

Antallet af brugere på hjemmesiden er steget markant gennem de sidste fire år. I 2017 var der 106.186 unikke brugere, hvilket er en fremgang på 31,8 % i forhold til 2016.

Tabel 8. Antal besøg, unikke brugere og sidevisninger 2014-2017

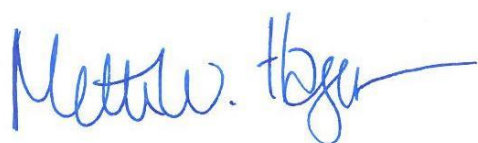

Besøg: Antal besøg på hjemmesiden i alt. Unikke brugere: antal enkeltbesøg på hjemmesiden. Sidevisning: det samlede antal sider, der er vist.

Det stigende antal brugere af hjemmesiden er et udtryk for, at der er et stadig stigende behov for råd og vejledning i forhold til børns skolegang generelt. Samtidig viser antallet af brugere også, hvor mange Forældrerådgivningen når ud til med råd og vejledning.

Tak for snakken.

Det var virkelig rart at få nogle gode
råd til, hvordan vi kommer videre.

Mette With Hagensen

Landsformand,
Skole og Forældre
Telefon: 31 71 63 78
mwh@skole-foraeldre.dk

Anne Klebak

Rådgivningsleder,
Forældrerådgivningen
Telefon: 26 13 99 47
ak@skole-foraeldre.dk

**SKOLE
OG
FORÆLDRE**

**FORÆLDRE
RÅDGIVNINGEN**

En del af Skole og Forældre

Forældrerådgivningens årsrapport 2016

**FORÆLDRE
RÅDGIVNINGEN**

En del af Skole og Forældre

Indholdsfortegnelse

Resume af Forældrerådgivningen årsrapport for 2016.....	3
Antal henvendelser til Forældrerådgivningen.....	4
Forældrerådgivningens hjemmeside.....	5
Hvem henvendte sig til Forældrerådgivningen?	6
Hvilke børn drejede henvendelserne sig om?.....	7
Hvilke problemstillinger drejede henvendelserne sig om?.....	8
Problemer med skolens kommunikation og samarbejde.....	10
Sociale problemer i skolen	10
Inklusion af børn med særlige behov	11
Faglige problemer.....	12
Skilsmisserelaterede problemer.....	13
Typiske problemstillinger ved forskellige skoleformer?.....	15
Typiske problemstillinger på de tre trin	16
Om Forældrerådgivningen	17
Mission	17
Vision	17
Rådgivningen	18
Budget	19

**SKOLE
OG
FORÆLDRE**

Kvægtorvsgade 1, 1710 Kbh. V.
post@skoleogforaeldre.dk
33 26 17 21
www.skole-foraeldre.dk

 **FORÆLDRE
RÅDGIVNINGEN**
En del af Skole og Forældre

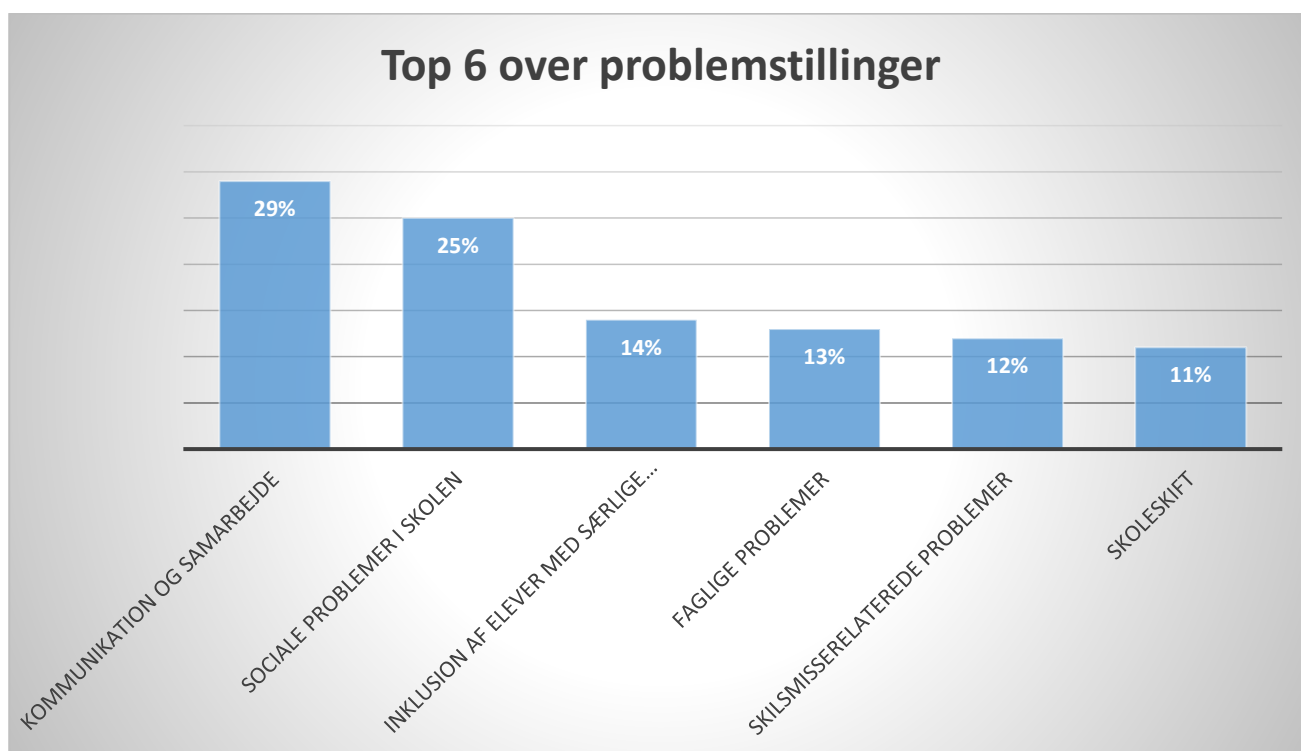
Kvægtorvsgade 1, 1710 Kbh. V.
cb@skole-foraeldre.dk
33 86 02 16
www.foraeldreraadgivningen.dk

Resume af Forældrerådgivningen årsrapport for 2016

- I 2016 har der i alt været 1454 henvendelser til Forældrerådgivningen, hvilket er en stigning på 11,4 % i forhold til 2015 og en stigning på 110 % hvis vi sammenligner med 2012.
- www.foraeldreraadgivningen.dk har i 2016 haft 80.530 unikke brugere, hvilket er en stigning på 34,4 % i forhold til 2015.
- Skole og Forældre udgav en forskningsrapport i samarbejde med Pædagogisk Psykologisk forlag med titlen "Når forældre søger hjælp – en analyse af brevkassespørgsmål til Skole og Forældres Forældrerådgivning 2013 – 2015"
Læs mere her: <http://skole-foraeldre.dk/nyheder/behov-bedre-kommunikation-i-skolen>
- De seks problemstillinger, der oftest har givet anledning til at forældre har kontaktet Forældrerådgivningen i 2016, er som følger:

Tabel 1. Top seks over de problemstillinger der oftest har givet anledning til at kontakte Forældrerådgivningen i 2016

Det har været fantastisk at snakke med dig. Tak for en rigtig god samtale og råd.

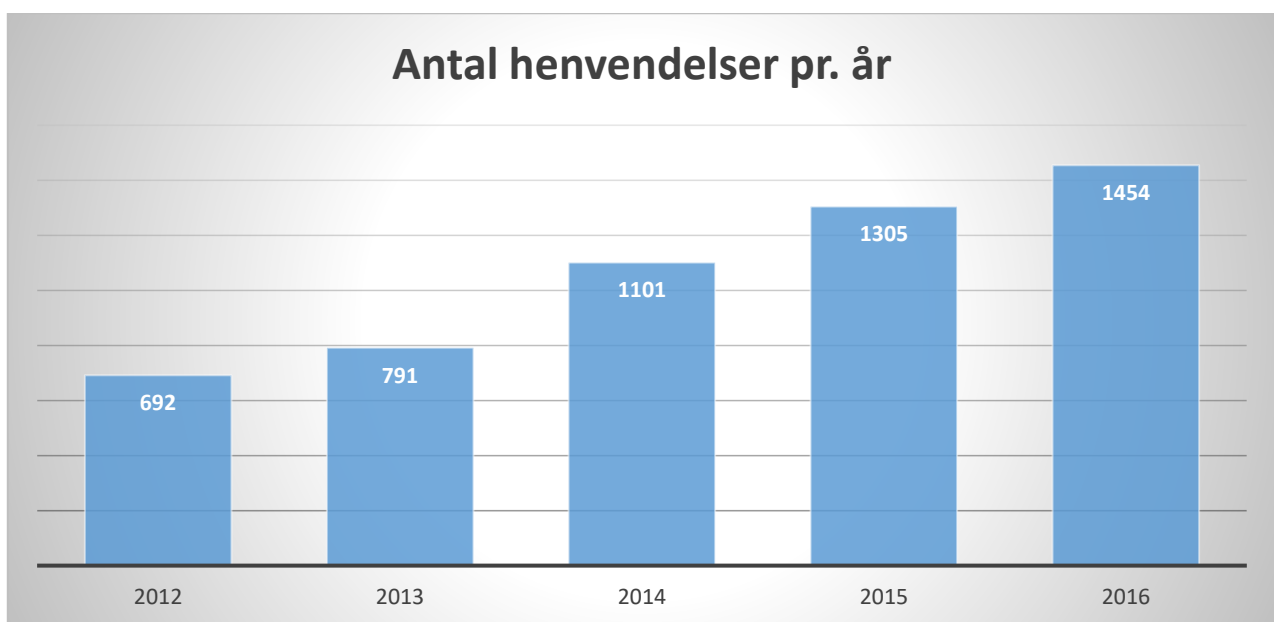
Mor til pige i 9. kl.

Antal henvendelser til Forældrerådgivningen

Forældrerådgivningen oplevede igen i 2016 en stigning i antallet af henvendelser. I 2016 var der i alt 1454 henvendelser til Forældrerådgivningen. Der var tale om en stigning i antal henvendelser på 11,4 % i forhold til 2015 og en stigning på 110 % i forhold til 2012.

Den meget store stigning i antal henvendelser fra 2012 til 2016 bør blandt andet ses i lyset af et langt større kendskab til Forældrerådgivningen blandt forældre og skolebestyrelsesmedlemmer og at hjemmesiden www.foraeldreraadgivningen.dk har gennemgået en stor udvikling. Derudover har Forældrerådgivningen gradvist øget tilgængeligheden på Forældrerådgivningens telefon ved nu at have to rådgivere på vagt samtidig.

Tabel 2. Antal henvendelser pr. år 2012 – 2016

Forældrerådgivningen har i 2016 stort set ikke reklameret for vores rådgivning, så forældre, der kontakter os, har oftest fundet vores hjemmeside på nettet eller hørt om os fra andre forældre. Det er Forældrerådgivningens oplevelse, at langt flere forældre ville gøre brug af Forældrerådgivningen, hvis de kendte vores eksistens, men da vores kapacitet ikke rækker til den samme store stigning i antal henvendelser, som vi har set de seneste år, har vi i 2016 undladt at reklamere for rådgivningen eksternt.

I 2016 foregik 1097 af henvendelserne som telefonrådgivning, dvs. 75 % af alle henvendelser, mens de resterende 357 foregik som mailrådgivning, dvs. 25 % af alle henvendelser. Denne fordeling har været konstant de seneste år, trods den meget store stigning i antal henvendelser.

Forældrerådgivningens hjemmeside

Ud over mail – og telefonrådgivning kan forældre også finde råd og vejledning via hjemmesiden

www.forældrerådgivningen.dk

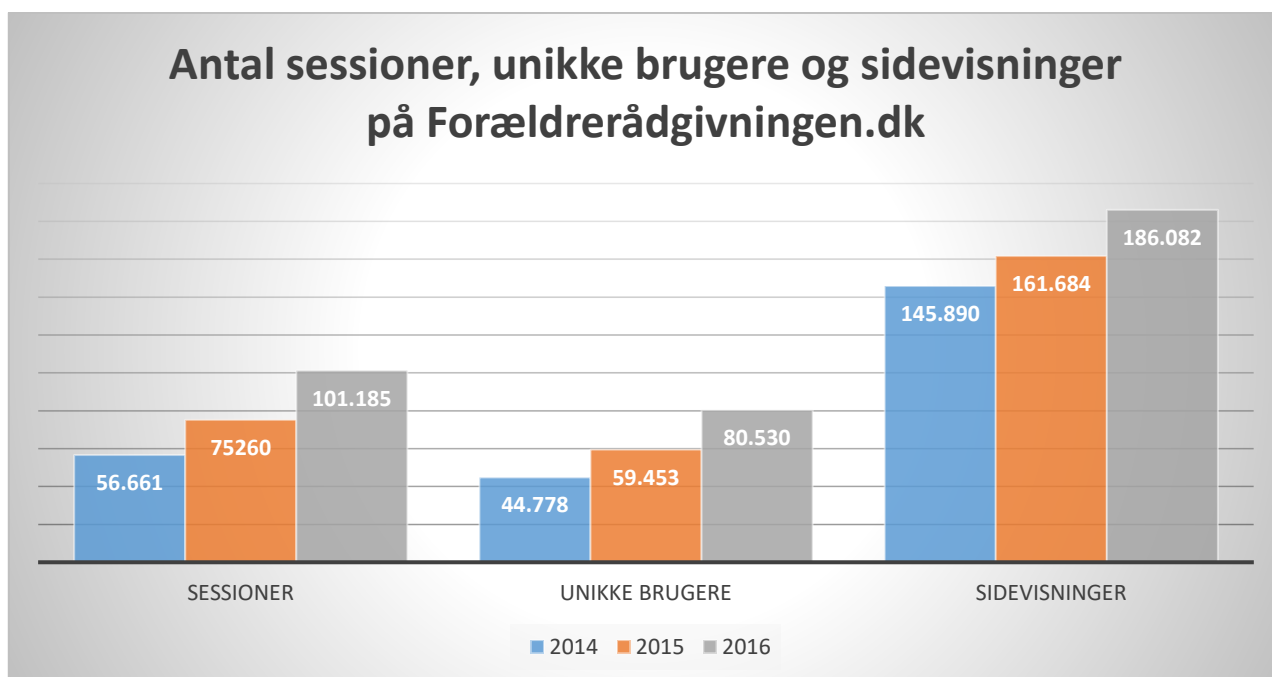
Her kan brugere læse tidligere spørgsmål og svar, i anonym form, fra vores brevkasse og finde hjælp i Forældrerådgivningens vidensbank. Mange, der kontakter Forældrerådgivningen, har allerede orienteret sig generelt på hjemmesiden, og mange forældre sætter pris på at læse spørgsmål fra andre forældre, der har været i en lignende situation.

Antallet af brugere af Forældrerådgivningens hjemmeside har ligget stabilt i flere år på omkring 45.000 unikke brugere om året. I 2015 var der dog en markant stigning fra 44.778 unikke brugere i 2014 til 59.453 unikke brugere i 2015 – altså en stigning på næsten 33 %.

Denne udvikling ser vi nu tydeligt fortsætte i 2016, hvor der var 80.530 unikke brugere – altså en stigning på 35,4 %, hvis vi sammenligner med 2015 og en stigning på hele 79,8 %, hvis vi sammenligner med 2014.

Det stigende antal brugere af hjemmesiden er således også et udtryk for, hvor mange forældre som Forældrerådgivningen når ud til med råd og vejledning.

Tabel 3. Antal sessioner, unikke brugere og sidevisninger pr år 2014-2016

*Session: Det tidsrum, hvor en unik bruger er aktivt engageret i websitet. Brugere: Unikke brugere, som har haft mindst én session. Sidevisninger: Det samlede antal sider der er vist.

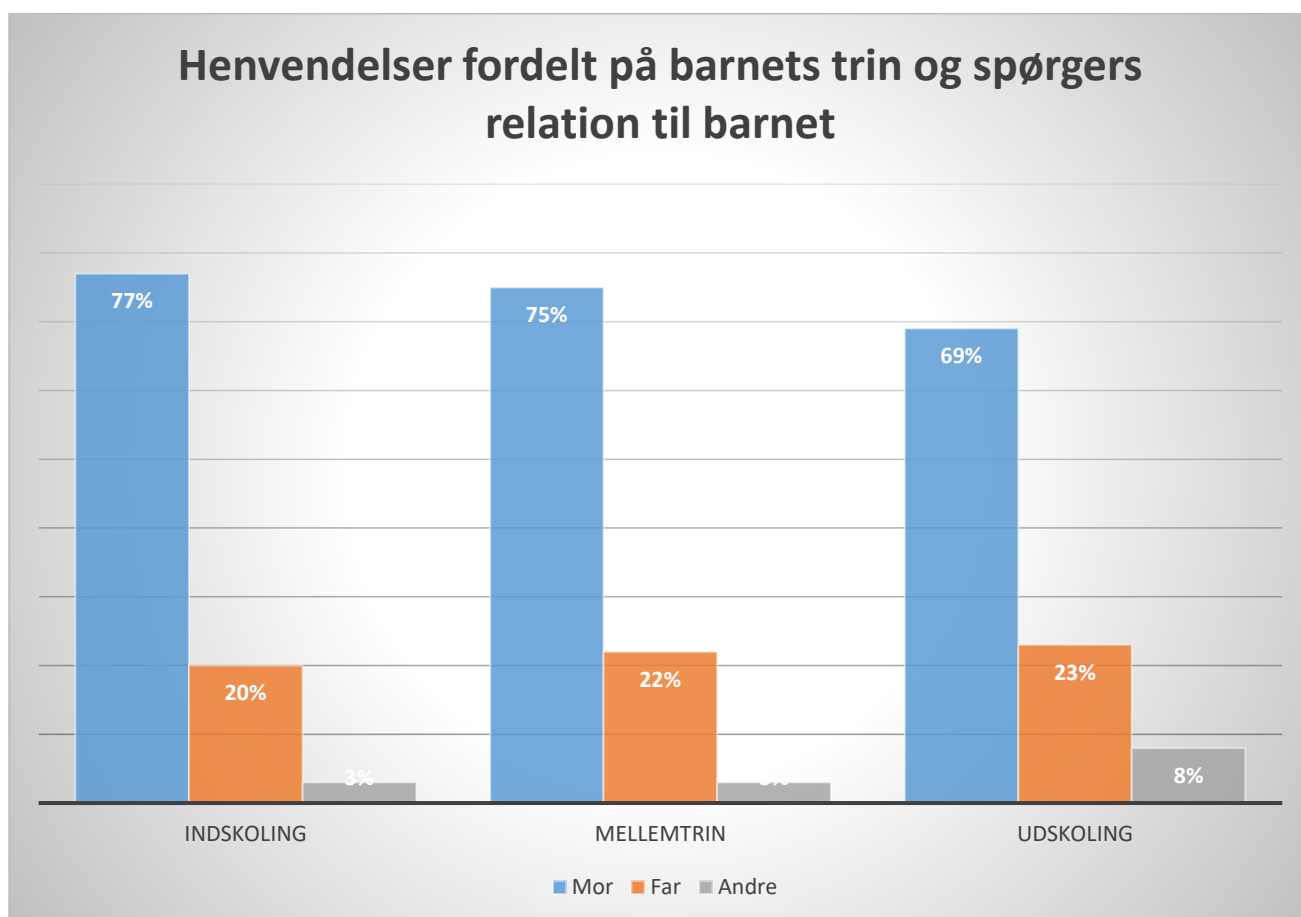
Hvem henvendte sig til Forældrerådgivningen?

I 2016 var det i 95 % af tilfældene forældrene, der henvendte sig til Forældrerådgivningen, hvilket er et tal der har ligget stabilt siden 2014, hvor Forældrerådgivningen begyndte at registrere, hvordan den der henvender sig relaterer til barnet. De øvrige 5 %, der henvender sig, er ofte bedsteforældre eller andre familiemedlemmer, plejeforældre, bekymrede naboer og ind i mellem også udskolingsbørnene selv.

Det var igen i 2016 primært mødre, der henvendte sig, idet de stod for næsten 75 % af det samlede antal henvendelser. Dette tal har ligeledes ligget stabilt siden 2014.

Hvis man kigger på, hvem der henvender sig ud fra barnets alder, vil man se, at det i højere grad er andre end forældrene, der henvender sig, når barnet er nået udskoling, i forhold til når barnet går i indskoling eller på mellemtrinnet, ligesom Forældrerådgivningen får flere henvendelser fra fædre jo ældre børnene er. Der er ikke forskel på de problemstillinger, der har givet anledning til at henholdsvis far eller mor henvender sig til Forældrerådgivningen.

Tabel 4. Henvendelser fordelt på barnets trin og spørgers relation til barnet i 2016

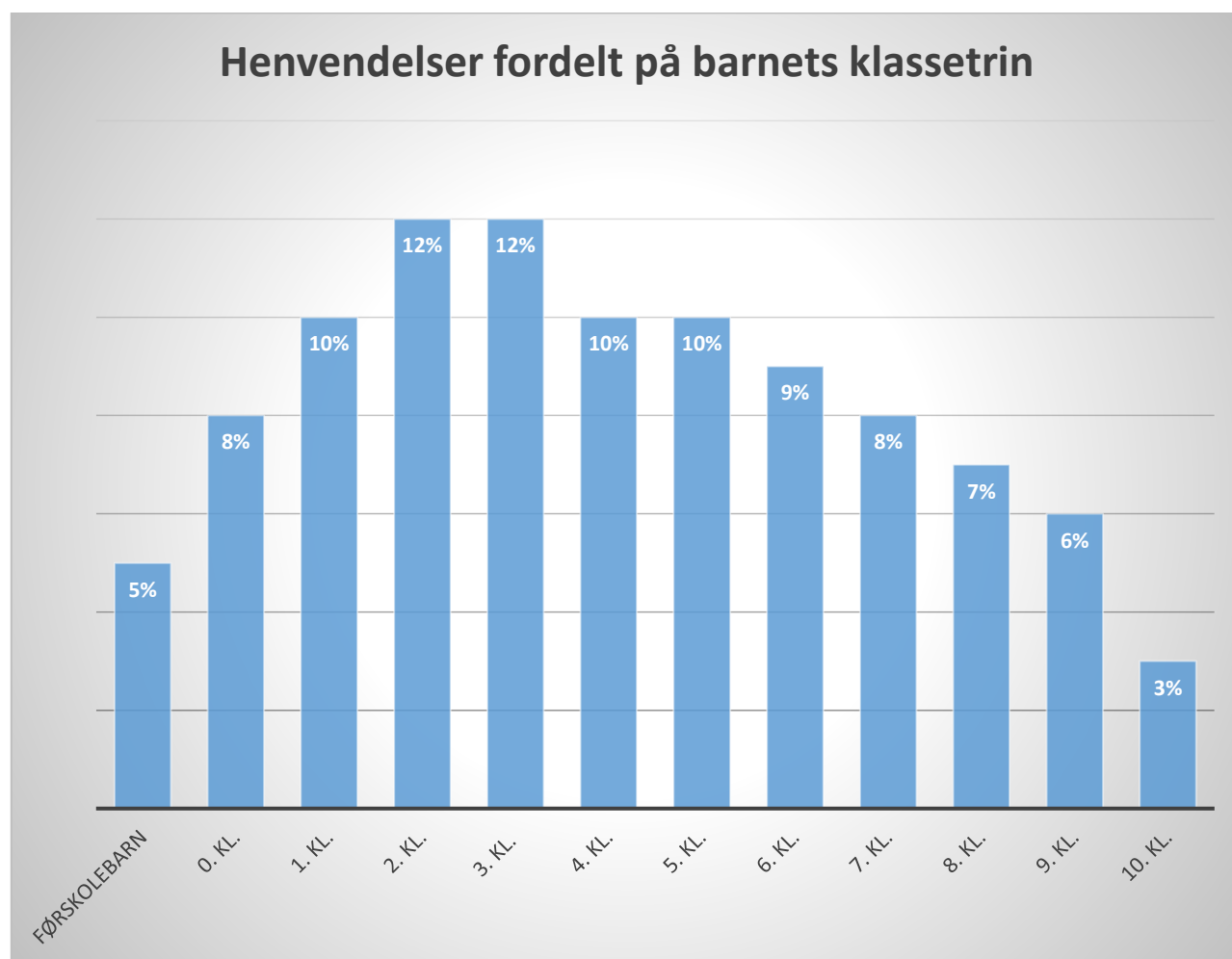

Hvilke børn drejede henvendelserne sig om?

Henvendelserne til Forældrerådgivningen drejede sig i 65 % af tilfældene om en dreng og i 35 % af tilfældene om en pige. Denne fordeling svarer til de foregående år. Hvis man kigger på de henvendelser Forældrerådgivningen får om henholdsvis drenge og piger, vil man se, der stort set ikke er nogen forskelle i henvendelserne. Der er en lille overvægt af henvendelser vedrørende drenge, der går på specialskole, i forhold til piger der går på specialskole, og en lille overvægt af henvendelser der drejer sig om inklusion af børn med særlige behov, hvor henvendelsen handler om en dreng.

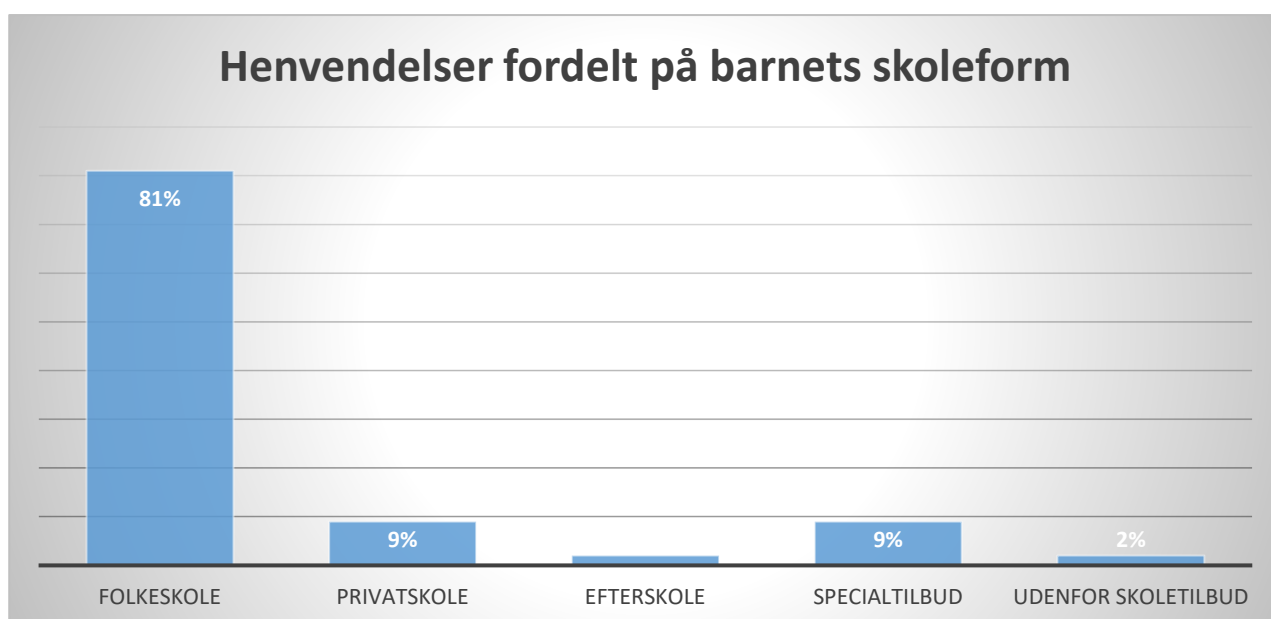
Nedenstående graf viser fordelingen af henvendelser baseret på barnets klassetrin. Vi kan her se, at Forældrerådgivningen i 2016 modtog flere henvendelser vedrørende børn i indskolingen end hhv. mellemtrinnet og udskolingen. Dette var ligeledes i overensstemmelse med de foregående år. Dog bør det bemærkes, at der er sket en svag stigning i antal henvendelser, der drejer sig om børn på mellemtrinnet, mens der er sket et lille fald i henvendelser, der drejer sig om udskolingsbørn, når vi sammenligner med 2015.

Tabel 5. Procentvis fordeling af henvendelser på barnets klassetrin i 2016

Fordelingen af henvendelser baseret på barnets skoleform er også nogenlunde tilsvarende de foregående år, og som det fremgår af grafen, handler langt de fleste henvendelser sig om et barn, der går i folkeskolen. Kategorien "specialtilbud" kan både omhandle private og offentlige specialskoler. Forældrerådgivningen har i 2016 oplevet en lille stigning i antal henvendelser vedrørende børn i specialtilbud. I 2016 drejede 9 % af alle henvendelser sig om et barn i specialtilbud, mens det i 2015 var 7 % af henvendelserne, der omhandlede et barn i specialtilbud

Tabel 6. Procentvis fordeling af henvendelser på barnets skoleform i 2016

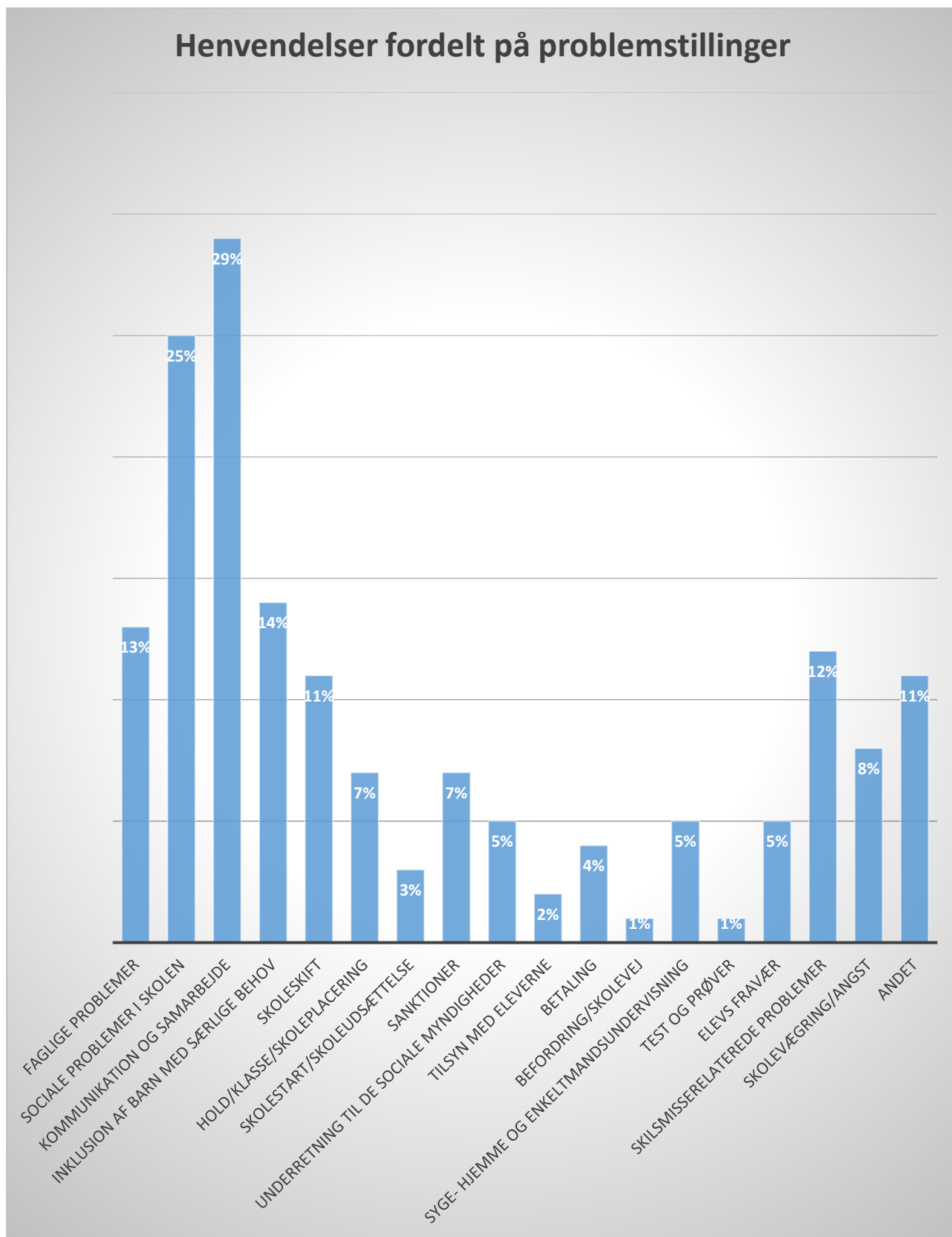
Hvilke problemstillinger drejede henvendelserne sig om?

Når forældre henvender sig til Forældrerådgivningen, drejer det sig ofte om et problem, der kulminerer netop nu. Problemet kan have vokset sig større over tid – nogen gange over flere år – men der er ofte et akut aspekt i sagen, såsom et møde der skal afholdes samme dag eller en episode, der bliver dråben, som får bægeret til at flyde over. Problemstillingen i henvendelsen er derfor ofte meget kompleks og indeholder ofte flere problemstillinger. Det betyder, at det er nødvendigt for vores rådgivere at markere flere problemstillinger i samme henvendelse, som det ses i nedenstående diagram

Antallet af henvendelser inden for hver kategori er stort set uændret fra 2015 til 2016.

Det skal dog bemærkes, at kategorien "Inklusion af barn med særlige behov" er ny i vores registrering for 2016.

Tabel 7. Procentvis fordeling af henvendelser på problemstillinger i 2016

Problemer med skolens kommunikation og samarbejde

I 2016 var det, ligesom de foregående år, problemstillingen "Problemer med skolens kommunikation og samarbejde", som flest henvendelser drejede sig om, idet der i 2016 var 29 % af henvendelserne, der omhandlede denne problematik.

Problemerne varierede meget i konfliktniveau, men i langt de fleste tilfælde var problemstillingen kombineret med andre problemer omkring barnets skolegang. Der var dog også en del af henvendelserne, hvor forældrene kontaktede Forældrerådgivningen for at afklare, hvilket niveau for kommunikation mellem skole og hjem forældrene kunne forvente – både når forældrene oplevede, der var al for lidt kommunikation og der hvor forældrene oplevede, at de druknede i oplysninger fra skolen.

I hovedparten af henvendelserne var det samarbejdet mellem skolelederen og forældrene, som var vanskeligt, mens det i en mindre del af henvendelserne var samarbejdet mellem en lærer og forældrene, som var problemfyldt.

Fra rådgivernes casebeskrivelser er følgende eksempel:

"Mor til tvillinger i 0.kl. har fået en besked på intra, hvor klasselæreren anbefaler, at hendes drenge efter sommerferien ikke længere skal gå i klasse sammen. Mor kontakter straks klasselæreren, da det var hendes indtryk, at det gik godt med at gå i klasse sammen, men klasselæreren ønsker hverken at mødes eller uddybe intrabeskeden. Mor er meget forvirret. Hun kan ikke få svar på, hvad der giver anledning til lærerens udmelding og hun er heller ikke klar over, hvor vidt der er lagt op til at hun inddrages i beslutningen."

Juni 2016

Sociale problemer i skolen

Problemstillingen "Sociale problemer i skolen" var den problemstilling, der gav anledning til næst flest henvendelser i 2016, idet 25 % af henvendelserne drejede sig om denne problematik. Disse henvendelser drejede sig ofte om mobning samt dårlige relationer til klassekammeraterne og skolens personale. Når vi ser på indskolingen var "sociale problemer i skolen" ofte kombineret med skilsmisserelaterede problemer, mens vi i udskolingen ofte ser denne problematik sammen med et højt fravær og skolevægring/angst.

Fra rådgivernes casebeskrivelser er følgende eksempler:

En mor ringer angående sin datter, der er gået fra at være glad og have masser af venner til at være en trist og modløs pige med ondt i maven og uden lyst til at gå i skole. Hun er blevet "løsgænger" i klassen - en der ikke er nogen, der gider at lege med. Hun bliver mobbet og holdt uden for fællesskabet af de andre elever, men leger ind i mellem med nogle få i en parallelklasse. Mor har talt med klassens lærere og andre forældre, som er vældig søde og forstående, og PPR har været inddraget. Der har været iværksat forskellige tiltag, som ikke er blevet fulgt op og derfor ikke har været vedvarende. Skolen mener ikke problemet er så stort, som barnet føler det. Forældrene overvejer skoleskift eller skift af klasse, som er barnets ønske. Skolens ledelse er inddraget. Mor oplever at alt er prøvet, og efterlyser ideer til nye veje.

Januar 2016

"Henvendelsen drejer sig om en dreng i 3. klasse. Moren, der selv er lærer, beskriver, at der i de sidste to år har været en rigtig dårlig trivsel i klassen og at der finder grov mobning sted, navnlig over for hendes søn. Moren har drøftet det med andre forældre i klassen og rettet henvendelse til klassens lærere, som blandt andet har sagt, at hun skal lære sit barn at tænke positivt. Klassens tager på en årlig overnatningstur, hvilket drengen er utryk ved, da der også her finder en del mobning sted. Han har derfor brug for på forhånd at vide, hvem han skal sove sammen med. Selvom moren har bedt om etablering af faste sovegrupper, bliver det alligevel børnenes opgave selv at etablere disse."

Oktober 2016

Inklusion af børn med særlige behov

I 2016 tilføjede vi problemstillingen "Inklusion af børn med særlige behov" til vores registreringskema. Det er derfor ikke muligt at sammenholde denne kategori med tidligere år. I alt blev 14 % af alle henvendelser i 2016 registreret under denne kategori, hvilket gør at "Inklusion af børn med særlige behov" er den tredje mest hyppige årsag til, at forældre kontakter Forældrerådgivningen. I langt de fleste tilfælde drejer henvendelsen sig om forældrenes eget barn, der har særlige behov, men der er også forældre, der henvender sig vedrørende problemstillinger, hvor deres barns læring og trivsel påvirkes af problemstillinger med børn med særlige behov i klassen.

Fra rådgivernes casebeskrivelser er følgende eksempler:

"Far ringede for at høre nærmere om støtte til hans datter med diabetes. Vi drøftede muligheder for praktisk hjælp og hvem der kan tildele den form for støtte. Hun gav udtryk for, at det kunne være svært at få lavet møder på skolen med deltagelse af lærere og skoleleder, og at tingene gang på gang gik i stå. Som det er nu, er forældrene ikke trykke ved at sende deres barn i skolen – da ingen er oplyste om, hvad der skal gøres, hvis datteren bliver dårlig."

September 2016

"Mor kontaktede Forældrerådgivningen angående hendes dreng i 2. kl. Drengen har grundet psykologiske/sansemæssige problemer fået lavet en undervisningsplan fra kl.8.00 - 11.30, og skolen vil så sende ham hjem og ikke føre yderligere tilsyn, selv om han er tilmeldt SFO. Drengen er for tidligt født tvilling og søsteren er udviklingshæmmet. Han er udredt af PPR - der konkluderede, at han er normalt begavet, men med for store sansemæssige udfordringer i en klasse. Dette har ført til udadreagerende adfærd. Der arbejdes på at han skal i en specialklasse. Moderen er p.t. sygemeldt og magter ikke at have sønnen hjemme hver dag fra kl.11.30. "

November 2016

Faglige problemer

På fjerdepladsen finder vi problemstillingen "Faglige problemer", som 13 % af henvendelserne omhandlede. Generelt drejede henvendelserne sig ofte om ekstra støtte i timerne eller specialtilbud til barnet.

Fra rådgivernes casebeskrivelser er følgende eksempler:

"Far ringer vedr. sin søn, der går i 8. kl. på en specialskole. Drengen har sproglige og indlæringsmæssige vanskeligheder. Far mener, at klassens lærer ikke vægter den faglige undervisning og især ikke danskundervisningen. Sønnen gik tidligere i en specialklasse, hvor han lærte meget og lærte at læse på et rimeligt niveau. Læreren har taget en læsetest, der viser at sønnen er gået meget tilbage. Far har talt med lærer og ledelse om det, men de udtrykker klart, at de ikke har nogen forventninger til eleverne - " de skal alligevel kun lære at lave mad, etc., så de laver for det meste andre aktiviteter." Læreren har desuden fritaget klassen for flere fag, uden forældrenes inddragelse."

Maj 2016

En mor fortæller, at PPR i september vurderede, at datteren er bagud i dansk og engelsk og noget bagud i matematik. Der er ikke sket noget undervisningsmæssigt - læreren er langtidssygemeldt og der er skiftende uuddannede vikarer. Mor spørger, om hun kan "kræve" noget? Hun har været ved skoleleder og skolechef i kommunen, men der sker ikke noget.

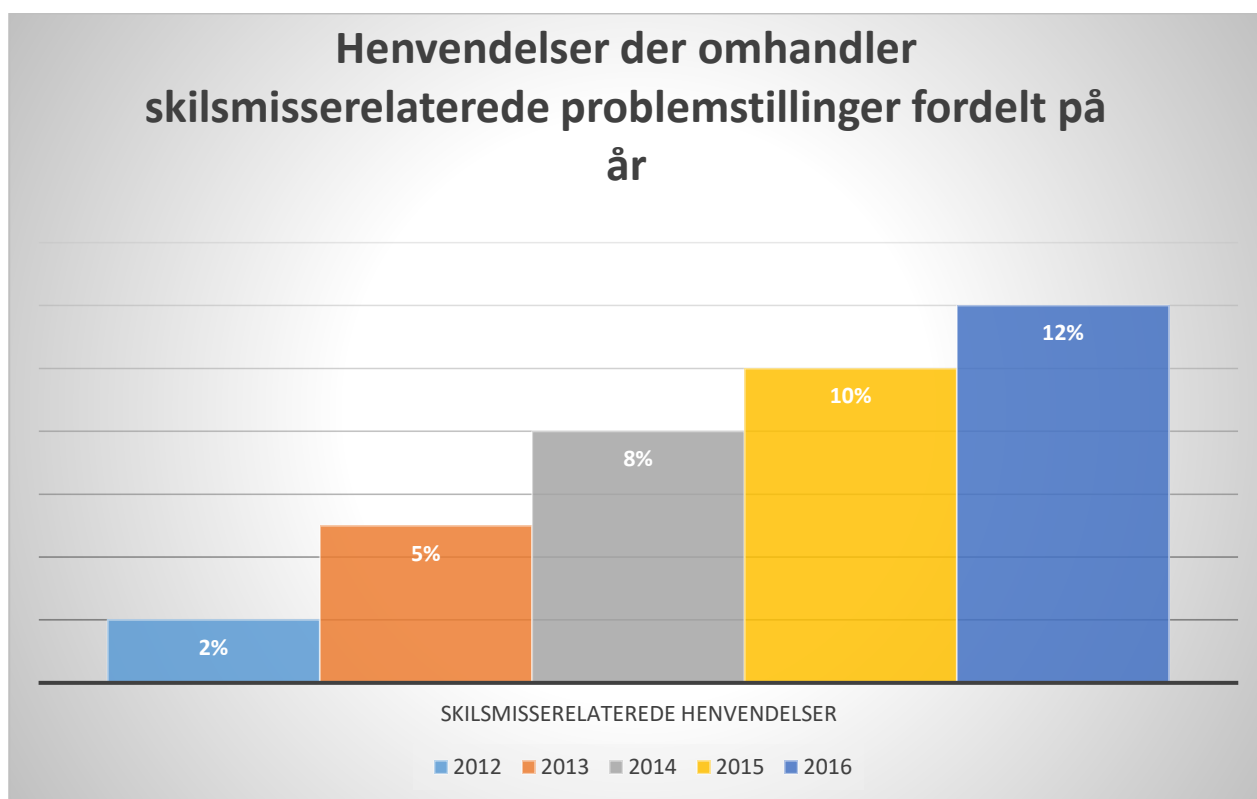
Februar 2016

Skilsmisserelaterede problemer

Særlig interessant er kategorien "Skilsmisserelaterede problemer", som ligger på femtepladsen med 12 % af alle henvendelser og hvor Forældrerådgivningen siden 2012 har oplevet en stærk stigning i antal henvendelser omhandlende denne problemstilling.

Tabel 8. Antal henvendelser der omhandler skilsmisserelaterede problemstillinger fordelt på år 2012-2016

Når en forælder henvender sig til Forældrerådgivningen med en problemstilling, der er skilsmisserelateret, er det ofte nogle meget komplicerede sager, hvor mange instanser er indblandet og hvor mange forskellige lovgivninger er i spil. I Forældrerådgivningen ser vi ofte højkonfliktskilsmisser, hvor der verserer sager i forskellige institutioner som statsforvaltning, retten og fogedretten, og hvor skolen bliver en part gennem udtalelser om barnet og hvor forældre bruger skolen som mulighed for at udøve chikane mod den anden forælder eller barnet.

Fra rådgivernes casebeskrivelser er følgende eksempler:

Far til søn i 2.kl. ønsker 7-7 ordning på trods af, at der er 200 km. mellem forældrenes bopæl. Mor har sagt nej til at sønnen bare kan gå i den lokale skole i begge byer, så han skal skifte skole hver uge. Far vil gerne vide mere om lovgivningen på dette område.

Juni 2016

Mor til dreng i 4. kl. henvender sig. Hendes søn vil ikke i skole, da han er bange for at hans far kommer på skolen. Far har tilhold mod mor efter vold, men ikke mod sønnen, så han kommer på skolen for at give grimme beskeder, som sønnen skal give videre til mor. Mor har bedt skolen skærme sønnen fra hans far i skoletiden, men skolen hævder, det ikke er deres opgave. Politiet har bedt moren om at registrere, når faren kommer på skolen, så de kan give faren tilhold mod sønnen, men heller ikke dette ønsker skolen at bidrage til. Skolen har skrevet en underretning til kommunen angående sønnens fravær og mor er frustreret, da hun meget gerne vil have sin søn i skole, men mangler samarbejde med skolen om at gøre sønnen tryk i skoletiden. Mor ønsker råd og en uddybelse af, hvad der egentlig er skolens opgave i denne sag.

Februar 2016

Mor henvender sig vedrørende en pige i 2. kl. Forældrene er skilt for mange år siden og datteren har ikke samvær eller nogen anden kontakt med faren efter hans fængselsdom for incest. Faren har heller ikke del i forældremyndigheden og har efter aftale med statsforvaltningen heller ikke mulighed for at gøre brug af de generelle muligheder for oplysningspligt for forældre uden del i forældremyndigheden. Faren har nu alligevel fundet ud af, hvilken skole datteren går på, og har efter kontakt med matematiklæreren fået udleveret en kode, der giver ham mulighed for at se de skolefotos, der er taget af pigen. Pigen har nu mistet al tillid til den lærer og moren har bedt skolen give både hende og pigen en undskyldning, så de kan komme videre, men skolen ønsker ikke at mødes om denne sag, som de ikke mener kan have så stor betydning. Mor ønsker hjælp til at finde den rigtige måde at forklare skolen vigtigheden af en undskyldning til datteren.

September 2016

Far henvender sig, da han gerne vil have oplyst, om han kan kræve, at de børnepenge han betaler, bruges på at barnet går i en bestemt privatskole. Sønnen skal begynde i skole efter sommerferien.

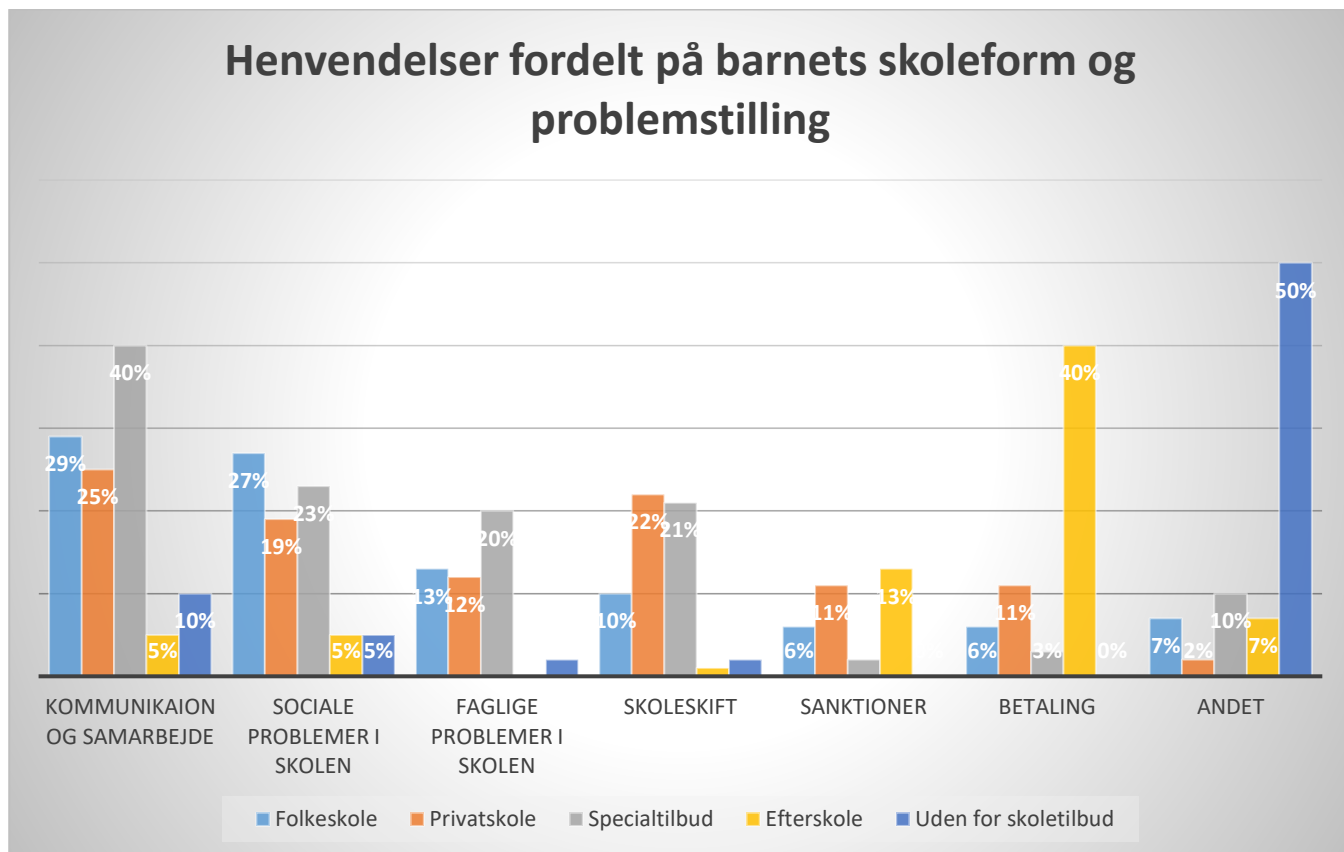
December 2016

Dreng i 9.kl. henvender sig. Han er blevet bortvist fra sin skole i en uge, da han efter eget udsagn har gjort noget ret dumt. Hans mor har forældremyndigheden alene, men drengen er alligevel bekymret for, at skolen skal underrette hans far om hans forseelse. Far sidder i fængsel og vil ikke have besøg af sin søn, hvis sønnen gør dumme ting. Drengen vil derfor gerne have forklaret reglerne.

December 2016

Typiske problemstillinger ved forskellige skoleformer?

Tabel 9. Procentvis fordeling af henvendelser på kategorier inden for hver skoleform i 2016

Hvis vi ser på det samlede antal henvendelser, vil vi se, at henvendelserne stort set fordeler sig inden for de forskellige kategorier på samme måde år efter år. Ser vi derimod på barnets skoleform, vil vi se, at der er store forskelle på, hvad forældrene henvender sig til Forældrerådgivningen om.

Man bør dog i den forbindelse tage forbehold for, at andelen af henvendelser, der drejer sig om børn, der går på efterskole eller er uden for skoletilbud, kun drejer sig om 2 % af alle henvendelser i begge tilfælde.

Langt de fleste forældre, der henvender sig til Forældrerådgivningen, har børn i folkeskolen, hvorfor der ikke er de store udsving i forhold til det generelle billede. Kigger vi derimod på, hvad forældre til børn i privatskole henvender sig om, vil vi se, at fordelingen på kategorierne er anderledes.

I 2016 har 131 forældre, der har børn i privatskole, valgt at kontakte Forældrerådgivningen. 22 % af de henvendelser har handlet om "Skoleskift", mens det samme gør sig gældende for 10 % af forældrene, der har børn i folkeskolen. Kigger vi på "Sanktioner" har 11 % af forældrene med børn i privatskole henvendt sig om dette, mens det kun er 6 % af alle henvendelser fra forældre med børn i folkeskolen, der har henvendt sig om dette emne.

Af de 121 forældre, der har henvendt sig til Forældrerådgivningen angående deres barn, der går i specialtilbud, har 40 % henvendt sig vedrørende skolens kommunikation og samarbejde. Derudover har 21 % henvendt sig vedrørende skoleskift. Det er meget forskelligt om dette dækker over et ønske om et andet specialtilbud, eller om det drejer sig om at skifte skoleform.

40 % af de forældre, hvis børn går på efterskole, har henvendt sig vedrørende reglerne for betaling, og 13 % har henvendt sig vedrørende sanktioner.

Heldigvis er der meget få børn, der er helt uden for skolesystemet, men ind i mellem får vi henvendelser fra forældre, hvis børn ikke går i skole. Disse sager er ofte meget komplekse, og den største andel af henvendelser vi må kategorisere i "Andet" findes i denne gruppe.

Typiske problemstillinger på de tre trin

Hvis vi ser på indskolingen, er der nogle problemstillinger, der ser anderledes ud end det generelle billede. 14 % af alle henvendelser omkring et indskolingsbarn omhandler "Skilsmisserelaterede vanskeligheder", mens det på mellemtrinnet og i udskolingen drejer sig om 9 % af henvendelserne. Det er også omkring indskolingsbørnene, at de fleste henvendelser omkring "Hold/klasse og skoleplacering" forekommer, idet 9 % af alle henvendelser fra indskolingsforældre omhandler denne problematik. 4 % af alle henvendelser fra øvrige forældre omhandler dette.

På mellemtrinnet får Forældrerådgivningen særlig mange henvendelser omkring overvejelser vedrørende "Skoleskift". 15 % af henvendelserne har denne problemstilling, og i langt de fleste tilfælde er det barnets trivsel, der er afgørende for den overvejelse. Til sammenligning er det kun 10 % af henvendelser fra udskolingsforældrene, der omhandler skoleskift.

Når henvendelsen drejer sig om et udskolingsbarn, drejer 11 % af henvendelserne sig om "Angst/skolevægning". I indskolingen og på mellemtrinnet er det kun 4 % af henvendelserne der drejer sig om denne problemstilling.

Om Forældrerådgivningen

Mission

Forældrerådgivningens mission er:

”at fremme skolebørns læring og trivsel gennem rådgivning af forældre og andre, der oplever problemer i forbindelse med et barns skolegang”

Vision

I 2016 blev følgende vision vedtaget for Forældrerådgivningens arbejde i 2016 – 2018.

- ❖ Forældrerådgivningen vil levere saglig rådgivning og information af stadig højere kvalitet.
- ❖ Forældrerådgivningen vil være kendt af stadig flere forældre til skolebørn og samarbejdspartnere på børne- og skoleområdet.
- ❖ Forældrerådgivningen vil i kontakt med stadig flere af de forældre, der har behov for rådgivning og information.
- ❖ Forældrerådgivningen vil øge sit fokus på forældrenes ressourcer og handlemuligheder med henblik på at styrke deres samarbejde med skolen, samt deres bevidsthed om eget ansvar i dette samarbejde.
- ❖ Forældrerådgivningen vil styrke de frivillige rådgiveres færdigheder i at rådgive og deres viden om skoleområdet, med særlig fokus på mobning og digitale medier.
- ❖ Forældrerådgivningen vil rekruttere rådgivere, der svarer til forældrenes efterspørgsel af rådgivning og information.
- ❖ Forældrerådgivningens dokumentation vil opkvalificere Skole og Forældres formidling af skolebørn og deres forældres vilkår.

Rådgivningen

Forældrerådgivningen er en uvildig rådgivning, hvor forældre og andre har mulighed for at få anonym rådgivning i forbindelse med et barns skolegang. Forældrerådgivningen er kendetegnet ved at sætte fokus på forældrenes egne ressourcer og handlemuligheder, samt den gode relation mellem skole og hjem, men vigtigst af alt – altid fokus barnets behov.

Telefonrådgivningen er åben på alle skoledage fra kl. 10.00-14.00, og hver dag sidder der to kompetente rådgivere klar til at besvare telefonopkald. Derudover er det muligt at indsende et brevkassespørgsmål via mail, og her tilstræbes det at spørgsmålet er besvaret inden for tre arbejdsdage.

Forældrerådgivningens rådgivere er frivillige, der ulønnet arbejder for at bidrage til skolebørns trivsel og læring. Dog udbetales der et mindre honorar for besvarelse af mailhenvendelser.

Forældrerådgivningen har ved udgangen af 2016 i alt 30 frivillige rådgivere, der alle har stor erfaring med skoleområdet og de udfordringer, der kan være for familier i forbindelse med et barns skolegang.

Rådgiverne har vidt forskellig uddannelsesmæssig baggrund, men fælles for dem alle er, at de gennem en lang årrække har beskæftiget sig med børn og familier, fx som skoleledere, PPR – ledere eller konsulenter.

Når rådgiverne vælger at bruge tid på frivilligt arbejde i netop Forældrerådgivningen, er det ofte, fordi de har et stærkt ønske om at kunne bidrage til det gode samarbejde mellem skole og hjem – et samarbejde som de - efter et langt arbejdsliv med børn i fokus - ved er altafgørende for børnenes læring og trivsel.

Rådgiverne er yderst kompetente til at give råd og vejledning til forældre, der oplever problemer i forbindelse med et barns skolegang, eller som blot har brug for at vende en problemstilling med en udenforstående.

Forældrerådgivningen samler de frivillige rådgivere fire gange årligt til erfaringsudveksling samt opdatering på relevante aktuelle emner.

I 2016 blev der på forårskurset fokuseret på "Skolers brug af underretninger" og derudover gav Autismeforeningen et oplæg om, hvilke udfordringer deres medlemmer oplever i mødet med skolen.

På efterårskurset blev der fokuseret på de udfordringer, man som ung og familie møder i udskolingen, herunder uddannelsesvejledning og uddannelsesparathedsvurdering,

Forældrerådgivningen finansieres af Undervisningsministeriet gennem finanslovsbevillinger og er forankret i Skole og Forældre som et tilbud til alle skolebørns forældre.

Forældrerådgivningen har eksisteret siden 2006, og har således i 2016 kunnet holde 10 - års jubilæum.

Budget

BUDGETSKEMA DRIFTSLIGNENDE TILSKUD

OBS. Indtast KUN i de tomme felter.

Tabel 1: Grundoplysninger og tilskud

Forening/organisation	Landsforening Skole og Forældre - Forældrerådgivningen
Evt. institutionsnummer	
Kontaktperson	Jens Tovgaard
E-mail	j@skole_foraeldre.dk
Ansøgt beløb fra Ministeriet for Børn, Undervisning og	1.111.600

Tabel 2: Budget for anvendelsen af tilskuddet. BEMÆRK budgettet skal så vidt muligt være udspecificeret på aktiviteter

Budgetår:	2016			
Budgetpost nr.	Oplysninger om udgifter af typen løn eller honorar	Antal timer	Sats pr. time	I alt kr.
1	Løn koordinator: Planlæg./ Kontakt/rekruttering/uddannelse af frivillige	1.355	310	420050
2	Sekretariatsbidstand, telefonbetjening	450	310	139500
3	Ledelse	100	310	31.000
4	Kommunikation	175	310	54.250
5	Økonomi	50	310	15.500
6	Brevkassesvar	267	310	82.900
7				0
8				0
9				0
Oplysninger om andre udgifter				
10	Drift/udvikling af hjemmeside, telefon, lokaler, revision			147.000
11	Konsulentbistand til evaluering			20.000
12	Uddannelse af rådgivere/netværksdannelse - ophold og transport			116.000
13	Markedsføring og udgivelser samt formidling			60.000
14	Uddannelse af koordinator			19.800
15				
16				
17				
18				
	Revision			10.000
	I ALT			1.116.000

Evt. bemærkninger til budgettet:

Morten Kruse
Sekretariatschef,
Skole og Forældre

Mette With Hagensen
Formand,
Skole og Forældre

Charlotte Broe
Koordinator,
Forældrerådgivningen

Forældrerådgivningens årsrapport 2015

**FORÆLDRE
RÅDGIVNINGEN**

En del af Skole og Forældre

Indholdsfortegnelse

Resume af Årsrapport 2015.....	1
Om Forældrerådgivningen	1
Vision	2
Antal henvendelser til Forældrerådgivningen.....	3
Forældrerådgivningens hjemmeside.....	4
Hvem henvendte sig til Forældrerådgivningen?	5
Hvilke børn drejede henvendelserne sig om?.....	5
Hvilke problemstillinger drejede henvendelserne sig om?.....	6
Budget	10
Konklusion	11

**SKOLE
OG
FORÆLDRE**

Kvægtorvsgade 1, 1710 Kbh. V.
post@skoleogforaeldre.dk
33 26 17 21
www.skole-foraeldre.dk

**FORÆLDRE
RÅDGIVNINGEN**

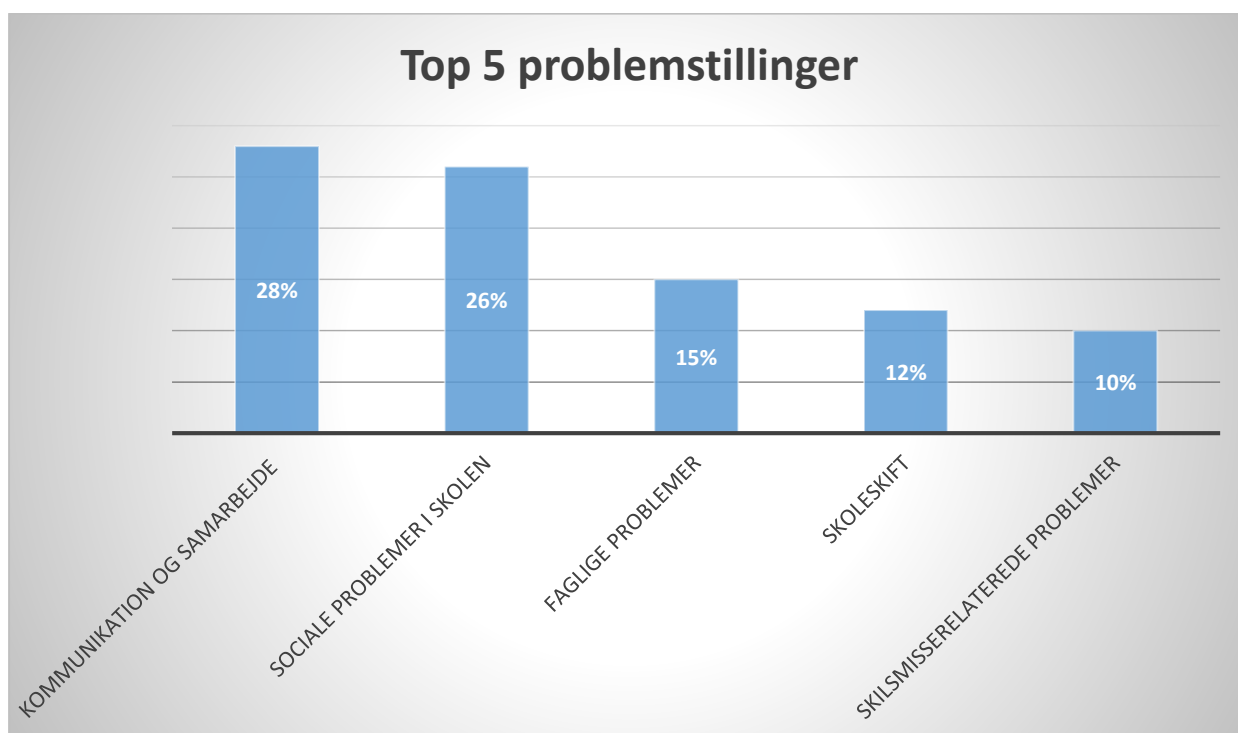
En del af Skole og Forældre

Kvægtorvsgade 1, 1710 Kbh. V.
cb@skole-foraeldre.dk
33 86 02 16
www.foraeldreraadgivningen.dk

Resume af Årsrapport 2015

- I 2015 har der været 1305 henvendelser til Forældrerådgivningen, hvilket betød en stigning på 18,5 % i forhold til 2014 og en stigning på næsten 65 % i forhold til 2013.
- Forældrerådgivningen har i 2015 oplevet en stor stigning i antallet af unikke brugere af Forældrerådgivningens hjemmeside. Der har i 2015 været knap 60.000 unikke brugere af hjemmesiden, hvilket er en stigning på knap 33 % i forhold til 2014.

Tabel 1. Top fem over de problemstillinger der oftest har givet anledning til at kontakte Forældrerådgivningen

Om Forældrerådgivningen

Forældrerådgivningens mission er at fremme skolebørns læring og trivsel gennem rådgivning af forældre og andre, der oplever problemer i forbindelse med et barns skolegang.

Forældrerådgivningen er en uvildig rådgivning, hvor forældre og andre har mulighed for at få anonym rådgivning i forbindelse med et barns skolegang. Forældrerådgivningen er kendetegnet ved at sætte fokus på forældrenes egne ressourcer og handlemuligheder, samt den gode relation mellem skole og hjem, men vigtigst af alt – altid barnet.

"Forældrerådgivningen er et kanon initiativ"

Mor til dreng i 4. kl.

Vision

I 2013 – 2015 havde Forældrerådgivningen følgende vision for arbejdet:

- ❖ *Forældrerådgivningen er en højt kvalificeret frivillig rådgivning, der er kendetegnet ved at sætte fokus på forældrenes egne ressourcer, handlemuligheder og gode relationer mellem skole og hjem.*
- ❖ *Rådgivningen varetages af stadig flere højt kvalificerede frivillige rådgivere.*
- ❖ *Forældrerådgivningen er kendt af majoriteten af skolebørns forældre og af alle relevante samarbejdspartnere på børne- og undervisningsområdet.*
- ❖ *Forældrerådgivningen er let tilgængelig når forældre har behov for rådgivning.*
- ❖ *Forældrerådgivningen bidrager med dokumentation til Skole og Forældres formidlingsarbejde af børn og forældres vilkår.*

I 2015 tog Forældrerådgivningens vision om at nå ud til endnu flere af de forældre, der har brug for råd og vejledning, endnu et skridt i den rigtige retning, idet det lykkedes at få mulighed for at have to rådgivere på vagt ad gangen. Rådgiverne kunne derved tage endnu flere telefoner, og færre oplevede at ringe forgæves.

Mange der henvender sig til Forældrerådgivningen giver udtryk for, at det er en stor hjælp at tale med et udenforstående menneske, der kan hjælpe dem med at få overblik over deres situation og hjælpe til med at se forskellige handlemuligheder.

Forældrerådgivningens rådgivere er frivillige, der ulønnet arbejder for at bidrage til skolebørns trivsel og læring. Forældrerådgivningen har ca. 25 frivillige rådgivere. Rådgiverne er yderst kompetente til at give råd og vejledning til forældre, der oplever problemer i forbindelse med et barns skolegang, eller som blot har brug for at vende en problemstilling.

Rådgiverne har vidt forskellig uddannelsesmæssig baggrund, men fælles for dem alle er, at de gennem en lang årrække har beskæftiget sig med børn og familier fx som skoleledere, PPR-ledere eller konsulenter.

Når rådgiverne vælger at bruge tid på frivilligt arbejde i netop Forældrerådgivningen, er det ofte fordi de har et stærkt ønske om at kunne bidrage til det gode samarbejde mellem skole og hjem – et samarbejde som de efter et langt arbejdsliv med børn i fokus ved er altafgørende for børnenes læring og trivsel.

De frivillige rådgivere samles fire gange årligt til erfaringsudveksling samt opdatering på relevante aktuelle emner.

I 2015 var hovedtemaerne for kurserne:

- Forvaltningsloven, og dens betydning for folkeskolen
- Inklusion

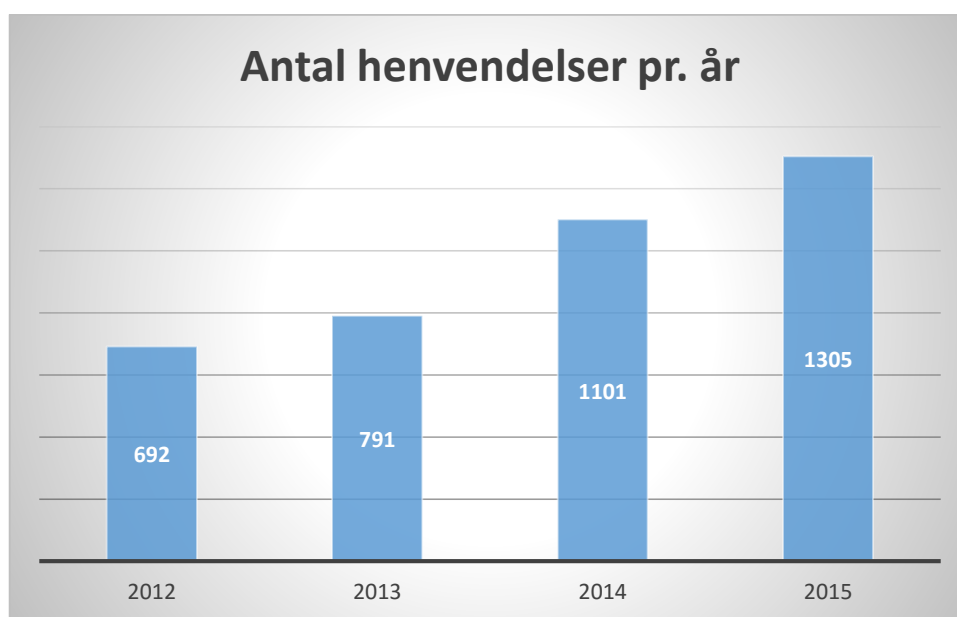
Nye rådgivere bliver som regel rekrutteret af Forældrerådgivningens nuværende rådgivere, som anbefaler tidligere kollegaer eller andre, som de finder egnede til opgaven. Herefter iværksættes en proces, der har til formål at sikre høj kvalitet i rådgivningen.

Antal henvendelser til Forældrerådgivningen

Forældrerådgivningen oplevede igen i 2015 en stigning i antallet af henvendelser. I 2015 var der 1305 henvendelser til Forældrerådgivningen. 967 af henvendelserne foregik som telefonrådgivning, mens de resterende 338 foregik som mailrådgivning. Der var tale om en stigning i antal henvendelser på 18,5 % i forhold til 2014 og en stigning på næsten 65 % i forhold til 2013.

Forældrerådgivningen har siden sin opstart i 2006 haft en stigning i antal henvendelser hvert eneste år. Det øgede antal henvendelser i 2015 bør ikke ses som et udtryk for, at der har været flere familier, som har oplevet problemer i forbindelse med deres barns skolegang i forhold til de foregående år. Derimod skyldes stigningen formodentlig et øget kendskab til Forældrerådgivningen, både blandt skolebørns forældre og blandt andre rådgivninger og foreninger, der henviser forældre til Forældrerådgivningen. Derudover har Forældrerådgivningen i 2015 annonceret via Facebook, hvilket er en platform, hvor der ikke tidligere er blevet reklameret for Forældrerådgivningen.

Tabel 2. Antal henvendelser pr. år 2012 – 2015

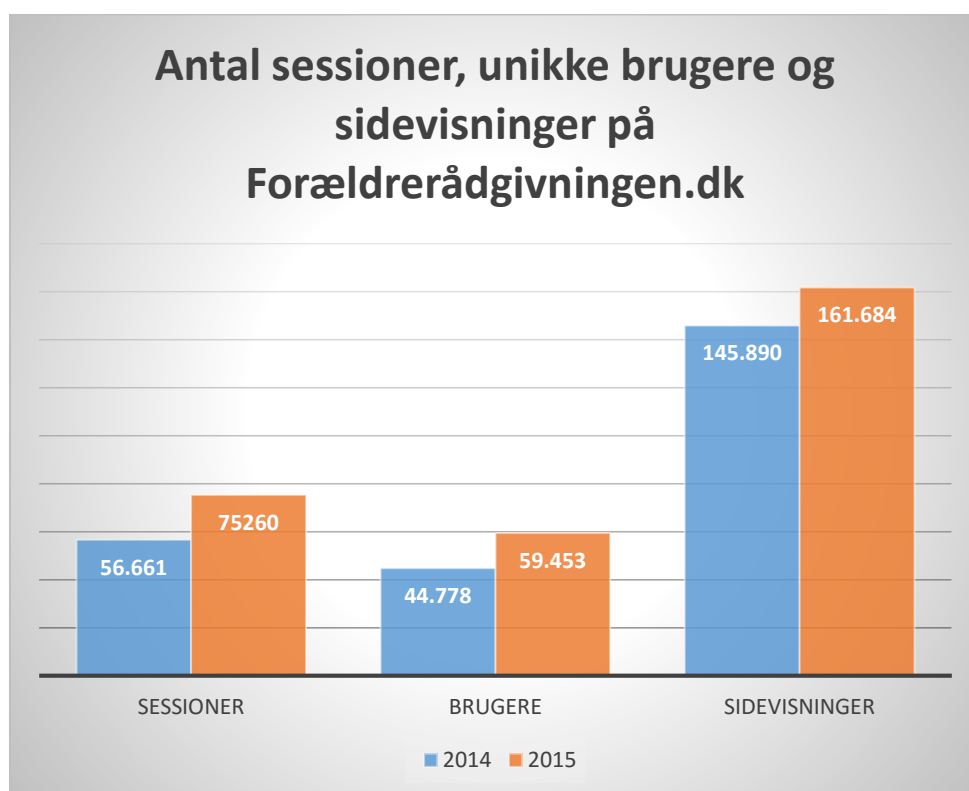

Forældrerådgivningens hjemmeside

Forældrerådgivningen rådgiver også via hjemmesiden, hvor brugere kan læse tidligere spørgsmål og svar og finde hjælp i Forældrerådgivningens vidensbank. Det stigende antal brugere af hjemmesiden er således også et udtryk for, hvor mange familier Forældrerådgivningen når ud til med råd og vejledning.

Antallet af brugere af Forældrerådgivningens hjemmeside har ligget stabilt i flere år på omkring 45.000 unikke brugere om året. I år er der dog sket en markant stigning fra 44.778 unikke brugere i 2014 til 59.453 unikke brugere i 2015 – altså en stigning på næsten 33 %. Dette tal kan både ses i forlængelse af den nye type annoncering for Forældrerådgivningen via Facebook, som har givet flere brugere (1248 nye brugere), samt at Forældrerådgivningens hjemmeside i 2015 fik et helt nyt og mere brugervenligt design.

Tabel 3. Antal sessioner, unikke brugere og sidevisninger pr år 2014-2015

*Session: Det tidsrum, hvor en unik bruger er aktivt engageret i websitet. Brugere: Unikke brugere, som har haft mindst én session. Sidevisninger: Det samlede antal sider der er vist.

Forældrerådgivningens nye hjemmeside er responsiv, dvs. at hjemmesiden nu tilpasser sig den skærmstørrelse, der bliver brugt – dette gør det nemmere at læse og giver en bedre brugeroplevelse for de ca. 56 % af Forældrerådgivningens online brugere, som tilgår hjemmesiden fra enten mobil eller tablet.

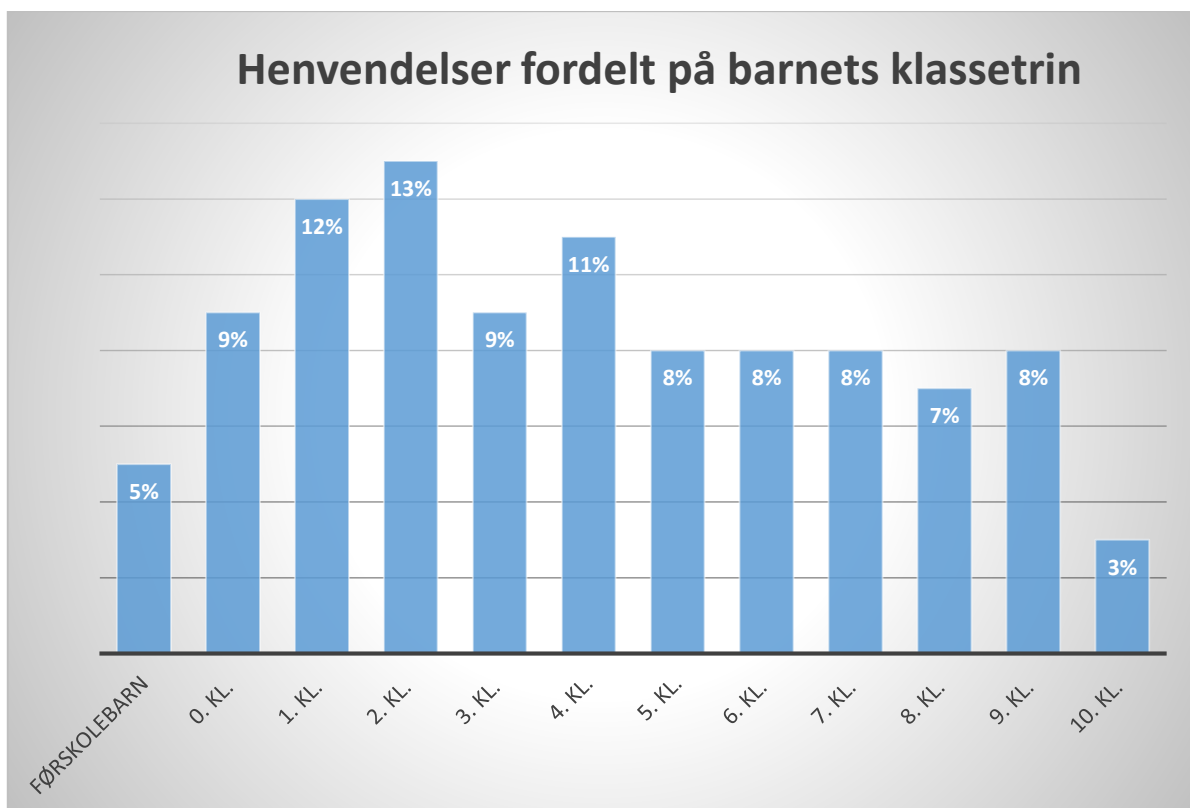
Hvem henvendte sig til Forældrerådgivningen?

I 2015 var det i næsten 95 % af tilfældene forældrene, der henvendte sig til Forældrerådgivningen. Det var primært mødre, der henvendte sig, idet de stod for næsten 77 % af det samlede antal henvendelser. I få tilfælde var det en anden end forældrene, der henvendte sig. Dette var typisk anden familie, plejefamilier, skolebestyrelsen eller professionelle.

Hvilke børn drejede henvendelserne sig om?

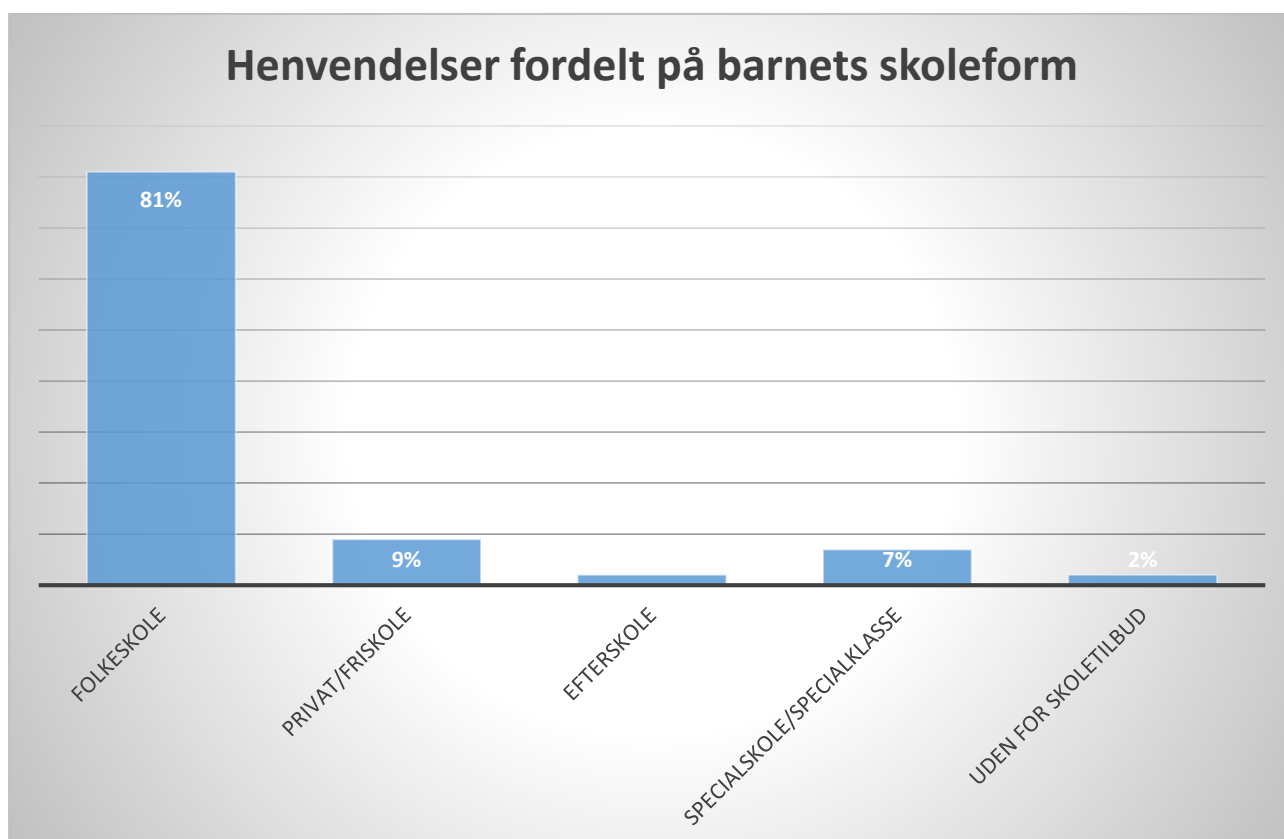
Henvendelserne til Forældrerådgivningen drejede sig i 65 % af tilfældene om en dreng og i 35 % af tilfældene om en pige. Denne fordeling svarer til de foregående år. Nedenstående graf viser fordelingen af henvendelser baseret på barnets klassetrin. Vi kan her se, at Forældrerådgivningen i 2015 modtog lidt flere henvendelser vedrørende børn i indskolingen end hhv. mellemtrinnet og udskolingen. Dette var ligeledes i overensstemmelse med de foregående år.

Tabel 4. Procentvis fordeling af henvendelser på barnets klassetrin

Fordelingen af henvendelser baseret på barnets skoleform er også nogenlunde tilsvarende de foregående år, og som det fremgår af grafen omhandler langt de fleste henvendelser sig om et barn der går i folkeskolen. Kategorien "specialskole/specialklasse" kan både omhandle private og offentlige specialskoler.

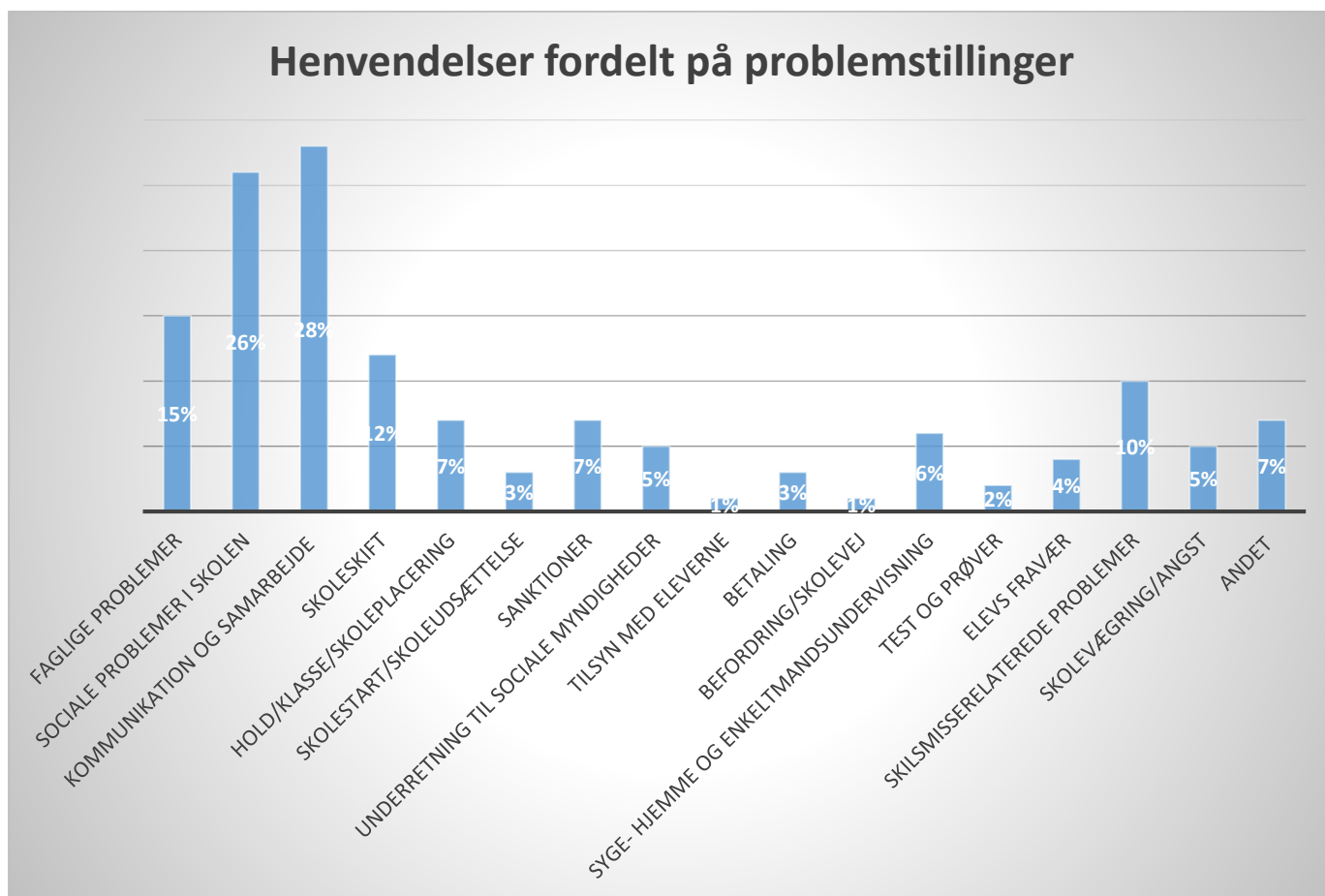
Tabel 5. Procentvis fordeling af henvendelser på barnets skoleform

Hvilke problemstillinger drejede henvendelserne sig om?

Når forældre henvender sig til Forældrerådgivningen drejer det sig ofte om et problem, der kulminerer netop nu. Problemet kan have vokset sig større over tid – nogen gange over flere år – men der er ofte et akut aspekt i sagen, såsom et møde der skal afholdes samme dag. Problemstillingen i henvendelsen er ofte meget kompleks, og indeholder ofte flere problemer. Det betyder, at det er muligt for vores rådgivere at markere flere problemstillinger i samme henvendelse, som det ses i nedenstående diagram.

Tabel 6. Procentvis fordeling af henvendelser på problemstillinger

Problemer med skolens kommunikation og samarbejde

I 2015 var det, ligesom i 2014, problemstillingen "Problemer med skolens kommunikation og samarbejde", som flest henvendelser drejede sig om, idet der i 2015 var 28 % af henvendelserne, der omhandlede denne problematik.

Problemerne varierede meget i konfliktniveau, men ofte var problemstillingen kombineret med andre problemer omkring barnets skolegang. I 16 % af tilfældene var problemstillingen kombineret med "Faglige problemer", og i 30 % af tilfældene var det "Sociale problemer", som gav anledning til samarbejdsvanskelighederne.

I 82 % af henvendelserne, der omhandlede kommunikation og samarbejde med skolen, var det samarbejdet mellem skolelederen og forældrene, som var vanskeligt, mens det i 57 % af henvendelserne var samarbejdet mellem en lærer og forældrene, som var problemfyldt.

Langt de fleste henvendelser om problemer med skolens kommunikation og samarbejde kom fra forældre til børn i skolens yngste klasser, idet 65 % af henvendelserne kom fra forældre til børn i 0.kl – 4.kl.

Langt de fleste henvendelser der drejede sig om kommunikation og samarbejde indeholdt flere problemstillinger, men der var henvendelser der udelukkende er markeret i denne kategori. De henvendelser drejede sig oftest om manglende kommunikation fra skolens side, og kom fra forældre der havde en oplevelse af ikke at få den nødvendige information.

Sociale problemer i skolen

Problemstillingen "Sociale problemer i skolen" var den problemstilling, der gav anledning til næstflest henvendelser i 2015, idet 26 % af henvendelserne drejede sig om denne problematik. Disse henvendelser drejede sig ofte om mobning samt dårlige relationer til klassekammeraterne og skolens personale. Når vi ser på indskolingen var "Sociale problemer i skolen" ofte kombineret med skilsmisserelaterede problemer, mens vi i udskolingen ofte så denne problematik sammen med et højt fravær og skolevægring/angst.

I henvendelserne til Forældrerådgivningen i 2015 var det generelt set oftest skolens ledelse, der var involveret i problemstillingen, men dette var dog ikke tilfældet i henvendelserne, der drejede sig om sociale problemer i skolen. Her var det i 64 % af henvendelserne klassens lærere, der er primært involveret, hvilket gjorde denne kategori af henvendelser til den eneste, hvor det oftest er klassens lærere, der er involveret. Derudover er denne kategori også den, hvor PPR oftest er opgivet som involveret i problemstillingen.

Faglige vanskeligheder

På tredjepladsen var problemstillingen "Faglige problemer", som 15 % af henvendelserne omhandlede. I 36 % af disse henvendelser var denne problemstilling kombineret med "Sociale problemer i skolen", og i 30 % af henvendelserne var "Faglige problemer" kombineret med "Kommunikation og samarbejdsproblemer". Ofte drejede henvendelserne sig om ekstra støtte i timerne. Problemstillingerne gik dels på, hvordan barnet fik støtte, men også på frustrationer over, at barnet ikke fik støttetimerne, der var bevilget, fx fordi støttelæreren bliver brugt som vikar et andet sted på skolen.

En del af de forældre, der henvendte sig, oplevede ikke at blive hørt i deres bekymring for barnets faglige udvikling, og en del forældre henvendte sig til Forældrerådgivningen, fordi de oplevede at støde mod en mur på skolen, hvis de havde en bekymring for, at barnets faglige vanskeligheder skyldes ordblindhed.

Skoleskift

Problemstillingen "Skoleskift" kom ind på en fjerdeplads, idet 12 % af alle henvendelser drejede sig om dette emne. I 35 % af tilfældene var problemstillingen kombineret med "Sociale problemer i skolen", mens det kun i 9 % af tilfældene var faglige vanskeligheder, der gav grund til overvejelser angående skoleskift. Generelt oplevede vi i Forældrerådgivningen, at forældre vil gå meget langt for at undgå et skoleskift, og at skoleskift opleves som en sidste mulighed, når der ikke længere ses håb for samarbejdet med skolen. Forældre bringer som regel kun skoleskift på bane som en mulighed, hvis barnet ikke trives, og forældrenes samarbejde med skolen er problemfyldt.

Vi talte oftere og oftere med forældre, hvor skoleskift ikke var en mulighed. Dette kunne fx være i en af de kommuner, der kun har én folkeskole, eller i tilfælde hvor et barn har særlige behov, og der ikke var andre skoler end distriktsskolen, der ønskede at optage barnet. Det gav ind i mellem anledning til nogle meget store konflikter, når forældrene ikke har mulighed for at stoppe et samarbejde med en skole, hvor tingene er gået i hårdknude for barn eller familie.

Skilsmisserelaterede problemer

På en femteplads kom problemstillingen "Skilsmisserelaterede problemer" med 10 % af alle henvendelserne. Antallet af henvendelser omhandlende denne problemstilling er steget markant siden 2012, hvor disse henvendelser kun udgjorde omkring 2 % af henvendelserne til Forældrerådgivningen. Både

i 2014 og 2015 har omkring 10 % af henvendelserne omhandlet denne problemstilling (9,5 % i 2014 og 10,1 % i 2015). Henvendelserne i 2015 har primært drejet sig om interne problemer i familien og uenighed mellem forældrene omkring barnets skolegang.

I en del af henvendelserne har der yderligere været problemer i forhold til manglende hjælp eller samarbejde fra skolens side, med den ene eller begge forældre. Vi så igen i 2015 henvendelser der drejede sig om forældrenes kamp for at vinde skolens sympati, idet skolens udtagelser om barnet og forældrene som regel lægges til grund for afgørelser vedrørende samvær og forældremyndighed.

Folkeskolereform

Folkeskolereformen er ikke en selvstændig problemstilling i vores registrering.

Vi kan dog se, at elementerne i folkeskolereformen i sig selv kun har givet anledning til højst 20 henvendelser i 2015, og langt de fleste af disse har drejet sig om transport til og fra skolen på nye tidspunkter. I mindre grad oplevede vi henvendelser fra forældre, der mødte så stor travlhed på skolen at skolens personale eller ledelse ikke kunne afse tid til at mødes med forældre, eller svare på intrabeskeder. Forældrene oplevede at skolen begrundede denne travlhed med folkeskolereformen.

Andet

Henvendelserne som er blevet kategoriseret under "Andet" drejede sig hovedsageligt om problemer med en specifik lærer, at barnet havde andre problemer- ofte psykiske vanskeligheder eller diagnoser - eller familierelaterede problemer. En mindre andel af henvendelserne drejede sig om børn der gik på en ungdomsuddannelse.

Indskolingen

Hvis vi ser på indskolingen, var der nogle problemstillinger, der så anderledes ud end det generelle billede. 14 % af alle henvendelser omkring et indskolingsbarn omhandlede "Skilsmisserelaterede vanskeligheder", mens det på mellemtrinnet og i udskolingen drejede sig om 6 % af henvendelserne. Det var også omkring indskolingsbørnene, at de fleste henvendelser omkring "Kommunikation og samarbejde" forekom, idet 30 % af alle henvendelser fra indskolingsforældre omhandlede denne problematik.

Mellemtrin

I 2015 fik Forældrerådgivningen særlig mange henvendelser fra forældre til børn på mellemtrinnet der omhandlede overvejelser vedrørende "Skoleskift". 15 % af henvendelserne fra forældre til børn på mellemtrinnet indeholdt denne problemstilling, og i langt de fleste tilfælde var det barnets trivsel, der er afgørende for den overvejelse. Til sammenligning var det kun 8 % af henvendelser fra udskolingsforældrene, der omhandlede skoleskift.

Udskolingen

Når henvendelsen omhandlede et udskolingsbarn drejede 8 % af henvendelserne sig om "Angst/skolevægning". I indskolingen og på mellemtrinnet var det kun 4 % af henvendelserne, der drejede sig om denne problemstilling. Derimod var det kun 18 % af henvendelserne fra udskolingsforældre, der drejede sig om "Kommunikation og samarbejde" mod 30 % af henvendelserne fra forældre i indskolingen.

Budget

Budgetår:		2015		
Budgetpost nr.	Oplysninger om udgifter af typen løn eller honorar	Antal timer	Sats pr. time	I alt kr.
1	Løn koordinator: Planlæg./ kontakt/rekruttering/uddannelse af frivillige	1.333	306	407898
2	Sekretariatsbistand, telefonbetjening	514	306	157284
3	Ledelse	100	306	30.600
4	Kommunikation	175	306	53.550
5	Økonomi	50	306	15.300
6	Brevkassesvar	200	306	61.200
7				0
8				0
9				0
	Oplysninger om andre udgifter			
10	Drift/udvikling af hjemmeside, telefon, lokaler, revision			70.168
11	Konsulentbistand til evaluering			20.000
12	Uddannelse af rådgivere/netværksdannelse - ophold og transport			210.000
13	Markedsføring og udgivelser samt formidling			75.000
14	Uddannelse af koordinator			19.800
15				
16				
17				
18				
	Revision			10.000
	I ALT			1.130.800

Konklusion

Forældrerådgivningen har igen i 2015 oplevet en stigning i antal henvendelser. I 2015 har der været 1305 henvendelser til Forældrerådgivningen, hvilket betød en stigning på 18,5 % i forhold til 2014 og en stigning på næsten 65 % i forhold til 2013. Næsten 75 % af henvendelserne foregik som telefonrådgivning, mens de resterende 25 % foregik som mailrådgivning.

Forældrerådgivningen har i 2015 oplevet en stor stigning i antallet af unikke brugere af Forældrerådgivningens hjemmeside. Der har i 2015 været næsten 60.000 unikke brugere af hjemmesiden, hvilket giver en stigning på næsten 33 % i forhold til 2014.

Forældrerådgivningen har igen i år fået flest henvendelser omkring kommunikations/samarbejds-vanskeligheder med skolen (28 %) samt barnets sociale problemer (26 %). Også barnets faglige problemer (15 %) og spørgsmål angående skoleskift (12 %) har givet anledning til mange henvendelser. Henvendelser angående skilsmisserelaterede problemer er - ligesom i 2014 – steget og har primært omhandlet interne problemer i familien samt manglende hjælp og samarbejde fra skolens side.

Morten Kruse
Sekretariatschef,
Skole og Forældre

Mette With Hagensen
Formand,
Skole og Forældre

Charlotte Broe
Koordinator,
Forældrerådgivningen

2014

Årsrapport

Forældrerådgivningen

**FORÆLDRE
RÅDGIVNINGEN**

En del af Skole og Forældre

Indhold

Kort resume af "Årsrapport 2014"	2
Om Forælderådgivningen	2
Forælderådgivningens rådgivere	3
Antal henvendelser.....	4
Hvilke problemstillinger henvender forældre sig om?.....	5
Hvem henvendte sig?	7
Hvilket barn drejer henvendelsen sig om?	8
Barnets klassetrin	8
Barnets køn.....	8
Barnets skoleform	9
Primært involverede i problemstillingen.....	10

Kort resume af "Årsrapport 2014"

- ❖ Forældrerådgivningen har igen i 2014 oplevet en markant stigning i antallet af henvendelser. Der har samlet været 1101 henvendelser til Forældrerådgivningen, hvilket betyder en stigning på over 28 % i forhold til 2013 og en stigning på over 37 % i forhold til 2012.
- ❖ De to hyppigste årsager til at forældre henvender sig til Forældrerådgivningen er, at de oplever, at kommunikationen og samarbejdet med skolen er gået i hårknode, samt at deres barn ikke trives.
- ❖ Der er sket en markant stigning i antallet af henvendelser, der omhandler skilsmisseforældres samarbejdsproblemer med skolen.
- ❖ Folkeskolereformen har kun givet anledning til meget få henvendelser, hvoraf hovedparten har omhandlet spørgsmål vedrørende transport til og fra skole i forbindelse med den længere skoledag.
- ❖ Når kommunikationen mellem skole og hjem ikke lever op til forældrenes forventninger, er det i dobbelt så mange tilfælde mellem skoleleder og hjem, der opstår problemer, som det er i forhold til klassens lærere og hjemmet.
- ❖ Det er lykkedes at fastholde 95 % af de frivillige rådgivere, og stadig flere kommer til.
- ❖ Åbningstiden er udvidet, så der nu også er åbent for telefonrådgivning torsdage 16-19.

Om Forældrerådgivningen

Forældrerådgivningen har eksisteret siden 2006 og har siden sin opstart rådgivet over 6000 børns familier.

Forældrerådgivningen er en uvildig rådgivning, hvor forældre og andre har mulighed for at få anonym rådgivning i forbindelse med et barns skolegang. Forældrerådgivningen er kendetegnet ved at sætte fokus på forældrenes egne ressourcer og handlemuligheder, samt den gode relation mellem skole og hjem, men vigtigst af alt – altid barnet.

Forældrerådgivningens mission er at fremme skolebørns trivsel og læring gennem rådgivning af forældre og andre, der oplever problemer i forbindelse med et barns skolegang.

Forældrerådgivningens rådgivere

Forældrerådgivningens rådgivere er frivillige, der ulønnet arbejder for at bidrage til skolebørns trivsel og læring. Forældrerådgivningen har ca. 25 frivillige rådgivere, der alle har en stor portion professionel erfaring, børn og børnebørn.

Staben af frivillige rådgivere vokser stødt og roligt, hovedsagligt i kraft af, at nuværende rådgivere rekrutterer blandt tidligere kollegaer, eller andre de finder egnede og ønsker at anbefale. Herefter iværksættes en proces, der har til formål at sikre høj kvalitet i rådgivningen.

De frivillige rådgivere samles fire gange årligt til erfaringsudveksling samt opdatering på relevante aktuelle emner.

I 2014 var hovedtemaerne for kurserne:

- Skilsmisserelaterede problemstillinger. Der var både fokus på skolen som konfliktområde og relevant lovgivning
- De frivillige rådgiveres møde med en forælder i krise, sorg eller vrede

Mange rådgivere giver udtryk for, at det er en stor hjælp at tale med et udenforstående menneske, der kan hjælpe dem med at få overblik over deres situation og hjælpe til med at se forskellige handlemuligheder.

Herunder følger et par citater fra rådgivningen.

"Forældrerådgivningen er en kanon hjælp i situationer som denne"

"Du har nok ret – sådan har jeg aldrig set på det"

"Jeg må lige have lidt vejledning inden mødet med skolen"

*"Jeg sover nærmest ikke i øjeblikket –
det hele kører rundt for mig"*

*"Jeg føler mig altid som et barn igen – når jeg sidder der på kontoret.
Det er rart, at prøve at sige tingene højt først her hos jer først"*

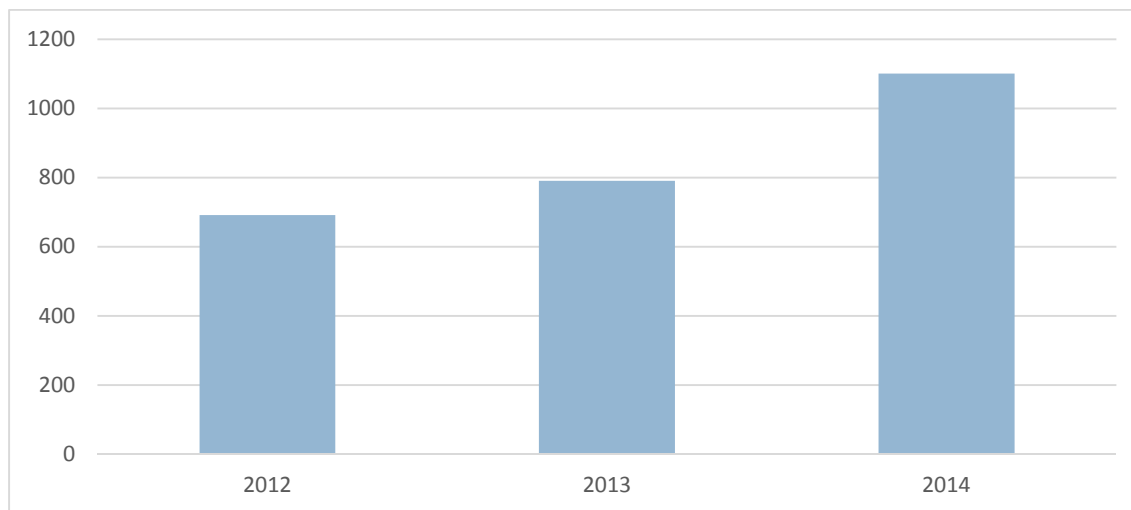
"JEG SYNES DET ER SÅ SVÆRT AT TRÆFFE BESLUTNINGEN HELT ALENE. MÅ JEG RINGE IGEN?"

Antal henvendelser

Forældrerådgivningen har igen i 2014 oplevet en markant stigning i antallet af henvendelser. Der har samlet været 1101 henvendelser til Forældrerådgivningen. Heraf er 837 kommet som telefonrådgivning og 264 som mailrådgivning.

Der er tale om en stigning på over 28 % i forhold til 2013 og en stigning på over 37 % i forhold til 2012.

Tabel 1. Antal henvendelser pr. år

Men betyder det øgede antal henvendelser, at flere familier oplever problemer i forhold til deres barns skolegang? Til det må svaret formodentlig være nej. Det øgede antal henvendelser kan ikke ses som en indikator på, hvor mange familier, der har problemer, men som en måling af, hvor mange af de familier, der har brug for råd og vejledning, henvender sig til Forældrerådgivningen. Set i dette lys er den kraftige stigning i antallet af henvendelser positivt.

Men hvorfor nu denne markante stigning?

Siden Forældrerådgivningens opstart i 2006 er der sket en lille stigning for hvert år, men der har aldrig tidligere set så stor en stigning.

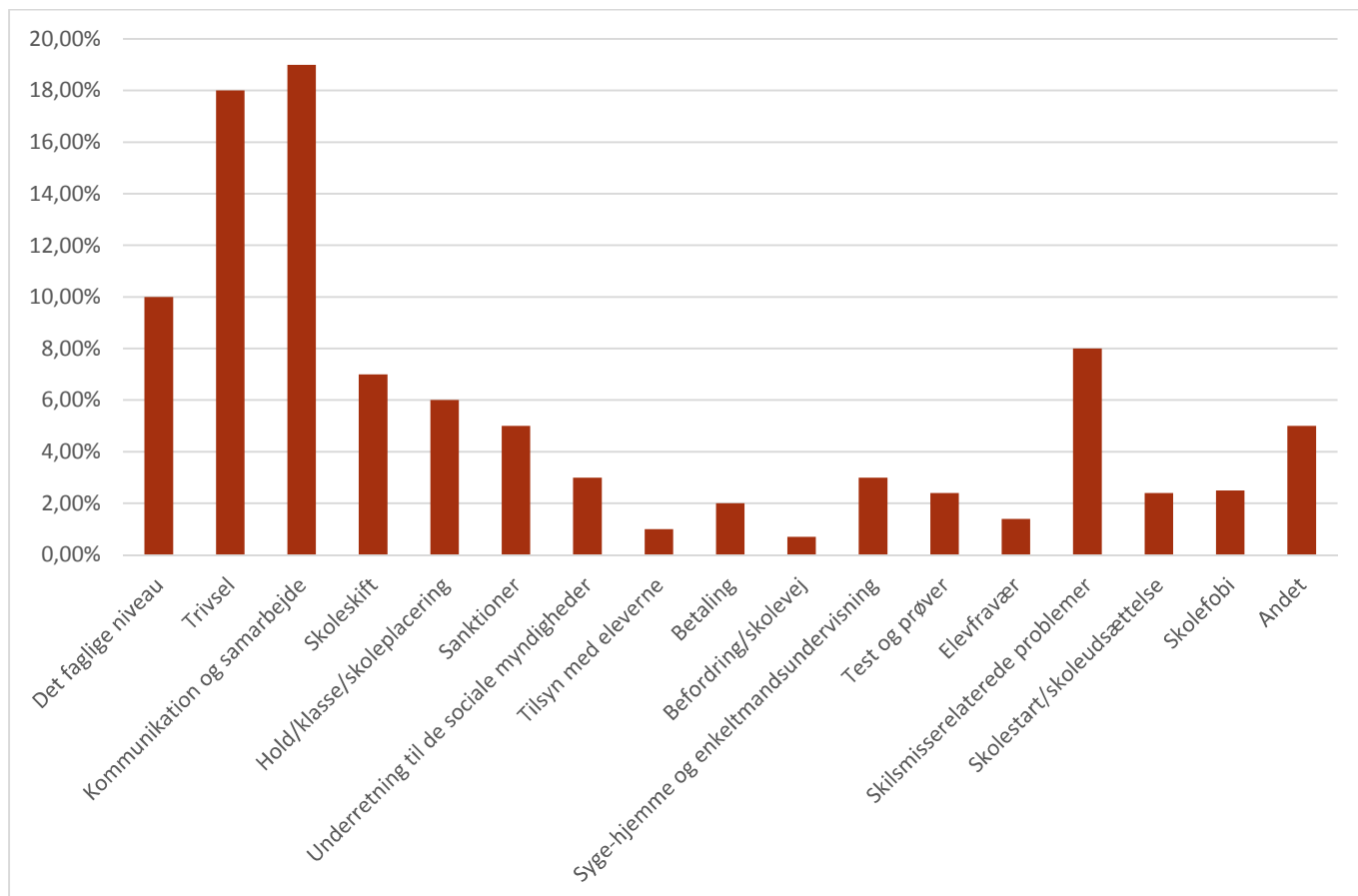
De to største årsager til dette kan formodentlig findes i et generelt øget kendskab til Forældrerådgivningen, blandt andet gennem magasinet Skolebørn og omtale i pressen.

Derudover har der været en udvidelse af åbningstiden i 2014, hvor vi åbnede for telefonerne torsdag fra 16–19. Der er indikationer på, at der er langt flere, der henvender sig til Forældrerådgivningen end der kommer igennem på telefonerne – men det ved vi i 2015, hvor vi fra 1. maj giver endnu flere forældre mulighed for at komme igennem på telefonen, idet der vil være to rådgivere, der har telefonvagt ad gangen.

I 2014 har 45.000 forskellige brugere fundet råd og vejledning på Forældrerådgivningens hjemmeside. Hjemmesiden fik i 2014 opdateret sin vidensdel, så den fremstår revideret i forhold til den nye folkeskolelov og bekendtgørelser. Antallet af unikke brugere har ligget stabilt i flere år, men vi forventer mere trafik i 2015, hvor hjemmesiden får et helt nyt og mere brugervenligt design.

Hvilke problemstillinger henvender forældre sig om?

Table 6. Henvendelser fordelt på hovedproblemstillinger

I 2014 var det hovedproblemstillingen "Kommunikation og samarbejde", der gav anledning til flest henvendelser til Forældrerådgivningen. Det er meget forskelligt, hvor højt et konfliktniveau der er tale om i de enkelte henvendelserne, men i langt de fleste tilfælde går samarbejdsproblemerne ud over barnets skolegang. Oftest er det samarbejdet med skolelederen, der giver anledning til henvendelsen, mens samarbejdet fungerer, måske i en mindre grad, med klassens lærere.

Når kommunikationen og samarbejdet går i hårknode, er det ind i mellem som følge af en konkret beslutning, som forældrene er uenige med skolelederen i. Det kan f.eks. være klasseplacering eller tilsynet med eleverne, men det er især barnets trivsel, der kan give anledning til samarbejdsproblemer.

Hovedproblemstillingen "Trivsel" gav anledning til 18 % af henvendelserne. Det er Forældrerådgivningens opfattelse, at forældre er i stand til at se i gennem fingre med meget af det, der kunne give dem anledning til utilfredshed, så længe deres barn trives i sin klasse og på sin skole. Forældrerådgivningen ser meget frem til trivselsundersøgelsen i 2015. Udover at få afdækket skolebørnernes trivsel har trivselsundersøgelsen også den fordel, at den kan bidrage at give skolen og forældrene et fælles sprog om børnernes trivsel, hvilket forhåbentlig kan bidrage til at sikre en bedre kommunikation og samarbejde.

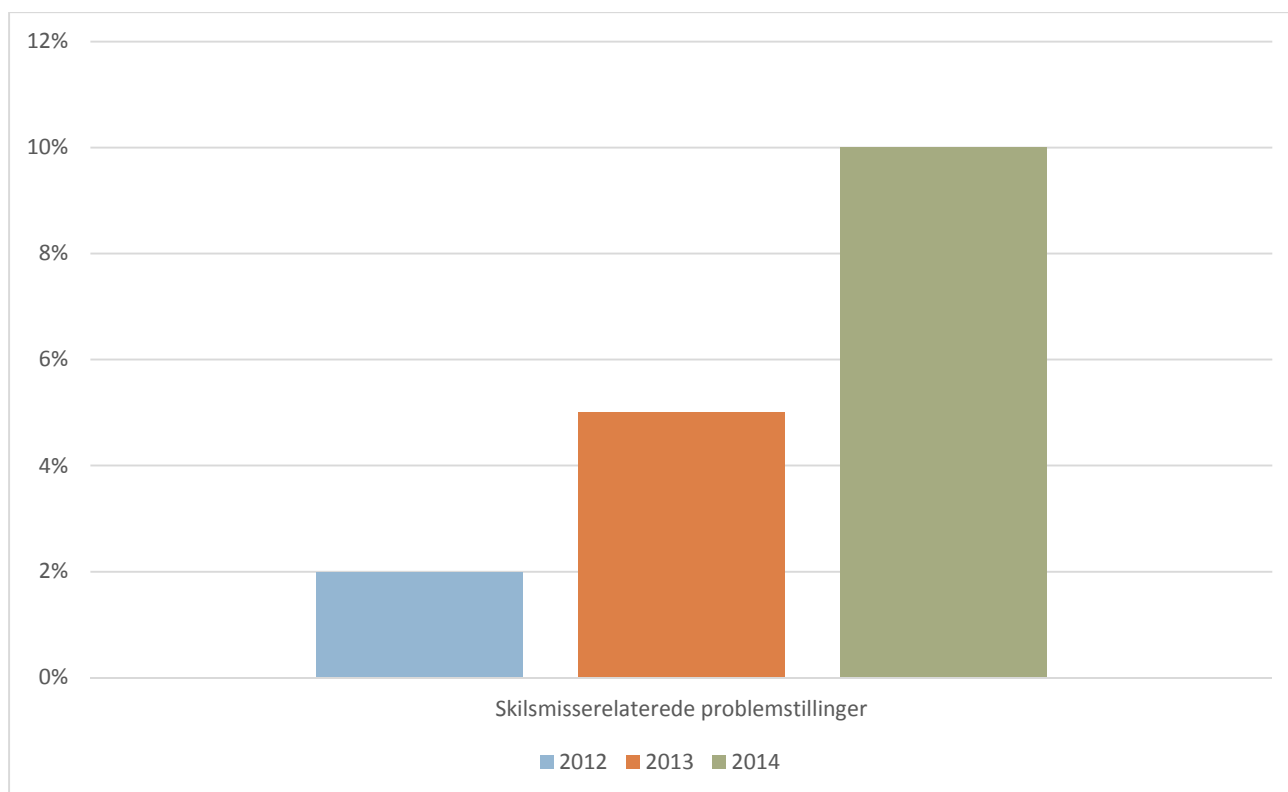
”Det faglige niveau” (10 %) og ”Skilsmisserelaterede problemer” (8 %) lagde sig på henholdsvis tredje - og fjerdepladsen i 2014.

Hvis vi kigger på kategorien ”Skoleskift”, er der sket et fald i antallet af henvendelser fra 11 % i 2013 til 7 % i 2014. I Forælderådgivningen er vi overraskede over dette fald i antallet af henvendelser vedrørende skoleskift. Det var ikke forventeligt, da vi i begyndelsen af 2014 stod foran en skolereform og de usikkerheder, det medførte for mange forældre. Når vi nu kigger tilbage på 2014, må vi konstatere, at Folkeskolereformen, ikke fylder meget i henvendelserne fra forældrene, da der er under 10 henvendelser til Forælderådgivningen, der direkte relaterer til Folkeskolereformen.

Kategorien ”Andet” (5%) dækker over henvendelser der f.eks. udelukkende handler om familierelaterede problemer, ungdomsuddannelse eller andet der ligger uden for Forælderådgivningens felt. I disse tilfælde henviser vi gerne til anden relevant rådgivning.

Når vi kigger på kategorien ”Skilsmisserelaterede problemstillinger”, er der til gengæld sket en markant stigning i antallet af henvendelser de seneste år.

Tabel 7. Antal henvendelser vedrørende skilsmisserelaterede problemstillinger

En lille del af henvendelserne omhandler barnets reaktion på forældrenes skilsmisse i forhold til dets skolegang, men langt de fleste henvendelser omhandler skolens samarbejde og kommunikation med skilsmisseforældre.

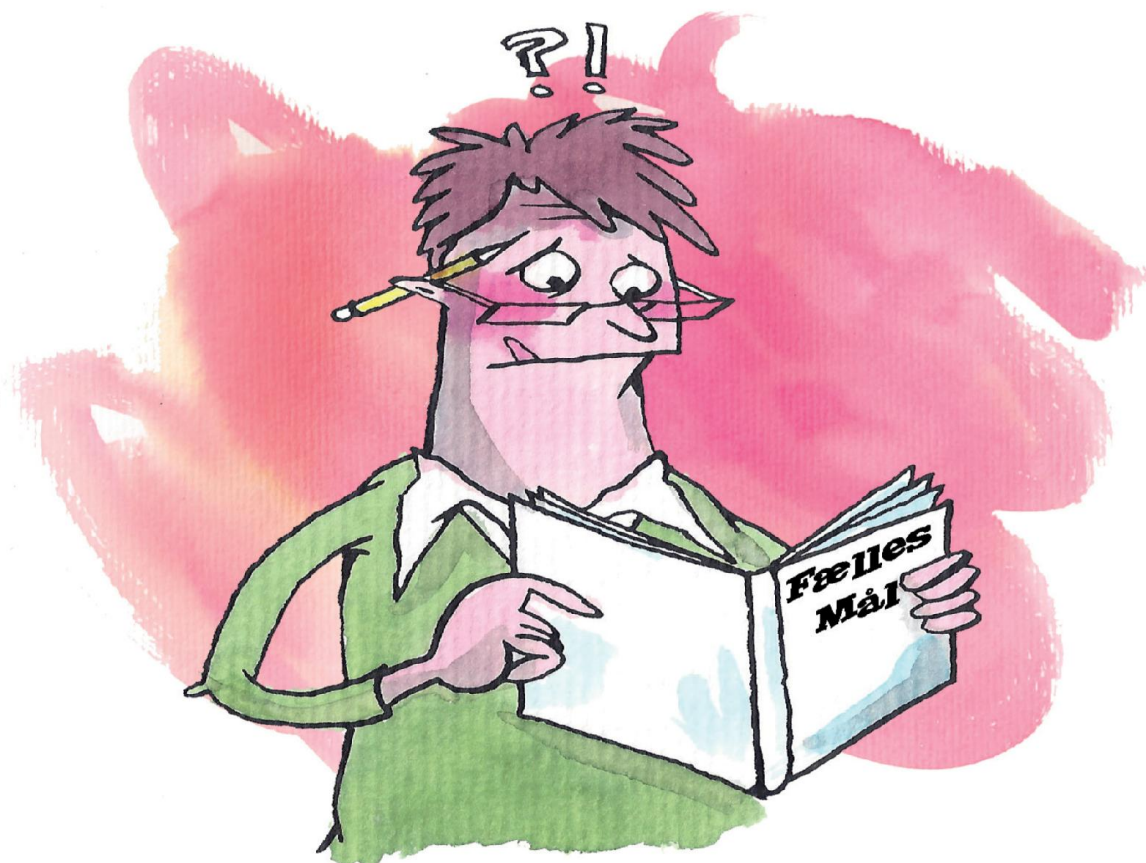
Hvem henvendte sig?

Bag hovedparten af telefonhenvendelserne står barnets mor, uanset barnets alder eller køn. Anderledes er det dog med mailspørgsmålene, hvor der er en mere ligelig fordeling mellem barnets far og mor.

Hvis man i stedet kigger på hovedproblemstillingerne sammenholdt med hvem af barnets forældre, der henvender sig, vil man se, at det er barnets mor, der oftest henvender sig uanset problemstillingen, men at den mest ligelige fordeling ses ved "skilsmisse" eller "test og prøver".

Forældrerådgivningen registrerer udelukkende personens rolle i forhold til barnet og ikke andre baggrundsoplysninger. Det er dog Forældrerådgivningens opfattelse, at der er en underrepræsentation af henvendelser fra forældre med etnisk minoritetsbaggrund. Der vil derfor i 2015 blive iværksat initiativer, der sigter mod at hæve andelen af henvendelser fra forældre med etnisk minoritetsbaggrund.

Forældrerådgivningen får også henvendelser fra plejeforældre, bedsteforældre, søskende samt professionelle, men det er forældrene, der kontakter Forældrerådgivningen i 95 % af henvendelserne.

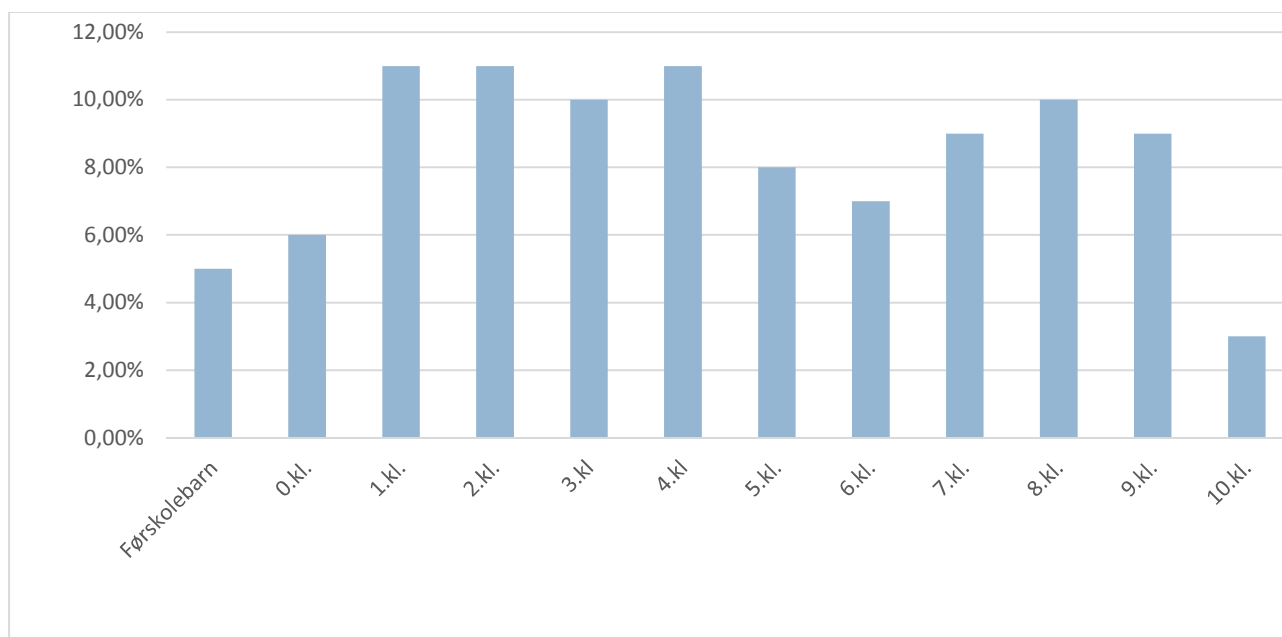
Hvilket barn drejer henvendelsen sig om?

I langt de fleste tilfælde står et barns hverdag, trivsel og læring helt centralt i henvendelsen. Det er derfor vigtigt for Forældrerådgivningen at registrere visse oplysninger om det barn, henvendelsen omhandler. Vi registrerer barnets klasstrin, køn og skoleform. Vi registrerer aldrig barnets navn, skole eller andet og behandler alle henvendelser helt anonymt.

Barnets klasstrin

I 2014 har Forældrerådgivningen oplevet en mere ligelig fordeling i antallet af henvendelser over skoletiden end tidligere. Forældrerådgivningen har i 2014 ændret i registreringen, så vi nu registrerer barnets klasstrin mod tidligere barnets alder. Det er derfor ikke helt sammenligneligt med tidligere år, men vi ser en tendens, der viser en stigning på mellemtrinnet, som gør, at de nu næsten følges med indskolingen og udskolingen.

Tabel 2. Henvendelser fordelt på barnets klasstrin

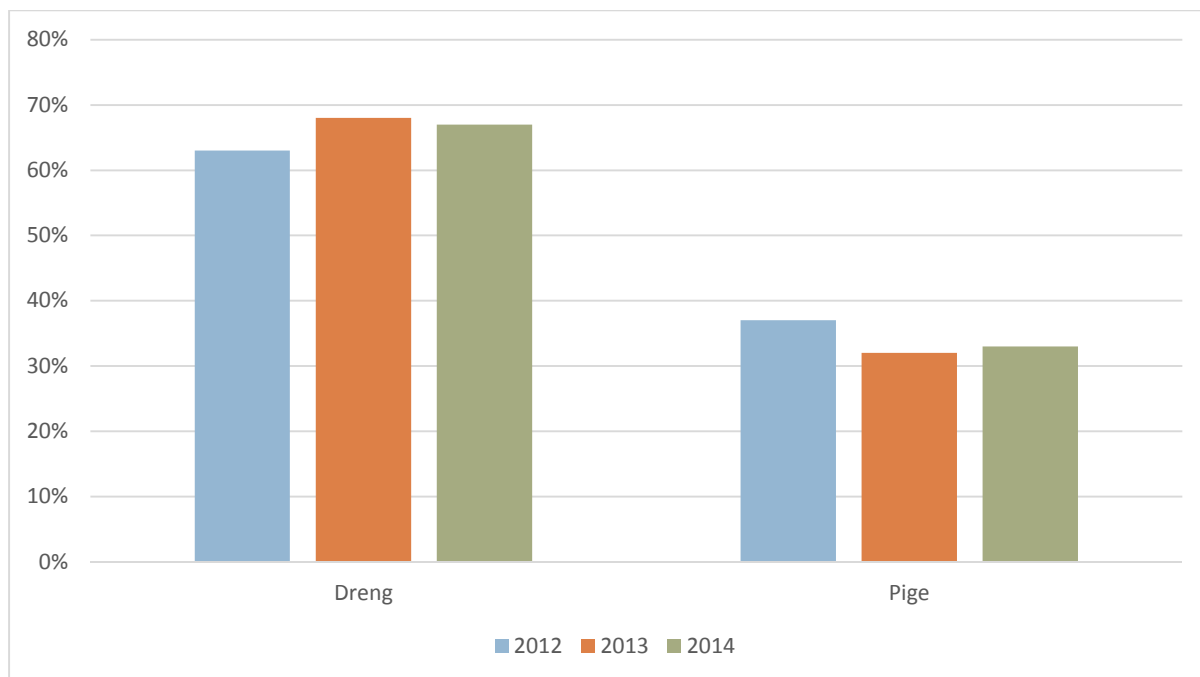
Barnets køn

Når vi ser på fordelingen af henvendelser i forhold til barnets køn, er fordelingen stort set uændret, når vi ser på de to foregående år.

Andelen af henvendelser, der drejer sig om en dreng, ligger stabilt lige under 70 % mens pigerne kun er omdrejningspunkt for lidt over 30 % af henvendelserne.

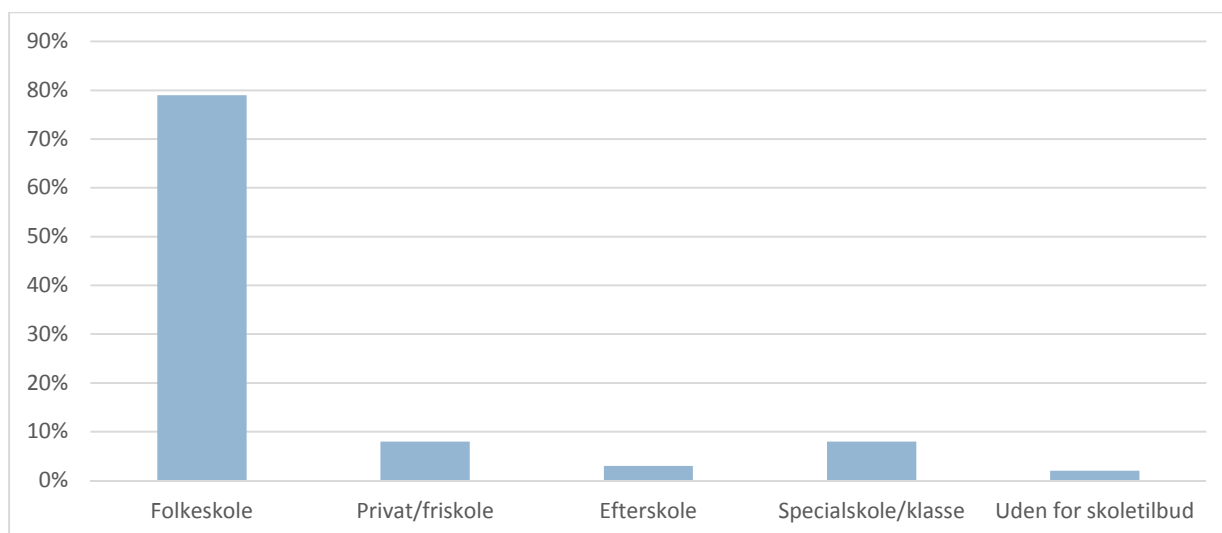
Tabel 3. Henvendelser fordelt på barnets køn

Barnets skoleform

Langt de fleste henvendelser til Forældrerådgivningen handler om et barn der går i folkeskole, og tallene fordeler sig stort set efter, hvordan andelen af børn i forskellige skoleformer faktisk fordeler sig.

Tabel 4. Henvendelser fordelt på barnets skoleform

I 2014 var der kun 1 % af henvendelserne der omhandlede et barn uden for skoletilbud. Når Forældrerådgivningen ser tilbage på de tidligere årsrapporter, er det tydeligt, at der er sket en stor ændring inden for dette område. Det er meget glædeligt at se, hvordan færre og færre børn nu står uden et skoletilbud, men samtidig bekymrende at det overhovedet forekommer. Tidligere var hovedårsagen til, at et barn stod uden skoletilbud, at de var blevet bortvist fra skolen uden nogen anden skole, eller at et barn ikke kunne passe ind i de tilbud, der var til rådighed. I dag er årsagen ofte, at barnet ikke kan komme i skole, f.eks. på grund af angst eller lignende, og ikke modtager sygeundervisning.

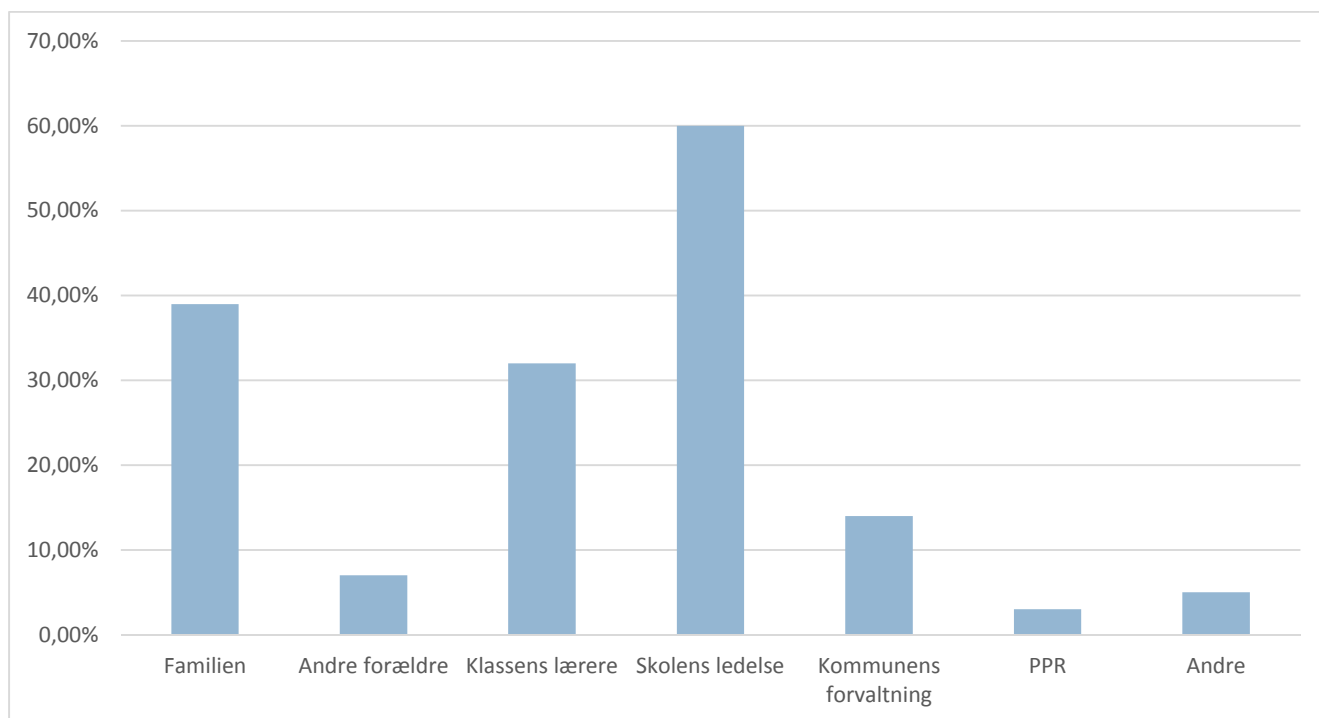
Primært involverede i problemstillingen

Når Forældrerådgivningen får en henvendelse, er der ofte mange forskellige, der har været involverede undervejs i det forløb, der fører til, at forældrene søger rådgivning.

Vi registrerer de forskellige parter, der er involverede i, at problemstillingen har taget en form, der giver forælderen anledning til at søge rådgivning.

I en stor del af henvendelser er familien selv primært involveret i henvendelsen. Det er f.eks. de mange familier, hvor skilsmissspørgsmål skaber problemer i forhold til barnets skolegang.

Tabel 5. Henvendelser fordelt på involverede i problemstillingen

I godt 30 % af henvendelserne er barnets lærere primært involverede i henvendelsen, mens det i 60 % af henvendelserne, primært er skolens ledelse. Dette kan langt hen ad vejen skyldes, at det er skolens leder, der står for de store beslutninger om barnets skolegang, f.eks. om et barns skoleplacering eller sanktioner.

Spørgsmål eller kommentarer til årsrapporten rettes til koordinator for Forældrerådgivningen Charlotte Broe, 33 86 02 16, cb@skole-foraeldre.dk

Morten Kruse - Sekretariatsleder

**SKOLE
OG
FORÆLDRE**

2013

Forældrerådgivningen Skole og Forældre

ÅRSRAPPORT 2013

SKOLE OG FORÆLDRE | Kvægtorvsgade 1, 1710 Kbh. V.

Indhold

Forord	2
Hvor mange henvender sig til Forældrerådgivningen?	2
Hvem henvender sig til Forældrerådgivningen?	4
Hvilke emner henvender forældrene sig til Forældrerådgivningen om?	6
Forældrerådgivningens frivillige rådgivere	8
Vision og strategi	9
Konklusion	9

Koordinator for Forældrerådgivningen - Charlotte Broe, cb@skole-foraeldre.dk, 33 86 02 16

Illustrationer af Pernille Mühlbachs

Forord

Forældrerådgivningen er en uvildig rådgivning, der rådgiver forældre og andre om problemstillinger i forhold til børn og unges skolegang.

Forældrerådgivningen, der har eksisteret siden 2006, er en del af Skole og Forældre og er finansieret af Undervisningsministeriet.

Første halvår af 2013 har, også for Forældrerådgivningen, i høj grad været præget af arbejdsmarkedskonflikten, der medførte et reduceret antal henvendelser. Nedgangen i antal henvendelser var især mærkbar i marts og april måned.

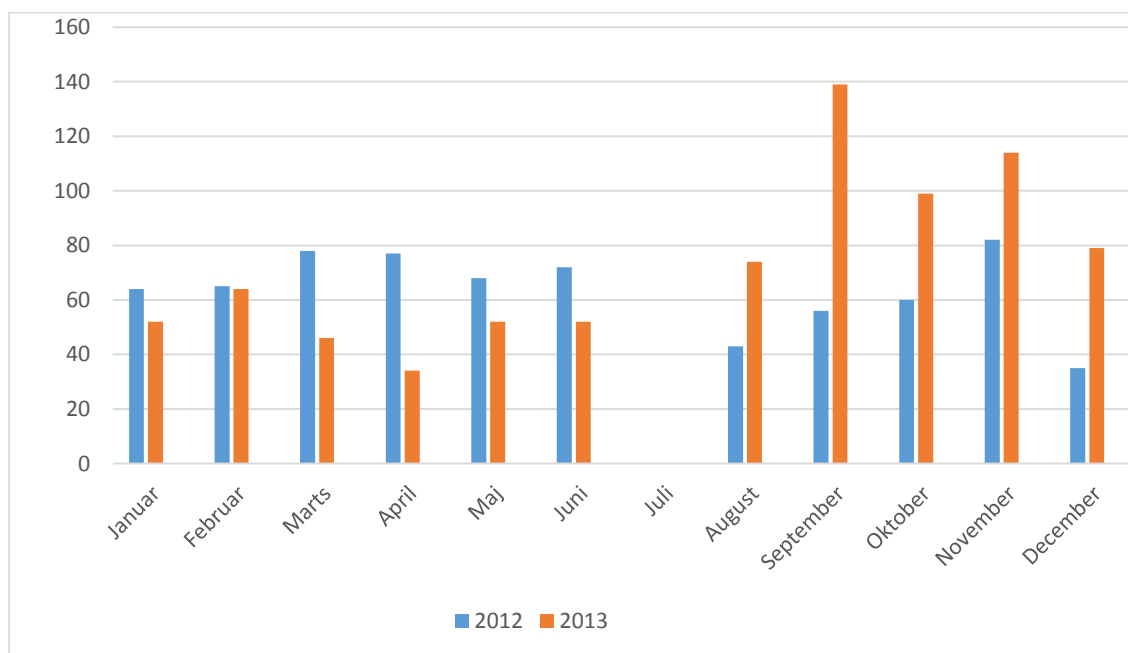
Til gengæld var andet halvår af 2013 præget af en kraftig stigning i antallet af henvendelser, så Forældrerådgivningen f. eks. i september modtog dobbelt så mange henvendelser som i samme måned 2012.

Samlet er antallet af henvendelser til Forældrerådgivningen steget med 12,5% i 2013 i forhold til 2012

Hvor mange henvender sig til Forældrerådgivningen?

I 2013 var der 791 henvendelser til Forældrerådgivningen enten på mail eller telefon. Til sammenligning var der i 2012 692 henvendelser, dvs. der var 99 flere henvendelser i 2013. Dette er en stigning på 12,5%

Tabel 1. Antal henvendelser til Forældrerådgivningen i 2013

Som nævnt viser tallene for første halvår af 2013, at der især i marts og april var langt færre henvendelser til Forældrerådgivningen end i samme periode sidste år. Samlet var der tale om et fald på 95 henvendelser i disse to måneder, der traditionelt ellers har haft det højeste antal henvendelser til Forældrerådgivningen.

Der er grund til at antage, at arbejdsmarkedskonflikten, der i denne periode helt eller delvist lukkede mange skoler, fik en høj grad af indflydelse på antallet af henvendelser til Forældrerådgivningen.

Forældrerådgivningen opfatter det lave antal henvendelser i denne periode som et tegn på at familierne langt hen ad vejen især fokuserede på deres aktuelle pasnings – og undervisningsproblemer.

I andet halvår af 2013 ser det noget anderledes ud. I alle månederne er der tale om en væsentlig stigning i antallet af henvendelser, hvilket også afspejler sig i den samlede stigning for året.

Forældrerådgivningen arbejder målrettet med at øge kendskabet til Forældrerådgivningen blandt skolebørns forældre, så flest mulige forældre kan få glæde og gavn af Forældrerådgivningen. I den forbindelse har Forældrerådgivningen i 2013 udarbejdet en folder der beskriver Forældrerådgivningens tilbud, og det er håbet, at denne folder vil bidrage til, at Forældrerådgivningen kan nå ud til endnu flere forældre, der har brug for råd og vejledning.

Der er ligeledes grund til at tro, at det har haft betydning for antallet af henvendelser at Skole og Forældres blad "Skolebørn" er blevet tilgængeligt for alle medlemsskolels forældre på deres intranet, da Forældrerådgivningen har en fast brevkasse heri.

På Forældrerådgivningens egen hjemmeside har der i 2013 været 61.256 besøg, og det er især sidens brevkasse der har mange besøgende.

Til sammenligning havde Forældrerådgivningens hjemmeside 55.112 besøg i 2012.

Hvem henvender sig til Forældrerådgivningen?

Det er oftest forældre til børn i grundskolen der kontakter Forældrerådgivningen for at få råd og vejledning, men der kommer også henvendelser fra andre grupper, der er tæt på et barn i grundskolen. Det kan være plejeforældre, bedsteforældre eller andre. Uanset hvem der kontakter Forældrerådgivningen, er det altid Forældrerådgivningens fokus, at rådgivningen skal gavne det barn, henvendelserne drejer sig om bedst muligt.

Henvendelserne kommer fra forældre til børn på alle klassetrin og før-skole-forældre. Såfremt forældrene accepterer det, registrerer Forældrerådgivningen den type skoletilbud henvendelsen drejer sig om. De fleste henvendelser omhandler folkeskoler og dernæst specialtilbud, men en del af henvendelserne, omhandler også private skoler, herunder efterskoler.

Henvendelserne fra bedsteforældre sker ind i mellem på eget initiativ, men oftest på foranledning af forældrene. Især under arbejdsmarkedskonflikten oplevede vi bedsteforældre der kontaktede Forældrerådgivningen, da de i denne periode ofte stod for den daglige pasning og undervisning.

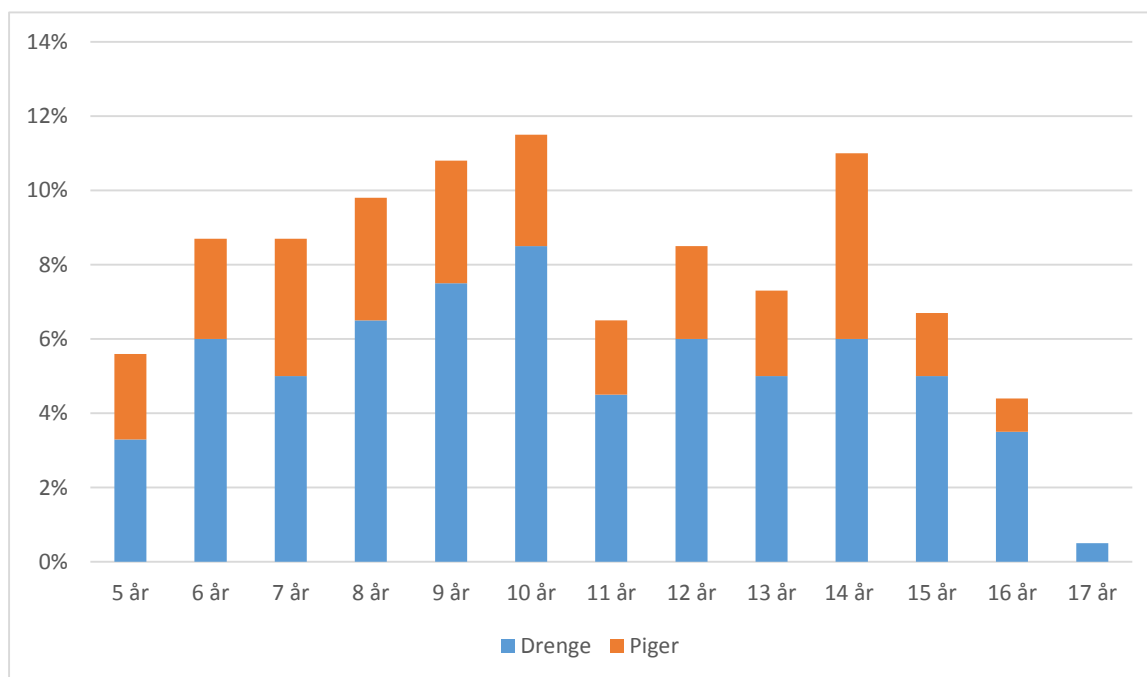

Hvilke børn henvender forældre sig til Forældrerådgivningen om?

Bag enhver henvendelse til Forældrerådgivningen står der et barn, der er i klemme. Det er vigtigt for Forældrerådgivningen at fokusere på det barn, så vi hele tiden kan blive klogere på, hvordan vi bedst kan rådgive og derved støtte netop dette barns læring og trivsel i skolen.

Hvis forældrene ønsker at oplyse det, registrerer vi derfor barnets køn og alder.

Tabel 2. Henvendelsernes fordeling på køn og alder

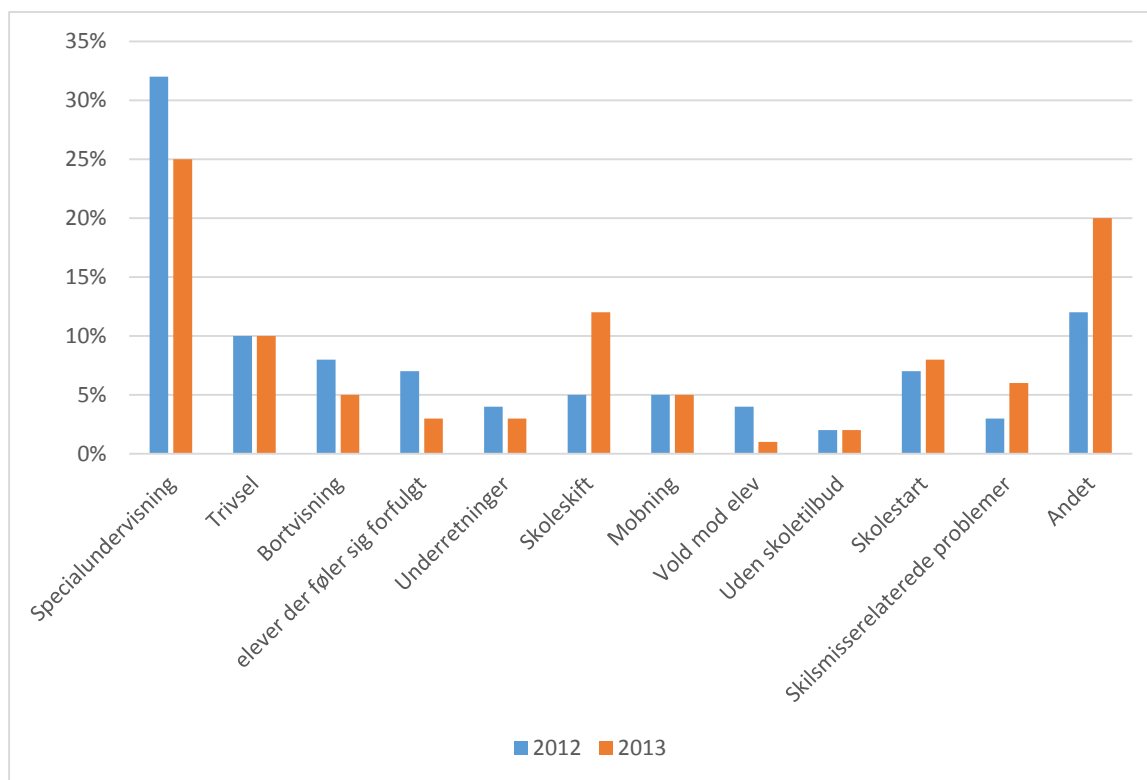

68% af alle henvendelserne drejer sig om drenge mens 32% af henvendelserne drejer sig om piger

Hvilke emner henvender forældrene sig til Forældrerådgivningen om?

Tabel 3. Henvendelserne fordelt på emner

Igen i 2013 har flest henvendelser, nemlig 25% omhandlet specialundervisning, selvom der er sket et fald på 7% fra 2012 til 2013. Ofte handler det om forældre der ønsker en højere grad af indflydelse på, hvor deres barn skal gå i skole, f.eks. om det skal være et specialtilbud, og hvor vidtgående dette skal være, men det kan også dreje sig om art og omfang af den tildelte støtte, ligesom en del forældre oplever manglende oplysning om hvad skolen forventer af dem.

I forhold til "skolestart", der i 2013 optog 8% af henvendelserne, er det oftest forældre til drenge, der henvender sig med problemer, f.eks. om drenge, der efter kort tid i skolen, bliver sendt tilbage i børnehaven og bedt om at vente et år. Dette sker i visse tilfælde på trods af, at børnehaven sammen med forældrene har søgt om skoleudsættelse, og fået afslag.

Når emnet for henvendelsen er skilsmisseproblemer gælder det især spørgsmål, der relaterer til skole-hjem-samarbejdet. Disse samtaler tager ofte udgangspunkt i, at skolen ikke følger de retningslinjer, forældrene har fået fra statsamtet, f.eks. vedrørende hvilke forældre der kan deltage i hvilke arrangementer på skolen, eller hvem der kan få oplysninger vedrørende barnet og dets skoleresultater. Det er på baggrund heraf Forældrerådgivningens indtryk, at der findes skoler der ikke har et tilstrækkeligt kendskab til forældreansvarsloven, og hertil relaterede bestemmelser.

Et område hvor der er sket en væsentlig stigning i antallet af henvendelser er skoleskift, der et steget fra 5% af alle henvendelser i 2012 til 12% af alle henvendelser i 2013. Det er Forældrerådgivningens opfattelse af mange forældre ikke kender reglerne på området, eller deres rettigheder.

I 2013 dukkede en ny type henvendelse op, nemlig om erstatningsansvar ved brug af skolens iPads. Mange skoler har ved begyndelsen af dette skoleår valgt at uddele iPads til deres elever, og en del henvendelser har omhandlet hvem der er økonomisk ansvarlig når en sådan iPad går i stykker.

Skole og Forældre har henvendt sig til Forsikringsoplysningen herom og fået afklaret, at elever kun er ansvarlige for skader på skolens udstyr, hvis de opfører sig uagtsomt eller direkte udøver hærværk-

Langt de fleste henvendelser drejer sig om indskolingsbørn, mens de tungeste henvendelser ofte drejer sig om udskolingsbørn.

Et eksempel på dette er emnet "trivsel". Så længe det drejer sig om indskolingsbørn handler det ofte om den generelle trivsel i klassen, f.eks. ved en lærers langtidssygemelding, mens det for udskolingsbørnene ofte handler om massive trivselsproblemer som social angst eller skolefobi. For udskolingsbørnenes vedkommende har de også ofte forsømt skolen i en lang periode inden der handles.

Nogle få henvendelser omhandler ikke skole spørgsmål. Det kan f.eks. være forældre, der oplever problemer med samvær, eller andre ikke skolerelaterede bekymringer omkring deres barn. I disse tilfælde er det Forælderådgivningens opgave at forsøge at henvise disse forældre til den rette rådgivningsinstans.

Forælderådgivningen er derfor i løbende kontakt med relevante samarbejdspartnere og andre rådgivninger, da det derved sikres, at vi henviser forældrene til den mest relevante rådgivning, ligesom det sikres at de forældre, der kan drage nytte af Forælderådgivning bliver henvist hertil fra andre rådgivninger.

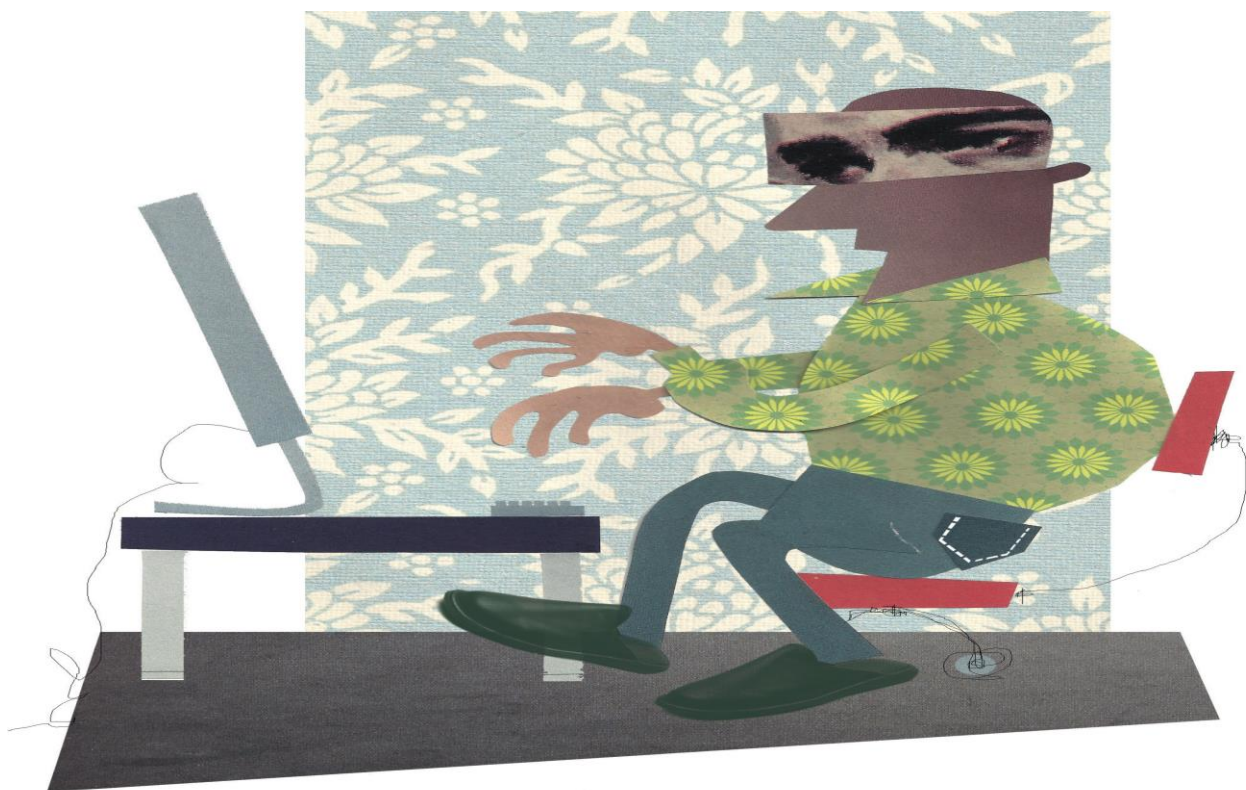
Forældrerådgivningens frivillige rådgivere

I 2013 er gruppen af frivillige rådgivere i forhold til 2012 udvidet med 25 % så der nu er 20 aktive frivillige rådgivere. 18 af disse rådgivere havde 1-2 månedlige telefonvagter og seks af dem svarer også på mailspørgsmål, mens to rådgivere udelukkende besvarer mailspørgsmål.

Mailspørgsmål fordeles af Forældrerådgivningens koordinator efter hovedområder, og bliver besvaret af den rådgiver med den største kompetence indenfor området.

Der er en ligelig fordeling mellem mandlige og kvindelige rådgivere, og de fleste er aktive seniorer. Flere af de rådgivne lægger vægt på, at det er en styrke for dem at kunne tale med et voksent menneske med erfaring med livet – ikke mindst med børn – og fremhæver rådgivernes styrke til at se de rådgivnes aktuelle vanskeligheder i et længere perspektiv.

En af Forældrerådgivningens visioner frem til 2015 er, at "Rådgivningen varetages af stadig flere højt kvalificerede rådgivere. Der vil derfor i foråret 2014 blive udgivet en folder der lægger vægt på at tiltrække flere frivillige rådgivere. Derudover er målet at fastholde de rådgivere der allerede er en del af Forældrerådgivningen. Til dette formål er der, efter ønske fra rådgiverne, blevet indført månedlige nyhedsbreve fra Forældrerådgivningen samt større mulighed for erfaringsudveksling.

Vision og strategi

En af grundstenene for Forældrerådgivningens arbejde er vores mission, og et væsentligt element i denne er, at Forældrerådgivningen opfatter læring og trivsel som to sider af samme sag. Et barn der trives lærer mere, og et barn der lærer trives bedre.

Derudover har det været af største vigtighed for Forældrerådgivningen gennem missionen at sætte fokus på det barn, der har givet anledning til henvendelsen, så både rådgiver og forælder holder fokus på løsninger, der tilgodeser barnet på den bedst mulige måde.

I første halvår af 2013 blev visionen udsendt til relevante samarbejdspartnere, der har reageret meget positivt og interesseret på den kurs, visionen udstikker for Forældrerådgivningen.

Forældrerådgivningen er blandt andet ad den vej nu nået ud til endnu flere beslægtede rådgivninger, der henviser til Forældrerådgivningen, både i deres rådgivninger og med et link på deres hjemmeside.

Konklusion

I 2013 henvendte 791 forældre og andre sig for at få hjælp i forbindelse med deres barns skolegang. Dette er en stigning i forhold til tidligere, men det er ikke Forældrerådgivningens opfattelse, at der er flere familier end tidligere, der oplever problemer i forbindelse med deres barns skolegang, men blot flere finder vej til deres rådgivning ved Forældrerådgivningen.

Forældrerådgivningen havde dog færre henvendelser i første halvår af 2013 end i første halvår af 2012. Faldet i henvendelser samler sig i marts og april, hvor forældrerådgivningen havde 95 færre henvendelser end i de samme to måneder sidste år.

Hovedårsagen til dette må forventes at findes i arbejdsmarkedskonflikten der lukkede mange skoler helt, mens andre skoler fungerede på vågeblus.

I andet halvår af 2013 oplevede Forældrerådgivningen at få det højeste antal henvendelser nogensinde.

Det er ikke til at give en entydig forklaring på denne stigning. Nogle af henvendelserne er formodentlig henvendelser der er blevet udsat fra foråret, hvor mange skoler var lukkede under arbejdsmarkedskonflikten, men der kommer også flere henvendelser gennem vores stadig tættere samarbejde med andre rådgivninger.

Derudover når Skole og Forældres blad "Skolebørn" nu en langt større læserskare, hvilket formodentlig også har betydning for antallet af henvendelser, ligesom Forældrerådgivnings nye folder, der udkom i 2013 må have givet flere henvendelser.

Skole og Forældre

Årsrapport for Forældrerådgivningen 2012

24. juni 2013

Indholdsfortegnelse

Forord	3
Hvor mange henvender sig til Forældrerådgivningen?	4
Hvem henvender sig til Forældrerådgivningen?	5
Hvilke børn henvender forældrene sig til Forældrerådgivningen om?	6
Hvad henvender forældrene sig til Forældrerådgivningen om?	7
Fremtiden for Forældrerådgivningen	10
Konklusion	10

Forord

Forældrerådgivningen er en uvildig rådgivning, der rådgiver forældre og andre om forskellige problemstillinger de oplever omkring deres barn i grundskolen.

Forældrerådgivningen, der har eksisteret siden 2006, er en del af Skole og Forældre, og er finansieret af Undervisningsministeriet.

For forældrerådgivningen var 2012 især præget af, at Forældrerådgivningen i 2011 skiftede status fra forsøgsordning til en permanent ordning, og som følge heraf blev der i 2012 påbegyndt et arbejde med at skabe en vision – og strategiplan for 2013 – 2015. Endvidere kom der i 2012 ny koordinator for Forældrerådgivningen.

Forældrerådgivningen har ca. 25 frivillige rådgivere, hvor de fleste har deltaget i arbejdet længe, men hvor der sker løbende udskiftning i staben af frivillige.

Forældrerådgivningen er kendetegnet ved at sætte fokus på forældrenes egne ressourcer og handlemuligheder, samt bidrage til at skabe gode relationer mellem skole og hjem.

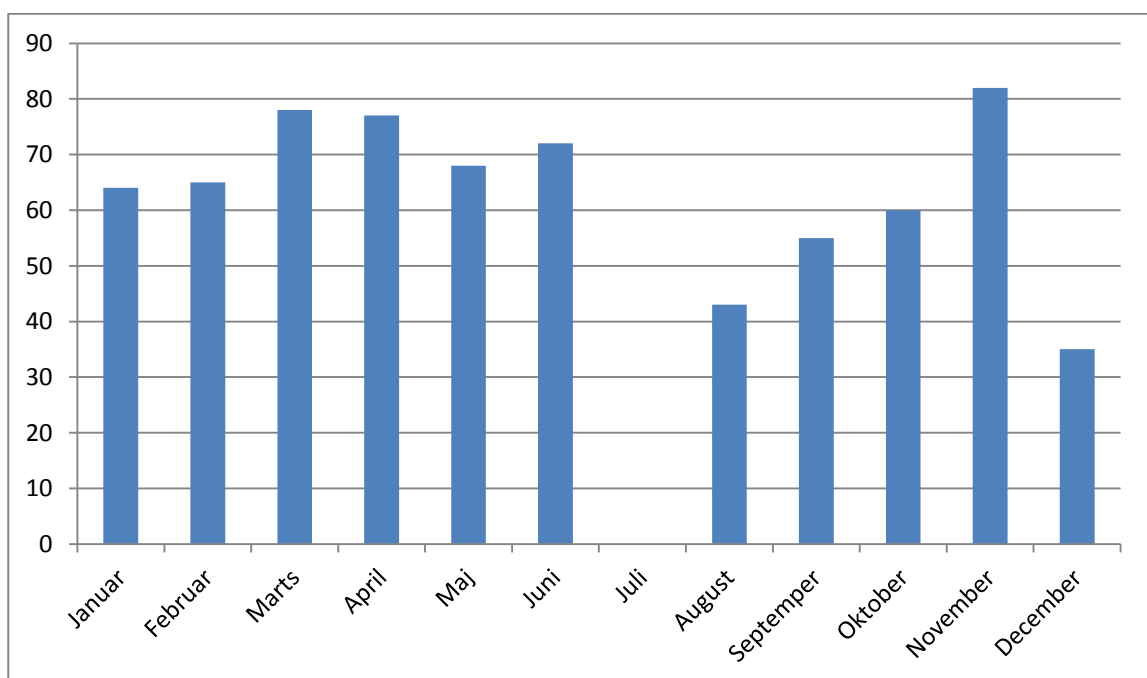
Rådgivningen foregår telefonisk eller på mail, og udvalgte brevkassespørgsmål gengives i anonym form på Forældrerådgivningens hjemmeside, hvor der også svar på mange af de mest typiske henvendelser.

Hvor mange henvender sig til Forældrerådgivningen?

I 2012 henvendte 699 personer sig til Forældrerådgivning for at få råd og vejledning, hvilket er en lille stigning i forhold til tidligere år. Der er ingen tvivl om, at Forældrerådgivningen ville modtage flere henvendelser, hvis kapaciteten var højere, hvilket er et fokuspunkt for Forældrerådgivningen i 2013.

Grafen viser antallet af henvendelser opgjort pr. måned.

Som det ses af grafen er antallet af henvendelser lavest i 3. kvartal, altså i begyndelsen af skoleåret. Der var ingen henvendelser til Forældrerådgivningen i juli måned, af den grund at Forældrerådgivningen var sommerferielukket i den periode. Dernæst ses at antallet af henvendelser var lavest i august, september samt december.

I de øvrige måneder ligger antallet af henvendelser mellem 60 og 80 om måneden. Det er Forældrerådgivningens ønske for 2013 at der i de måneder, der gennem en årrække har vist sig at være perioder med spidsbelasning, findes en løsning så vores kapacitet øges.

Hvem henvender sig til Forældrerådgivningen?

Det er oftest forældre til børn i grundskolen der kontakter Forældrerådgivningen for at få råd og vejledning, men der kommer også henvendelser fra andre grupper, der er tæt på et barn i grundskolen. Det kan være plejeforældre, bedsteforældre eller andre. Uanset hvem der kontakter Forældrerådgivningen er det altid Forældrerådgivningens fokus, at rådgivningen skal gavne det barn, henvendelserne drejer sig om bedst muligt.

Vi får henvendelser fra forældre til børn på alle klassetrin, ligesom vi får en del henvendelser fra før-skole-forældre. Indimellem får vi ligeledes henvendelser fra forældre til børn på ungdomsuddannelser, der oplever problemer i forbindelse med deres barns ungdomsuddannelse.

Såfremt forældrene ønsker at oplyse det, registrerer Forældrerådgivningen den type af skoletilbud henvendelsen drejer sig om. De fleste henvendelser omhandler folkeskoler og dernæst specialtilbud, men der er også en stor del af henvendelserne, der omhandler private skoler.

Det forekommer, at der kommer henvendelser der ikke omhandler skolespørgsmål. Det kan f.eks. være forældre der oplever problemer med samvær, eller har bekymringer omkring deres barn, der ikke er skolerelaterede. I disse tilfælde er det Forældrerådgivningens opgave at forsøge at henvise disse forældre til den rette rådgivning.

Forældrerådgivningen er derfor i løbende kontakt med relevante samarbejdspartnere og andre rådgivninger, da det derved sikres, at vi henviser forældrene til den mest relevante rådgivning, ligesom det sikres at de forældre, der kunne drage nytte af vores rådgivning bliver henvist hertil fra andre rådgivninger. Det er Forældrerådgivnings mål at styrke dette samarbejde i 2013.

I 2012 har vi fået enkelte henvendelser fra skolelærere og skoleinspektører, der kontaktede os med henblik på at vide mere om os, så de kunne henvise forældre, der har brug for rådgivning, til os.

Forældrerådgivningen vil i 2013 sætte fokus på hvordan vi kan styrke skolernes, og især skolebestyrelsernes, kendskab til os.

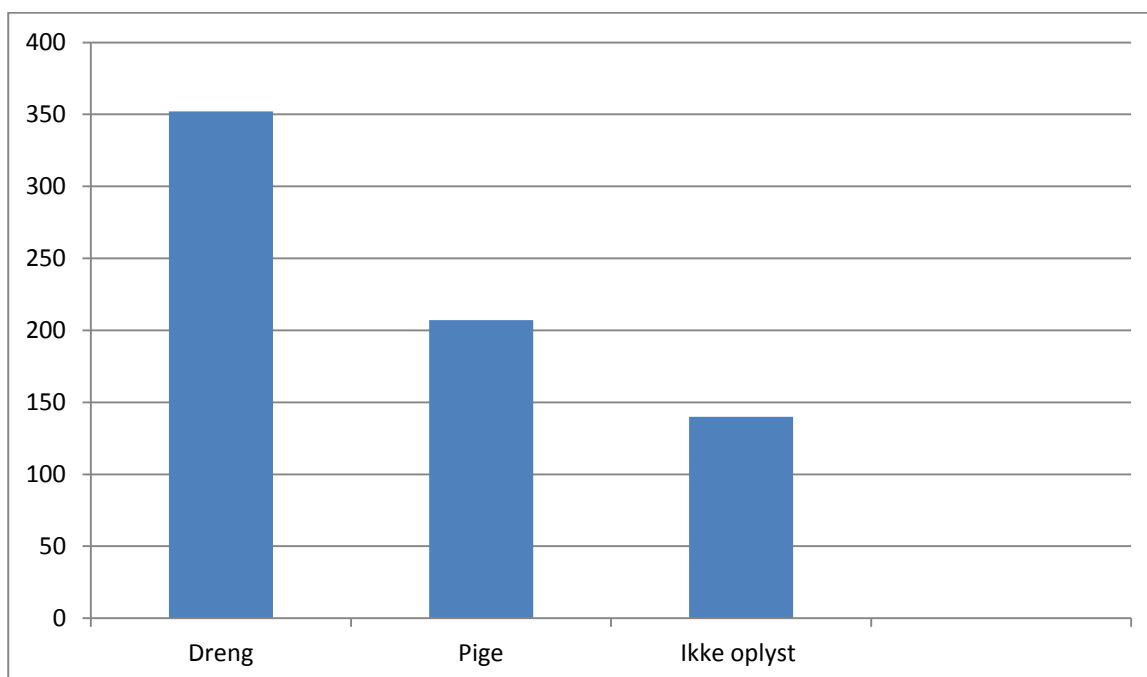
Hvilke børn henvender forældrene sig til Forældrerådgivningen om?

Hver gang der er en henvendelse til Forældrerådgivningen står der et barn bag ved. Det er vigtigt for Forældrerådgivningen at interessere os for det barn, så vi hele tiden kan blive klogere på, hvordan vi bedst kan rådgive og derved støtte netop dette barns læring og trivsel i skolen.

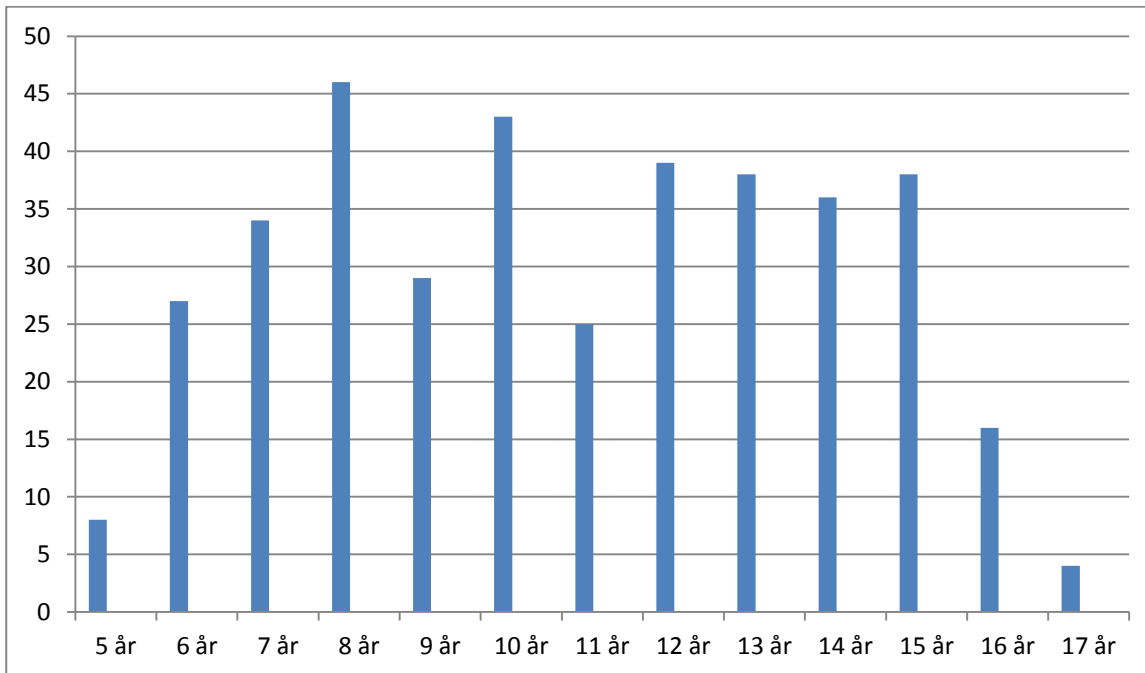
Hvis forældrene ønsker at oplyse det, registrerer vi derfor barnets køn og alder.

Med 352 registrerede henvendelser angående drenge, svarende til 50,3 % og 207 registrerede henvendelser angående piger, svarende til 29,6 % er det tydeligt at langt de fleste henvendelser til forældrerådgivningen omhandler drenge. Dette er en tendens vi har set i Forældrerådgivningen siden Forældrerådgivningens opstart i 2006.

Grafen viser fordelingen af henvendelser der drejer sig om drenge og piger. Der er 140 henvendelser hvor det ikke er registreret hvorvidt henvendelsen drejer sig om en dreng eller en pige. Årsagen til dette kan f. eks. være henvendelser der drejer sig om en søskendeflok eller en klasse.

Som det ses på nedenstående diagram fordeler henvendelserne til Forældrerådgivningen sig på alle grundskolens klassetrin, ligesom der kommer henvendelser angående før-skole-børn.

Hvad henvender forældrene sig til Forældrerådgivningen om?

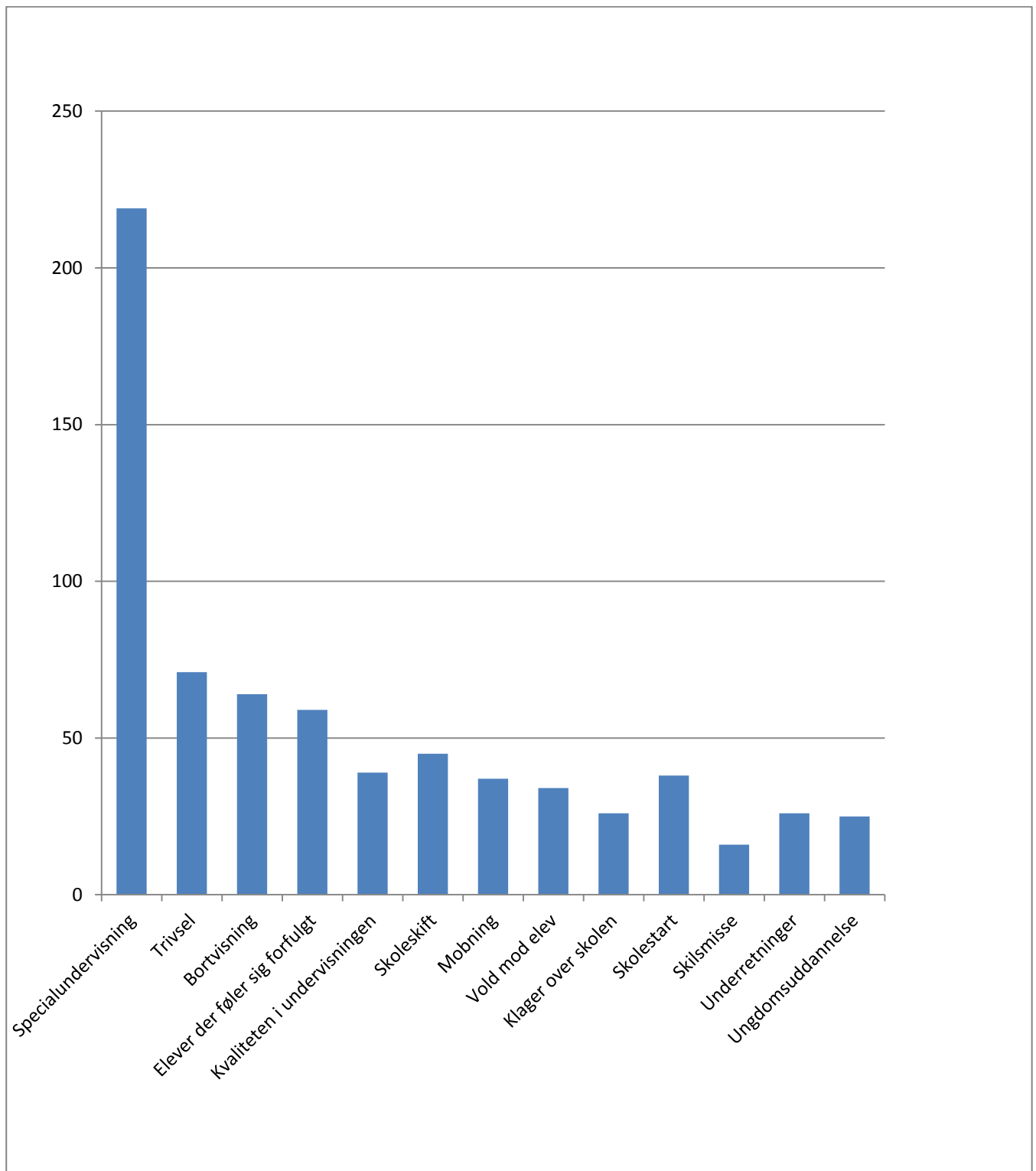
Som det tydeligt fremgår af diagrammet er specialundervisning det emne flest forældre henvender sig til Forældrerådgivningen om. Der er tale om en kraftig stigning fra 2011 hvor der var 85 henvendelser angående specialundervisning til 2012 hvor der er 219 henvendelser. Årsagen til dette kan ses i lyset af den inklusionsproces der har været i kommunerne, og som ikke alle forældre har oplevet er forløbet uden problemer.

De tre næststørste grupper af henvendelser er trivsel, bortvisning af elever, og elever der føler sig forfulgt i skolen.

Trivsel dækker over både generelle spørgsmål og meget tunge sager angående børn der er i massiv mistrivsel i skolen

Både trivsel og elever der føler sig forfulgt ligger på niveau med 2011, mens bortvisning af elever er steget fra 18 henvendelser i 2011 til 64 henvendelser i 2012.

Grafen viser hovedårsagen til henvendelsen til Forældrerådgivningen.

Bortvisning dækker over både private skoler og folkeskoler, og her er problematikken meget forskellig.

I forhold til folkeskoler kan bortvisning betyde bortvisning i en periode, som straf for en forseelse, eller det kan betyde en permanent bortvisning fra skolen. Nogle skoler er meget behjælpelige med at finde det rigtige skoletilbud til barnet, når der er tale om en bortvisning, mens andre alene overlader dette til forældrene.

I forbindelse med bortvisning fra private skoler er det Forældrerådgivningens erfaring at nogle skoler ikke tager del i ansvaret for at afslutte skoleforløbet ordentligt for barnet, og heller ikke tager ansvar for at hjælpe barnet videre i skoleforløbet.

I forhold til mobning er det Forældrerådgivningens opfattelse, at der er sket en ændring i henvendelserne.

I 2012 var der 37 henvendelser, der havde mobning som væsentligste årsag til at forældrene henvendte sig til Forældrerådgivningen, mens der i 2011 var 28 henvendelser. Henvendelserne omkring mobning samler sig antalmæssigt hovedsagelig omkring indskolingen og udskolingen. I indskolingen er langt de fleste sager af en lettere karakter, der kan løses indenfor klassen, mens de henvendelser vi får om mobning på mellemtrinnet ofte medfører et skoleskift for den der oplever sig som mobbet.

I udskolingen drejer henvendelserne sig ofte om mobning af meget grov karakter, der har stået på længe, og for især drengenes vedkommende udvikler mobningen sig ofte til vold.

Punktet, vold mod elev, i diagrammet dækker både over vold mod elever begået af lærere og andre børn på skolen, men vi kan se, at når det drejer sig om vold begået indbyrdes blandt eleverne, har der altid været en form for mobning forud for episoden.

Ændringen i henvendelserne omkring mobning ses under diagrammets punkt der hedder trivsel. Der er en tydelig stigning i henvendelser omkring børn, der ikke oplever sig selv som en del af hverken det faglige eller det sociale fællesskab i skolen, og som ikke får den hjælp de behøver. Det er et stort tabu at være ensom, og mange børn og unge, får ikke den nødvendige hjælp. Disse børn bliver ikke mobbet i traditionel forstand, men bliver ekskluderet fra fællesskabet med tavshed.

To andre væsentlige grupper af henvendelser omhandler skolestart og skoleskift. Vi har i 2012 modtaget 38 henvendelser angående skolestart, og langt de fleste af disse henvendelser drejer sig om forældre, der ønsker skoleudsættelse imod skolens ønske. Det er vores erfaring, at de forældre der henvender sig hertil ofte har børn, der oplever problemer i børnehaven, f.eks. på grund af talevanskeligheder, eller for tidlig fødsel, og forældrene har derfor vanskeligt ved at forstå skolens begrundelse for at nægte skoleudsættelse.

Fremtiden for Forældrerådgivningen

I 2013 vil Skole og Forældre udarbejde en vision – og strategiplan for Forældrerådgivningen, gældende frem til 2015.

Fokus for dette arbejde vil være at tydeliggøre Forældrerådgivningens mission om at fremme skolebørns trivsel og læring gennem rådgivning ad forældre. Vi vil sætte fokus på, hvordan Forældrerådgivningen bedst kan udvikle sine styrker og bruge sine ressourcer bedst muligt.

Det betyder at der i 2013 må sættes visioner for hvordan vi kan øge kapaciteten, og hvordan vi bliver endnu mere synlige og tilgængelige for de forældre, der har brug for råd og vejledning.

Forældrerådgivningen vil arbejde for, at der i fremtiden bliver en endnu større grad af samarbejde med andre relevante rådgivninger og andre samarbejdspartnere.

Forældrerådgivningens hjemmeside vil i 2013 blive revideret.

Konklusion

Det er Forældrerådgivnings erfaring at langt de fleste forældre til grundskolebørn oplever at deres barns skolegang bliver båret frem af et godt og positivt skole-hjem-samarbejde, men at der er forældre der oplever at samarbejdet ikke lever op til deres forventninger.

I 2012 har 699 familier henvendt sig til Forældrerådgivningen fordi de oplevede et problem i forbindelse med deres barns skolegang. Nogle af disse forældre har benyttet Forældrerådgivningen til at få konkrete råd eller vejledninger, mens andre har benyttet Forældrerådgivningen til at tale om deres problem, f.eks. med henblik på selv at blive afklaret om et spørgsmål, eller beslutning.

Henvendelserne kommer hovedsaglig fra forældre, og henvendelserne drejer sig om børn på alle klassetrin. Der kommer oftere henvendelser fra forældre til drenge end piger.

Hovedparten af henvendelserne drejer sig om specialundervisning, trivsel, bortvisning af elever eller elever der føler sig forfulgt af en medarbejder.

Der er Forældrerådgivningens erfaring at disse problemer løses meget forskelligt fra skole til skole. Der er skoler hvor forældrene føler sig inddraget i løsninger på de problemer deres barn står i, men der er også skoler hvor forældrene ikke føler sig hørt og inddraget, og derved er der stor grobund for at en konflikt kan eskalere.

Årsrapport 2011

ved Solveig Gaarsmand

Leder af Forældrerådgivningen

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	1
Indledning.....	2
Status.....	2
Henvendelser.....	3
Alder og køn.....	4
Hovedårsager til, at forældre henvender sig.....	5
Nye problemstillinger.....	6
Kategori.....	7
De frivillige.....	8
Lokal rådgivning.....	8
Brevkassen.....	9
Hjemmesiden.....	10
Bisidder.....	11
Ny pjece.....	12
Sammenfatning.....	12

Indledning

Forældrerådgivningen har siden 2006 rådgivet forældre og andre om de problemer, de oplever i omkring børn i grundskolen. Forældrerådgivningen er en uvildig rådgivning. Den er forankret i Skole og Forældre og finansieret af Undervisningsministeriet. Der rådgives primært gennem daglig telefonrådgivning og gennem en brevkassefunktion. Forældrerådgivningen har egen hjemmeside: www.foraeldreraadgivningen.dk. Der finder registrering sted af henvendelserne. Der registreres på barnets køn, alder og klasse, samt på typen af henvendelse og hvilken kommune henvendelsen relaterer til.

Det gennemgående problem i henvendelserne er dårlig relation og uhensigtsmæssig kommunikation.

Siden 2006 har Forældrerådgivningen hvert år kunnet påvise et stort behov for uvildig rådgivning omkring grundskolen. Det er derfor glædeligt, at der i 2011 er truffet politisk beslutning om at gøre Forældrerådgivningen permanent.

Status

Forældrerådgivningen har i 2012 haft 665 nye henvendelser. Hovedårsagerne til henvendelserne har været specialundervisning, diagnoser, elever der føler sig forfulgt af medarbejder, trivsel, børn uden skoletilbud, mobning, vold mod elev, ordblindhed, bortvisning og skolestart, underretning og mangel på kvalitet i undervisningen. Henvendelserne er fortrinsvis kommet via Forældrerådgivningens dagligt åbne telefon, men der kommer samtidigt en del henvendelser via brevkassen. Parallelt med nye henvendelser arbejder Forældrerådgivningen løbende med gamle henvendelser, der dukker op igen efter en pause, eller som kræver mere dybdegående rådgivning.

Forældrerådgivningen har registreret henvendelser vedr. 334 drenge og 196 piger i 2011. I 2010 var de tilsvarende tal 365 og 178. Der kan således konstateres en svag tendens til, at flere piger har problemer i skolen.

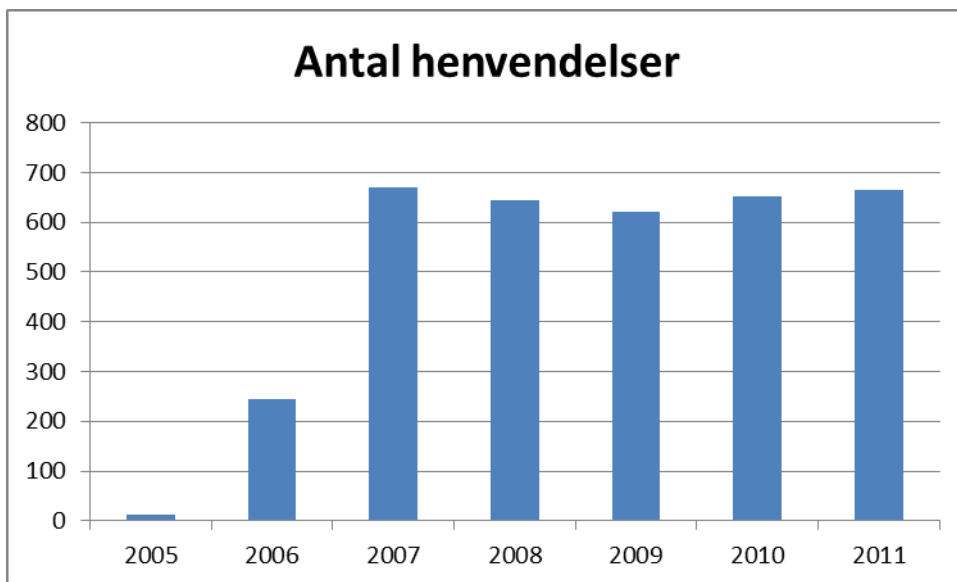
Henvendelserne kommer fra hele landet med den største repræsentation fra de tre største kommuner i landet. Det må betragtes som forventeligt, at de kommuner, der har det største antal elever, også er kilde til flest henvendelser.

Forældrerådgivningen har daglig telefontid fra kl. 10 til 14. Rådgivningen varetages af en række frivillige i samarbejde med lederen af Forældrerådgivningen. Der udarbejdes vagtskema måned for

måned. Ved siden af den landsdækkende rådgivning tilbyder Forældrerådgivningen lokal rådgivning i Odense og Høje Taastrup.

Henvendelser

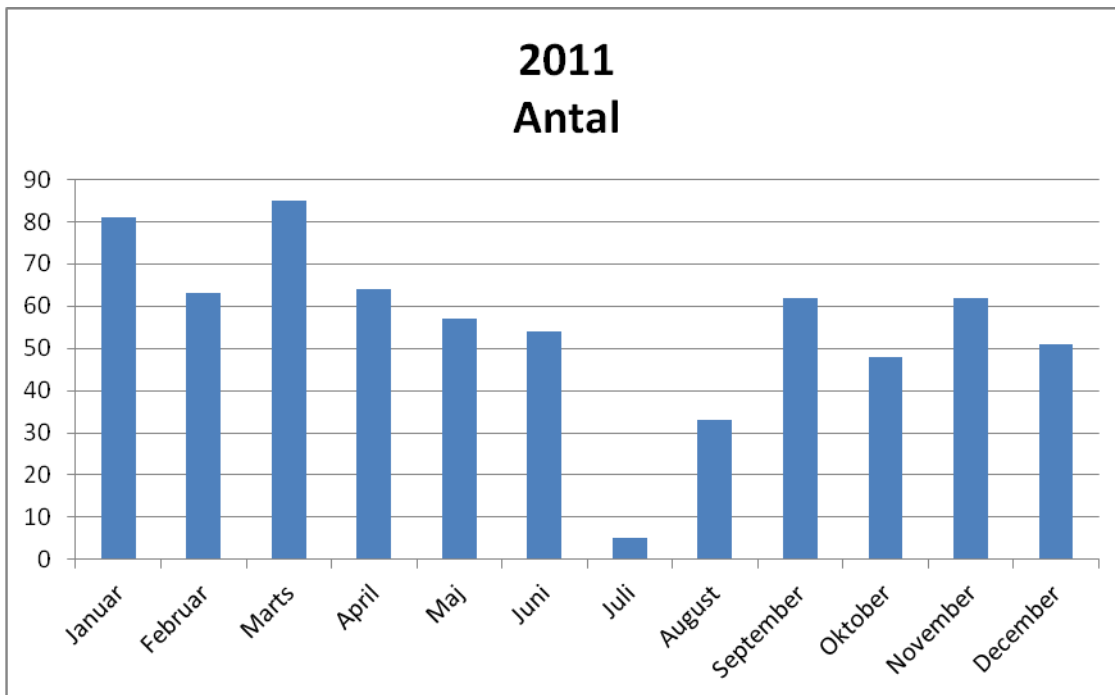
Antallet af nye registrerede henvendelser til Forældrerådgivningen ligger i 2011 på 665. Når man ser bort fra 2005 og 2006, hvor Forældrerådgivningen først blev offentliggjort i august 2006, ligger antallet af henvendelser årligt mellem 600 og 700 henvendelser. Det er ikke nødvendigvis udtryk for, at behovet for rådgivning er stabilt, men snarere et udtryk for Forældrerådgivningens kapacitet. Der er kun en linje til rådgivning i telefontiden mellem 10 og 14. Forskellige muligheder overvejes for at øge kapaciteten.

En af løsningerne er at få flere brugere af hjemmesiden og brevkassen, så personer selv kan finde frem til en løsning ved at læse svar til andre i lignende situationer eller få indsigt i rettigheder og muligheder via informationer på hjemmesiden. En anden løsning vil være at etablere flere lokale rådgivninger. Der vil blive truffet beslutning om eventuel ændret praksis i 2012.

Antallet af henvendelser varierer fra måned til måned. Det højeste antal henvendelser ses i januar og marts. Det kan dels hænge sammen med, at visitationer til specialundervisning i det følgende skoleår kommer til forældres kendskab omkring denne tid, dels relatere til, at indskrivning til

skolestart og beslutning om skoleudsættelse foregår i disse måneder. Erfaringsmæssigt giver begge emner en del henvendelser til såvel telefonrådgivningen som brevkassen.

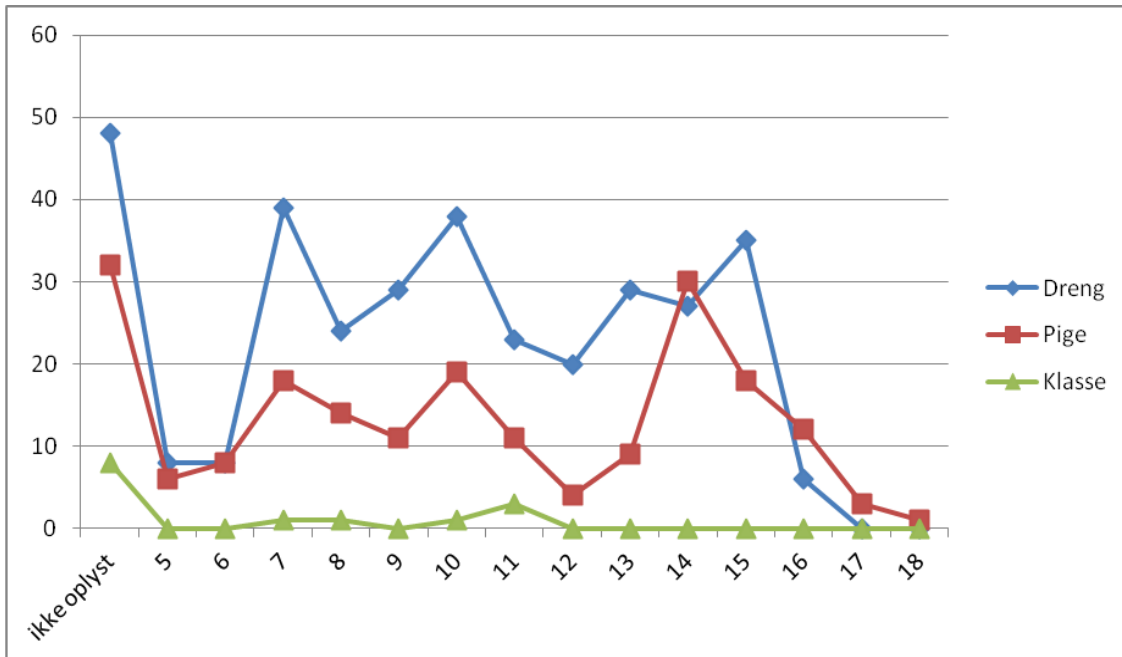
Alder og køn

Som hidtil er der en stor overvægt af henvendelser fra forældre til drenge, uanset hvilken type henvendelse der er tale om.

Af diagrammet ses også registrering af henvendelser vedr. en hel klasse. Det drejer sig om 1) henvendelser vedr. et barn, der har adfærdsproblemer, og hvor forældrene er bekymrede over øvrige børns trivsel, samt over at det pågældende barn ikke får støtte nok, 2) bekymring for klassen p.g.a. manglende kvalitet i undervisningen 3) bekymring for klassens trivsel p.g.a. lærer, der skælder meget ud.

Af nedenstående figur fremgår det, at der næsten er sammenfald mellem henvendelser vedr. drenge og piger ved indskolingen og et overtal af piger ved 14 års alderen samt overtal af piger efter 16 års alderen. Pigernes overtal i 14 års alderen og igen efter 16 års alderen formodes at skyldes problemer med at få den unge i skole, få hjælp i forbindelse med diagnosticering eller få en handleplan for ungdomsuddannelse.

Barnets alder og køn

Hovedårsager til, at forældre henvender sig

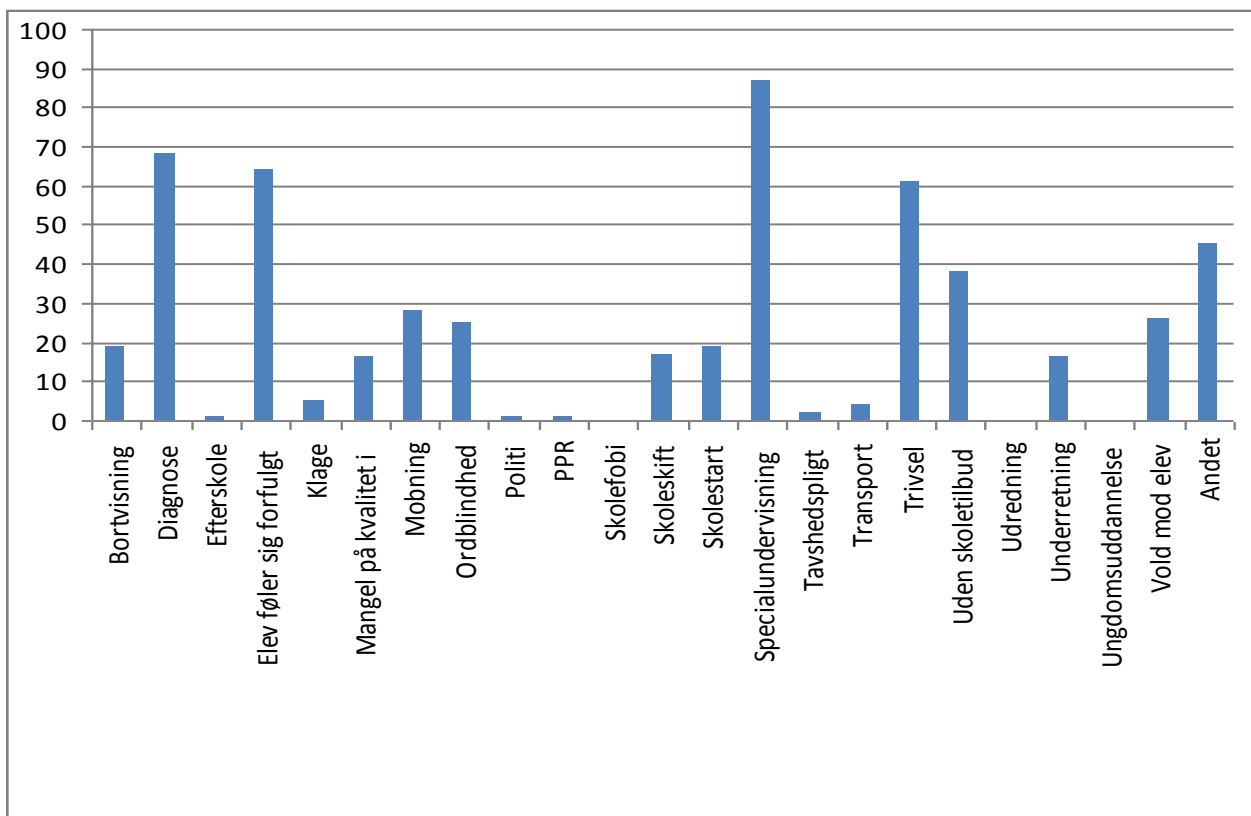
Som nævnt i indledningen er den altovervejende årsag til forældres henvendelser dårlige relationer og uhensigtsmæssig kommunikation om deres barns skolegang. Dernæst er specialundervisning som i de foregående år det problem, der hyppigst fører til en henvendelse. Dertil skal lægges, at diagnose og ordblindhed hører ind under specialundervisningsproblematikken.

Den næst hyppigste årsag til henvendelser er, at et barn føler sig forfulgt af en medarbejder. Det kan være et barn, der føler sig som syndebuk for lærerens negative kommentarer, eller et barn, som oplever, at læreren ikke giver det opmærksomhed på lige fod med de øvrige børn i klassen. Ofte understøttes barnets opfattelse af kammeraternes udsagn.

Den tredjestørste gruppe henvendelser omhandler et barns manglende trivsel. Det kan have forskellige årsager. En årsag kan være, at barnet har svært ved at trives p.g.a. meget uro i klassen, en anden kan være en lærer, der virker meget autoritær på barnet eller råber meget i klassen. Først efter disse typer henvendelser kommer mobning. Det tyder på, at skolernes indsats mod mobning er ved at slå igennem. Til gengæld er de henvendelser, der kommer om mobning mere alvorlige end tidligere.

Antallet af henvendelser fra forældre, hvis børn ikke har været i skole i længere tid, er alarmerende, når man betænker, hvad det betyder for disse børns udvikling. Undervisningsministeriet har da også for få år siden udsendt en meddelelse om forholdsregler herimod. Antallet af henvendelser til Forældrerådgivningen tyder imidlertid på, at der her stadig er et indsatsområde for kommunerne: at sikre alle børn undervisning.

Også antallet af henvendelser vedr. vold, enten børn eller lærer-barn imellem, er forholdsvis højt. Der skelnes i registreringen ikke imellem, hvem der har været voldelig. Det er planen at ændre registreringen, så det fremgår, om det er et barn, der forårsager volden eller en voksen. Men uagtet fremtidige ændringer i registreringen, er det indtrykket, at de fleste registreringer om vold skyldes en medarbejder, der har begået overgreb mod en elev.

Nye problemstillinger

Forældrerådgivningen oplever flere og flere henvendelser, der relaterer til skilsmissebørn. Det kan handle om et barns mistrivsel som følge af forældrenes skilsmisse, eller det handler om forældrenes uenighed om rettigheder til informationer fra skolen. Noget kunne tyde på, at skolerne har behov for information om forældres rettigheder omkring skilsmissebørn. Mangel på konkret viden om rettigheder er konstateret hos såvel den enkelte lærer som skolens ledelse.

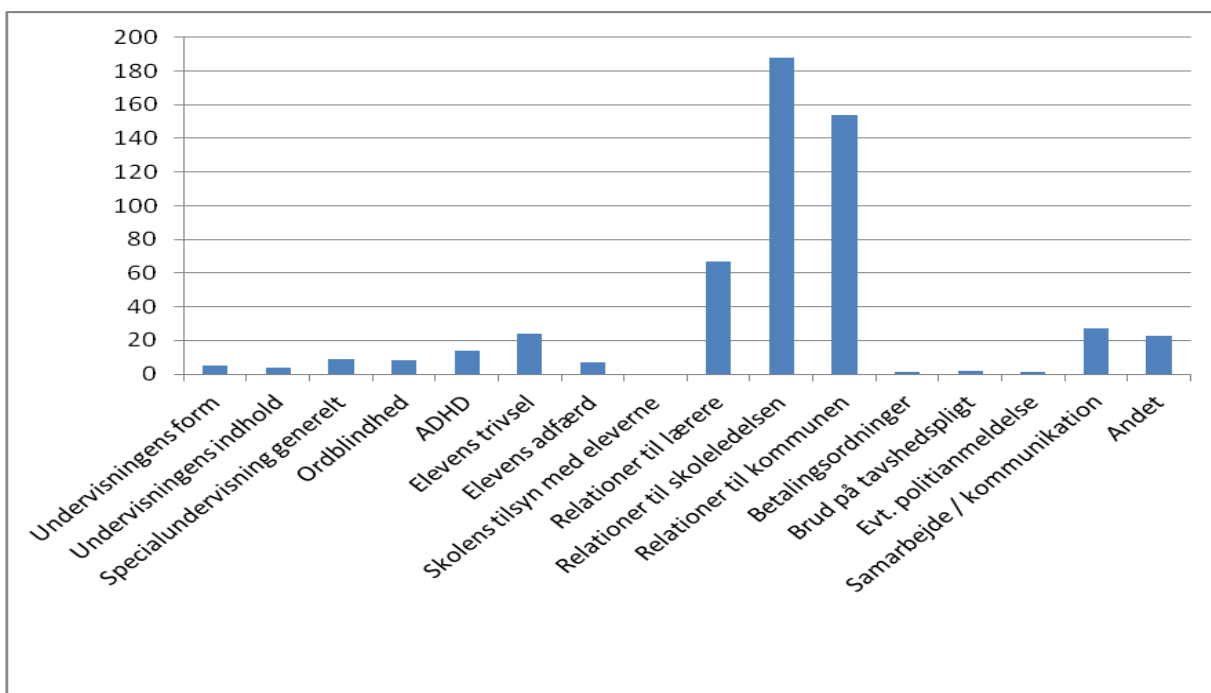
Forældrerådgivningen vil fremtidig forsøge at justere registreringen, så det tydeligere fremgår, om skilsmisse er en hovedårsag til henvendelsen til Forældrerådgivningen, eller om andre problemstillinger er oplevet som udløsende for forældrenes henvendelse.

Kategori

Under kategori registreres, hvilke instanser eller problemtyper henvendelsen hovedsageligt relaterer til. I 2011 tegner der sig det samme billede som hidtil: henvendelserne relaterer fortrinsvis til en lærer, en skoleledelse eller en kommune. Ud fra erfaringen vil det derfor være hensigtsmæssigt at ændre registreringsformen, så det kun er muligt at registrere inden for disse tre kategorier. Det er planen at foretage denne ændring fra og med skoleåret 2012-13.

Af figuren fremgår det, at flere henvendelser relaterer til skoleledelse og kommune end til en lærer. Det må ses som et udtryk for, at mange forældre allerede selv har forsøgt at løse et problem ved at henvende sig til en lærer, men har måttet erkende, at det ikke medførte en løsning og så har set sig nødsaget til at gå videre i systemet til skoleleder eller kommunal forvaltning for at finde en løsning.

De mange registreringer på skoleledelse og kommune er samtidigt et udtryk for, at henvendelser til Forældrerådgivningen har komplekse problemstillinger, som forældre har vanskeligt ved at løse selv. Det fremgår af sagsforløbene, at en del af årsagen til vanskelighederne må henføres til systemets mangel på lydhørhed og evne til at samarbejde med forældrene.

De frivillige

Der har været 20 aktive rådgivere i 2011. De fleste frivillige rådgivere yder telefonrådgivning. Nogle har – ligesom lederen af rådgivningen – stillet sig til rådighed som bisiddere, og nogle har svaret på brevkassespørgsmål.

Antallet af frivillige er ikke tilstrækkeligt til at dække vagtplanen i telefontiden hver dag. Problemet løses med hjælp fra Skole og Forældres sekretariat, som tager mod telefonbesked og videresender telefonnummer og navn til lederen af Forældrerrådgivning. Dette er ikke en optimal rådgivning, da mange i sagens natur ønsker hurtig rådgivning. Der er behov for flere frivillige for at dække vagtplanen hver måned. Derfor arbejdes der intenst på at rekruttere flere frivillige. Det har vist sig, at rekrutteringen er mest succesfuld, når den foregår via netværk mellem de allerede fungerende frivillige. De frivillige gør selv en stor indsats for at finde nye frivillige i deres eget netværk.

Nye frivillige bliver introduceret til opgaven som rådgiver individuelt gennem orientering og træning med lederen af Forældrerrådgivningen. De tilbydes ligesom øvrige frivillige at sparre med lederen af Forældrerrådgivningen, når der dukker spørgsmål op, som ikke umiddelbart kan besvares. Derudover foreligger der en funktionsbeskrivelse og spørgeguide, som er blevet revideret i 2011.

Der er i 2011 blevet afholdt to kursusforløb for de frivillige, et week-end kursus i april og et i september. På april-kurset var emnerne lovændringer, spørgeguide og vidensdeling for de frivillige. På september-kurset gav konsulent, jurist Per Byrge Sørensen oplæg om ansvarsforholdene i skolen, ordensregler og serviceloven, og konsulent Flemming Tholstorf gav et oplæg om hensigtsmæssig kommunikation. Derudover blev udkast til en ny pjece drøftet.

Lokal rådgivning

I 2011 har der været lokal rådgivning i Odense og Høje Taastrup. Egentlig var der også etableret lokal rådgivning i København, men de lokale frivillige besluttede i starten af 2011 at nedlægge afdelingen, da der ikke kom henvendelser direkte til den lokale rådgivning, og da alle frivillige samtidigt var rådgivere i den landsdækkende rådgivning.

I Odense og Høje Taastrup tilbydes der telefonrådgivning en gang om ugen. Derudover tilbyder den lokale rådgivning samtale med forældrene og mulighed for at have en frivillig rådgiver med til møder som bisidder.

I Høje Taastrup samarbejder rådgiverne tæt med borgerrådgiveren i kommunen. Der er møder mellem de frivillige og lederen af Forældrerrådgivningen 4 gange årligt med deltagelse af

kontaktpersonen til Høje Taastrup kommune. De frivillige har været inviteret til møder med skolelederne for at præsentere Forældrerådgivningen.

I Odense afholdes der møder kvartalsvis mellem frivillige og leder af Forældrerådgivningen. Der afholdes afrapportering til Odense Skoleforvaltning og PPR. Odense kommune har opfordret alle skoler til at have link til Forældrerådgivningens hjemmeside.

Alle frivillige i de lokale rådgivninger har et ønske om at få flere henvendelser. Problemet med få henvendelser kunne skyldes, at der ikke er brug for rådgivning, men da der kommer henvendelser til den landsdækkende rådgivning fra kommunerne, er det mere sandsynligt, at årsagen til forholdsvis få henvendelser skyldes, at forældre ikke kender til de lokale rådgivninger. Der ses derfor et behov for yderligere oplysning om dem. Den landsdækkende rådgivning oversender de henvendelser, der kommer fra kommuner med lokal rådgivning.

Der arbejdes på fra skoleåret 2012-13 at have frivillige i kommuner med lokal rådgivning til at have telefontid samtidigt med den landsdækkende rådgivning.

Både i Odense og Høje Taastrup har der været flere sager, hvor en frivillig har deltaget som bisidder ved møder. Fordelen ved den lokale rådgivning er, at de frivillige har et indgående kendskab til lokale forhold og lettere ved at afholde møder med forældrene.

De frivillige i begge kommuner er særdeles kompetente og engagerede og deltager i Forældrerådgivningens kursusvirksomhed på lige fod med den landsdækkende gruppe af frivillige.

Brevkassen

Forældrerådgivningen får mange henvendelser til brevkassen. Spørgsmålene er af samme karakter som de spørgsmål, der fremkommer ved telefonrådgivningen. Forældrerådgivningen har en række særdeles kompetente brevkassesvarere til at respondere på spørgsmålene. Svarene bliver efterfølgende sendt til spørgeren og offentliggjort i anonymiseret form på hjemmesiden, så andre kan få del i den viden, de repræsenterer. Af statistikken for hjemmesiden fremgår det, at brevkassesvar og –spørgsmål er hyppigt besøgt. I ganske særlige tilfælde har Forældrerådgivningen dog respekteret forældrenes ønske om ikke at få et svar offentliggjort.

Den nuværende registrering viser ikke, om en henvendelse kommer via telefonrådgivning eller brevkassen. Ved justering af registreringen påtænkes det fremover at kunne dokumentere antal brevkassehenvendelser i forhold til telefonhenvendelser. Uanset registrering er det indtrykket, at der kommer stadig flere henvendelser til brevkassen.

Hjemmesiden

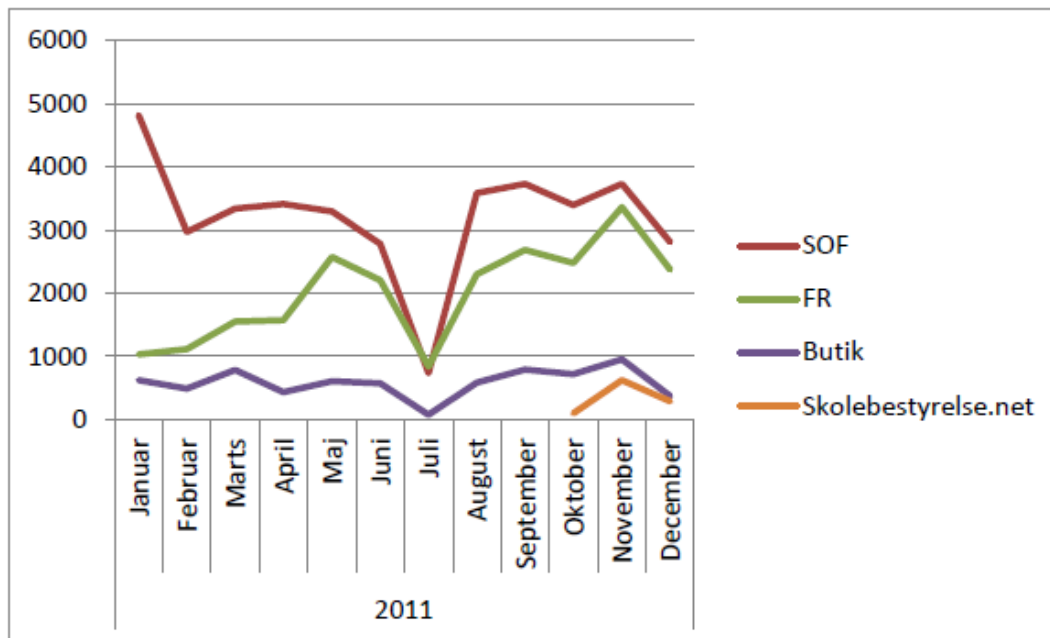
Forælderådgivningens hjemmeside bliver flittigt anvendt. Af Skole og Forældres opgørelse over de samlede hjemmesider, som ligger under Skole og Forældres site ses det, at der har været 28.242 besøg, hvoraf de 22.364 har været unikke besøg. Disse har i gennemsnit besøgt 3,6 sider. Det er en statistik, som understreger Forælderådgivningens berettigelse.

Tabel 1: Årsopgørelse 2011 for Skole og Forældres mest benyttede hjemmesider

Skole og Forældres hjemmesider - 2011				
	Skole og Forældre	Forælderådgivning	Webbutik	Vores skoler
Besøg	51.596	28.242	7.961	3.737
Unikke brugere	33.425	22.364	6.622	2.866
Sidevisninger	158.904	102.735	22.297	13.856
Sider pr. besøg gns.	3,1	3,6	2,8	3,7
Gennemsnitstid / besøg	01:56	02:15	01:31	02:40
Enkeltsidebesøg, %	57	67	63	41
Mere end et besøg, %	38	21	17	23

Det månedlige antal unikke brugere viser, at Forælderådgivningen, trods sin korte eksistens, ser ud til næsten at indhente antal henvendelser til Skole og Forældres hjemmeside. Det indikerer, at der er brug for rådgivning af forældre, når de oplever problemer med deres barns skolegang.

Figur 1: Antal månedlige unikke brugere på Skole og Forældres hjemmesider

A

Der er planlagt en grundig revidering af hjemmesiden i 2012.

Bisidder

I 2011 har Forældrerådgivningen oplevet stor efterspørgsel på at få en bisidder med til møde. Det har været et skøn fra lederen af Forældrerådgivningen, hvornår forældre selv har kunnet klare en opgave med hjælp og tæt sparring fra Forældrerådgivningen, og hvornår Forældrerådgivningen med fordel kunne deltage.

Lederen af Forældrerådgivningen har i 2011 været bisidder i 15 sager, andre bisidderopgaver er varetaget af 4 frivillige. Der registreres ikke på bisidderopgaver, men et skøn må være, at Forældrerådgivningen har været bisidder i 25 tilfælde sammenlagt.

Forældrene har udtrykt stor tilfredshed med Forældrerådgivningens hjælp som bisidder. De har efter mødet fortalt, at det blev afholdt i en helt anden tone end de var vant til, og at de følte, de blev hørt. Dette kan dokumenteres af en evaluering af forældretilfredsheden. Den viste, at forældre følte sig hjulpet af bisidderen.

Ny pjece

I 2011 blev der arbejdet med færdiggørelsen af en ny pjece. Hensigten med pjecen er at udbrede kendskab om Forældrerådgivningens virke både til potentielle brugere og til det politiske niveau.

Det blev besluttet at anvende samme form som benyttet i pjecen for 2008, men med nye cases, fotos og redigeret lovstof. Arbejdet med pjecen er færdiggjort i foråret 2012. Pjecen kan findes på <http://www.foraeldreraadgivningen.dk/sitecore/content/Home/Videnbank/Publikationer/Download%20publikationer.aspx> under Forældrerådgivningen. Opgaver og behov.

Sammenfatning

Der tegner sig i Forældrerådgivningen efter 6 års virke et billede af, at tingene gentager sig. Det er den samme type henvendelser, der kommer – generelt meget alvorlige og tunge henvendelser. Der er stadig overvægt af henvendelser vedr. specialundervisning, mens en fast 2. plads omfatter børn, der føler sig forfulgt af medarbejder, og på tredjepladsen kommer trivselsproblemer. Der er ligeledes stadig en del henvendelser om vold og stadig en del henvendelser om børn, der ikke modtager undervisning. Mange henvendelser viser mangel på viden om forvaltningsloven og serviceloven hos embedsmænd i såvel skole som forvaltning.

Det helt generelle problem er imidlertid, at forældre ikke føler sig hørt! Hvad kan der gøres fremadrettet for at ændre på disse forhold, så flere børn kan opleve et konstruktivt læringsmiljø? Forældrerådgivningen kan og vil fortsat rådgive og udbygge sin virksomhed til gavn for børn i udsatte positioner. Derudover vil Forældrerådgivningen pege på følgende forslag til politiske fokusområder, idet man finder det ønskeligt, at der sker en høj prioritering af

- fokus på kommunikation og samarbejde med forældre i relation til skolens og forvaltningens medarbejdere
- undervisningsformer, der inkluderer drengene
- synliggørelse over for forældrene af muligheder for specialpædagogisk bistand
- øget viden om forvaltningsloven og serviceloven hos skolens ansatte
- refleksioner hos såvel personale som forældre om hensigtsmæssig kommunikation
- klargørelse over for såvel forældre som medarbejdere ved skole og forvaltning af forældres ret til oplysninger m.m. i forbindelse med skilsmisse
- udbygning af lokale rådgivninger evt. som netværksgrupper

Forældrerådgivningen

Slutrapport for pilotprojektet Forældrerådgivningen 2006-2008

Af Solveig Gaarsmand, projektleder af Forældrerådgivningen, 31. marts 2009

Sammenfatning	4
Anbefalinger.....	6
Forhold, der kan forbedre samarbejdet om barnets læring og trivsel	8
Der er brug for Forældrerådgivningen	9
Kontakt med samarbejdsparter.....	10
Faktuelle oplysninger om Forældrerådgivningens virke	11
Kategorisering af henvendelser.....	14
Frivillige rådgivere og projektleder	15
Brevkassefunktion.....	16
Hjemmesiden	16
Mønstre i forældrehenvendelserne.....	16
Konklusion	20
Fremtiden	20

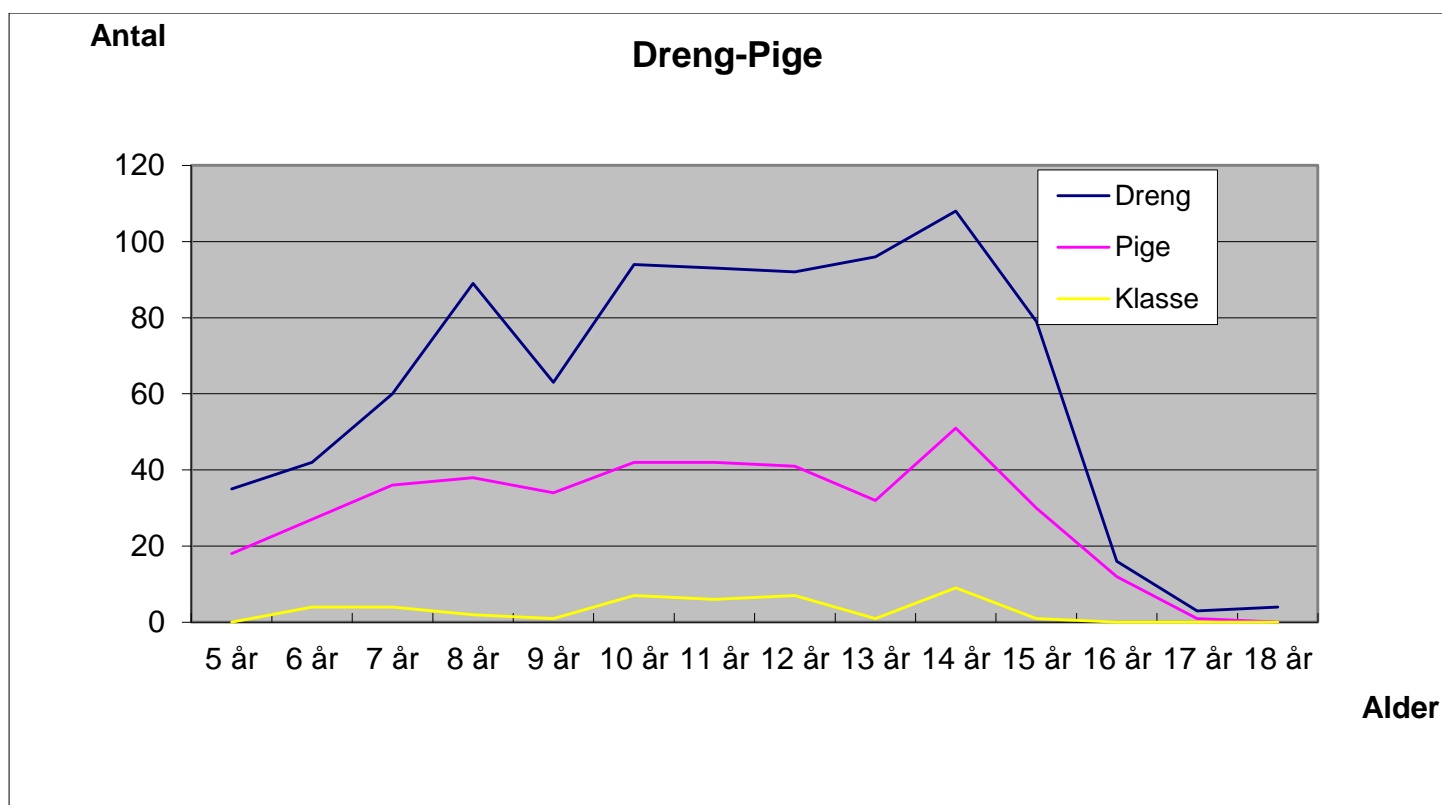
Sammenfatning

Forældrerådgivningen blev officielt oprettet 15. august 2006 med tilbagevirkende kraft til 1. januar 2006 som en uvildig rådgivning vedr. børn i grundskolen. Forældrerådgivningen blev etableret for satspuljemidler gennem Undervisningsministeriet for en treårig pilotprojektperiode.

Den 15. august samme år blev telefonlinjen 7025 2-4-6-8 åbnet og hjemmesiden www.foraeldre.org offentliggjort. Siden har Forældrerådgivningen fået mange henvendelser, i særdeleshed fra forældre, der oplever problemer med deres børn i grundskolen.

Langt de fleste henvendelser til Forældrerådgivningen er kommet fra forældre, fortrinsvis fra mødre. Derudover har der været henvendelser fra medarbejdere i skoler og kommuner, fra bedsteforældre, fra venner til forældre, hvis barn oplever problemer med et skolebarn, og fra kontaktforældre.

Det er flest henvendelser vedr. drenge i alderen 10 til 15 år.

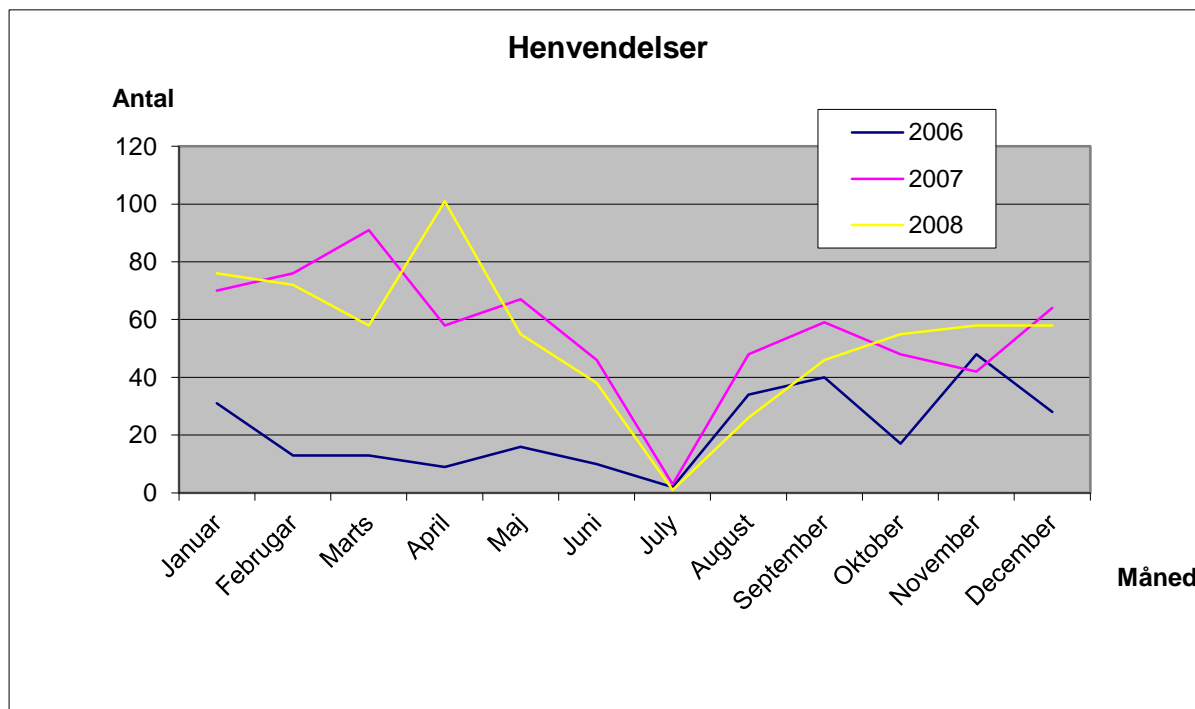
Forældrene giver udtryk for, at de er glade for at kunne få råd og vejledning af en uvildig instans. De siger, at de endelig føler sig hørt. For alle henvendelser gælder det, at hovedårsagen til kontakten til Forældrerådgivningen er dårlig kommunikation. Langt de fleste henvendelser handler om spørgsmål, der er relateret til børn med særlige behov, især børn med ADHD, ordblindhed og højt begavede børn, som oplever særlige problemstillinger. Den næststørste gruppe af henvendelser drejer sig om børn, der føler sig forfulgt af en medarbejder på skolen, og den tredjestørste gruppe er børn, der bliver mobbet eller af anden grund mistrives i skolen. Mange af sagerne har skullet løses i et samspil mellem forældre, skoleforvaltning, PPR og socialforvaltning.

Hvornår kommer henvendelserne

De fleste henvendelser kommer i første halvdel af skoleåret. Det kan hænge sammen med såvel visitation til specialundervisning og forældres overvejelser omkring skolestart for deres barn.

Forvaltningssystemet vanskeligt tilgængeligt

Forældrene henvender sig til Forældrerådgivningen, fordi det er vanskeligt for dem at finde rundt i forvaltningssystemet. De har følt sig kostet rundt mellem de forskellige instanser. Forældrene udviser på tidspunktet for første henvendelse tegn på stress og frygt og er generelt i en kriselignende tilstand. En del fortæller, at de p.g.a. problemer med barnets skolegang har haft sygefravær, er droppet ud af uddannelse eller har mistet deres arbejde i forbindelse med problemer med deres barns skolegang.

Forældrerådgivningen har udover rådgivning i særlige tilfælde tilbudt hjælp til skrivelser til myndighederne og til at deltage som bisidder ved møder.

Telefonrådgivning

Forældrerådgivningens telefonrådgivning har været åben hver dag fra kl. 10-14.

Forældrerådgivningen er baseret på rådgivning fra frivillige rådgivere, som har erhvervet viden om grundskolen gennem bestyrelsesarbejde, gennem arbejde i amt, kommune eller stat og gennem egne erfaringer med skolen. I hele pilotprojektperioden har en evaluator løbende evalueret projektet og sparret med lederen af projektet og de frivillige rådgivere. Der er løbende justeret i forløbet.

Bisidderfunktionen

Mange forældre kontakter Forældrerådgivningen for at få en bisidder med til møder, når skole-hjem samarbejdet er gået i hårdknude. Forældrerådgivningen har i en del tilfælde siddet sammen med

forældrene for at gennemgå sagsakter og møde det barn, sagen handler om, dels deltaget i møder med embedsmænd i en forvaltning eller med ansatte i en privat skole. For 2006 er antal bisidderopgaver ikke registreret, men i 2007 havde Forældrerådgivningen i alt 67 bisidderopgaver, og i 2008 var antallet oppe på 87. Der har været tale om en stigning i efterspørgslen om bisidder fra Forældrerådgivningen. Dette kan hænge sammen med, at forældrene føler sig mindre hørt og respekteret i skolen og kommunen end før kommunesammenlægningerne, eller det kan hænge sammen med, at der kommer flere meget vanskelige sager om specialundervisning, hvor forældrene ikke føler sig respekteret og hørt. Forældrene giver udtryk for, at de føler sig særdeles godt hjulpet gennem Forældrerådgivningens bisidderfunktion. For rådgiveren er det af stor betydning for en kvalificeret rådgivning at have mulighed for at møde såvel barn som forældre og embedsmænd og evt. politikere, som er involveret i sagen. Forældrerådgivningen kan konstatere, at det er den hjælp og rådgivning, der hurtigst fører til et resultat, som forældrene kan være tilfredse med, så selv om det er en tidskrævende hjælpeforanstaltning.

Anbefalinger

På baggrund af Forældrerådgivningens erfaringer i perioden 2006-08 anbefale det, at Forældrerådgivningen kan fortsætte sit virke.

Anbefaling om fortsættelse af Forældrerådgivningen

Det anbefales, at Forældrerådgivningen fortsætter som landsdækkende rådgivning. Det anbefales ligeledes, at Forældrerådgivningen løbende kvalitetsforbedres og udvikler et uddannelsesprogram til frivillige rådgivere, samt udvikler hjemmesiden. Der anbefales en udvidelse af den daglige telefontid mellem 10 og 14, så Forældrerådgivningen tilbyder telefonrådgivning om aftenen minimum to gange om ugen.

Forældrerådgivningen anbefaler, at der forsøgsvis oprettes lokale forældreråd i 3-5 kommuner (jv. handicapråd, integrationsråd og ældreråd). Forældrerådgivningen skal stå for rekruttering af interesserede kommuner og for træning af de frivillige rådgivere i de lokale råd.

Forældrerådgivningen anbefaler, at der på baggrund af Forældrerådgivningens erfaringer og indsamlede data iværksættes forskning i skole-hjem samarbejde i samarbejde med en professionshøjskole eller et universitet.

Anbefalinger i forhold til juridiske aspekter

På baggrund af den kortlægning af juridiske aspekter i forbindelse med henvendelser til Forældrerådgivningen, som Forældrerådgivningen redegjorde for i Årsrapporten for 2007 i afsnittet Forhold til lovgivning, kan Forældrerådgivningen anbefale følgende forbedringer til fremme af bedre samarbejde mellem skolen og hjemmet og dermed bedre trivsel og læring for det barn, som oplever problemer i grundskolen.

Anbefalinger i forhold til folkeskoleloven

For at sikre en bedre kommunikation mellem skole og hjem anbefaler Forældrerådgivningen, at skolens personale uddannes i såvel kommunikation som konflikthåndtering. Derudover er der behov for uddannelse af personalet i Folkeskolelovens indhold og intentioner både hvad angår samarbejde mellem skole, forældre og elever, om betydningen af anerkendende pædagogik som værktøj, undervisningsdifferentiering og om undervisningens organisering og indhold.

Anbefalinger i relation til bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand

Det anbefales, at kommunerne udarbejder informationsmateriale til forældre om specialundervisning og PPR. Desuden anbefales det, at medarbejdere i såvel skole- som socialforvaltning har kendskab til kommunens forpligtelser i henhold til Bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand. Det anbefales, at fagpersoner fra PPR er med til at undersøge og dokumentere et barns behov for støtte forud for tildeling af specialundervisning. Forældrerådgivningen anbefaler derudover, at der uddannes flere medarbejdere til at varetage undervisning af børn med særlige behov, og at kommunerne opretter akutberedskab for børn, der i løbet af skoleåret får så store problemer, at de ikke kan rummes i en almindelig klasse.

Anbefalinger i relation til lov om offentlighed i forvaltningen

På baggrund af mange henvendelser fra forældre, der har oplevet problemer med tavshedspligt, notatpligt, aktindsigt og klagevejledning anbefales det, at kommunerne uddanner personale i såvel skole- som socialforvaltning i håndtering af dokumenter og i skriftlig såvel som mundtlig kommunikation med borgeren. Derudover anbefaler Forældrerådgivningen, at personalet uddannes i at efterleve kommunens værdisæt og etik over for borgeren.

Anbefalinger i relation til bekendtgørelse om foranstaltninger til fremme af god orden i folkeskolen

Forældrerådgivningen anbefaler, at såvel skoleledere som medarbejdere på skoler og opholdssteder bliver uddannet i indholdet af bekendtgørelsen. Der er især behov for uddannelse om procedurer ved bortvisning, udmåling af straf i forhold til forseelse og tilsyn med bortviste elever. Generelt kan det anbefales skoleledere og skoleforvaltning at lægge vægt på medarbejdernes viden om og uddannelse i forhold til anerkendende pædagogik og krisehåndtering.

Anbefalinger i til bekendtgørelse om sygeundervisning for elever i folkeskolen og visse private skoler

På baggrund af henvendelser til Forældrerådgivningen kan det anbefales, at der fra ministeriel side udsendes en vejledning om, hvordan bekendtgørelsen kan overholdes. Desuden kan det anbefales, at skole- og socialforvaltning indgår et tættere samarbejde og synliggør over for forældrene, hvem de skal henvende sig til, når deres barn ikke magter at komme i skole. Det anbefales, at kommunerne sikrer såvel medarbejdere som borgere klarhed omkring rettigheder ved sygeundervisning. Ligeledes anbefales det, at kommunerne afsætter ressourcer til uforudsete undervisningsopgaver for den enkelte skole eller i en akutpulje for hele kommunen.

Anbefalinger i relation til lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø

Forældrerådgivningen anbefaler, at arbejdet med undervisningsmiljø bliver betragtet som en kontinuerlig opgave i skolerne. På baggrund af den sammenhæng mellem anerkendende tilgang til elever og godt undervisningsmiljø, som Forældrerådgivningen har kunnet konstatere, anbefales det, at kommunerne intensiverer arbejdet med skolernes værdisæt og anerkendende pædagogik.

Anbefalinger i relation til serviceloven

Med baggrund i Forældrerådgivningens erfaringer anbefales, at kommunerne uddanner personale i såvel skole- som socialforvaltning i indholdet af Serviceloven, især hvad angår gennemførelse af § 50. Her tænkes på en etisk forsvarlig orientering af forældrene og gennemførelse af undersøgelsen

samt en objektiv fremstilling af sagen. Derudover anbefales det, at der i ventetiden fra iværksættelsen af undersøgelsen til evt. udøvelse af anbefalingerne dannes et akutberedskab i samspil mellem skole- og socialforvaltning. Det anbefales ligeledes, at kommunen udvikler en procedure, som kan give borgeren en enstrengt og samordnet tilgang til systemet. Generelt kan det anbefales kommunerne sikrer kompetenceudvikling hos personalet i krisehåndtering og kommunikation med borgeren om Serviceloven.

Anbefaling i forhold til kompetencer

Forældrerådgivningen anbefaler, at kommuner uddanner deres personale i etik i kontakten med borgere, kommunikation og konfliktløsning, håndtering af dokumenter og overholdelse af tavshedspligt.

Forældrerådgivningen anbefaler, at studerende på socialrådgiverhøjskoler og lærer- og pædagogseminarier bliver uddannet i ovenstående allerede på uddannelsesstedet.

Anbefaling i relation til retssystemet

På baggrund af Forældrerådgivningens erfaringer med forældre, der ikke føler sig hørt på skole eller i egen kommune, anbefaler Forældrerådgivningen, at der oprettes en Forældreombudsmand til at være uvildig klageinstans for sager om børn og skole.

Forældrerådgivningen anbefaler ligeledes, at børn og forældre gennem lovgivning og i praksis sikres retten til partshøring i sager vedrørende skole.

Forhold, der kan forbedre samarbejdet om barnets læring og trivsel

Med udgangspunkt i Forældrerådgivningens henvendelser, kunne Forældrerådgivningen allerede i Midtvejsrapporten nævne en række forhold, der kunne give forbedringer i samarbejdet om barnets læring og trivsel i forvaltningssystemet. Den sidste halvdel af pilotprojektets treårige periode har kun bestyrket de antagelser, der blev nævnt i Midtvejsrapporten, hvorfor de bliver gengivet i denne slutrapport. Forældrerådgivningen kan således ud fra tre års erfaring konstatere, at det ville have været til gavn for barnets læring og trivsel og for samarbejdet mellem skole og hjem, hvis

- de professionelle havde indgået i en dialog med forældrene
- kommunen havde tydeliggjort, hvem forældre skal henvende sig til, når der er problemer med deres barns skolegang
- skolens medarbejdere havde haft skærpet bevidstheden om betydningen af anerkendende pædagogik, ikke mindst i forhold til ”livlige drenge”
- skolen havde haft en reflekteret praksis over brugen af sanktioner som f.eks. det at sætte uden for døren eller sende op på skolelederens kontor til disciplinering af såkaldt urolige elever
- skolen havde haft løbende indsats mod mobning
- skolen havde varetaget sin tilsynsforpligtigelse
- PPR og børnepsykiatriske afdelinger havde haft betydeligt kortere ventetider
- kommunen havde givet et kvalificeret undervisningstilbud, mens barnet var under udredning på børnepsykiatrisk afdeling
- en elev, der havde været udsat for magtanvendelse eller mobning fra voksne eller kammerater, var blevet tilbudt krisehjælp

-
- at børn på opholdssteder og heldagsskoler havde modtaget undervisning i hele fagrækken, så udvikling af både sociale og faglige kompetencer blev vægtet højt af institutionerne
  - skolerne og forældrene benyttede sig af politianmeldelser – både ved vold mod elever og medarbejdere
  - der havde været en børne- eller forældreombudsmand til uvildig behandling og afklaring af klagesager, hvor børn og forældre er kommet i klemme

Der er brug for Forælderådgivningen

Forælderådgivningen får tilbagemeldinger fra såvel forældre som medarbejdere i forvaltninger om, at forældrenes kontakt til Forælderådgivningen har gavnet processen med at finde en løsning for barnets skolegang. Det, der kendetegner de tilbagemeldinger, Forælderådgivningen får, er, at Forælderådgivningen har været med til at give forældrene og barnet nyt mod på et tidspunkt, hvor de ikke har følt sig forstået. De har følt, at de kom videre og fandt en løsning, de kunne leve med, og som var bæredygtig.

Eksempler på tilbagemeldinger:

1) Vi har været meget glade for din hjælp. Du fik sat skub i os igen og det var dejligt med din opbakning, indlevelse og forståelse. Du hjalp os med at få aktindsigt. ... Det er så vigtigt at føle sig forstået når man er presset igennem så lang tid. Tak til dig.

2) Først af alt – endnu engang tusind tak for, at du fandt tid til at snakke med os ... Havde det ikke været for din rolige og kompetente måde at rådgive os på – ja, så ville vi nok stadig være ramt af handlingslammelse.

3) Det er nu præcis et år siden, at jeg første gang rettede henvendelse til dig i forbindelse med Mads' skolegang .... Både min mand og jeg har været utrolig glade for din hjælp - det har været dejligt både at få alle dine gode råd og at snakke med dig i de kaotiske måneder, der var med Niklas og hans dårlige skolegang. I stedet har vi nu en teenager, der kommer glad og veltilpas hjem hver fredag og bruger weekenderne på at pleje sine musikinteresser sammen med sit band.

Det er dejligt!

Hvordan Forælderådgivningen har hjulpet

Forælderådgivningens opgave er at sikre en bedre og dialog og et reelt samarbejde mellem skolens parter. Generelt er det Forælderådgivningens fornemmelse, at skolens parter kommunikerer godt sammen, men der er desværre også mange eksempler på, at samarbejdet mellem skole og forældre går i hårdknude. Allerede i Midtvejsrapporten var det muligt at indkredse, hvilke problemstillinger, forældrene stod overfor og hvordan Forælderådgivningen kunne hjælpe. Den efterfølgende periode har bestyrket indtrykket af, hvad der virker i forhold til at skabe et bedre samarbejde.

De tilbagemeldinger Forældrerådgivningen får fra forældre og andre, som har bedt om hjælp, dokumenterer, at de har oplevet sig hjulpet til at blive hørt, at de har fået en løsning på deres problem, samt at der er skabt bedre forhold generelt.

Forældrerådgivningen har således fået tilbagemeldinger på, *at forældrene har følt sig hørt*

- at forældre har oplevet en bedre proces ved møder og bliver talt ordentligt med, når Forældrerådgivningen er med til møder som bisidder at
- at forældrene har fået forslag til løsninger
- at forældre har fået forbedret samarbejdet mellem dem og grundskolen
- at forældre har fået løst konflikter mellem dem og skolen til begge parter tilfredshed
- at der er blevet etableret undervisningstilbud for børn med særlige behov, som er acceptable for forældre og barn
- at børn uden undervisningstilbud atter er kommet i skole
- at forældre har fået redskaber til at støtte deres børn mod mobning
- at forældre har fået kendskab til lovgivningen, inkl. forældres rettigheder og kommunens forpligtelser
- at der er skabt kontakt mellem forældre, skoleforvaltning og socialforvaltning
- at skilsmisseforældre, som ellers afviste at deltage sammen i møder, begyndte at deltage samtidigt
- at der er etableret forbedringer i procedurer i forvaltninger
- at der gennem registreringen er dokumenteret fakta om børns forhold i grundskolen
- at forældre er blevet henvist til organisationer og videnscentre med specifik viden, f.eks. ADHD Foreningen, Dansk Videnscenter for Ordblindhed og VISO

Forældrerådgivningen mener således i løbet af den treårige pilotperiode at være kommet frem til en bæredygtig form for rådgivning.

Kontakt med samarbejdsparter

Forældrerådgivningen har i alle tre år løbende holdt møder med forskellige samarbejdsparter. Det har dels været gjort via Følgegruppen, dels med organisationer og videnscentre og andre, som kan støtte forældre i at løse deres problem med deres barns skole. Som eksempel kan nævnes Undervisningsministeriet, Børnerådet, Børns Vilkår, Ordblindeinstituttet, ADHD Foreningen og Center for Små Handicapgrupper, DUKH, Foreningen Adoption og Samfund og VISO. Disse møder har givet et overblik over, hvordan Forældrerådgivningen kan hjælpe forældrene videre med deres problemer. Derudover har Forældrerådgivningen links til mange hjemmesider, hvor forældrene selv kan søge oplysninger.

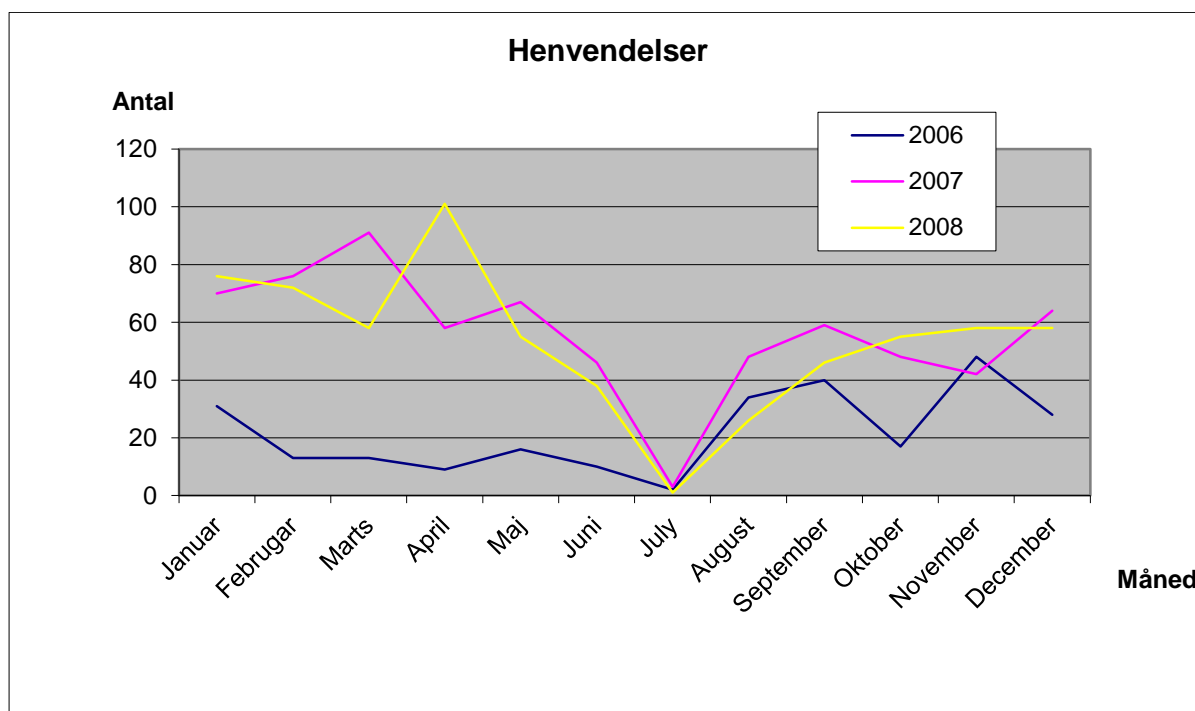
Forældrerådgivningen har deltaget med oplæg ved forskellige organisationers kurser (bl.a. Adoption og Samfund, NFF og CCF) og konferencer. Derudover har Forældrerådgivningens projektleder skrevet artikler til tidsskrifter for organisationer, f.eks. ADHD Foreningen, CCF, Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift, Adoption og Samfund, LEV, SFR Nyt, til tidsskrift for plejeforældre og tidsskrift for de frie skoler.

Det har været af stor betydning at stå i tæt kontakt med samarbejdspartnerne både hvad angår rådgivningens kvalitet og udbredelsen af kendskab til Forældrerådgivningens funktion blandt eventuelle brugere.

Faktuelle oplysninger om Forældrerådgivningens virke

Fra den 1. januar 2006 til 1. januar 2009 har Forældrerådgivningen foretaget 1559 registreringer af første gangs henvendelser. Ikke alle henvendelser er registreret, p.g.a. arbejdsmæssige og tekniske problemer. Det må derfor formodes, at det samlede antal henvendelser ligger på mindst 2000.

Mange af registreringerne medfører gentagne kontakter – ofte samme dag - mellem rådgiver og den rådgivningssøgende. På en enkelt dag kan der således være op til ti kontakter på en enkelt dag. En sag kan strække sig over en lang periode, inden forældrene igen føler sig trygge ved deres barns skolegang.

En del forældre vender tilbage for at få nye råd efter en længere periode uden kontakt.

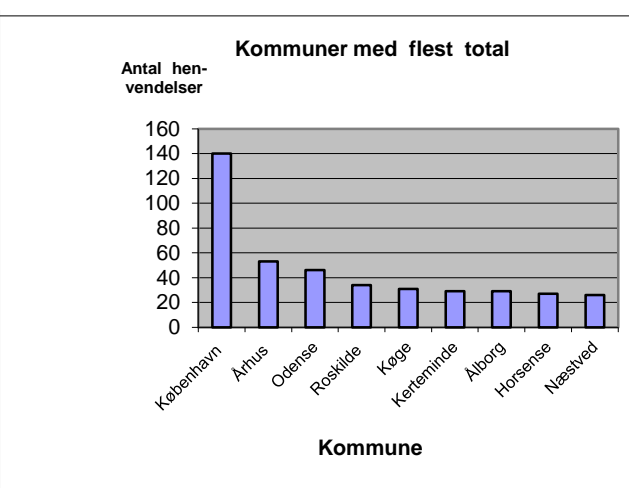
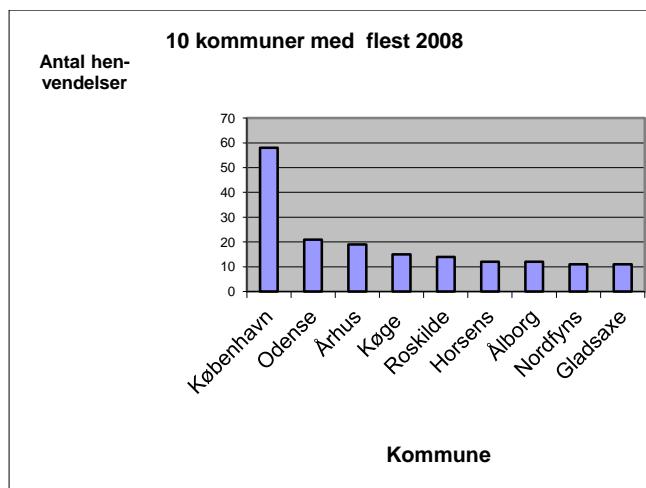
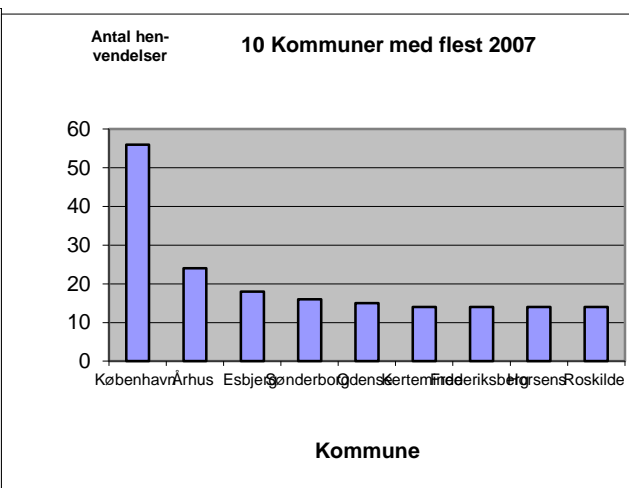
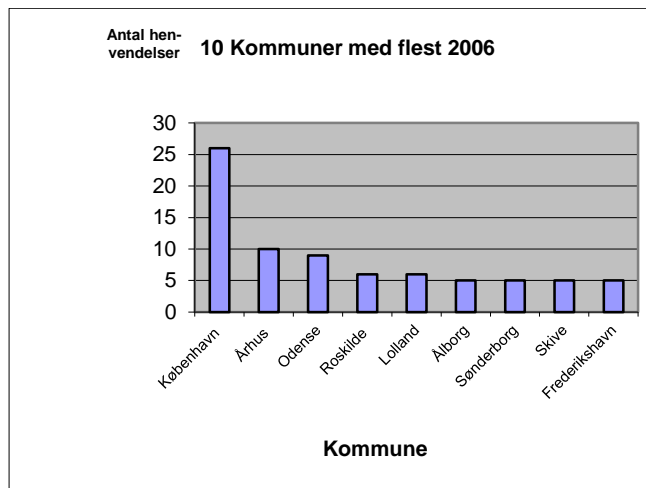
De fleste henvendelser kommer i årets fire første måneder. Det hænger sammen med kommunernes visitering af elever til specialundervisning.

Forældrerådgivningen har ikke haft mulighed for at undersøge, hvordan forældre og andre er blevet bekendt med Forældrerådgivningens eksistens, men fra kommentarer under samtalerne tyder meget på, at flertallet finder frem til Forældrerådgivningen via www.google.dk, andre har hørt om Forældrerådgivningen gennem medierne og atter andre har hørt om Forældrerådgivningen gennem bekendte.

Hvilke kommuner kommer henvendelser fra

Forældrerådgivningen har registreret, hvilke kommuner henvendelserne kommer fra i den udstrækning, kommunen er blevet oplyst ved henvendelsen. Stort set alle kommuner er repræsenterede. Nedenstående figurer viser, hvilke kommuner, der har været blandt de ti, hvorfra de fleste henvendelser er kommet i løbet af projektets tre årige pilotperiode.

Det relativt lave antal henvendelser, der er registreret på kommunerne i 2006, hænger sammen med, at Forældrerådgivningen først blev åbnet med telefon og hjemmeside fra den 15. august 2006. Det er ikke overraskende, at de to største byer tegner sig for de fleste henvendelser til Forældrerådgivningen. Derimod er det tankevækkende, at en række mindre kommuner giver anledning til en del henvendelser. Forældrerådgivningen håber, at kommunerne fremover vil gøre brug af Forældrerådgivningens viden om de problemstillinger, der har givet anledning til henvendelserne med henblik på at skabe kvalitetsforbedringer i kommunerne.

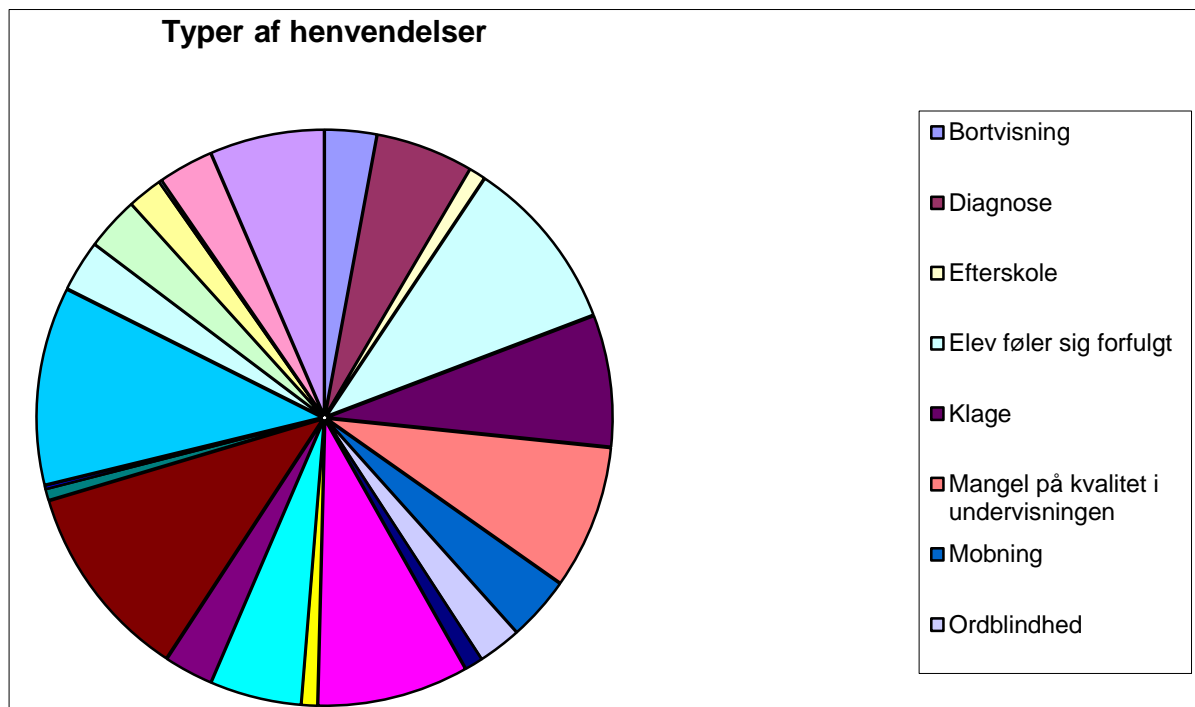
Typen af henvendelser

Forældrerådgivningen har ud fra de erfaringer, der blev gjort det første år i pilotfasen, registreret på følgende typer af henvendelser: Bortvisning, Diagnose, Efterskole, Elev føler sig forfulgt, Klage, Mangel på kvalitet i undervisningen, Mobning, Ordblindhed, Politi, PPR, Skolefobi, Skoleskift, Skolestart, Specialundervisning, Tavshedspligt, Transport, Trivsel, Uden skoletilbud, Udredning, Underretning, Ungdomsuddannelse, Vold mod elev, Andet.

De fleste henvendelser relaterer til børn med særlige behov. Der har været registreret 346 sager under Specialundervisning. Dertil kommer 59 sager under Ordblindhed, 27 sager under Diagnose og 12 under PPR. Sammenlagt er der således 444 sager, som direkte drejer sig om specialundervisning og børn med særlige behov.

Den næststørste gruppe af henvendelser omhandler børn, der føler sig forfulgt af en medarbejder på skolen. Der er registreret 268 sager under Elev føler sig forfulgt af lærer. En del af de børn, som føler sig gjort til syndebuk, vil være at finde under Bortvisning blandt 60 registrerede. Andre vil være registreret under Uden skoletilbud: 85 sager. Et skøn vil være, at halvdelen af disse sager har berøring med "særlige behov", mens den anden del handler om børn, der ikke magter at gå i skole, fordi undervisningsmiljøet er for belastende for dem på grund af syndebukeffekten. Det må skønnes, at der er 411 registrerede p.g.a. følelsen af at være syndebuk.

Den tredje gruppe handler om mobning/trivsel. Der er registreret 131 sager på decideret mobning, 74 på trivsel og 65 sager på vold mod elev. Nogle af sager om vold relaterer til vold mod en elev fra en medarbejder, men et skøn er, at halvdelen af disse sager relaterer til vold mellem elever. Der er således i alt 237 sager om mobning/trivsel/vold mellem elever.

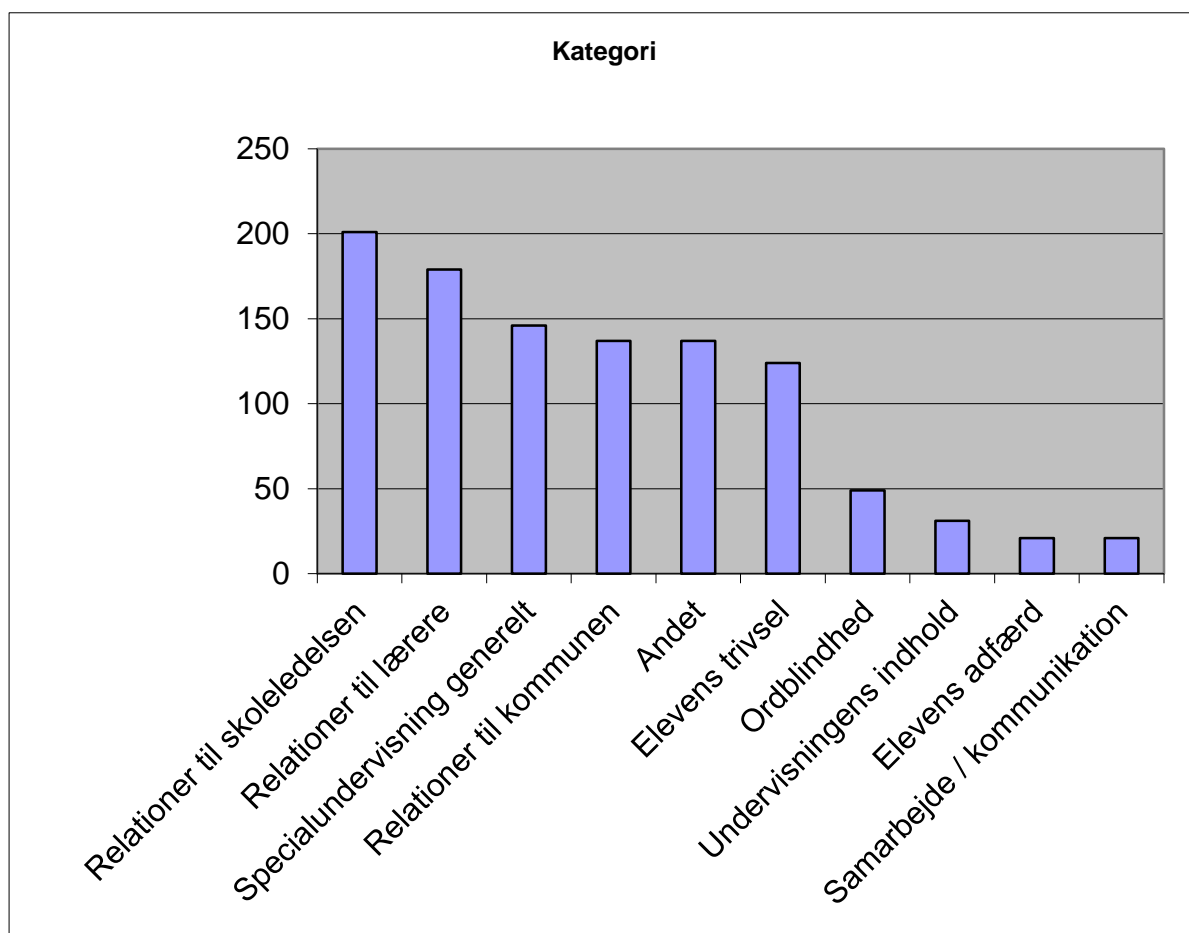
Kategorisering af henvendelser

Forældrerådgivningen registrerer på en lang række hovedårsager til henvendelsen. Derudover registreres på, hvilken kategori, henvendelsen hører til. Der har været registreret under følgende kategorier: Specialundervisning generelt, Undervisningens form, Undervisningens indhold, Ordblindhed, ADHD, Elevs trivsel, Elevs adfærd, Skolens tilsyn med eleverne, Relation til lærere, Relation til skoleledelsen, Relation til kommune, Betalingsordninger, Brud på tavshedspligt, evt. Politianmeldelse, Samarbejde/Kommunikation, Andet.

Så at sige alle henvendelser har vist sig at handle om samarbejde og kommunikation, hvorfor Forældrerådgivningen i de fleste sager har valgt ikke at bruge denne kategori som hovedårsag til henvendelsen, men har koncentreret sig om anden vigtigste årsag til henvendelsen.

Blandt kategorierne er der flest registreret under Relationer til skoleledelsen (198), dernæst på Relationer til lærere (179), så på Specialundervisning generelt (146) og som nr. fire Relationer til kommunen (135). Det er markant, at det er kategorier, som omhandler relationer, der giver flest henvendelser. Dette svarer til Forældrerådgivningens oplevelse af, at det er samarbejdet og kommunikationen, der er det gennemgående problem i så at sige alle henvendelser.

Forældrerådgivningen har haft en del henvendelser uden for målgruppen. Det har drejet sig om skilsmisseproblemer, førskolebørn og børn over grundskolealderen. Forældrerådgivningen har i disse tilfælde forsøgt at guide henvendelserne videre i systemet. Disse henvendelser er registreret under punktet Andet.

Frivillige rådgivere og projektleder

Rådgivere

Ved projektets afslutning var der tilknyttet 15 frivillige rådgivere til på skift at indgå i et vagtskema i telefonrådgivningen. Tre af rådgiverne fungerer samtidig som brevkasseskribenter sammen med lederen af Forældrerådgivningen. Lederen af projektet har været i kontakt med de frivillige, når der har været henvendelser af særlig alvorlig karakter, samt regelmæssigt en gang om måneden fået tilbagemelding i forbindelse med aftale om vagtskema for den kommende måned.

De frivillige rådgivere forpligter sig til at deltage i kurser to gange om året for at sikre en kvalificeret, etisk og ensartet rådgivning.

Projektleder

Projektlederen har stået for rekruttering, samarbejde mellem og uddannelse af frivillige rådgivere. Derudover har projektleder samarbejdet med Skole og Samfunds sekretariat, afholdt møder med samarbejdsparter, skrevet artikler til samarbejdsparter om projektet, varetaget meget tidskrævende sager, ind bærende møder med forældre, møder som bisidder, klageskrivelser til Klagenævnet, Psykolognævnet, Det Sociale Ankenævn, Skolestyrelsen, De Frie Grundskoler, Ombudsmanden m. fl.

Projektleder har været ansvarlig for udarbejdelsen af to pjecer om Forældrerådgivningens arbejde.

Vagtskema

Forældrerådgivningens leder lægger hver måned et vagtskema i samspil med de frivillige. Det tilstræbes, at hver frivillig har 1-2 vagter om måneden med mindre andet aftales. De frivillige, der har arbejde i dagtimerne, modtager besked pr. mail om, hvem der skal kontaktes på et nærmere aftalt tidspunkt om aftenen. Det er aftalt med de frivillige at fortsætte denne ordning til udgangen af marts 2009, hvorefter Forældrerådgivningen vil udvide telefontiden med aftenvagt 2 gange om ugen.

Uddannelse

Forældrerådgivningen har afholdt kurser to gange årligt med deltagelse af frivillige, evaluator Signe Holm-Larsen og leder af projektet, Solveig Gaarsmand. Fra 2006 til 2008 har der været afholdt kurser omhandlende følgende emner: lovgivning, etik i arbejdet som frivillig, gennemgang af cases, konflikthåndtering, kommunikation, coaching, udsatte børn og PPR's funktion. Der har været eksterne oplægsholdere på ved flere af kursusforløbene, f.eks. Per Schultz Jørgensen, Birgitte Winkel, Magne Uldall-Jessen og skolechef Anna Marie Illum.

Rekruttering

Det har vist sig, at de frivilliges, evaluatorens og projektlederens netværk er den mest effektive måde at rekruttere nye frivillige. Derimod har Forældrerådgivningen ikke haft succes med at rekruttere nye frivillige gennem annoncering efter nye frivillige på hverken Forældrerådgivningens eller Skole og Samfunds hjemmeside.

Brevkassefunktion

Forældrerådgivningen svarede på spørgsmål, der er kommet ind fra såvel Skole og Samfunds som Forældrerådgivningens brevkasse. Der er blevet svaret på 310 brevkassespørgsmål i de forløbne tre år. Brevkassefunktionen er ret tidkrævende, da spørgsmålene ofte kræver meget research, før et passende svar kan gives. Brevkasseskribenterne er udpeget til at svare ud fra deres særlige ekspertviden og evne til at "læse mellem linjerne", hvordan spørgeren samt alle andre læsere bedst kan imødekommes.

Ud over arbejdet med at svare på spørgsmål er der en del tidskrævende administrativt arbejde forbundet med brevkasseservicen.

Tre frivillige samt Forældrerådgivningens leder fungerer som brevkasseskribenter. En del spørgsmål er blevet fulgt op ved efterfølgende telefonrådgivning. Der har været påfaldende mange spørgsmål omhandlende problemer ved skolestart til brevkassen.

Fra forældres udsagn tyder det på, at Brevkassefunktionen er en af forældrenes mest udbredte tilgange til Forældrerådgivningen, fordi de via brevkassesvar på Google får kendskab til Forældrerådgivningens eksistens.

Hjemmesiden

Hjemmesiden giver forældre og andre personer mulighed for at finde svar på deres spørgsmål uden at skulle kontakte en rådgiver. Den er ment som en "hjælp til selvhjælp". På hjemmesiden kan den besøgende finde oplysninger om, hvordan Forældrerådgivningen kan kontaktes, om relevante lovgivninger og klagemuligheder. Desuden er der links til hjemmesider med oplysninger, der relaterer til de spørgsmål, Forældrerådgivningen får.

Fra hjemmesiden åbnede den 15. august 2006 til 1. januar 2009 har der været 40.500 besøgende. Der har været mest interesse for menupunkterne om Love og regler, Links, Publikationer, Bøger, rapporter, undersøgelser og Brevkassen.

Siden 1. februar 2008 har hjemmesiden været koblet Google Analytics. Det samlede antal besøgende fra 1. februar 2008 til 1. januar 2009 har været 16.158. De har foranlediget 73.976 sidevisninger, d.v.s. 4,58 sider pr. besøg.

Ved søgning på sitet www.foraeldreraadgivning.org på Google er Forældrerådgivningen repræsenteret 358 gange.

Besøget på hjemmesiden har været stigende gennem projektperioden.

Der er tilknyttet en nyhedsservice til hjemmesiden. 402 personer har tilmeldt sig nyhedstjenesten.

Mønstre i forældrehenvendelserne

Mange problemstillinger, som Forældrerådgivningen bliver kontaktet om, dukker op hele tiden med mindre individuelle varianter. I det følgende vil nogle af disse blive beskrevet.

Drenge som sydebukke

Forældrerådgivningen har haft mange henvendelser fra forældre til drenge, som føler, at læreren er på nakken af dem, og at de får skylden for alle episoder i klassen, selv om de selv og kammeraterne kan bevidne, at de er uden skyld. I nogle tilfælde handler det om drenge, hvis forældre over tid har bedt om støtte til deres dreng fagligt, men ikke har fået denne støtte. I andre tilfælde handler det om kvikke drenge, som giver udtryk for, at de ikke får tilstrækkeligt faglige udfordringer på trods af forældrenes anmodning herom, eller de har oplevet sammenstød med deres lærer, hvor læreren finder dem provokerende, mens kammeraterne kan bevidne, at drengen ikke var næsvis. Ofte bliver

drengene smidt uden for døren eller op på kontoret og i en del tilfælde er der tale om bortvisning, eller drengen bliver smidt ud af skolen. I en del tilfælde er der tale om drenge med en høj IQ, som skolen anbefaler at komme i en specialklasse for adfærdsvanskelige. Drengene føler sig uretfærdigt behandlet og er frustrerede over, at de ikke får lov at komme med deres version af en episode, men blot må affinde sig med skolelederens eller lærernes sanktioner uden at få lejlighed til at blive hørt. Der er ofte tale om elever, der er meget populære blandt kammeraterne.

Specialundervisningen

Specialundervisningen tegner sig for det største antal henvendelser. Ud af de i alt 1559 registrerede sager omhandler 346 direkte specialundervisning. Sammenlagt med sager registreret under overskriften diagnose (27) (dækker for størstedelen ADHD), ordblindhed (59), PPR (12) og børn uden skoletilbud (85) er antallet af henvendelser om børn med særlige behov således 529.

Der er tale om børn, hvis forældre ikke mener de får tilstrækkelig eller kvalificeret støtte. Ofte fortæller forældrene, at de bliver afvist med, at der ikke er flere ressourcer, eller at barnet først kan få støtte efter næste visitering. Forældre, hvis børn har brug for specialskole, oplever ikke at blive hørt. Hvis barnets behov er akut p.g.a. adfærd, må forældrene ofte affinde sig med at skulle vente til næste skoleår, før kommunen vil give barnet støtte. Der tegner sig et billede af, at kommunerne mangler et akutberedskab for disse børn.

Bortvisning

Når en elev bliver bortvist fra en skole, er såvel barn som forældre meget berørte af situationen. Forældrerådgivningen har fået et kraftigt stigende antal henvendelser vedr. bortvisninger i 2008. Fra 7 registrerede bortvisninger i 2006, 11 i 2007, var antallet af henvendelser om bortvisninger i 2009 helt oppe på 42. I mange af tilfældene har skolen ikke overholdt formalia (se under Tilsidesættelse af lovgivningen). Kendetegnende for mange af sagerne er, at barnet ikke har fået mulighed for partshøring, forældrene har ikke været inddraget i forudgående samarbejde om barnet, og sanktionen ikke står i forhold til forseelsen. Der er tale om, at skolen bruger sin institutionelle magt til at statuere et eksempel, og samtidig viser den ringe vilje til at lytte til familien.

Underretning

En del forældre kontakter Forældrerådgivningen i forbindelse med en underretning af de sociale myndigheder. De kan berette om, at de ikke kan genkende barnet i skolens beskrivelse, og at de ikke er blevet hørt inden underretningen er blevet afsendt fra skolen. De er meget bekymrede og giver udtryk for frygt for, om kommunen vil fjerne deres barn. De er således ikke blevet oplyst om, hvad en underretning er, og hvordan den administreres i det kommunale system. Ikke sjældent giver forældrene udtryk for, at skolen har ”smurt tykt på” i forhold til beskrivelsen af barn og familie.

Gråzonen mellem skole- og socialforvaltning og PPR

Et barn som skolen eller forældrene gerne vil have placeret i et særligt forløb, befinder sig i et gråzoneområde mellem skole- og socialforvaltning og PPR. Der er ikke klarhed hverken for medarbejdere eller forældre, hvem der har ansvaret for hvad. Dette – samt kommunernes mangel på akutberedskab - er med til at forlænge ventetiden unødigt for et barn på at få en passende skoleplacering og støtte og ofte med det resultat, at barnets og familiens situation forværres markant i ventetiden.

Friskolerne

Forældrerådgivningen har haft henvendelser fra forældre med relation til private skoler i et omfang, som svarer til procentdelen af skolesøgende børn i private skoler sammenlignet med folkeskoler. Forældrerådgivningen har oplevet en tendens til, at hvis en forælder forholder sig kritisk til en privat skole, er der stor risiko for, at barnet bliver smidt ud. Ligeledes har forældre henvendt sig om problemer, når de over for den private skole ytrede ønske om yderligere støtte til deres barn.

Ordblinde

Forældrerådgivningen har registreret 5 henvendelser om ordblindhed i 2006, 17 i 2007 og 37 i 2008. Der har været betydeligt flere henvendelser om ordblinde børn, men disse vil være registreret under andre kategorier. Alligevel giver ovennævnte tal et indtryk af en alvorlig stigning. Denne stigning kan hænge sammen med kommunernes manglende ekspertise på området efter amternes nedlæggelse. Der er tale om sager, hvor forældrene må kæmpe – trods belæg for ordblindhed i familien – for at få en undersøgelse af barnet, eller de har selv bekostet en undersøgelse og kan så ikke få den anbefalede støtte til barnet. I et enkelt tilfælde var eleven ikke tilmeldt afgangsprøven med de daglige hjælpemidler og fik at vide, at det ikke kunne lade sig gøre. Der er brug for viden blandt medarbejderne om ordblindhed og objektive oplysninger til forældrene vedr. ordblindhed.

ADHD

Børn, hvor der er mistanke om ADHD, må ofte vente i lang tid på at blive udredt. Efter udredningen kan der gå lang tid inden skolen iværksætter de anbefalede støtteforanstaltninger. I en del tilfælde bliver diagnosen brugt af skolen til at marginalisere barnet. Forældre med et ønske om at få barnet enkeltintegreret med støtte i en almindelig klasse bliver ofte mødt med, at det er der ikke ressourcer til. Hvis forældre anmoder om at få barnet på en skole i en nabokommune, får de at vide, at deres kommune har en regel om, at de ikke placerer nogen børn uden for kommunen. Dette er en generel iagttagelse for børn med særlige behov, men den gælder i særlig høj grad børn med ADHD.

Højt begavede

Forældrerådgivningen har fået en del henvendelser fra forældre til højt begavede børn. Nogle er godt tilfredse med skolens indsats over for deres barn, men en del af dem giver udtryk for, at er det vanskeligt at få skolen til at differentiere undervisningen, så deres børn får de faglige udfordringer, de har brug for. I flere tilfælde har Forældrerådgivningen hørt om højt begavede børn, som kommunen vil sætte i specialklasser eller heldagsskoler uden forældres eller barns ønske, fordi skolen mente at se problemer ved barnets adfærd, mens forældre så problemer i skolens manglende faglige udfordringer til barnet, i skolens vilje til samarbejde og til at være anerkendende over for barnet. Forældrene føler sig ikke hørt, når de informerer lærerne om, at deres barn er højt begavet. De fortæller om ret ydmygende kommentarer fra skolens personale dels om deres egne høje ambitioner på barnets vegne, dels kommentarer direkte til barnet.

Heldagsskoler og opholdssteder

Forældre med børn i heldagsskoler eller på opholdssteder giver over for Forældrerådgivningen udtryk for, at der ikke foregår ret meget eller slet ingen undervisning. Ofte bliver forældrene mødt med, at barnet skal fungere socialt, før de kan begynde at lære det noget. Der er efter forældrenes mening for lidt fokus på fagligheden, og de forstår heller ikke, hvorfor deres børn ”skal spises af” med dansk, matematik og engelsk, men ikke kan få lov til af skolen at få undervisning i hele fagrækken. I en del af henvendelserne føler forældrene ikke, at de bliver inddraget tilstrækkeligt i samarbejdet om barnet.

Magtanvendelser

Forældrerådgivningen får jævnligt henvendelse fra forældre, hvis børn har udsat for magtanvendelse. Forældrene er uforstående over for, at de ikke bliver orienteret fra skolen/opholdsstedet om magtanvendelsen, og at magtanvendelser i grundskoleområdet ikke er omfattet af de samme regler som for voksenområdet. De er bekymrede, når der finder gentagne magtanvendelser sted, især når de oplever, at stedet ikke har ønsket at lytte til, hvad forældrene ved om barnets reaktionsmønster. Der kan være tale om, at fire til fem voksne, som fastholder et barn efter en banal episode er eskaleret. Barnet oplever sig ikke hørt om sin version af episoden. Der finder ikke en partshøring sted.

Mangel på akutberedskab

Når der opstår problemer med et barn, og forældrene giver udtryk for, at de har behov for hjælp, kan der være meget lang vej igennem systemet, inden hjælpen kommer i stand. Der er flaskehalse i forbindelse med PPR, udredning på børnepsykiatriske afdelinger og i forbindelse med udarbejdelse med § 50. Disse instanser kan komme med anbefalinger til tiltag, der skal hjælpe både barn og familie. Den næste flaskehals er at få hjælpen effektueret. Ofte får forældrene i denne fase besked på at afvente næste visitation, som vil kunne give deres barn den nødvendige støtte i næste skoleår. Forældrene undrer sig over, at systemet ikke kan handle ud fra, at det er nu og her, de har behov for hjælp og ikke kan indrette deres problemer efter skoleåret. De giver udtryk for, at der mangler et akutberedskab i kommunerne.

Nydanske forældre

Forældrerådgivningen har forholdsvis få henvendelser fra nydanske forældre. Igennem dem er Forældrerådgivningen blevet gjort opmærksom på, at mange nydanske forældre oplever problemer med deres børns skolegang.

Nydanske forældre fortæller om de samme problemstillinger som alle andre forældre, men derudover er det tydeligt, at nydanske forældre ikke føler sig tilstrækkeligt informeret - f.eks. om deres rolle i forbindelse med en PPR test af deres barn. De føler sig ikke oplyst om, hvad undersøgelsen skal bruges til i forhold til deres barns fortsatte skolegang. Flere nydanske forældre fortæller, at de oplever lærerne være mere efter nydanske drenge end efter de øvrige børn i klassen. Generelt savner nydanske forældre information om, hvilke rettigheder og pligter, de har i forhold til skolen, og hvordan man gebærder sig rundt i den kommunale forvaltning, når der opstår problemer. De ved ikke, hvor de kan søge hjælp.

Enkeltmandsundervisning – sygeundervisning

Når et barn er udeblevet fra skole en vis tid p.g.a. sygdom eller fordi det ikke magter at gå i skole efter f.eks. massiv mobning, skal skolen tilbyde at give barnet enkeltmands- eller sygeundervisning. Forældre bliver ikke oplyst om barnets ret til enkeltmands- eller sygeundervisning. De finder det generelt meget vanskeligt at få tildelt enkeltmands- eller sygeundervisning. Forældrerådgivningen har eksempler på, at end ikke med lægeerklæring har det kunnet lade sig gøre at få den hjælp, som loven hjemler ret til.

Forældre, der er belastede af skoleproblemer

Det er et gennemgående træk, at forældre er meget bekymrede, når de kontakter Forældrerådgivningen. De græder i telefonen og fortæller om søvnløshed, sygemelding fra arbejde, akut opståede blodtryksproblemer. De udviser tegn på krise og stresstilstand p.g.a. barnet

skolerelaterede problemer. I tilfælde med børn der ikke modtager undervisning over en kortere eller længere periode begynder forældre at isolere sig socialt. Det er således ikke kun barnet, men hele familien, der bliver ramt, når forældrene oplever problemer med et barns skolegang.

Konklusion

Forældrerådgivningen har fra 2006 til 2008 set ovennævnte problemstillinger så ofte, at der synes at være tale om et mønster i de nævnte typer af sager. Der har vist sig en stærkt stigende tendens til, at skolen var meget bestemt og ikke lyttende over for forældrene. Desuden har antallet af sanktioner, der blev givet uden overholdelse af lovgivningen og uden at stå i forhold til forseelsen, været stærkt stigende. I henvendelserne til Forældrerådgivningen må det således konstateres, at det står dårligt til med samarbejdet mellem forældre og skole om børn, når der opstår problemer. Forældrene oplever, at beslutningerne bliver taget af skolen uden at der finder et egentligt samarbejde sted, uden en partshøring og uden at skolen oplyser forældrene om deres rettigheder.

Generelt kan der konkluderes efter tre år med Forældrerådgivningen, at

- størstedelen af henvendelserne fra 2006 til 2008 har relateret til specialundervisningen, børn der føler sig forfulgt af en medarbejder og trivsel/mobning.
- der har været mange henvendelser til Forældrerådgivningen, hvor samarbejdet er gået i hårdknude, fordi kommunikationen har været dårlig mellem forældre, skole og kommunal forvaltning.
- der er en tendens til, at problemerne kan relateres til tilsidesættelse af love og bekendtgørelser, der berører børns skolegang.
- størsteparten af henvendelserne til Forældrerådgivningen skyldes menneskelige relationer.
- mange problemer bliver forværret, fordi kommunerne mangler et akutberedskab til at løse samarbejdsproblemer med forældrene og problemer omkring specialundervisning og trivselsproblemer for børn.
- forældre ikke føler sig hørt, når de retter henvendelse til eller klager til kommunen.
- forældrene mangler en uvildig part at tale med i kommunen, så problemerne kunne løses, inden de forværres og vokser sig uoverskuelige.
- der er behov for en uvildig klageinstans, f.eks. en forældreombudsmand.

Fremtiden

Forældrerådgivningen har i de forløbne tre år gjort en række nyttige erfaringer til sit fremtidige arbejde. Forældrerådgivningen har et ønske om at fortsætte og kvalificere det allerede påbegyndte arbejde.

Der arbejdes allerede nu på, at den registrering, der er pågået de sidste tre år, forventes anvendt til forskning.

Der er behov for at få Forældrerådgivningen lokalt forankret i lighed med handicapråd, integrationsråd og ældreråd. Det vil give bedre muligheder for at løse problemer lokalt og forbedre uacceptable forhold, samt øge muligheden for at få bisidder med til møder.

Der er stort behov for rekruttering og uddannelse af frivillige, fordi sagerne ofte er meget komplekse.

Det er behov for, at Forældrerådgivningen kan få støtte til de mange administrative opgaver, der er forbundet med rådgivningen og rekruttering og uddannelse af frivillige. Samtidig vil der bliver arbejdet på at formidle Forældrerådgivningens viden videre til kommuner og andre samarbejdsparter.

For yderligere oplysninger henvises der til
Årsrapport for 2006
Midtvejsrapport
Årsrapport 2007
Informationsfolder
Forældrerådgivningen – opgaver og behov

Forældrerådgivningen

Årsrapport for 2007

Indledning	3
Behov for Forældrerådgivningen	3
Henvendelser.....	3
Henvendelser fordelt på køn og alder for barnet.....	4
Fordeling på kommuner	5
Frivillige rådgivere i Forældrerådgivningen	7
Bisiddervirksomhed	7
Hjemmesiden	8
Kommunikation og etik i kontakt med forældre og børn.....	9
Registrering	10
Kontakt til samarbejdspartnere	11
Børn uden skoletilbud	12
Sanktioner	12
Højt begavede børn	13
Frygt for repressalier.....	13
Overtrædelse af bekendtgørelse om elevplaner	14
Aktindsigt.....	14
Fysiske og psykiske overgreb	15
Forældre og børn i krise	15
Skolestart.....	16
Forhold til lovgivning	17
Folkeskoleloven	17
Bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand ...	18
Lov om offentlighed i forvaltningen	18
Bekendtgørelse om foranstaltninger til fremme af god orden i folkeskolen.....	19
Bekendtgørelse om sygeundervisning for elever i folkeskolen og visse private skoler	20
Lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø	20
Service-loven.....	20
Konklusion.....	21

Indledning

Forældrerådgivningen har eksisteret i to år. Den rådgiver personer, der oplever problemer omkring børns skolegang. De erfaringer, Forældrerådgivningen giver udtryk for, er ikke et billede af, hvordan folkeskolen og frie skoler er generelt, men et udtryk for de problemer, der kan opstå i løbet af et barns skoletid.

Denne rapport vil give status for Forældrerådgivningens to første år og forslag til, hvad der kunne afhjælpe de problemstillinger, Forældrerådgivningen kan konstatere.

Forældrerådgivningen har eksisteret siden 1. januar 2006. Den er etableret i Skole og Samfund for satspuljemidler gennem Undervisningsministeriet. Forældrerådgivningen har eget telefonnummer og egen hjemmeside. Der henvises i øvrigt til Årsrapport for 2006 og til Midtvejsrapport.

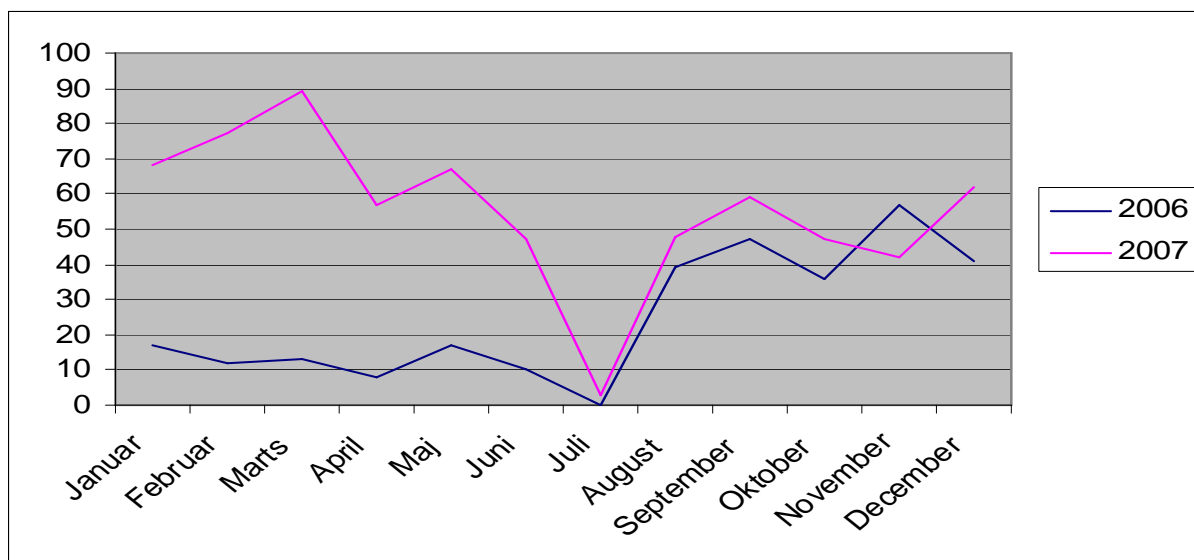
Behov for Forældrerådgivningen

Der er fortsat mange henvendelser til Forældrerådgivningen. Ved udgangen af de første to år af projektet har Forældrerådgivningen arbejdet med 1040 henvendelser. Det er primært forældre og andre familiemedlemmer, der henvender sig, men også fagpersoner kontakter

Forældrerådgivningen. Antallet af henvendelser har været stigende. Forældrerådgivningen må siges at være nået smertegrænsen, hvad angår kvantitet af rådgivning med den nuværende struktur og kapacitet. Forældrene giver udtryk for, at de føler sig godt hjulpet gennem Forældrerådgivningen.

Henvendelser

Der har været ydet rådgivning til 757 henvendelser, der har søgt rådgivning første gang fra 1. januar 2006 til 1. januar 2008. I nedenstående diagram ses antallet af nyindkomne henvendelser pr. måned fra 2006 sammenholdt med antal henvendelser pr. måned i 2007.

Forældrerådgivningen blev først åbnet med hjemmeside den 15. august 2006, hvilket forklarer det lave antal henvendelser fra januar til august 2006. Det store antal henvendelser ind over foråret

2007 kan hænge sammen med ændringer i den kommunale struktur, hvorved den vidtgående specialundervisning blev overtaget af kommunerne.

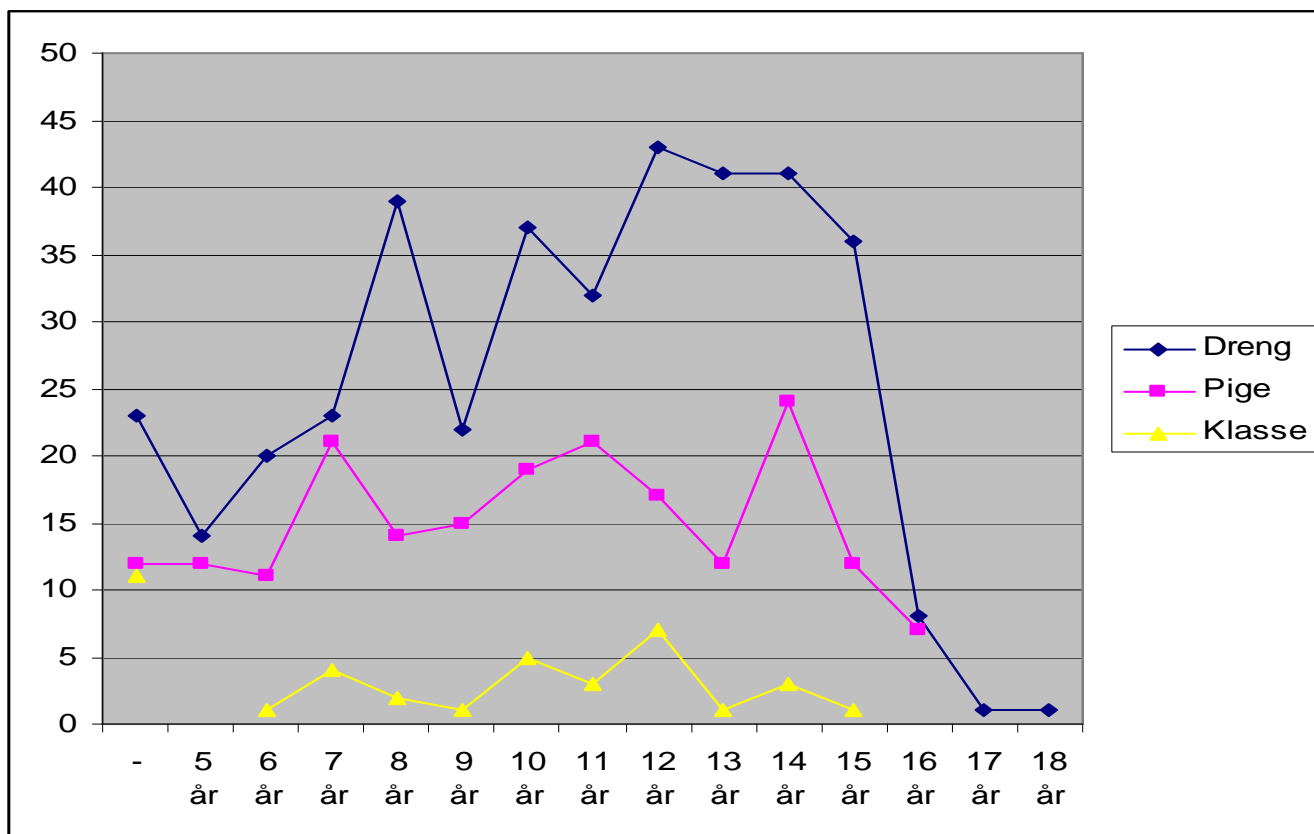
Ud over de nye sager har Forældrerådgivningen arbejdet med sager fra tidligere, sådan at det samlede antal registreringer af personer, der har fået rådgivning siden projektets start, ved udgangen af 2007 er 1040. I 2007 har der været arbejdet med 829 af de samlede antal registrerede henvendelser. Da brevkassespørgsmål ikke har været konsekvent registreret fra starten af projektet, må det ud fra antal brevkassehenvendelser, der har været registreret siden 1. januar 2007 påregnes, at der yderligere har været minimum omkring 75 henvendelser gennem brevkassespørgsmål, som ikke er blevet registreret, men har modtaget rådgivning. Siden 1. januar 2007 er alle brevkassespørgsmål registreret som henvendelser.

Henvendelserne kommer fortrinsvis via telefon, men der er et stigende antal henvendelser via brevkassen for såvel Skole og Samfund som Forældrerådgivningens egen brevkasse. Langt de fleste af de registrerede henvendelser kræver talrige kontakter mellem Forældrerådgivningen og forældrene, før et problem kan betragtes som løst eller minimeret, så forældrene selv kan klare det videre forløb.

Henvendelser fordelt på køn og alder for barnet

Der er i lighed med 2006 en skæv kønsfordeling hvad angår de børn, henvendelserne omhandler. Drengene står bag størstedelen af henvendelserne. I nedenstående figur ses nye henvendelser for 2007 fordelt efter børnenes alder og køn.

Der er en tendens til, at forældrerådsmedlemmer kontakter Forældrerådgivningen p.v.a. hele klassen. Disse henvendelser er markeret med alder på klassetrin.

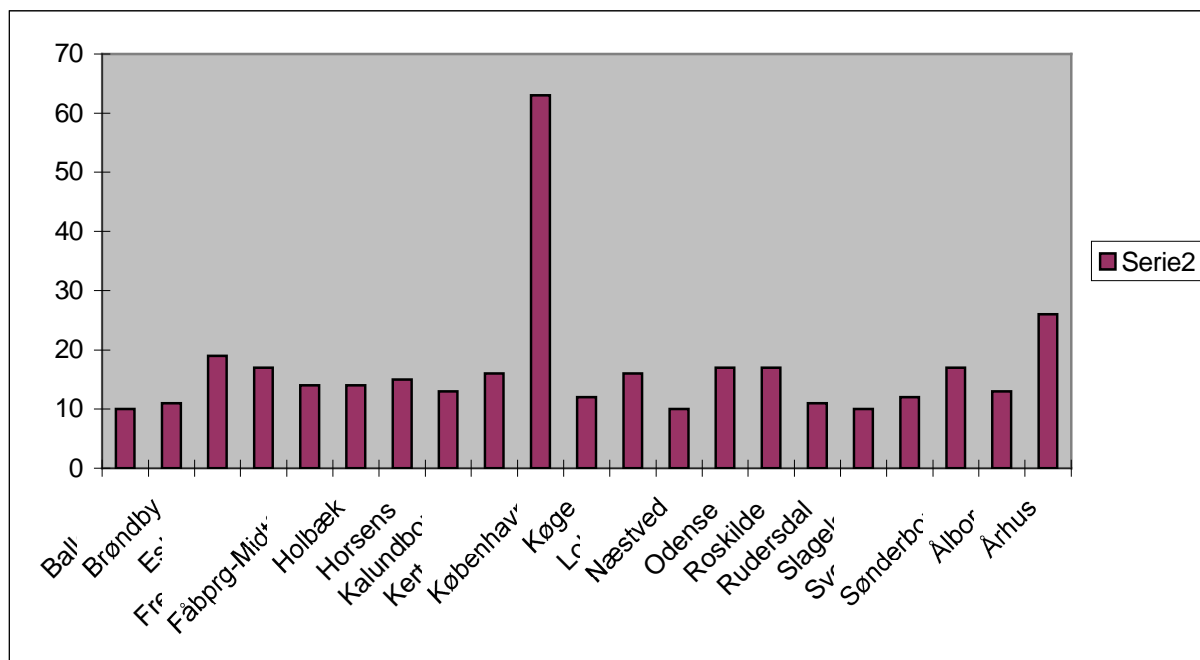

Ud af det samlede antal henvendelser, hvor det har været muligt at registrere køn og alder på barnet, udgør henvendelser om drenge 62,3 %, piger 31,5 %. De resterende 6,2 % vedrører klasser i stedet for individuelle børn.

Fordeling på kommuner

Ved henvendelse via telefon registreres, hvilken kommune henvendelsen er relateret til. Brevkassespørgsmål bliver registreret på kommune, hvis det er oplyst i spørgeformularen, men en del henvendelser via brevkassen opgiver ikke kommune. Forældrerådgivningen har registreret henvendelser fra 88 kommuner ud af 98 i 2007. Holdes dette tal sammen med de brevkassespørgsmål, hvor kommunen er ukendt, vil det være sandsynligt at antage, at næsten alle kommuner er repræsenteret gennem henvendelser til Forældrerådgivningen. København, Århus og Esbjerg er de tre kommuner, der er kommet flest henvendelser fra. Det kan forventes, at der er flest henvendelser fra de større kommuner, men der er flere mindre kommuner, som undertiden ser ud til at have nogle massive problemer. Fra en enkelt kommune har der således været foruroligende mange henvendelser om børn uden undervisningstilbud. På nedenstående figur ses de kommuner, som har givet anledning til flere end ti henvendelser til Forældrerådgivningen.

Kommentarer fra såvel forældre som embedsmænd kunne tyde på, at arbejdet i kommunerne har været præget af strukturændringer og manglende ressourcer i den forløbne periode.

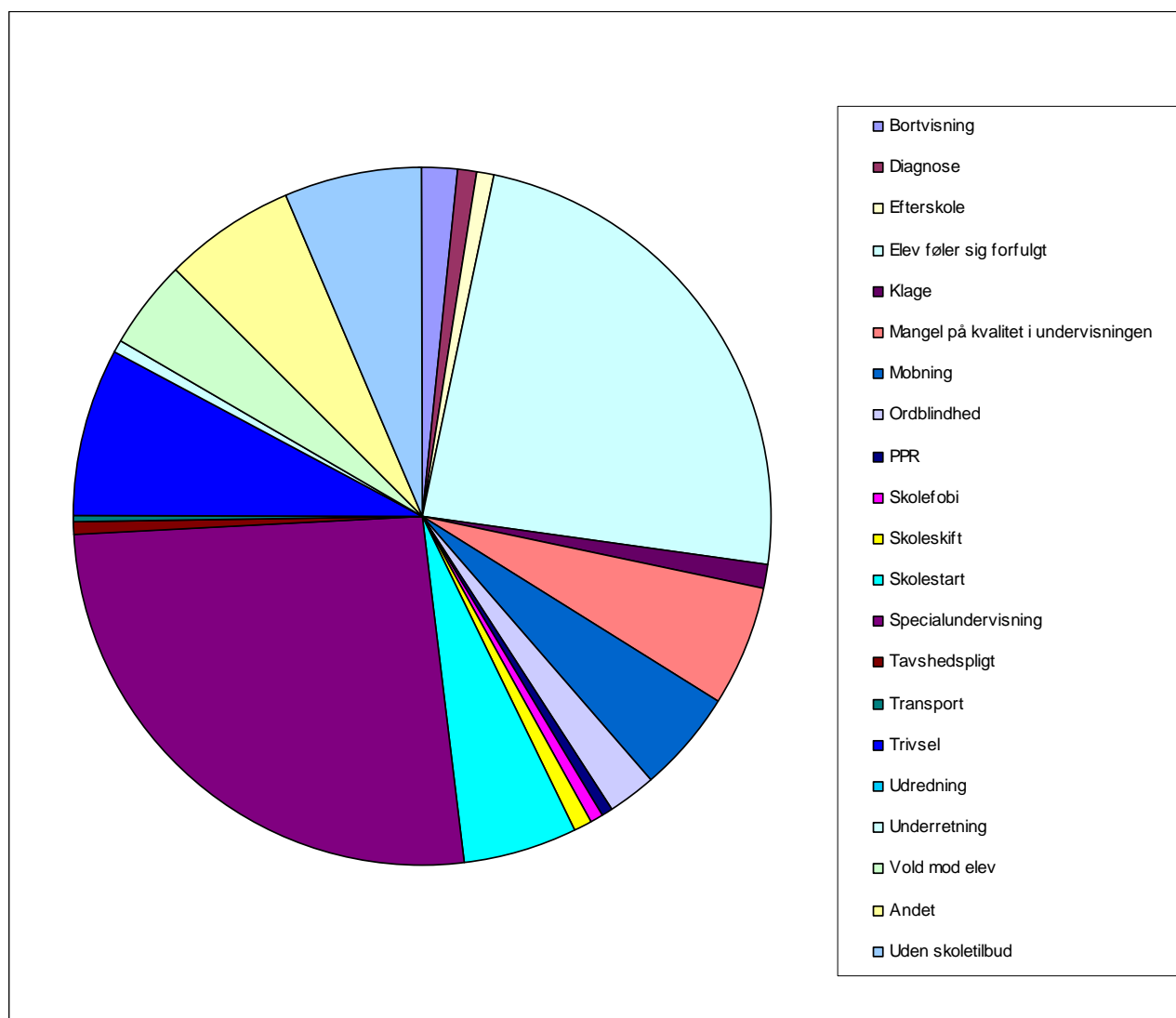
At så mange kommuner tegner sig for henvendelser tyder på, at der generelt er problemer i samarbejdet mellem skole og hjem, som de kommunale politikere og forvaltninger bør forholde sig til.

Kommentarer fra såvel forældre som embedsmænd kunne tyde på, at arbejdet i kommunerne har været præget af strukturændringer i kølvandet på kommunalreformen og manglende ressourcer i den forløbne periode.

Typer af henvendelser

Efter to års erfaring med Forældrerådgivningen tegner der sig nogle tydelige tendenser. I hovedparten af sagerne drejer henvendelsen sig om dårlig kommunikation om en problemstilling, der går helt i hårdknude, fordi forældrene ikke føler sig hørt og giver udtryk for en oplevelse af, at myndighederne tilsyneladende bruger deres magtposition, idet den vælger at trumfe en løsning igennem uden at have drøftet den forud med eller lyttet til forældrene. Ifølge forældrenes vurderinger af kommunen og skolen, så ser det ud til, at embedsmænd giver forældrene indtryk af, at "sådan er det bare" frem for at indgå i en professionel dialog med forældrene og give dem svar på spørgsmål og forklare den lovgivningsmæssige ramme, skolen fungerer indenfor. I en del sager, Forældrerådgivningen har kendskab til, har der fra embedsmandsside været ringe eller ingen vilje til at overveje, om årsagen til en problemstilling ligger i hjemmet, hos barnet eller hos skole og forvaltning. Kommunikationen er præget af mangelsyn i forhold til barnet og hjemmet. I flere henvendelser har en medarbejders overgreb over for et barn fra leders og lærers side været vendt til, at det var barnets skyld.

Fordelingen på typer af henvendelser kan ses på nedenstående figur:

Der er i lighed med 2006 flest henvendelser vedr. specialpædagogisk bistand, dernæst vedr. elever, der føler sig forfulgt af medarbejder og den tredje største gruppe henvendelser handler om mobning, overgreb, trivsel.

Frivillige rådgivere i Forældrerådgivningen

Ved udgangen af 2007 var der 9 aktive frivillige og 6, som er i et uddannelsesforløb, samt to p.t. passive. Der er behov for flere frivillige. Forældrerådgivningen har via såvel Skole og Samfunds som Forældrerådgivningens hjemmeside annonceret efter flere frivillige. Det har givet 3 henvendelser, hvoraf foreløbig en har valgt at deltage i oplæring til telefonrådgivning. Derudover er det lykkedes at hverve nye frivillige ved intern formidling. Der vil blive arbejdet på at få rekrutteret flere frivillige i 2008.

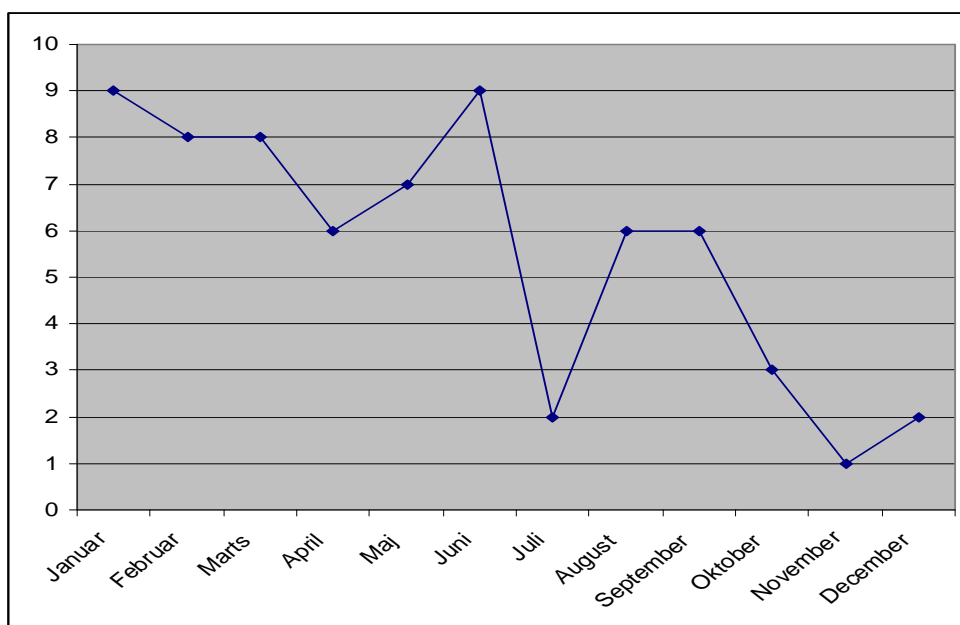
I 2007 har der været afholdt to kurser for frivillige. På det første den 20.-21- april deltog formand for Dansk Psykologforening Bjarne Nielsen med oplæg om PPR's funktion samt Per Byrge Sørensen med kursus om jura. På det andet kursus fortsatte kurset om jura ved Per Byrge Sørensen, og Signe Holm-Larsen fremlagde planerne for registrering i forhold til kategorisering og lovgivning.

I 2007 er der blevet udarbejdet elektronisk håndbog med funktionsbeskrivelse for frivillige rådgivere ligesom der er udarbejdet en kontrakt, som fremtidige frivillige bliver bedt om at indgå med Forældrerådgivningen.

De frivillige har ydet telefonrådgivning og deltaget som bisiddere ved flere lejligheder. Derudover er tre af de frivillige med til at besvare brevkassespørgsmål.

Bisiddervirksomhed

Forældrerådgivningen har i 2007 deltaget som bisidder eller direkte møde med forældrene i 67 tilfælde. Blandt de forældre, der har benyttet sig af bisidder fra Forældrerådgivningen er der et overtal af enlige forsørgere. Antallet af bisidderopgaver fordeler sig over året som vist på nedenstående figur:

Det lave antal bisidderopgaver i november og december skyldes ønske fra Skole og Samfunds ledelse om at nedprioritere bisidderopgaver og opprioritere ansøgning for Trin to af Forældrerådgivningen.

Det er ofte et stort ønske fra forældrene at få bisidder med til møder, fordi de ikke føler sig hørt selv. Forældrerådgivningen må med sin nuværende kapacitet afvise mange forældres ønske om bisidder.

Forældrerådgivningen har været bisidder i sager, hvor forældrene følte, de ikke magtede at kommunikere med skole, PPR eller socialforvaltning alene, fordi de ikke hidtil havde følt sig hørt. Det har bl.a. drejet sig om børn, som skolen ikke ville indstille til PPR, børn af forældre som følte sig tvunget til forældreegnethedsundersøgelse, børn, hvis forløb i specialundervisningen ikke efter forældrenes mening havde tilstrækkelig kvalitet, børn der havde været udsat for overgreb fra medarbejder eller andre elever, børn, der ikke havde et skoletilbud og ikke blev tilbudt enkeltmandsundervisning, børn, som skolen ønskede anbragt i mere vidtgående specialpædagogiske forløb, end forældrene ønskede, eller børn, som forældrene ønskede placeret i heldagsskoler eller behandlingshjem, og hvor kommunen ikke lyttede til forældrenes bekymring for barnet. Forældrerådgivningen får tilbagemeldinger fra forældrene om, at de møder, Forældrerådgivningen har deltaget i, er foregået på en mere konstruktiv måde og med en højere grad af lydhørhed fra forvaltningens side, end de er vant til ved møder, hvor de har siddet alene over for kommunens parter.

Forældrerådgivningen har gode erfaringer med bisidderfunktionen, når der er tale om møde på forvaltningsniveau, hvorimod det har været vanskeligere at få et positivt resultat ud af et møde på skoleniveau. Det kan være vanskeligt at vurdere, hvad forskellen på møder med det forvaltningsmæssige niveau og skoleniveau skyldes, men forældrene giver udtryk for, at de oplever en kultur på skoleniveau, der er præget af indforståethed og defensiv attitude i forhold til at lytte til forældrene. Det må være et ønske for alle parter at få løsnet op for denne barriere, så man kan sikre en god og ligeværdig dialog om barnets skolegang. Forældrerådgivningen vil på baggrund af erfaringer på skoleniveau fremover prioritere bisidderopgaver på forvaltningsniveau.

Hjemmesiden

Besøgstallet for Forældrerådgivningens hjemmeside har i 2007 været 8473 brugere. Det er især menupunkterne Brevkassen og Love og regler, der bliver læst. Som i 2006 kommer de besøgende først og fremmest ind via Google, dernæst via Skole og Samfunds hjemmeside. Det er planen fremover at tilknytte hjemmesiden Google Analytics med henblik på at få mere detaljeret statistik overbesøgende.

I 2007 er hjemmesiden blevet udviklet med bedre oversigt over love og regler.

Det er besluttet, at hjemmesiden i det kommende år vil udvides med skabeloner for klageskrivelser, ansøgning om aktindsigt, ansøgning om specialpædagogisk bistand og ansøgning om enkeltmandsundervisning, som skal ligge på hjemmesiden. Desuden er det planlagt, at Brevkassen skal systematiseres efter kategori af spørgsmål.

Det er muligt at tilmelde sig Nyhedsbrev på hjemmesiden. Der er 264 tilmeldte på maillisten.

Det kan konstateres, at hjemmesiden opfylder intentionen om at give en mulighed for at klare mindre problemstillinger selv, idet den fungerer som "hjælp til selvhjælp".

Kommunikation og etik i kontakt med forældre og børn

Når Forældrerådgivningen får en henvendelse, lytter rådgiveren i første omgang til den personlige fremlæggelse af sagen. I en del sager er problemstillingen af en sådan karakter, at rådgivningen kan klares omgående. Men i mange sager er der tale om komplekse problemstillinger. Når det er tilfældet foreslår rådgiveren, at forældrene ansøger om aktindsigt hos PPR, skole- og socialforvaltning. Desuden beder rådgiveren ofte om at få fuldmagt til at henvende sig til de samme instanser. Ved at få aktindsigt og fuldmagt kan Forældrerådgivningen få belyst en sag fra såvel forældrenes side som fra forvaltningen. Denne fremgangsmåde sikrer den bedste rådgivning i forhold til at sikre den bedste læring og trivsel for det barn, henvendelsen vedrører.

Dårlig kommunikation er den altovervejende årsag til henvendelser. Som i 2006 har der også i 2007 været mange henvendelser, hvor forældre har følt sig misinformede eller direkte truede.

Forældrene beskriver situationer, hvor skolen meddeler hjemmet, at der vil blive indsendt en underretning til socialforvaltningen. I nogle tilfælde kommer denne underretning ikke, men forældrene giver udtryk for, at de føler sig holdt i en stresssituation p.g.a. angsten for den, for de får ofte ikke at vide, hvad underretningen drejer sig om, ej heller hvilke konsekvenser det kan have.

Forældrerådgivningen kunne foreslå, at den kommunale forvaltning gjorde det synligt for forældrene, hvad en underretning og en ”§ 50” er, så forældrene kunne undgå at blive bragt i en tilstand af angst og frygt over noget, de ikke er blevet informeret om.

I de henvendelser, Forældrerådgivningen har modtaget, har forældrene ofte følt sig tilsidesat og ignorerede som samarbejdspartnere i de tilfælde, hvor deres barn hyppigt bliver sat uden for døren eller sendt på skolelederens kontor uden at de selv bliver inddraget. Flere forældre har kontaktet Forældrerådgivningen, når de har oplevet, at deres barn har været udsat for verbalt overgreb fra lærere. De har givet udtryk for, at de finder det uacceptabelt, at barnet har været konfronteret alene med mange voksne på en gang, uden at de har fået mulighed for at være til stede som forældre, og uacceptabelt, at de voksne ikke har ønsket at høre barnets udlægning. De efterlyser en slags partshøring og ret til bisidder for barnet.

I 2007 har der været flere sager, hvor forældrene ikke har følt sig godt nok informerede af PPR. Det har ikke været muligt for dem at få udkast til PPR rapport forud for et møde med den begrundelse, at der kun var tale om et udkast, men når forældrene efterfølgende nævnte elementer af rapporten, de gerne ville have ændret, blev det alligevel ikke gjort. Forældrene opfatter det som manglende samarbejdsvilje fra PPR's side.

I forbindelse med indstillinger til PPR, underretninger til socialforvaltningen, PPR rapporter og § 50 undersøgelser har der i 2007 været en del akter, som forældrene opfatter som meget tendentiøse i en for familien og barnet negativ retning. I nogle tilfælde siger forældrene, at de ganske enkelt ikke kan genkende deres barn eller familie i det beskrevne. I en del tilfælde beretter forældrene over for Forældrerådgivningen om, at undersøgelsen er foregået under stort stress for barnet, hvorfor de ikke finder skolepsykologens testresultater retvisende. En del forældre giver udtryk for, at de ingen tillid har til PPR eller forvaltning efter sådanne oplevelser og finder ytrer ønske om at få foretaget test af en uvildig psykolog. I nogle tilfælde har forældrene fundet det utilstrækkeligt, at en psykolog fra PPR kan udtale sig om et barn, det aldrig har mødt, men fået til svar fra PPR, at det var meget normal procedure. Ingen af de forældre, Forældrerådgivningen har været i kontakt med, har på noget tidspunkt fået information om deres mulighed for at blive partshørt og give replik, som så kan ligge i barnets sagsmappe som et udtryk for, hvordan forældrene og evt. andre, som har tæt kendskab til barnet, oplever det.

Som et led i at få en sag belyst fra begge sider anmoder Forældrerådgivningen hyppigt forældre om at indhente aktindsigt fra skolen, PPR og evt. sagsbehandler. Forældrene melder i mange tilfælde tilbage til Forældrerådgivningen, at skolen eller PPR virkede negativ eller direkte fjendtlig ved

anmodningen om aktindsigt. I en del tilfælde overholdes Forvaltningslovens bestemmelser ikke, og aktindsigten kommer først efter gentagne rykkere flere måneder efter første anmodning. Flere forældre har henvendt sig til Forældrerådgivningen med så store problemer vedr. deres barns skolegang, at det bedste råd måtte være at lade barnet skifte skole. Det har imidlertid vist sig vanskeligt i de fleste tilfælde, fordi kommunerne ikke melder klart ud til forældrene, hvordan man skal gøre. Dertil kommer, at de fleste skoler ønsker at tale med den afgående skole, selv om der har været massive samarbejdsproblemer. Det er en stressfaktor for forældrene, at der er et stort ønske om kontakt fra ledelsens side på både afgivende og modtagende skole, et ønske som forældrene føler sig presset til at efterkomme, selv om de føler, at deres egen beskrivelse burde kunne stå alene. Forældrene giver således udtryk for, at de kunne ønske en klar information fra den kommunale forvaltning om, hvordan skoleskift foregår, og at de kunne undgå, at der var kommunikation mellem den hidtidige og kommende skole. Derudover volder det forældrene problemer, at det frie skolevalg ikke er helt frit – i særdeleshed når det handler om specialundervisning og elever med adfærdsproblemer.

Registrering

Alle henvendelser vedr. et barn registreres af Forældrerådgivningen. I 2007 har der været arbejdet med en forbedring af registreringen, sådan at en henvendelse registreres efter hvilken kategori og hvilken lovgivning, den hører under. De kategorier, der skelnes imellem, er

- Undervisningens form og indhold
- Specialundervisning
- Ordblindhed
- ADHD
- Elevens trivsel og adfærd
- Skolens tilsyn med eleverne
- Relationer til lærere, ledelse og kommune
- Betalingsordninger
- Brud på tavshedspligt
- Politianmeldelse
- Samarbejde/kommunikation
- Andet

De første registreringer, der forsøgsvis er foretaget i 2007, inden systemet er taget i brug i den daglige drift, viser, at det først og fremmest er tilsidesættelse af Folkeskolelovens bestemmelser om samarbejde og om undervisningsdifferentiering, dernæst Bekendtgørelsen om foranstaltninger til

fremme af god orden i forbindelse med sanktioner, der ikke står mål med forseelsen og anvendelsen af kontrakter, som forældre føler sig tvunget til at acceptere, og sidst Forvaltningsloven hvad angår aktindsigt, notatpligt og klagevejledning.

Den nye registrering vil gøre det lettere fremover at føre statistik over henvendelserne.

I 2007 er Forældrerådgivningen blevet tilmeldt Persondatatilsynet.

Kontakt til samarbejdspartnere

Med henblik på at have en god kontakt til de parter, Forældrerådgivningen kommer i berøring med i forbindelse med henvendelser fra forældre og andre, har Forældrerådgivningen jævnligt møder med samarbejdsparter. Det drejer sig både om de instanser, hvor Forældrerådgivningen selv søger råd og vejledning, om organisationer, som henviser til Forældrerådgivningen og omvendt og om kontakt til organisationer for parterne i grundskolen.

Ud over den kontakt, der løbende er med samarbejdspartnerne ved Følgegruppemøderne, har der været afholdt 2 møder med Undervisningsministeriet, møde mellem Forældrerådgivningen og Frie Grundskolers Fællesråd samt Dansk Friskoleforening, Børns Vilkår, DUKH, Center for små handicapgrupper, Foreningen Adoption og Samfund, Videncenter for Ordblindhed. Derudover har Forældrerådgivningen været inviteret med til konference for NFF og CCF.

I det følgende vil nogle specifikke problemstillinger, der har været iagttaget i det forløbne år blive beskrevet.

Børn uden skoletilbud

Der har i 2007 været en hel del sager, hvor et barn ikke havde et egentligt skoletilbud. Konkret er 57 henvendelser registreret som sådan, men dette tal rækker ikke totalt, da der under kategorien specialundervisning er flere børn, som ikke er i et skoletilbud, men går hjemme uden undervisning. I de fleste tilfælde har det drejet sig om børn, som ikke magtede at gå i skole, fordi de havde været udsat for mobning eller vold fra medarbejders side. I andre tilfælde drejede det sig om børn, der tidligt i livet havde været udsat for overgreb, men ikke havde fået særlig støtte til at bearbejde det. Forældrerådgivningen har i alle disse sager rådet forældrene til at søge om enkeltmandsundervisning i hjemmet ud fra den betragtning, at børnene var i en tilstand, der ikke gjorde det muligt for dem at gå i skole. Forældrene har ikke af skolen været oplyst om eller tilbudt enkeltmandsundervisning, før Forældrerådgivningen kom ind i billedet. I flere tilfælde har børnene været uden skolegang i mange måneder. Det er Forældrerådgivningens opfattelse ud fra de henvendelser, vi har modtaget, at skolen og forvaltningen har været henholdende over for at sætte enkeltmandsundervisning i værk. Forældrerådgivningen har fået oplyst fra forældre, at de i nogle tilfælde havde søgt om enkeltmandsundervisning, men aldrig havde modtaget svar på deres henvendelse. Andre forældre fortæller, at skolen har reageret på en henvendelse om at få enkeltmandsundervisning med at meddele, at de påtænker at underrette myndighederne om barnets mange sygedage. Ofte har der ikke været nogen kontakt fra et barns lærere til hjemmet på trods af mange dages eller endog måneders fravær. Skolens reaktion over for hjemmets anmodning om enkeltmandsundervisning i hjemmet er som regel, at det jo er forældrenes pligt at sørge for at få deres barn i skole og for at det modtager undervisning.

Forældrene giver udtryk for, at det virker som om skolen ikke hører, at de siger, deres barn ikke magter at gå i skole. De føler, at skolen afviser at erkende, at barnet har et problem med skolegangen, som ikke har noget med opdragelsen at gøre, men et problem som skal løses i et samspil mellem skole og hjem og ikke kun betragtes som hjemmets slaphed i at sætte sig i respekt over for deres barn.

Forældrerådgivningen har som allerede nævnt rådet til at søge om enkeltmandsundervisning og snarest derefter at undersøge mulighederne for at starte i skole igen med passende støtte i en indslusningsfase. Derudover er flere blevet rådet til at søge egen læge, videre udredning, møde med skole eller forvaltning og i sidste ende klage til kommunalbestyrelsen eller Klagenævnet.

Sanktioner

I 2007 har der været mange henvendelser vedr. sanktioner. Det har især handlet om bortvisninger, hvor forældrene har haft en oplevelse af, at deres børn er blevet uretfærdigt behandlet, og at sanktionen ikke har stået i forhold til forseelsen, eller de har været usikre på diverse forhold omkring bortvisningen, bl.a. hvorfor barnet var bortvist, og hvornår og om det måtte komme tilbage på skolen igen.

Der har også været en del henvendelser om kontrakter, som forældrene har følt sig pressede til at indgå med skolen. I disse kontrakter skal forældre love at hente deres barn, når skolen skønner, at dets adfærd ikke lever op til skolens forventninger. Forældrerådgivningen informerer forældrene om deres ret til en skriftlig begrundelse og en klagevejledning ved bortvisninger. Derudover råder Forældrerådgivningen til at anmode om partshøring sådan at barnets side af sagen kan være en del af beskrivelsen af en episode, der fører til en bortvisning.

I forhold til kontrakter og forældres afhentning af børn ud over to gange årligt som Bekendtgørelsen

om foranstaltninger til fremme af god orden giver mulighed for, anbefaler Forældrerådgivningen at klage til kommunalbestyrelsen og gøre opmærksom på skolens forvaltning af bortvisning.

Derudover råder Forældrerådgivningen forældrene til at meddele skolen, at de forventer at skolen lever op til sin tilsynspligt for barnet, og at det ikke er muligt for forældrene at skulle afhente et barn fra skolen i tide og utide, når barnet har begået mindre forseelser, idet skolen ser udelukkelse af barnet fra klassen som eneste løsning af en kompleks situation.

Forældrerådgivningen oplever en kraftig stigning i skolernes brug af sanktioner, som opleves urimelige og uretfærdige af forældrene. Af de beskrivelser, forældrene giver Forældrerådgivningen om optakten til en sanktion og Forældrerådgivningens registrering af disse sager, ser det ud til, at der er en sammenhæng mellem sanktioner og om elever, der føler sig forfulgt af en lærer eller leder.

Højt begavede børn

Forældrerådgivningen har en del henvendelser fra forældre til børn med særlige forudsætninger. Forældrene henvender sig, fordi deres børn keder sig og begynder at være urolige i timerne eller svarer læreren igen. De bliver indkaldt til møder p.g.a. barnets adfærd. Forældrene kan berette om deres talrige anmodninger til personalet om at give barnet større udfordringer uden at disse er blevet efterkommet. I flere tilfælde handler det om drenge på de ældste klassetrin, hvis forældre har følt sig presset til at acceptere et praktikforløb. Forældrene giver udtryk for, at det er minimalt, hvor meget egentlig skolegang, der er i disse tilbud. I andre tilfælde kommer barnet i en specialklasse med risiko for ikke at aflægge prøve efter 9. klasse. Forældrerådgivningen råder i nogle tilfælde forældrene til at ansøge om undervisning i alle fag i en almindelig klasse og gerne med støtte. I andre tilfælde har Forældrerådgivningen rådet til at klage til kommunalbestyrelse eller Klagenævn.

Frygt for repressalier

Forældre, der får mangelfuld eller fejlagtig sagsbehandling af myndighederne eller ikke føler sig hørt, råder Forældrerådgivningen til at kontakte først lærer, dernæst skoleleder og sidst Børneungechefen i kommunen. Hvis forældrene ikke kommer en løsning af deres problem nærmere gennem disse kanaler, vil næste råd være at bede om et møde på forvaltningsniveau eller skrive en klage til kommunalbestyrelsen eller Klagenævnet. Forældrerådgivningen bliver ofte mødt med udsagn som ”kan det skade mit barn eller søskende på skolen”. Et eksempel kan tjene til

illustration: Et forældrepar, der klagede over en lærers relation (fysisk og verbalt overgreb) til deres barn, oplevede, at det ikke kun gik ud over dette barn, men også en søskende på et andet klassetrin, så forældrene ikke så anden mulighed end at flytte begge børn. Dette til trods for, at forvaltningschefen havde bedt om et møde med skolelederen og forældrene, at dette ikke kunne ske. Forældrerådgivningen oplever det som en hindring for forbedringer af forhold på en skole, at forældrene skal medtænke denne faktor i overvejelser om at klage.

Overtrædelse af bekendtgørelse om elevplaner

Loven om elevplaner trådte i kraft august 2006. Det er forældrerådgivningens erfaring, at loven om elevplaner endnu ikke er implementeret i mange folkeskoler. Forældrerådgivningen har haft en del henvendelser fra forældre, der ikke har fået elevplaner for deres børn, ej heller har samarbejdet med skolen om dem. Det er især et problem for de forældre, hvis børn har særlige behov. I et enkelt tilfælde deltog Forældrerådgivningen som bisidder ved et møde på en skole, hvor moderen længe havde bedt om at få sit barn testet p.g.a. indlæringsproblemer. Ved mødet var dansklæreren meget nedladende på spørgsmål fra bisidder, om elevplaner ikke blev anvendt i klassen. Han mente ikke, at hverken tests eller elevplaner var nødvendige. Dette blev sagt uden at med skolelederen, som var ordstyrer for mødet, fandt anledning til at berigtige udsagnet.

Aktindsigt

Forældrerådgivningen anmoder ved længerevarende rådgivning forældrene om at søge om aktindsigt både for at give forældrene mulighed for at skabe overblik over deres barns situation, og for at Forældrerådgivningen kan få mulighed for at få en sag belyst fra både forældre og myndigheder. Det har vist sig, at det ikke er tilstrækkeligt at søge om aktindsigt et sted, men at forældrene for at få fuld aktindsigt skal søge såvel skole, PPR som socialforvaltning om aktindsigt. Forældrene melder ofte tilbage til Forældrerådgivningen, at det blev taget ilde op, at de ønskede at få aktindsigt. De følte sig dårligt behandlet over at blive mødt med en negativ og afvisende attitude. I andre tilfælde bliver tidsfristen for aktindsigt ikke overholdt og forældrene må rykke gentagne gange.

En del forældre har svært ved at genkende deres eget barn eller familie, når de får aktindsigten. I sådanne tilfælde råder Forældrerådgivningen forældrene til at skrive et modsvar til akterne og forlange, at det bliver lagt i sagsmappen for deres barn. I andre tilfælde må forældrene konstatere, at aktindsigten er mangelfuld, idet der ikke er notater fra vigtige møder, hvor der er truffet beslutninger om barnet. I tilfælde hvor et barn er blevet bortvist eller opfordret til at skifte skole, kan forældrene bruge manglende aktindsigt som led i dokumentation af, at skolen sanktionerer urimelig hårdt, hvis der ikke ligger notater på tidligere episoder med barnet.

Forældrerådgivningen beder ofte om kopi af relevante papirer fra aktindsigten, så rådgivningen bliver baseret på såvel forældrenes udsagn som skole- og socialforvaltnings udsagn, og ofte rapporter om udredning fra børnepsykiatrisk afdeling. På baggrund heraf kan Forældrerådgivningen hjælpe forældrene med at få skrevet et svar på urigtige oplysninger, som forældrene bliver bedt om at anmode kommunen om at lægge i sagsmappen. Desuden bruger Forældrerådgivningen aktindsigten som udgangspunkt for klageskrivelser, hvor der ikke er fulgt op på anbefalinger fra PPR eller børnepsykiatrisk udredning, eller hvor en skole ikke har fulgt Bekendtgørelse om foranstaltninger til fremme af god ro og orden. Derudover bruger Forældrerådgivningen aktindsigten til at forberede sig til møder, hvor Forældrerådgivningen deltager som bisidder.

Fysiske og psykiske overgreb

Forældrerådgivningen har igen i 2007 haft en del sager, hvor en medarbejder eller en anden elev har begået overgreb af fysisk eller psykisk art over for et barn. I alt har Forældrerådgivningen registreret 55 henvendelser omhandlende vold. I en del af disse tilfælde råder Forældrerådgivningen forældrene til at melde sagen til politiet. Grunden hertil er, at forældrene fortæller, at de ikke oplever, at skolen har reageret på deres henvendelse, men tilsyneladende ”fejer sagen ind under gulvtæppet”. Desuden rådes til politianmeldelse ud fra den betragtning, at uanset om overgreb begås på skolens område eller ej, så er vold en kriminel handling. Begået af en lærer er et overgreb særdeles alvorlig, fordi en lærer i kraft af sin profession skal have barnets tarv i fokus.

Flere forældre har oplevet, at de enten bliver afvist, når de kommer og vil politianmelde en sag. Forældrene får at vide, at det ikke er en sag for politiet, men at forældrene skal løse den på skolen eller i samarbejde med SSP. Forældrene bliver ikke informeret om begrundelse, ligesom de ikke bliver gjort bekendt med deres klagemuligheder. I andre tilfælde tager politiet mod anmeldelsen, men vælger trods mange vidneudsagn at henlægge en sag. Politiet har ifølge loven ret til at foretage et skøn, men det kan undre, at politiet i så godt som alle sager, Forældrerådgivningen kender til, vælger at skønne, at en anmeldelse om overgreb begået på en skole, enten skal afvises at blive anmeldt eller at blive efterforsket med henblik på retsforfølgelse af den, der har begået overgreb. Desuden har Forældrerådgivningen kendskab til flere sager, hvor politiet har undladt at give skriftlig begrundelse for afslag og klagevejledning.

Forældrerådgivningen har efter mange samtaler med forældrene og belysning af sagen gennem aktindsigt ved flere henvendelser rådgivet forældrene i forbindelse med klageskrivelse til Ombudsmanden og Statsadvokaten. I et enkelt tilfælde har Forældrerådgivningen henvendt sig til den politistation, som i første omgang havde afvist forældrene totalt uden skriftlig begrundelse og uden klagevejledning. Da forældrene kom efter Forældrerådgivningens kontakt til politistationen, havde politiet ændret mening og afhørte efterfølgende drengen, som havde været udsat for vold begået af 3 ældre elever på skolen. Der forelå rapport fra skadesstuen, og drengen var indlagt flere dage. Alligevel valgte politiet ikke at rejse sag mod de tre drenge.

I et andet tilfælde havde flere forældre samtidig meldt en lærer til politiet. De oplyste navne og informerede om situationer, hvorunder overgreb havde fundet sted. Efterfølgende valgte politiet ikke at rejse sag, og forældrene er ikke bekendt med, at vidnerne blev afhørt. En mor, der var medunderskriver, og hvis datter var vidne til nogle af overgrebene, blev afvist at få aktindsigt, fordi politiet ikke mente, hun var part i sagen. Også i denne sag har Statsadvokaten afvist at genoptage sagen.

Forældre og børn i krise

I lighed med 2006 har Forældrerådgivningen fået beskrivelser fra forældre, hvordan det påvirker barnet og forældrene, når der opstår problemer omkring skolen. Forældrene fortæller om søvnproblemer, depression, sygdommeldinger fra arbejde, nødvendigheden af at bruge fridage til at passe et bortvist barn eller et barn, som ikke trives p.g.a. mobning. Forældrene har kort sagt alle symptomer på stress. Også børnene er dybt påvirkede. De kan ikke sove, eller de begynder at ville sove hos forældrene, de bliver sengevædere, de trækker sig tilbage fra kammeraterne.

I nogle tilfælde foreslår Forældrerådgivningen forældrene at søge skolen eller forvaltningen skriftligt om krisehjælp, men da Forældrerådgivningen har erfaring for, at denne mulighed kun yderst sjældent foreligger, rådes forældrene til at søge hjælp gennem egen læge. Derudover foreslår Forældrerådgivningen at undersøge, om de har en forsikring, som dækker krisehjælp.

Skolestart

Der har i 2007 været mange henvendelser om skolestart. Det er især gennem brevkassespørgsmål, at disse henvendelser kommer. Forældre er usikre på, om deres barn er skolemodent til børnehaveklassen, eller om det bør gå børnehaveklassen. Forældrerådgivningen anbefaler forældrene at tale med børnehaveklasselederen og med kommende klasselærer. I nogle tilfælde anbefales forældrene at tage kontakt til PPR med henblik på en vurdering af modenhed. Det er især i sager, hvor kommunikationen mellem børnehaveklasseleder og forældre har udviklet sig i en uheldig retning, så forældrene ikke har tillid til børnehaveklasselederen. Derudover anbefaler Forældrerådgivningen at vurdere barnet ud fra, hvordan barnet begår sig blandt kammerater i fritiden, og i øvrigt bruge deres egen betragtninger af barnet i hverdagen.

Forhold til lovgivning

Forældrerådgivningen har i 2007 haft fokus på forholdet mellem typen af henvendelser og den lovgivning, de relaterer til. Det viser sig, at en del skoler og kommuner ikke overholder lovgivningen. Forældrerådgivningen ser det som sin opgave her er at kortlægge og bidrage til bedre praksis ved at bede om at få bestemmelser præciseret.

Der bliver i det følgende ikke taget stilling til, hvad årsagerne til den manglende overholdelse af lovgivningen skyldes, men blot konstateret forhold, som Forældrerådgivningen i 2007 har arbejdet med. I det følgende vil de mest hyppige lovovertrædelser blive fremhævet.

Folkeskoleloven

- Den altoverskyggende årsag til henvendelser er dårlig kommunikation mellem skole og hjem. Der er flere eksempler på, at forældre bliver nægtet at tale med klasselærer, men skal kommunikere gennem skoleleder. Eksempler på at forældrene ikke har været i tæt dialog om et barn op til en bortvisning eller skolens forslag om skoleskift. Eksempler på skoleledere, der ”smider en elev” ud af skolen uden forudgående dialog med forældrene. Eksempler på forældre, der får at vide af skolelederen, at de ikke har et valg med hensyn til formen for deres barns specialundervisning. Eksempler på at forældrene ikke bliver hørt, når de henvender sig til skolen med ønske om at få deres barn testet, især for ordblindhed, eller informerer om, at deres barn er særlig begavet og har brug for større udfordringer/undervisningsdifferentiering, eller hvis de henvender sig om en lærer, der skælder meget ud eller har været voldelig over for et barn, eller negligerer forældrenes henvendelse om mobning af deres barn, med den begrundelse, at det nok også er barnets egen skyld. Eksempler på skoleledere, der uden forældres viden undlader at indstille en elev til prøve. Eksemplerne viser tilsidesættelser af Folkeskolelovens intention om tæt samarbejde mellem skole, forældre og elever som beskrevet i § 1 og § 2 stk. 3
- Tilsidesættes i vid udstrækning hvad angår frit skolevalg, når det drejer sig om børn, der er ved at blive udredt eller er i specialundervisning jv. § 36 stk. 3
- Tilsidesættes i forhold til undervisning i alle fag og bestemmelser om timetal, når det drejer sig om børn med særlige behov – forældre kontakter jævnligt Forældrerådgivningen omkring manglende opfyldelse af fagrækken og antal af timer for børn i specialklasser jv. § 5
- Overtrædes i forhold til at give eleverne tillid til egne muligheder samt lovens intention om at opbygge selvværd og skabe succesoplevelser i de mange sager, Forældrerådgivningen har vedr. elev der føler sig forfulgt af lærer (§1 stk. 2 og stk. 3)
- Manglende overholdelse af lovens krav om undervisningsdifferentiering. Forældrerådgivningen har mange henvendelser fra forældre til børn med behov for særlige udfordringer, enten fordi eleven er bogligt svag eller er en elev med særlige forudsætninger. Forældrene får typisk at vide, at læreren ikke har tid til at tage sig specielt af deres barn, fordi der er mange andre elever i klassen. Dette er en overtrædelse af § 18 i Folkeskoleloven

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=25528>

Forslag til afhjælpning

Indgående kendskab til Folkeskoleloven ville formentlig medføre færre tilsidesættelser af lovens krav. Desuden ville udvidelse af kompetencer i kommunikation afhjælpe en del af de problemer, lovens tilsidesættelse medfører for forældre og børn.

Bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand

- overholdes ikke i de talrige tilfælde, hvor skoleledere meddeler forældre, at der ikke er ressourcer til støtte til deres barn, eller hvor skolelederen meddeler forældre, at skolen ikke giver støtte på de ældste klassetrin. Det er i modstrid med § 1 stk. 2 i bekendtgørelsen.
- tilsidesættes i de tilfælde, hvor skolens leder f.eks. undlader at anskaffe særlige materialer, incl. IT rygsæk, som er anbefalet til elever af PPR eller andre udredende instanser. Forældrerådgivningen har haft flere henvendelser med den art af problemer i forbindelse med ordblinde børn og børn med høreproblemer. Det er i modstrid med § 2 stk. 2 i bekendtgørelsen
- intentionen i loven om forældres ret til at anmode om pædagogisk psykologisk vurdering overholdes ikke, når forældre over år ikke kan få barnet testet eller givet støtte – jv. §3 stk. 3
- lovens intention om at bevare eleven i nærmiljøet modsvares af, at skoleledere sjældent i de henvendelser Forældrerådgivningen har modtaget – trods forældrenes anmodning - tildeler en elev støtte på klassen som enkeltintegreret jv. § 9 stk. 1
- overholdes ikke af de kommuner, der afviser at sende elever med særlige behov ud over kommunegrænsen med den begrundelse, at kommunen har et princip om ikke at sende elever til andre kommuner jv. § 4
- overholdes ikke i de tilfælde, hvor PPR bliver sat ud af funktion i forhold til nye sager – f.eks. af en Børne-Unge chef, der i sensommeren 2007 meddelte skolelederne i kommunen, at der ikke kunne indstilles flere børn til PPR, eller af den PPR, der meddelte, at den ikke ville tage flere sager ind, indtil PPR var kommet igennem den ophobede bunke
- overholdes ikke, når PPR undlader at fremsende kopi af vurdering fra PPR til forældre § 3 stk. 5

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=25013>

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=114197>

Forslag til afhjælpning

Det bør klargøres for såvel forældre som medarbejdere i kommunen, hvad indholdet af Bekendtgørelse om foranstaltninger til fremme af god ro og orden er. Derudover ville mange problemer afhjælpes, hvis medarbejderne var bedre til at kommunikere med forældre generelt, og med kriseramte forældre specifikt.

Lov om offentlighed i forvaltningen

bliver overtrådt ved

- manglende opfyldelse af notatpligt i forlængelse af møder, hvor der er truffet beslutninger eller indgået aftaler – f.eks. ved skoleleders beslutning om tildeling af specialpædagogisk bistand

-
- manglende overholdelse af tavshedspligt – f.eks. hvor en lærer nævner navnet på et barn i en skrivelse, der går ud til en klasses forældre
  - manglende overholdelse af klagevejledning – f.eks. ved bortvisninger
  - manglende overholdelse af skriftlig begrundelse for beslutning – f.eks. ved bortvisninger
  - manglende udlevering af sagsakter på anmodning
  - videregivelse af oplysninger uden at indhente forældrenes tilladelse jv. Forvaltningsloven kapitel 28
  - tilsidesættelse af lovens intention om at behandle den enkelte borger med værdighed og respekt i de sagsakter, hvor barn eller forældre beskrives tendentiøst

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=59473>

Forslag til afhjælpning

Gennem kendskab til Forvaltningsloven, samt ved klargøring og efterlevelse af kommunens værdisæt og ved at sætte fokus på medarbejderes kompetencer i skriftlig kommunikation (notat- og rapportskrivning) kan de problemer, forældre oplever i relation til Forvaltningsloven, afhjælpes.

Bekendtgørelse om foranstaltninger til fremme af god orden i folkeskolen

- bliver gradbøjet i de tilfælde, hvor skoleleder og lærere forlanger af forældre, at de skal hente deres barn, hver gang skolen finder dets adfærd uacceptabel, hvis antallet af gange, en elev skal hentes, overskrider de to gange, et barn kan bortvises, da denne sanktion må ses som en form for bortvisning. Det er ret udbredt i forbindelse med ”kontrakter”, forældrene føler sig presset til at skrive under på, men det er en overtrædelse af bekendtgørelsens § 6
- bliver gradbøjet i de tilfælde hvor skolens sanktion ikke står i forhold til elevens forseelse – f.eks. når en elev bliver sendt uden for døren for forseelser, som en kammerat har begået
- bliver overtrådt i de tilfælde, hvor skolen bortviser en elev som sanktion for en handling, eleven har begået i sin fritid (i sådanne tilfælde kan den pågældende lærer rejse civilt søgsmål, men at bortvise er en form for selvtægt fra skolens side sådan som lovgivningen er p.t)
- bliver overtrådt, når skolerne ikke sikrer fornødent opsyn med en elev, der er bortvist – dette sker så godt som aldrig, da barnet overlades til forældrene i skoletiden, de dage det er bortvist. Det er en overtrædelse af bekendtgørelsens § 6 stk. 2.

Forslag til afhjælpning

Gennem kendskab til Bekendtgørelse om foranstaltninger til fremme af god ro og orden i folkeskolen for såvel forældre som medarbejdere kunne tilsidesættelse af bekendtgørelsen undgås. Samtidig kunne skolen gennem fokus på den anerkendende samtale i forhold til elever fremme trivsel på skolen. Og sidst men ikke mindst ville skolens medarbejdere kunne undgå mange episoder med elever, hvis de havde kendskab til børns reaktion, når de føler sig trængt op i en krog og reagerer som et menneske i krise (angreb eller flugt). Medarbejderes viden om konfliktløsning og krisereaktion ville således afhjælpe u hensigtsmæssig tilsidesættelse af bekendtgørelsen.

Bekendtgørelse om sygeundervisning for elever i folkeskolen og visse private skoler

- Overtrædes i forhold til de elever, der er reelt uden skoletilbud – f.eks. elever, der i en udredningsperiode ikke magter at gå i skole, og hvor skolen ikke tilbyder enkeltmandsundervisning i hjemmet eller afslår forældrenes ansøgning om at få tildelt enkeltmandsundervisning – jv. bekendtgørelsen § 1
- Overtrædes i de tilfælde, hvor et barn gennem mere end tre uger har været fraværende uden at skolen har taget kontakt til forældrene, jv. bekendtgørelsen § 2

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=73667>

Forslag til afhjælpning

Kommunerne kan afhjælpe tilsidesættelse af Bekendtgørelse om sygeundervisning gennem oplysning og uddannelse af skoleledere, samt ved at have klare procedurer for tilbagemeldinger om langtidsfravær. Derudover kan overholdelse af bekendtgørelsen fremmes ved afsættelse af tilstrækkelige ressourcer til uforudsete undervisningsopgaver for den enkelte skole eller i en akutpulje i kommunalt regi.

Lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø

- Overtrædes i henvendelser fra forældre til elever der føler sig forfulgt af en lærer og elever, der bliver mobbede.

Forslag til afhjælpning

Det er vigtigt, at arbejdet med undervisningsmiljø ses som en kontinuerlig opgave på skolerne. Desuden peger Forældrerådgivningens erfaring på, at der er en sammenhæng mellem skolernes syn på anerkendelse af den enkelte som værdi og graden af trivsel på skolen. Det synes derfor sikkert at sige, at arbejde med anerkendende pædagogik kan afhjælpe manglende trivsel.

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=23705>

Serviceoven

- Overtrædes i de tilfælde, hvor en § 50 undersøgelse¹ går ud over 4 måneder. I en enkelt kommune har der været flere § 50 undersøgelser, som har strakt sig langt ud over 4 måneder. Det forårsagede store problemer i hjemmene og flere børn, der blev involveret i forskellige former for kriminelle handlinger.
- Mangelfuld information til forældrene om underretning og § 50 undersøgelse. Dette er i modstrid med lovens intention om tæt samarbejde med forældrene og barnet.

Forældrerådgivningen har kendskab til flere sager, hvor en skoleleder eller lærer får udtrykt sig på en sådan måde, at forældrene må opfatte underretningen som et magtmiddel mere end en vej til at få støtte. Desuden oplever forældrene, at de ikke får information om, hvad underretningen skal bruges

---

¹ § 50 undersøgelsen er en undersøgelse, som iværksættes af socialforvaltningen evt. som udløber af underretning af et barn, for hvis udvikling den underrettende nærer bekymring. Undersøgelsen kan konkludere, at der er behov for støtte til barnet og familien.

til. De får ikke at vide, hvad tidsperspektivet er fra underretning til der bliver iværksat en evt. § 50 undersøgelse. Forældrene giver udtryk for utryghed, stress og manglende tillid til systemet over den fremgangsmåde, de mødes med af skole og socialforvaltning.

I andre tilfælde fortæller forældrene, at der intet er sket, selv om de har sagt til en sagsbehandler, at de har behov for hjælp til deres barn, men at skolen f.eks. ikke har underrettet forvaltningen om barnets langvarige fravær. Dette forhold ses især ved mobningsramte børn og børn med særlige forudsætninger.

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=20938>

Forslag til afhjælpning

Det er Forældrerådgivningens indtryk, at de problemer, forældre oplever i forbindelse med underretning og § 50 undersøgelse, skyldes evne til at kommunikere og uvidenhed og Serviceloven blandt medarbejdere. Problemerne kan afhjælpes gennem forbedring af medarbejdernes kompetencer. Forældrene får ofte at vide af medarbejderne, at der ikke er tilstrækkelige ressourcer. Forældrerådgivningen må derfor antage, at en del af problemerne kunne afhjælpes ved enten tildeling af flere ressourcer eller en prioritering, der gør det muligt for medarbejderne at overholde loven.

Konklusion

- Hovedårsagerne til henvendelserne i 2007 er som i 2006 problemer relateret til specialundervisningen, børn der føler sig forfulgt af en medarbejder og trivsel/mobning.
- Forældrerådgivningen har i såvel 2006 og 2007 haft mange henvendelser, hvor problemer er vokset sig store, fordi kommunikationen har været dårlig mellem forældre, skole og kommunal forvaltning.
- Derudover viser der sig en tendens til, at problemerne kan relateres til tilsidesættelse af love og bekendtgørelser, der berører børns skolegang.
- En væsentlig årsag til henvendelserne til Forældrerådgivningen skyldes menneskelige relationer.
- Konklusionen på de problemfelter, Forældrerådgivningen har afdækket i de forløbne to år, er, at problemerne opstår, fordi der mangler et beredskab i kommunerne til at løse samarbejdsproblemer og problemer omkring specialundervisning og trivselsproblemer for børn.
- Forældrene mangler en uvildig part at tale med i kommunen.

Årsrapport 2006

Introduktion

Forældrerådgivningen er et 3-årigt pilotprojekt under Skole og Samfund. Projektet er støttet af Undervisningsministeriet. Projektperioden løber fra januar 2006 til januar 2009. Formålet med projektet er at give rådgivning omkring børn i grundskolen og sikre en god dialog mellem skolens parter. Rådgivningen retter sig primært mod forældrene, men kan bruges af alle skolens parter. Forældrerådgivningens første år er gået. Det har været et år præget af en opstartfase med mange aktiviteter.

I august startede projektet officielt med en hjemmeside, daglig telefontid og brevkasse.

Årsrapporten kan også hentes som PDF-dokument [her](#)

Behovet for rådgivning

Antallet af henvendelser viser, at der er et behov for rådgivning. De fleste henvendelser kommer fra forældre. De giver udtryk for, at de føler sig magtesløse over for systemet. Fælles træk for alle henvendelser er dårlig kommunikation mellem en offentlig instans (typisk en medarbejder på skole, forvaltningschef, sagsbehandler eller psykolog) og forældrene. Det er som en ond cirkel, når forældrene påpeger et problem, og skolelederen ikke lytter til forældrene, men går i forsvarsposition. Samtidig henvender mange forældre sig for at få råd om, hvordan de kan kontakte skolen uden at blive opfattet som negative i forhold til forældresamarbejdet. De oplever en høj grad af skolen som den overordnede og de selv som den underordnede part. Det kan være ganske banale problemstillinger, der eskaleres til klager eller skoleskift, fordi forældrene ikke føler sig hørt.

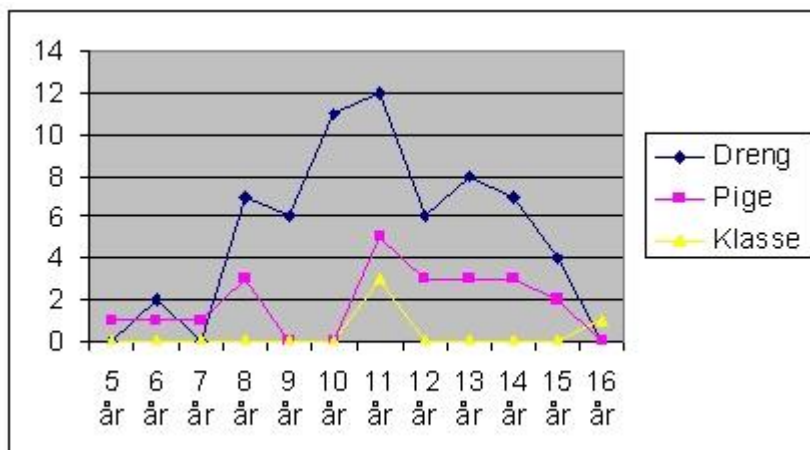
Registrering

Henvendelser til Forældrerådgivningen bliver løbende registreret. Ved henvendelse til rådgivningen beder rådgiveren om oplysning af navn og telefon på den person, der henvender sig. Desuden registreres køn og alder på barnet samt den problemstilling, der er årsag til henvendelsen, og hvilken kommune, henvendelsen kommer fra.

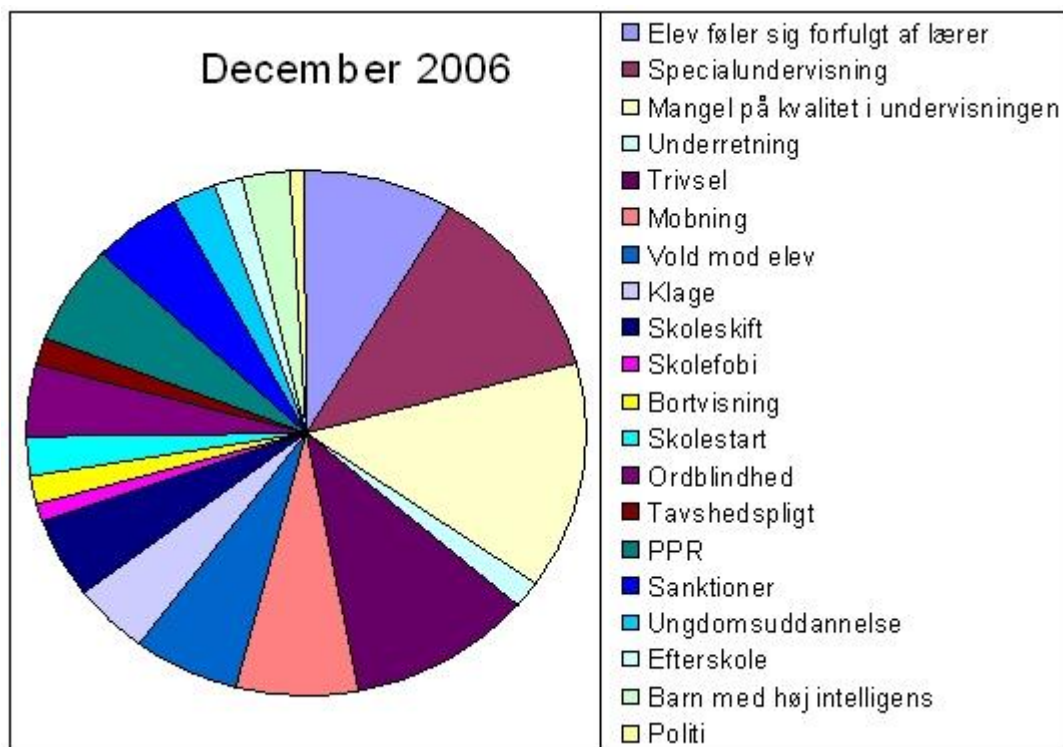
Rådgivningen har tavshedspligt. Hver måned offentliggøres en oversigt over antallet af henvendelser, type af problemer, køn og alder på barnet og antallet af kommuner, hvorfra der er kommet henvendelser, og i hvor mange bisidderopgaver, Forældrerådgivningen har deltaget.

Der er en overvægt af henvendelser fra forældre til drenge hver måned. For december var fordelingen mellem henvendelser fra forældre til drenge, piger eller fra forældre i et klasseråd, fordelt på børnenes alder, som følger:

I månedsoversigterne bliver der kommenteret på de sager, der har været overvægt af den pågældende måned, på problemstillinger, der gentages fra måned til måned eller på henvendelser, der er helt specifikke. Da Forældrerådgivningen af praktiske grunde først kunne starte i august, viser registreringerne for 2006 ikke et retvisende billede af behovet for rådgivning. Før offentliggørelsen af Forældrerådgivningen, havde der været 95 henvendelser. Der har været en jævn stigning siden åbningen af Forældrerådgivningen, og det må derfor antages, at dette vil fortsætte i takt med udbredelsen af kendskabet til rådgivningen. Der har i alt været 325 henvendelser pr. telefon. Dertil kommer en del brevkassehenvendelser, som ikke er registrerede. Det har hidtil ikke været registreret, om den samme person henvender sig flere gange om måneden, eller hvor lang tid den enkelte henvendelse tager. I det kommende år vil såvel telefonhenvendelser som brevkasse-, mail og sms henvendelser blive registreret.

Som eksempel på typer af henvendelser er nedenfor vist diagrammer over henvendelser for december 2006.

Der kan være mindre forskelle fra måned til måned på, hvilken type henvendelser, der er flest af, men som det ses af figuren for december 2006 er de grundlæggende problemer specialundervisning, kvalitet i undervisningen, mobning og trivsel og elev, der føler sig forfulgt af lærer (syndebuk). I det efterfølgende beskrives arbejdet med hovedemnerne i henvendelserne.

Specialundervisning

Der har været mange henvendelser om specialundervisning. Det kan dreje sig om forældre, der ønsker støtte til deres barn, eller forældre, der vil have deres barn enkeltintegreret i en klasse. Forældre bliver fra skolens side ofte mødt med udsagn som: ”Der er ikke ressourcer til støtte til dit barn!” eller ”Vi kan jo ikke give dit barn særlig behandling, når der er 23 andre elever i klassen.” Meget tyder på, at der i specialundervisningen lægges overvægt på træning af sociale færdigheder. Forældre til begavede børn med en diagnose kan opleve problemer, når de stiller krav til en specialskole om større faglighed. De refererer fra møder, at medarbejderne gør meget ud af at forklare dem, at de ikke må stille for store krav til deres barn, men samtidig oplever forældrene hjemme, at barnet gerne vil lære mere. Forældrene er ofte uvidende om, at alle børn – uanset om de går i en almindelig skole eller i en specialskole – har ret til at blive undervist i hele fagrækken. Der har i årets løb været flere eksempler på unge, hvis

forældre gentagne gange har gjort skolen opmærksom på, at barnet efter deres mening havde behov for støtte, men først i 8. eller 9. klasse må lærerne erkende, at forældrene har haft ret. De står nu med en frustreret teenager med et lavt selvværd på grund af faglige huller. Ikke sjældent har den unge kompenseret ved at påtage sig klovnerollen eller være udadrettet i sin adfærd i klassen med en bortvisning til resultat. I et tilfælde har det vist sig, at skolen uden forældrenes samtykke har taget en dreng fra tyskundervisning og givet ham støtte, mens de andre elever havde tysk.

Eksempel på rådgivning

En mor til en dreng i 7. klasse på en specialskole for børn med autistiske træk er fortvivlet over, at hendes velbegavede søn ikke lærer så meget, men oplever, at der bliver brugt meget tid på gåture og hyggestunder. Hun har bedt om at få lektier til sin søn flere gange, men er blevet mødt med, at hun presser ham for hårdt.

Forældrerådgivningen foreslår moderen at bede om et møde med lærere og ledelse. På mødet skal hun fremlægge sit ønske om en detaljeret elevplan for sin søn. Hun skal samtidig bede dem beskrive, hvordan skolen forestiller sig at gøre hendes søn klar til at bestå afgangsprøven i 9. klasse. Hun skal bede om at få det hele skriftligt.

Forældrerådgivningen henviser til materiale og lovgivning, som hun kan bruge til at forberede sig til mødet. Moderen bliver rådet til, at hvis hun igen ikke oplever at blive hørt, bør hun gå videre med en klage til Klagenævnet. Rådgivningen oplyser, hvor hun kan finde adressen til rådgivningen og tilbyder hende hjælp til at skrive klagen, hvis hun får brug for det. Moderen har efterfølgende fået et bedre samarbejde med skolen om sønnens faglige udvikling.

Forslag til forbedring for specialundervisning

Mange forældres følelse af magtesløshed i forhold til systemet kunne undgås, hvis de fik bedre information. Forældre har behov for information om, hvilke muligheder der er for at få støtte til deres barn. Der er et generelt behov for informationer om elevplaner og samarbejde og forældrenes rolle i forhold til samme. Desuden bør der være klar information til forældrene om deres ret til at indstille deres barn til PPR.

Kvalitet

Forældre har stor opmærksomhed på kvaliteten i undervisningen. Der kan være flere årsager hertil. Medierne har haft megen fokus på fremtidens faglige krav til unge, regeringen har indført test og elevplaner, og der tales om evalueringskultur. Alt dette har påvirket forældrene. En del forældre er bekymrede for, om deres børn lærer det de skal. Til Forældrerådgivningen giver de udtryk for, at de ikke ved, hvordan de skal komme i dialog med skolen om deres overvejelser. De ønsker ikke ”at træde lærerne over tærne”. De fleste forældre ved ikke, hvor de kan finde ud af, hvad deres børn skal kunne, men

ved at sammenligne med hvad søskende kan, bliver de urolige for, om f.eks. deres andet barns klasse lærer det, de skal.

Ikke sjældent begrundes forældrene deres bekymring for det faglige niveau med, at der er meget uro i klassen, fordi læreren ikke formår at skabe ro og skælder meget ud. Andre gange handler uroen om et meget udadreagerende barn i klassen. Forældrene udtrykker ønske om at vide, hvilket niveau deres barn er på. En del af de forældre, der har gjort forsøget med at få information om barnets faglige niveau, giver udtryk for, at skolen ”tager paraderne” op og reagerer på forældrenes spørgsmål som om det var et personligt angreb. Forældrene oplever det som om skoleleder og lærere går i forsvarsposition ved at formane forældrene om, at de skal vise tillid i stedet for at give forældrene en forklaring på deres spørgsmål. Forældrene er kedede af den situation, for som de siger: ”De går ikke efter manden, men efter bolden”.

Selv om mange forældre ikke ved, hvad de kan forvente af skolens undervisning, oplever Forældrerådgivningen en større og større gruppe forældre, der sætter sig meget godt ind i, hvad deres barn skal lære. De har været på Undervisningsministeriets hjemmeside og er meget velargumenterende, når de kontakter Forældrerådgivningen for at få råd om, hvordan de kan få skolen i tale uden at blive misforståede som ”brokkehoveder”.

Eksempel på rådgivning:

En mor, som er medlem af et klasseråd, kontakter Forældrerådgivningen, fordi hun på klassens vegne er bekymret for, om klassen lærer nok. Børnene har fået en lærer, som ikke har undervist i en del år, og der er ikke årsplaner for klassen. Han bruger et hårdt sprog til børnene. Forældrerådgivningen foreslår moderen, at klasserådet tager emnet op med læreren og skolelederen. Hun får henvisning til Forældrerådgivningens hjemmeside, hvor forældrene kan finde oplysninger om, hvad børnene skal lære på de forskellige klassetrin ved at gå ind på menupunktet om Love og regler. Hun får ligeledes henvisning til menupunktet om litteratur, hvor forældrene kan finde titler om undervisningsmiljø. Forældrene tager initiativ til et møde, men det viser sig, at lederen tager deres henvendelse ilde op. Forældrerådgivningen deltager sammen med forældrene i et møde, hvor situationen drøftes. Forældrene bliver rådet til at henvende sig til skolebestyrelsen og forvaltningen for at finde en løsning. Eleverne får en anden lærer efter sommerferien, men forældrene føler, at skolelederen ser særdeles negativt på dem. Forældrerådgivningen foreslår at bede skolens leder om et kursus i skole-hjem samarbejde for medarbejdere og forældre for at bedre forholdet mellem ledelsen og forældrene. Sagen var ikke afsluttet ved årets udgang.

Forslag til forbedringer i forhold til problemer med kvalitet

Med den fokus, der er på læring, må der forventes en stigning i antal af forældre, der ønsker dokumentation for, at kvaliteten i undervisningen er tilstrækkelig til at børnene lærer, hvad de skal i forhold til lovgivningen. Det betyder, at skolen må være ”klædt på”

til at kommunikere på et yderst professionelt plan om undervisningens indhold og mål og forventninger til det enkelte barn med denne gruppe forældre. Samtidig er det vigtigt, at skolen giver forældrene information på møder, i pjecer og nyhedsbreve og på hjemmesiden om, hvad børn skal lære, hvor forældrene kan finde informationer, og hvordan forældrene kan støtte børnene.

Syndebuk

I Forældrerådgivningens første år har der været mange henvendelser om børn, der føler, de altid får skylden for uro eller hele tiden bliver bebrejdet, at de er dovne og ikke har orden i deres ting. De får skæld ud og er ofte uden for døren eller oppe på kontoret. I nogle tilfælde har der været begået fysiske overgreb på et barn fra en medarbejder, eller et barn er blevet fastholdt på baggrund af en episode, hvor forældre føler, at den voksne har virket konfliktoptrappende. I andre tilfælde er medarbejderen ikke bevidst om, at en kommentar eller skæld ud virker så voldsomt på barnet. Nogle af de børn, der føler, at en lærer er på nakken af dem, giver selv udtryk for, at de har faglige huller, men de generer sig ved at bede læreren om hjælp, eller de har forsøgt og har følt sig afvist så mange gange, at de har opgivet. Når forældrene nævner problemstillingen på skolen, føler de sig overhørt og oplever vrede fra medarbejdernes side over ”deres beskyldninger”. Hvis forældrene går til skolelederen med problemerne, føler de, at skolelederen ”tager lærernes parti”.

Eksempel på rådgivning:

En mor fortæller, at hendes søn er blevet bortvist. I samtalens forløb beskriver moderen, at drengen har det rigtig dårligt med klassens lærere og skolelederen. Han oplever, at det er lige meget hvad han gør, så får han skylden. Kammeraterne sige det samme, når de er på besøg i hjemmet. Moderen fortæller, at forældrene gentagne gange har bedt om støtte fagligt til deres søn, men de er aldrig blevet hørt. Moderen har selv bedt om aktindsigt forud for kontakten til Forældrerådgivningen. I akterne er der 5 år gamle usande beskyldninger mod forældrene. På den baggrund foreslår Forældrerådgivningen, at der bliver taget kontakt til børne- og kulturchefen.

Der bliver aftalt en mødedato. Forud for mødet besøger Forældrerådgivningen familien og møder drengen, som giver udtryk for, at han er rigtig ked af, at han har svært ved at følge med, og at han altid får skæld ud. I hjemmet aftales det med moderen, hvilke punkter hun gerne vil have drøftet på mødet. Der er enighed om, at mødet skal afvikles i god ro og orden.

På selve mødet deltager foruden moderen, sønnen og Forældrerådgivningen også børne- og ungeudvalgsformanden og børne- og ungechefen. Forældrerådgivningen og moderen fremfører, at skolen som den professionelle part bør vende sit negative fokus på drengen, så han kan genopbygge sit selvværd. Samtidig bliver muligheden for støtte drøftet.

Moderen og Forældrerådgivningen giver udtryk for utilfredshed med, at han aldrig har været testet ved PPR, selv om forældrene har givet udtryk for ønske om støtte mange gange. Moderen beder udtrykkeligt om, at skolelederen skal stoppe sin vane med at skælde drengen ud uden at han får mulighed for at fortælle sin opfattelse af en episode, og uden at han har en voksen til stede, som han har tillid til. Efter mødet sendes der et fyldigt referat ud. Imidlertid formår skolen ikke at vende sit negative fokus, og Forældrerådgivningen foreslår et skoleskift. Moderen finder det uretfærdigt, at hendes søn skal væk fra en skole, hvor han har alle sine kammerater, men indser til sidst, at der ikke er anden udvej. Forældrerådgivningen taler med flere skoleledere og kommunaldirektøren for at hjælpe drengen til at få et hurtigt og passende skoleskift. Flytning til en anden skole bevirkede ganske vist transportproblemer, men til gengæld er drengen i dag glad for at gå i skole.

Forslag til forbedringer:

Der er ingen tvivl om, at en lærer og elev har forskellig opfattelse af, om en elev er syndebuk i en klasse. Læreren er sandsynligvis ikke bevidst om, at hans/hendes adfærd er med til at nedbryde elevens selvværd. Det er vigtigt, at medarbejderne på skolen er bevidst om væremåde og udtryksformer over for elever. De skal være opmærksomme på, at det virker meget voldsomt på en elev hele tiden at være den, der får skæld ud. De bør overveje andre pædagogiske metoder til at nå en elev, der ikke lever op til deres forventninger. Det handler om bevidsthed om den kultur, der hersker i et klasseværelse og på skolen på baggrund af lærerens væremåde over for eleverne.

Mobning og trivsel

Forældrerådgivningen har fået en del henvendelser om mobning og trivsel, især efter Attention Mobning og mediernes fokus på mobning i efterårs- og vintermånederne. Nogle af henvendelserne har været om alvorlige mobningsoplevelser, som har gjort børnene ude af stand til at gå i skole. Forældrene giver udtryk for, at det er svært at få skolen til at gøre noget effektivt ved mobning. Ofte må forældrene høre medarbejdere sige til deres børn, at de nok også selv er skyld i mobningen. Skolen kan godt have en god trivselshandleplan og mobbepolitik på hjemmesiden, men forældrene mener ikke, der bliver grebet ind over for mobberne. Ikke sjældent ender en henvendelse med, at et barn må flytte skole. Det opfatter forældre og barn som endnu en ydmygelse oven i mobningen. De føler sig dobbelt straffede. Mobberen kan få lov at blive på skolen, mens deres barn må forlade skolen og et miljø, der før mobningen gav barnet tryghed. De kan have svært ved at se, at det er den bedste løsning, når deres barn og de selv befinder sig midt i en krise pga. mobningen. De betragter situationen som en kamp, de taber, hvis deres barn skal flytte skole.

I mange sager om trivsel og mobning forekommer der episoder, hvor børn har været oppe at toppes. Dette fører ikke sjældent til en konfrontation på skolelederens kontor. I

nogle af de henvendelser, Forældrerådgivningen har haft, har eleverne oplevet det yderst ubehageligt at skulle stå skoleret, når skolelederen bare skælder ud. Barnet har en følelse af, at hvis det bare siger ja til skolelederens angreb, så slipper det hurtigere ud af kontoret. Barnet oplever mødet på kontoret som et uretfærdigt forhør oven på en mobningsepisode. I nogle af henvendelserne har forældrene bedt skoleleder og klasselærer om at holde op med at "tage barnet i forhør", uden at de er til stede.

Mange af de børn, der har været massivt mobbede, er børn i krise. De har stress-symptomer som mavepine, hovedpine, lavt selvværd, angst, fobi mod at gå i skole, de begynder at være sengevædere.

Eksempel på rådgivning:

Moderen til en 13 årig dreng kontakter Forældrerådgivningen, fordi hendes søn ikke vil i skole. Han er blevet groft mobbet over længere tid. Moderen har talt med skolen, men hun føler ikke, de gør noget ved det. Drengen har reageret på mobningen ved at rasere nogle cykler. Forældrerådgivningen spørger ind til, om det er helt umuligt for drengen at komme tilbage på skolen. Moderen forklarer, at han ikke kan magte det.

Forældrerådgivningen forstår, at det ikke bare er en grille hos drengen. Derefter foreslås det moderen at kontakte skolen og bede om hjemmeundervisning, indtil en anden skole er fundet til drengen. Forældrerådgivningen gør opmærksom på, at det er vigtigt, at moderen viser sit ansvar på denne måde for evt. at udskyde, at skolen underretter socialforvaltningen om sin bekymring over, at drengen ikke kommer i skole. Moderen giver Forældrerådgivningen fuldmagt. Forældrerådgivningen beder moderen om at søge om aktindsigt. Der må rykkes flere gange for såvel aktindsigt som hjemmeundervisning. Først efter et par måneder og Forældrerådgivningens samtale med skolechefen lykkes det at få iværksat hjemmeundervisning. Forældrerådgivningen anbefaler at klage til byrådet over forløbet og skriftligt anmode om hjælp til skoleskift. Skolechefen bliver rykket gentagne gange om hjælp til skoleskift. Til sidst bliver der svaret fra kommunen, at drengen skal tilbage til den skole, han kom fra. Moderen og Forældrerådgivningen beder om et møde med skolechef og kommunaldirektør. Det bliver lovet på mødet, at der snart vil komme et svar. Ved årets udgang overvejede moderen at gå til pressen. Der var endnu ingen løsning. Drengen havde da ikke været i skole siden uge 39.

Forslag til forbedringer:

Det er vigtigt, at et barn kan få bearbejdet den mobning, det har været udsat for. Det ville være gavnligt, hvis kommunen havde pligt til at sikre børn krisehjælp efter mobning, enten gennem PPR eller psykolog gennem egen læge. Det kunne fratage barn og forældre frygten for, at "nissen flytter med", hvis barnet skal skifte skole.

Arbejdet med trivsel på skolerne bør fortsættes. Der bør være en bevidsthed blandt personale og forældre om, at trivsel ikke bare er "ord på papir", men en kultur, der udvikles gennem eksemplets magt.

Den røde tråd

Forældrerådgivningen har mange henvendelser med problemstillinger, der går på tværs af skole- og socialforvaltning. Undertiden opleves der et ringe samspil mellem parterne, ja, nærmest kassetænkning, når en forælder bliver sendt rundt mellem PPR, Socialforvaltning og skole for at få tildelt hjemmeundervisning.

Forældrene har svært ved at finde rundt i et virvar af medarbejdere med forskellige kasketter. Hvis skolen har sendt en underretning om deres barn til socialforvaltningen, skal de måske forholde sig til en psykolog fra PPR, en læge fra Børnepsykiatrisk afdeling på det nærmeste hospital, til en familierådgiver, en sagsbehandler og en voksenalder til barnet ud over skoleleder, klasselærer og faglærer og evt. en SFO leder. Det er forståeligt, når forældre giver udtryk for, at de føler, de bliver ”kostet rundt i manegen” og ”løber panden mod en mur”.

Eksempel på manglende samspil mellem instanser i systemet

En mor til en 10 årig dreng er utilfreds med sin søns private skole. De beskrevne forhold forekommer urimelige. Forældrerådgivningen undrer sig over, at moderen selv skal betale for et privat skoleophold, når hun ikke har arbejde, og sønnen får specialundervisning. Forældrerådgivningen foreslår hende at søge om aktindsigt. Moderen beslutter at melde sønnen ud af skolen. Forældrerådgivningen gør det klart for moderen, at det sandsynligvis ikke bliver så nemt at finde en anden skole, når drengen har brug for støtte. Moderen bliver bedt om at kontakte social- og skoleforvaltning om, at hun har behov for en ny skole. Hun giver fuldmagt til Forældrerådgivningen. Forældrerådgivningen kontakter PPR. Sagsbehandleren bliver orienteret om situationen. På det tidspunkt, hvor Forældrerådgivningen kommer ind i billedet, har socialforvaltningen allerede iværksat en § 38. Moderen er frustreret over, at sagsbehandleren bliver ved med at trække undersøgelsen ud. Forældrerådgivningen foreslår moderen at rykke for en afslutning på undersøgelsen og gøre det skriftligt. Forældrerådgivningen hjælper moderen med at formulere mailen, der skal afsendes til sagsbehandler. Det samme er tilfældet, da Forældrerådgivningen foreslår moderen at søge om undervisning i hjemmet, indtil der er fundet en anden skole.

Forældrerådgivningen beder moderen undersøge, hvem der skal hjælpe med skoleskift: sagsbehandler, skoleforvaltning eller PPR. Moderen får at vide, at hun skal kontakte vejlederen i kommunen. Det viser sig at være en forkert oplysning. Hun bliver lovet, at der vil blive sat hjemmeundervisning i værk, men det sker ikke. Forældrerådgivningen foreslår moderen at klage over manglende undervisningstilbud og et dårligt sagsforløb, da der er gået 1½ måned. Ved årsskiftet var sagen ikke afsluttet. Forældrerådgivningen og moderen beder om et møde i det nye år, hvor alle parter er til stede for at få overblik.

Forslag til forbedring

Det ville være ønskeligt, hvis det blev tilstræbt at skabe en rød tråd i de sager, der går på tværs af forvaltninger. Der er behov for en synliggørelse over for forældrene af, hvem de skal henvende sig til hvornår. Der er behov for kommunens forståelse for, at alle parter bør samles til møder, så forældrene ikke ustandselig skal bruge fridage for at gå til møde med en instans for at finde ud af, at et nyt møde skal indkaldes, fordi der manglede nogle ”kasketter” på et netop afholdt møde.

Frit skolevalg

Der er i princippet frit skolevalg i folkeskolen. Men også kun i princippet, for hvis et barn modtager specialundervisning, har en uheldig adfærd eller er under udredning, er det så at sige umuligt at få et skoleskift. Forældrerådgivningen har haft sager, hvor såvel skole som forældre ønsker at ophøre samarbejdet, men må afvente afslutningen af en udredning og en efterfølgende fase, hvor der arbejdes på at finde et passende skoletilbud. Denne periode er en plage for alle parter, og det burde overvejes, om ikke der burde findes en midlertidig løsning, når ventetid på undersøgelse, selve udredningen og søgning af ny skole kan tage mange måneder.

Eksempel

En 9 årig dreng går i en klasse på distriktsskolen. Han får lidt støtte, og moderen er glad for tilbudet. Skolen mener ikke, den kan honorere drengens behov. Moderen er ulykkelig over skolens holdning. Hun kontakter Forældrerådgivningen. Forældrerådgivningen foreslår moderen at gøre det klart for skolen, at hun fortsat vil have sin søn på skolen. Efterfølgende underretter skolen socialforvaltningen om sin bekymring vedr. drengens skolegang. Forældrerådgivningen giver sparring til moderen i formuleringen af en klage til byrådet, som går på, at moderen bør have ret til at have sit barn på distriktsskolen trods skolens modvilje. Forældrerådgivningen får fuldmagt til at kontakte PPR. Der bliver etableret et møde mellem Forældrerådgivningen, moderen og PPR. Forældrerådgivningen taler meget med moderen om, at det amtskommunale tilbud, PPR kom med, ville være det bedste for hendes søn både p.g.a. skolens kompetencer og værdier. Moderen var ulykkelig over, at sønnen skulle væk fra distriktsskolen. Efterfølgende har moderen orienteret Forældrerådgivningen om, at samarbejdet og kvaliteten af undervisningen var betydeligt bedre på den nye skole. Men moderen var stadig frustreret over, at hun end ikke havde frit skolevalg på sin distriktsskole, så drengen ikke kunne få lov at gå på skolen i nærmiljøet.

Forslag til forbedring

Det burde være udmeldt klart på kommunens og skolens hjemmeside, hvordan kommunen forholder sig til forældres ret til at have deres barn på distriktsskolen.

Ligeledes burde forældre til børn, der har særlige behov, vide, om de har et reelt valg.

Bisidderrollen

Undertiden er en sag så kompliceret, eller forældrene så stressede over en presset situation omkring deres barns skolegang, at et problem ikke kan løses gennem en telefonsamtale. Der kan være behov for et møde mellem parterne, hvor Forældrerådgivningen deltager som bisidder for forældrene. Forældrerådgivningen går først ind i en sag som bisidder, når den har indhentet nødvendige oplysninger. Det drejer sig først og fremmest om at have spurgt ind til problemstillingen i telefonen. Men det kan også være nødvendigt at bede forældrene om at indhente aktindsigt ved skolen, PPR eller socialforvaltningen, så forældre og rådgiver sammen kan danne sig et indtryk af, hvad problemet er og finde forslag til løsningsmodeller. Først herefter kan Forældrerådgivningen skønne, om situationen er for vanskelig at løse for forældrene alene ved et møde, eller om relationen mellem parterne er gået så meget i hårdknude, at Forældrerådgivningens tilstedeværelse kan være med til at skabe en god og fremadrettet proces til gavn for barnet og for samarbejdet fremover. Forud for en bisidderrolle aftales det med forældrene, hvilke mål, de har med mødet, og der gøres opmærksom på, at det skal tilstræbes at gennemføre mødet i en god tone. Det tilstræbes ligeledes, at rådgiveren har mødt og talt med det barn, henvendelsen handler om. Erfaringen med mødet med barnet viser, at barnet selv er rigtig god til at sætte ord på, hvad det oplever som årsag til dets problem i skolen.

Forældrerådgivningens erfaringer med bisidderrollen er alsidige – lige fra at blive modtaget med besked om, at rådgiveren, der er med som bisidder til et møde, ikke kan få lov at deltage i mødet eller ikke må sige noget til stor imødekommenhed og forståelse for, at forældrene har valgt at tage en udefrakommende person med til mødet. Forhåbentlig vil velviljen over for Forældrerådgivningens deltagelse som bisidder ved møder øges, jo mere kendskabet til Forældrerådgivningen udbredes.

De frie skoler og efterskolerne

Når forældre oplever problemer i en folkeskole, kan en friskole, privatskole eller efterskole ofte være en rigtig god løsning. Forældre fortæller Forældrerådgivningen om, at de blev mødt med stor åbenhed og venlighed, når de har valgt at tage deres barn ud af folkeskolen. Unge, der har haft faglige problemer i folkeskolen, kan hurtigt opnå et godt fagligt niveau på en efterskole til trods for, at folkeskolen nærmest havde opgivet dem. Omvendt er der også henvendelser fra forældre, som oplever at blive smidt ud af en privatskole fra det ene øjeblik til det næste uden varsel, fordi deres barn ikke passer ind, eller fordi en forælder har klaget over utilfredsstillende forhold i den private skole.

Forældrene er meget forundrede over, at de ikke har ret til at blive hørt i sådanne tilfælde.

I det kommende år vil Forældrerådgivningen drøfte denne problemstilling med De Frie Grundskoler og Dansk Friskoleforening.

Markedsføring

Ved den officielle start den 15. august 2006 blev der udsendt en pressemeddelelse om Forældrerådgivningen. Siden er der blevet trykt pjecer med oplysninger om rådgivningen. Derudover har der ikke fra Forældrerådgivningens side været aktiv markedsføring. Det har været en bevidst strategi for ikke at risikere for mange henvendelser i opstartfasen, mens projektet havde behov for rum til opbygning af projektet og afprøvning af arbejdsmetoder. Desuden ønsker Forældrerådgivningen at være en troværdig og seriøs samarbejdspartner for grundskolens parter ved at forholde sig konstruktivt kritisk til problemstillinger og undgå at blive betragtet som populistisk kritisk ved for mange udmeldinger i pressen. Der har dog været en del henvendelser fra journalister fra såvel fagtidsskrifter som dagspresse, som er blevet besvaret, ligesom Forældrerådgivningen har stået til rådighed, når den er blevet bedt om at skrive artikler til organisationer og andre, der har henvendt sig direkte. Denne strategi vil blive fortsat i det kommende år. Det siger sig selv, at det er vigtigt, at Forældrerådgivningen bliver kendt blandt dem, den primært er oprettet for, nemlig forældrene. Men det er lige så vigtigt, at Forældrerådgivningen bliver kendt blandt lærere, skoleledere og forvaltningschefer som en instans, hvis opgave det er at være med til at skabe gode forhold for barnet og for samarbejdet med forældrene.

Problemstillinger med fokus i det kommende år

Forældrerådgivningen har i det forløbne år observeret særlige problemer, som vil få et vist fokus i det kommende år for at dokumentere, om der er et mønster. Generelt vil Forældrerådgivningen forsøge at spørge ind til, hvorfor forældre er så bekymrede for at blive misopfattede af skolen og andre instanser, de møder i forbindelse med deres barns skolegang.

Som nævnt i afsnittet om den røde tråd er det tilsyneladende vanskeligt for forældre at få overblik over, hvor de skal henvende sig, når der er flere instanser involveret end skoleforvaltningen. Forældrerådgivningen vil forsøge at skabe klarhed over, hvordan forældre lettere kan finde vej i det kommunale system.

Desuden ser det ud til at være et stort problem at skabe en tryk skolegang for et barn, hvis et skoleskift involverer udredning på en børnepsykiatrisk afdeling eller hos PPR, bl.a. på grund af urimeligt lang ventetid.

Endelig har Forældrerådgivningen i sit første år haft henvendelser, hvor forældre i sager om vold har kontaktet politiet. Det bliver opfattet meget forskelligt af såvel politiet som af skolen, når en voldssag bør anmeldes, men for barnet og familien betyder det meget for deres oplevelse af retssystemet og demokratiet. Derfor vil Forældrerådgivningen være opmærksom på, hvordan den bedst kan rådgive forældrene i sådanne sager fremover.

Fremtiden

Det er hensigten, at Forældrerådgivningen i det kommende år vil udvikle hjemmesiden, så den i større udstrækning kan fungere som "hjælp til selvhjælp". Samtidig arbejdes der på at få historier til "Good practice", hvilket desværre har vist sig vanskeligt.

Der vil blive taget kontakt til samarbejdspartnere for hele tiden at sikre forståelsen for de problemstillinger, der viser sig i Forældrerådgivningen.

Det overvejes at kontakte kommuner, som har høj frekvens i registreringen. Det er en samarbejdsform, som bruges af Den Uvildige Konsulentordning for Handicapområdet med succes.

For at kvalificere sig yderligere til arbejdet i Forældrerådgivningen vil projektleder og frivillige rådgivere også i 2007 deltage i kursusforløb om kommunikation, konfliktløsning, coaching og lovgivning.

Det tilstræbes at udsende et Nyhedsbrev regelmæssigt. Det vil bl.a. indeholde de månedlige oversigter over henvendelser til Forældrerådgivningen.

Det tilstræbes ligeledes at indføre forløbsevaluering på henvendelserne, så Forældrerådgivningen kan forholde sig til de tilbagemeldinger, der måtte komme fra personer, der har henvendt sig til Forældrerådgivningen.

Forslag til forbedringer

Forslag til forbedring af kommunikation mellem forældre og skolens parter

I så godt som alle henvendelser til Forældrerådgivningen er der tale om dårlig kommunikation. Skoler og kommuner burde satse mere på efteruddannelse af medarbejdere i professionel kommunikation med forældre. Ligeledes burde lærerseminarier undervise de lærerstuderende i at kommunikere med forældre og børn.

Forslag til forbedring for specialundervisning

Meget tyder på, at der er brug for information til forældrene om, hvilke muligheder der

er for at få støtte til deres barn. Der er et generelt behov for informationer om elevplaner og samarbejde. Desuden bør der være klar information til forældrene om deres ret til at indstille deres barn til PPR. Forældre bør oplyses om klagemuligheder.

Forslag til forbedringer i forhold til kvaliteten i undervisningen

Gruppen af forældre, der ønsker dokumentation af, at kvaliteten i undervisningen er tilstrækkelig til at børnene lærer, hvad de skal i forhold til lovgivningen, kan forventes at stige. Det betyder, at skolen må være "klædt på" til at kommunikere på et yderst professionelt plan om undervisningens indhold, mål og forventninger til det enkelte barn med denne gruppe forældre. Samtidig er det vigtigt, at skolen giver forældrene information på møder, i pjecer og nyhedsbreve og på hjemmesiden om, hvad børn skal lære, hvor forældrene kan finde informationer, og hvordan forældrene kan støtte børnene.

Forslag til forbedringer hvad angår elever, der føler sig forfulgt af medarbejder

Der er ingen tvivl om, at en lærer og elev har forskellig opfattelse af, om en elev er syndebuk i en klasse. Læreren er sandsynligvis ikke bevidst om, at hans/hendes adfærd er med til at nedbryde elevens selvværd. Det er vigtigt, at medarbejderne på skolen er bevidst om væremåde og udtryksformer over for elever. De skal være opmærksomme på, at det virker meget voldsomt på en elev hele tiden at være den, der får skæld ud. De bør overveje andre pædagogiske metoder til at nå en elev, der ikke lever op til deres forventninger. Det handler om bevidsthed om den kultur, der hersker i et klasseværelse og på skolen på baggrund af lærerens væremåde over for eleverne.

Forslag til forbedringer i arbejdet med trivsel og mobning

Arbejdet med trivsel på skolerne bør fortsættes. Der bør være en bevidsthed blandt personale og forældre om, at trivsel ikke bare er "ord på papir", men en kultur, der udvikles gennem eksemplets magt. Det er vigtigt at tage udgangspunkt i det, barnet føler og forældrene hører barnet fortælle hjemme.

Det er vigtigt, at et barn kan få bearbejdet den mobning, det har været udsat for. Det ville være gavnligt, hvis kommunen havde pligt til at sikre børn krisehjælp efter mobning, enten gennem PPR eller psykolog ordineret gennem egen læge. Det kunne fratage barn og forældre frygten for, at "nissen flytter med", hvis barnet skal skifte skole.

Forslag til forbedring i samarbejde

Det ville være ønskeligt, hvis det blev tilstræbt at skabe en rød tråd i de sager, der går på tværs af forvaltninger. Der er behov for en synliggørelse over for forældrene af, hvem de skal henvende sig til hvornår.

Der er behov for kommunens forståelse for, at alle parter bør samles til møder, så forældrene ikke ustandselig skal bruge fridage for at gå til møde med en instans for at finde ud af, at et nyt møde skal indkaldes, fordi der manglede nogle ”kasketter” på et netop afholdt møde.

Konklusion

Der er stort behov for Forældrerådgivningen. Henvendelserne er så godt som altid begrundet i dårlig kommunikation og ofte i et lavt informationsniveau og mangel på viden om rettigheder og muligheder. Som eksempel kan nævnes retten til at have bisidder med til møder, til at få aktindsigt og forældres mulighed for selv at henvende sig til Pædagogisk Psykologisk Rådgivning. Det samme gælder viden om ret til skriftlig begrundelse for bortvisning og klageanvisning. Undertiden agerer skolens ledelse og medarbejdere i skoleforvaltningen ikke i overensstemmelse med love og regler. Det gælder især i forhold til folkeskoleloven og forvaltningsloven.

Mange problemer med børn i skolen kunne undgås, hvis der blev lagt større vægt på god kommunikation, højt informationsniveau, vilje til samarbejde, ros og relationspædagogik i skolen.

Det handler om for alle parter at vise gensidig respekt og kommunikere ”i øjenhøjde”. Det handler om at efterleve Kierkegaards udsagn:

At man, naar det i Sandhed skal lykkes En at føre et Menneske hen til et bestemt Sted, først og fremmest maa passe på at finde ham dér, hvor han er, og begynde dér. Dette er Hemmeligheden i all Hjælpekunst. Enhver der ikke kan det, han er selv en Indbildning, naar han mener at kunne hjælpe en Anden. For i Sandhed at kunne hjælpe en Anden, maa jeg forstaae mere end han – men dog vel først og fremmest forstaae det, han forstaaer. Naar jeg ikke gjør det, saa hjælper min Mere-Forstaaen ham slet ikke. Vil jeg alligevel gøre min Mere-Forstaaen gjældende, saa er det, fordi jeg er forfængelig eller stolt, saa jeg i Grunden istedetfor at gavne ham egentligen vil beundres af ham. Men al sand Hjælpen begynder med en Ydmygelse

Bilag

Mange henvendelser om specialundervisningen

http://foraeldreraadgivningen.org/index.phtml?sek_id=32&con_id=50

Der er behov for Forældrerådgivningen!

Herunder ”Syndebukke”, Dårlig kommunikation

http://foraeldreraadgivningen.org/index.phtml?sek_id=32&con_id=81

Forældrene har svært ved at "trænge igennem"

Herunder Discounttilbud eller "desværre ingen ressourcer", Ordblinde børn, Forældre betaler selv!

http://foraeldreraadgivningen.org/index.phtml?sek_id=32&con_id=105

Hvad går der galt mellem drengene og skolen?

Herunder Dreng har ikke været i skole siden uge 39!, Hvem er børnenes bisidder, når "sandheden" skal frem, Når skolelederen glemmer sin professionelle rolle)

http://foraeldreraadgivningen.org/index.phtml?sek_id=32&con_id=129

"Problemdrenge" og klasseråd

Herunder Skolefobi, "Enetimer"

http://foraeldreraadgivningen.org/index.phtml?sek_id=7&con_id=146